

ش شهر لغت

مقدمه

۱- این لغت نامه کوچک فقط شامل شش هزار حمار صد لغت عربی مصطلح در آثار امری است و از این جهت ناقص میباشد زیرا لغات عربی که در الواقع آثار ادبیه ذکر شده بپرتاب بشیر بوده و این تعداد عشری از اعشار آن محوب است معدله کثیر برای استفاده اجباری این مقدار که تابحال جمع آوری گشته درختی یار آن داشته میشود تا موقعی که فرنگیها میکامل و جامع بوسیله فضلا می ام توین گرد و یا همین مجموعه کوچک با تعداد بسیری لغات منتشر شود .

۲- در این لغت نامه کوچک جز در مواردی محدود و مفید از رفع فعل خودداری گردیده و به درج مصادر بعضی افعال و ذکر ملائی مجرد و حرکت عن الفعل الکتفا شده است و کوشش گردیده که اگر جمع لغتی درج شده مفرد آن پسند و مقابله نوشته شود و بالعكس - و ما در بعضی موارد مونش یا مذکر آن لغت نیز قید گردد - معندا کاهی مفرد و جمع بعضی لغات علیحده در دو محل مختلف درج شده تایا قن آن لغات مولوں بدستن جمع یا مفرد آن نباشد .

۳ - از اعلام و صطحات خاص هم که در آثار مبارکه آمده محدودی نداور گردیده
تا درویف لغات مصطله افاده معنی کند

۴ - تمام لغات عربی این مجموعه با اعراب نوشت شده تا بطور صحیح تلفظ گردد ولی
در مورد معانی لغات پاید و ناشت که در لسان عربی غلب یک لغت و دارای
معانی متعدد و متفاوت است و در ترتیب باللغات دیگر معنایی لغونی خود را
از دست می‌هد و به معانی خاص می‌اید .

در این لغت نامه کوچک اغلب نذکر کنیت یا دو معنایی لغوی و معانی
مصطفله معینه برای معانی که در آثار مبارکه آمده اکتفا گردد می‌شود .

۵ - کلمات محتویه به تاء، مریوط حون در حین استعمال در زبان فارسی بصورت
کلماتی که او حسن آنها ها و غیر ملغوظ باشد تلفظ می‌شود بهمین صورت نیز نوشته شد
و همین حرکات او اخیر کلمات که در ضمن محل عربی به صورت اعراب خاص هر
کلمه در محل مخصوص خویش ظاهر می‌شود در زبان فارسی حذف می‌گردد معذلک
بر روی این حروف از ضبط علامت سکون نیز حتم از شد تا معلوم شود
که در کلمات عربی حرف آخر هرگز ساکن نبی شود

با قدردانی و شکر از مساعدت آقای امداده همت در تسویه متعارف

رمیاض قدیمی . احسان الله همت

مُوستَسَّمِي مطبوعات امری

ابیان

الف

(۱)

آباء—آزمه، آزمه

آباء	پدرها — اجداد (مفرد : آب)
آبار	چاههای آب (مفرد : بُثُر)
آبق	گریزان — فراری — بندۀ فراری (جمع : أَبْقَى، أَبْقَاقَ)
آتٰ آتٰ	آینده — آنکه بعد از این باید (آتیاً : در حالیکه می‌آید)
آثار	کره آتش و فلك (به آثر نیز مراجعه شود)
آثام	گناهان (مفرد : إِثْمٌ)
آثر	ایثار کننده (به ایثار مراجعه شود)
آجال	مهلت‌ها — اجل‌ها (پایان عمرها) (مفرد : أَجَلٌ)
آجام	بیشه‌ها — نیستان‌ها (مفرد : آخمه — جمع : أَجَمٌ)
آخر	دیگر
آخر	پایان — سرانجام — بازیسین — ضد اول (یوم الآخر : روز قیامت)
آذار	(اسْمُ اللّٰهِ الْأَكْرَم : لقب جناب قدوس زیرا آخر من آمن از حروف حق بودند)
آذان	ماه اول بهار — یکی از ماههای سال سریانی یارومی
آراء	گوشها (مفرد : أُذْنٌ)
آزمه آزمه	رأی‌ها (مفرد : رَأْيٌ) شدت و سختی و قحطی (جمع : إِزْمٌ اوْإِزْمٌ)

آن، آسنہ	گندیده — آب تغییریافته و کثیف	
آصال	غروب‌ها (بین غروب و عصر) (مفرد: اصل)	
آفاق	کرانه‌ها — ناحیه‌ها — کشورها — کنارها (مفرد: افق) (در اصطلاح عرفانی آفاق به معنی عالم محسوس در مقابل آنفس آمده که بمعنای عالم مجرد از ماده است)	
آفل	غروب‌کننده	
آل	سراب — جائی دریابان که در زیر آفتاب از دور مانند آب بنظر آید — شوره زار	
آل	دودمان — اهل خانه — خانواده — فرزند	
آل اللہ	در اصطلاح شیعه به اولاد رسول اکرم وائمه اطهار اطلاق شده است —	
آل' النبی	خاندان حقیقی و کسانی که نسبت روحی و معنوی با مظهر حق دارند — منتبیین شجره مبارکه — عائله مبارکه در اصطلاح شیعه حضرت فاطمه زهرا و حضرت علی (ع) و اولاد و احفادشان	
آلء	نعمت‌ها (مفرد: آلی ، آلی ، إله)	
آلاف	هزارها (مفرد: آلف)	
آلام	دردها — رنج‌ها (مفرد: آلأم)	
آل‌الله	خدایان — معبدوها (مفرد: إله)	

آماق	گوشه های چشم ها — مجاری اشک آرزوها (مفرد : أَمْلَ)
آمال	امر کننده — فرمان دهنده
آمر	آرزومند
آمن	درامن و امان — ایمن — بی ترس و بیم
آناء	پشت سرهم — آن بآن قسمتهای از روز یا تمام آن — برداشتن — ملایمت ها
آنفه	سابقُ الذّکر — گذشته نزدیک — چندی قبل
آونه	هنگام ها — وقت ها (مفرد : أَوَانٌ، إِوَانٌ)
آیات	آیه ها — نشانها — علامت ها — جملات و عبارات صادره در مقام وحی از مظہر امرالله — کلمات و آثار الهی — معجزات — مجازاً بمعنى مردان بزرگ و چیزهای عجیب نیز آمده است . " صَلُوةُ الْآيَاتِ " نمازی که هنگام وقوع حوادث و خطرات میخوانند

++

آیا - (حروف استفهام)	ا، ئ
ترکیب یافتن - جمع شدن - با هم انس و الفت گرفتن	اُفتِلَاف
پیشوایان (مفرد : امام)	ائِمَّه
آیا ما ؟	ائِنَا
پدر (جمع : آباء)	أَبٌ
(آب سُمَاویٰ : پدر آسمانی - منظور حضرت بهاء اللہ میباشد)	أَبَ رَاحِم
حضرت ابراهیم	أَبَابَدِیع
حاجی عدالمجید نیشابوری پدر جناب بدیع خراسانی	آبَا بَصِير
آقانقد علی اعمای زنجانی از شهداء زنجان (آبن یائین و یائین) سرباز زدن از چیزی - کراحت داشتن از چیزی - امتناع کردن از کاری	إِبَاء ، إِبَاءَه
جایز و روایردانیدن - حلال کردن	إِبَاحَه
از بین بردن - نابود و هلاک گردانیدن	إِبَادَه
سخنان بیهوده (مفرد : باطل)	أَبَاطِيل
واضح کردن - توضیح دادن و بیان کردن	إِبَانَه
پرهای منغ - رگهای بزرگ متصل به قلب (مفرد با پنهان)	إِبَاهَر
قطع شده - دم بریده	أَبَتر

خندان شدن — لبخند زدن	ابتسام
فرستادن — برانگیختن	ابتعاث
دورشدن — دوری کردن	ابتعاد
خواستن — جستجوکردن — چیزی را جستن	ابتعاء
آزمایش — امتحان — دریلا افتادن — گرفتاری	ابتلاء
ورنج و سختی	
ساختن — بناکردن	ابتلاء
شادمانی — شاد شدن	ابتهاج
تضرع و زاری — دعا با حال تضرع	ابتھال
خریدن — خریداری کردن	ابتیاع
دریاها (مفرد : بَحْر)	أَبْحُر
قوس نزول — جهان آفرینش — إنشاء —	ابداع
اختراع کردن — نوآوردن و دراصللاح عفاف	
ایجاد امور غیر مادی	
رأی دادن در انتخابات	ابدای رأی
تاژتر (ین) — جدید (ین) — بیسابقه تر (ین)	ابداع
بدیهی تر — آشکارتر	ابدَه
نیکان — خوبان و صالحان — راستگویان	ابزار
(مفرد : بُرّ ، بَرَّ)	
برق زدن — درخشیدن	ابراق
تائید و تاکید کردن — محکم کردن -	ابرام

ابَرَصٌ—ابْلَغٌ (۶)

ثابت کردن — اصرار و پیشنهاد کردن	ابَرَصٌ
شخص مبتلى بمرض پیسی	ابَرَصٌ
سوzen	ابْرَهٌ
طلای خالص	ابْرِيزٌ
صراحی — شراب ریز — ظرف سفالی لوله دار	ابْرِيقٌ
ودارای دسته و گرد نه (جمع : آبَارِيق)	
خندان — خوشرو — متبسّم تر	ابْسَمٌ
چشم ها — (مفرد : بَصَرٌ)	ابْصَارٌ
سست و کند کردن — درنگ کردن — دیر کردن	ابْطَاءٌ
شجاعان — دِلیران (مفرد : بَطَلٌ و مُؤَنَّثٌ بَطَلَهُ)	ابْطَالٌ
باطل کردن	ابْطَالٌ
اهل مّه — ازال القاب حضرت رسول اکرم (ص)	ابْطَحٌ
دور شدن — دور کردن	ابْعَادٌ
دور تر	ابْعَدٌ
بغوض ترین — مکروه ترین — زشت ترین	ابْغَضٌ
باقي گذاشت — پابرجا گذاشت — پایدار	ابْقَاءٌ
نگاهداشت	
صبح — بامداد	ابْكَارٌ
گُنگ — لال (جمع : بُكْمٌ)	ابْكَمٌ
کامل تر — رساتر	ابْلَغٌ

شیطان — نفس و هوی و مظاہر انسانی آن (جمع : آبائیس و آبائیسے)	ابلیس
پسر (جمع : آبناء ، بنون) (به حضرت مسیح نیز اطلاق گردیده است) (مَلَأْ ابنَن : مسیحیان)	ابن
لقب جناب حاجی میرزا محمد تقی ابهری لقب جناب میرزا علی محمد فرزند ملا صادق ملقب به إِسْمُ اللَّهِ الْأَمَدَّ ق از آلقاب حضرت مسیح	ابن آبهر ابن اصدق ابن الْإِنْسَان
شیخ مُحیی الدین عربی از بزرگان متصوفه (۵۶۰-۶۳۸ھـ) مؤلف " فتوحات مکیہ " و " فُصُوصُ الْحِكْمَ " حضرت موسیٰ	ابن عرب ابن عمران
از راویان اخبار شیعہ پسران (مفرد : ابن) ساختمانها (مفرد : بناء)	ابن مهزیار ابناء ابنیه
پدر (اعراب اب در حالت رفع با واو ظاهر میشود) درها (مفرد : باب)	ابو آبواب

أَبُو الْحِكْمَةَ — إِتقان (٨)

سقراط فیلسوف مشهور یونانی	أَبُو الْحِكْمَةَ
شیطان	أَبُو الشُّرُور
پدری — پدرشدن	أَبُوت
بزرگی — بزرگواری — نخوت — شکوه و جلال	أَبْهَت ، أَبْهَت
روشن تر(ین) — درخشان تر(ین) — زیباتر(ین) ا	أَبْهَى
سفید — سفید پوست	أَبْيَض
سفید شدن	إِبْيَاض
آشکارتر — روشن تر — واضح تر	أَبْيَان
پیروان (مفرد آن : تَبَعَ)	اتَّبَاع
پیروی کردن — اطاعت کردن	اتَّبَاع
بازرگانی و تجارت (کردن)	إِتِّجَار ، إِتِّجَار
بکی شدن — یگانگی داشتن — یگانگی	إِتِّحَاد
و همدستی	
غُصَّه ها — احزان (مفرد : تَرَح)	اتَّرَاح
و سعیت پیدا کردن	إِتِّسَاع
پرهیز کردن — بیم داشتن — کسی را پناه	إِتِّقاءً
قراردادن — مُتَّقَى شدن	
" اِتَّقُوا اللَّهَ " : بپرهیزید از عذاب الہی	
بترسید از خدا — خدارا پناه قراردهید "	
مشتعل شدن — برافروخته شدن	إِتِّقاد
محکمی — مُتَّانَت	إِتقان

سنگین نمودن چیزی	إِثْقَالٌ
میوه ها (مفرد : شمر)	أَثْمَارٌ
میانه ها (مفرد : شنی : میانه - طی - لای چیزی)	أَثْنَاءٌ
دعا گفتن - کسی را تمجید و مدح کردن -	إِثْنَاءٌ
شنا گفتن	
جد اشی و بیگانگی	إِثْنِينِيَّةٌ
عنصرپنجم یاماڈه افالاک بقول قدماء :	أَثْيُرٌ
ماڈه آثیریه بمعنى ماڈه ای که اخیراً	
درفیزیک بعنوان حامل امواج الکترومغناطیس	
و سور فرض میشد توسعأً بمعنى کره نار	
و هر جرم لطیف	
استوار - محکم	أَثْبَلٌ
گناهکار	أَثْبَمٌ
پذیرفتن خواهش - پاسخ دادن - قبول	إِجَابَةٌ
کردن	
تلخ	أُجَاجٌ
خوب عمل کردن - ازعهدہ کاری بخوبی	إِجَادَهُ
برآمدن - خوب ادا کردن	
پناه داده - خلاص کردن - نجات دادن	إِجَارَهُ
جو لان دادن - گرداندن	إِجَالَهُ

برگزیدن — اختیار کردن	اجتِبَاء
(شکسته بندی) — استغناء بعد از فقر	اجتِبَار
جذب کردن — بسوی خود کشیدن	اجتِذَاب
گناه کردن — تقصیر کردن	اجتِرا
دقّت کردن — با تأثُّل به چیزی نظر کردن —	اجتِلاع
واضح کردن	
جلب و جذب کردن — کشانیدن	اجتِلب
چیدن میوه — شمره برداری	اجتِنَاء
دوری جستن — دوری کردن	اجتِنَاب
کوشش و جدّ و جهد کردن	اجتِهاد
قهرها — گورها (مفرد : جَدَث)	اجدَاث
سزاوارتر — لایق تر — مناسب تر	اجَدَر
جرائم (مفرد : جِرم ، جُرم)	اجْرَام
(اجرام سُماوی : ستارگان)	
خطا و گناه کردن	اجْرَام
بزرگ گردانیدن — بسیار عطا و بخشش کردن	اجْزَال
وقت و زمان — مدت — مهلت هرچیز —	اجَل
انتهای عمر (جمع : آجال)	
جلیل تر — بزرگتر — بزرگوارتر	اجَلٌ
برای (الْأَجْل) : برای خاطر — بجهت	اجْل

اجل‌س - آجیج (۱۶)

نشانیدن	اجل‌س
جلال و بزرگواری - بزرگ شمردن - بزرگ داشتن	اجل‌ل
بزرگان (مفرد : جَلِيل)	اجلَه ، اَجْلَاء
روشن تر	اجلَى
با اختصار مطلبی را گفتن	اجمَال
زیباتر (ین) - نیکوتر (ین)	اجمَل
بیشه - نیستان (جمع : أَجَم - جمع الجمع :	اجمَه
	آجَام)
جنس‌ها (مفرد : جِنس)	اجنَاس
بال‌ها - پرها (مفرد : جَناح)	اجنِحَه
(اجنِحةُ الظَّاوُس : کنایه از زیبائی اوراق و خطوط الواح است)	
فضاهای - جلگه‌ها و بیابان‌های وسیع (مفرد : جَوَ)	اجوَاء
جواب‌ها - پاسخ‌ها (مفرد : جَواب)	اجوِيه
پاداش‌ها (مفرد : آجر)	أُجُور
نادان ترا (ین) - جاھلتر (ین)	اجْھَل
جیب‌های لباس - گربیان‌ها (مفرد : جَيْب)	اجْيَاب
نسل‌ها - قرن‌ها - دوره‌ها (مفرد : جَيْل)	اجْيَال
شعله ور - شعله آتش	آجِيج

اَحَالَه	حواله کردن - امری را بعده کسی انداختن - حواله دادن
اَحَبّ	گرامی تر (ین) دوست داشتنی تر (ین) - محبوب تر (ین)
اَحِبَاء، اَخْبَاب، اَجِيَّه	دوستان - (پیروان حق) - و از افراد بهائی باين کلمه تعبیر میشود (مفرد : حَبِيب) (لُؤْخُ الْأَحِبَاب : ازالواح جمال القدم خطاب به ملاصداق مقدّس خراسانی است که بعد از خروج از سجن اعظم نازل گردیده است)
اَحِبَاب	دوست داشتن
اَحِيَّار	دانشمندان - دانایان - رُؤسَائِ روحانی (مفرد : حِبْر ، حَبْر)
اِحْتِجَاب	دریده شدن - غافل وی خبر ماندن
اِحْتِجَاج	مجادله کردن - ایرادگیری و بهانه جوئی
اِحْتِراَج	و خصومت و منازعه - حجت و دلیل آوردن
اِحْتِدَام	شدت یافتن - شعله ورشدن
اِحْتِرَاز	پرهیز کردن - دوری جستن از کسی یا چیزی
اِحْتِرَاق	سوختن - آتشگرفتن - سوخته و خاکستر
شَدَن	شمردن
اِحْتِقَار	حقارت - خوارشدن - خوارداشت - حقیر

إِحْتِلَالٌ - إِحْرَامٌ (۱۴)

وارد شدن - نازل شدن	إِحْتِلَالٌ
پرده ها - حجاب ها - موانع	أَحْجَابٌ
سنگ ها (فرد : حجر)	أَحْجَارٌ
سنگهای قیمتی مانند الماس و زمّرد و فیروزه	أَحْجَارُ كَرَيمَةٍ
غافلتر (ین) - محجوب تر (ین)	أَحْجَبٌ
یکی - کسی - یکتا - روز اول هفته	أَحَدٌ
(یکی از نامهای خداوند است)	
(مؤنث : إِحْدَى - جمع : آحَادٌ)	
تیز تر - برنده تر	أَحَدٌ
پدید ارساختن - چیز تازه بوجود آوردن	إِحْدَاثٌ
- نو پیدا کردن	
هفتاد و یک	إِحْدَى وَ إِثْنَيْنِ
مرتبه، تجلی ذات الهی بذاته لذاته	أَحَدِيَّةٌ
منسوب به آحد - خداوندی - الهی	أَحَدِيَّةٌ
گرم تر	أَحَرٌ
آزادگان (فرد : حز)	أَحْرَارٌ
بدست آوردن - گرفتن - نگهداری و حفظ	إِحْرَازٌ
کردن	
سوزاندن - آتش زدن - سوختن	إِحْرَاقٌ
چیزی را حرام گردانیدن - (لباس طواف	إِحْرَامٌ
پوشیدن)	

اَحْزَاب	حزب ها (مفرد : حَزْب)
اَخْرَان	غُصه ها (مفرد : حُنْن)
اَحَسّ	محسوس تر
اَحْسَن	خوب تر — نیکوتر
اَحْشَاء	اعضاء درون بدن — (دل و جگر و شش ها و کلیه ها و طحال) (مفرد آن : حَشَا)
اِحْصَاء	شُمُرْدَن
اَحَطّ	پائین تر — منحط تر
اَحْفَاد	فرزندان — نوادگان (مفرد : حَفِيد)
اَحْقَاب	سالها — مدّتها (مفرد : حُقب)
اَحْقَاد	کینه ها — حسد ها (مفرد : حُقد)
اِحْقَاق	بحق و عدالت حکم کردن — بحق داشتن — مطالبه حق کردن
اَحْقَر	کوچکتر (ین) — خوارتر (ین) — حقیرتر (ین)
اَحْلٌ	شیرین ترین
اَحْمَر	(مَا اَحْلٌ) : چقدر شیرین است
اِحْيَاء	سرخ — سرخ رنگ
اَحْيَاء	زنده کردن — شب زنده داری — شب را بعبادت گذرانیدن — دیدن در آتش و آنرا
اَحْيَاء	شعله ور ساختن
اَحْيَاء	زنده ها (مفرد : حَيٌّ)

آخیان - اخذاع (۱۶)

زمانها - أوقات (مفرد : حِين)	آخیان
برادررا جمع : إخوان - مُثنى : أَخْوَان ()	أخ
برادری - دوست و برادرشدن	إخاء
خواهر - همیشه (جمع : أَخْوَات)	أخت
- همدم - مانوس (در آثاراللهی منظور ازدواخت ولایت - دونظیر و همتای ولایت یعنی رسالت و نبیوت است مثل : من ادّعی حکم الولایه و اختیهها (۰۰۰) وأخْتُ الْبُشَّة بِه کیمیاگری و علم کیمیا اطلاق شده است	اختیار
پنهان کردن - پوشاندن - مستور نمودن	اختیار
آزمون و امتحان کردن - آگاه و با خبرشدن	اختیار
بوجود آوردن - قوس صعود - عالم امکان (در اصطلاح عرفاء ایجاد امور مادی)	اختیار
سازش - مدارا - مداهنہ - افتراء و دروغ بستن	اختلاق
پنهان و مخفی کردن - کسی را بر خدعا و فریب برانگیختن	أخذاع

اُخْدُود — اَخْلَاف (۱۷)

اُخْدُود	گُود ال مستطیل شکل — بمعنی آثار تازیانه نیز میباشد (جمع : اَخَادِید) — اصحاب اُخْدُود : قومی از نجران یمن که مونین به یکی از انبیاء را در حفره ای پراز آتش سوزانید — گرفتن — فraigرفتن — بازداشت — کشتن — بستن — گرفتار کردن — هلاک کردن ویران تر (ین) — خراب تر (ین) دیگر	
اَخَذ (اَخَذَتْ)	پست تر (ین) — فرمایه تر (ین) — زیون تر — حسیس تر	اَخَسّ
اَخْسَر	زیانکار — مبتلا به خسaran و ضرر چوبها (فرد : خَشَب) (اَخْشَابُ صُلْبَه : چوبهای خاضع و مطیع کردن	اَخْشَاب
اَخْضَاع	پنهان شدن — پنهان کردن — پوشیده ساختن	اِخْفَاء
اَخْلَاء	دوستان (فرد : خَلِيل)	اَخْلَاء
اَخْلَاط اَنْعَاه	چیزهای درهم آمیخته (فرد : خُلْط)	اَخْلَاط
اَخْلَاط اَنْعَاه	در اصطلاح طب قدیم چهار رکن امتزاج و ترکیب مزاج است یعنی خون و صفراء و سود و بلغم	اَخْلَاط اَنْعَاه
اَخْلَاف	جانشینان — آیندگان — بازماندگان — خلف فرزندان — فرزندان خوب و صالح (فرد :)	اَخْلَاف

اِخْمَاد—آدَمَان (۱۸)

ساقن و ساكت کردن — آتش را از شعله و التهاب اند اختن	اِخْمَاد
دائی ها — (مفرد : خال)	آخَوَال
برادران — (مفرد : أخ)	إِخْوَان
دو برادر (مشتّى) میباشد — مفرد : أخ)	آخَوَان
برادری — برادر شدن — دوستی برادرانه	أُخْوَةٌ
نیکان — نیکوکاران — هرگز بیدگان (مفرد : خیر)	أَخْيَار
گردانیدن — دور گرداندن	إِدَارَه
مردم فرومایه — زیون تران — نزدیکان — نزدیکتران (مفرد : آدَنی)	آدَانِي
اعراض نمودن — پشت کردن	إِذْبَار
ردد کردن — قبول نکردن و باطل شمردن — باطل کردن حجت - از بین بردن و زائل	إِذْحَاض
نمودن	
داخل کردن — اندر کردن — بدرون آوردن	إِدْخَال
کثافات — چرکها (مفرد : دَرَن)	آدَرَان
پسرخواندگان (مفرد : دَعَى)	آدَعِيَاء
جنگل ها (مفرد : دَغَل)	آدَغَال
واضح تر (ین) — محکمتر (ین)	أَدَلَّ
راهنمایان (مفرد : دَلِيل)	أَدِلَّاء
ملازم — پابرجا	آدَمَان

آذِمَّه — إِذَا

(۱۹)

آذِمَّه	مُغْزٰه (مفرد : دِمَاغٌ)
آذِنَّا س	نَّا پَاكِيْهَا — كَثافَات — پَليْديْهَا (مفرد : دَنَس)
إِذْنَاف	زِيادَهُ شَدَن بِيْمَارِي
آذَنَّى	پَسْت تَر (يَن) — نَزَديْك تَرِين (عَالَم آذَنَى · عَالَم جَسْمَانِي)
آذَوَار	دُورَهَا — قَنْ هَا — سَالِيَان بِسْيَار
آذَون	پَسْت تَر — پَائِيْن تَر
آذَهَار	رُوزَگَ رَان (مفرد : دَهْر)
آذَهَم	سِيَاه — خاکِسْتَرِي پَر رَنَگ (جَمْع : دُهْم)
آذِيْب	دَانَا — شَاعِر — سَخْن سَنْج با فَرْهَنَگ — كَسَيْ كَهْ عَلَم اَدَب مِيدَانَد (جَمْع : أَدَبَاء الله) (ولَقَبْ جَنَاب مِيرَزا حَسَن طَالِقَانِي اِيَادِي اِمَر)
آذِيْم	پُوسْت — سَفَرَه
إِذْ	زَمانِيْكَه لَأَظْرَف زَمان گَذَشْتَه)
إِذَا	ماَنَند ۰۰۰۰ إِذْ كَنَافِي الْعِرَاق : يَعْنِي زَمانِيْكَه بُودَيْم در عِرَاق
إِذْ	زِيرَا — چَون — (تَعلِيلِيه بِراَي بِيَان عَلَّت و سَبَب وَاقِعَه ماَنَند :
إِذَا	إِذْ لَم يَرَزَل مُتَعَالِي بُودَه اِزْ رَاقِيْرَان بِشَيْئَ () وقْتِيْكَه — اَكَر — (ظَرَف مَتَضَمِن شَرَط بِراَي آيَنَد ماَنَند : إِذْ اَفْزَتْم بِهَذَا الْمَقَام اَلَا سَنَى)

إِذَاً — إِرَادَةٌ (٢٠)

دَرَآنْ وَقْتٌ — أَكْرَبَ	إِذَاً
مَانَنَدْ (إِذَاً يَحِلُّ مَا أَمْسَكَنَ لَكُمْ) فَاشْكُونَ خَبْرٌ — انتشار دادن خبر —	إِذَاً عَهْ
خَبْرَگَزَارِي	
اعْلَامْ وَأَكَاهْ كَرْدَنْ — آگَاها نَيَدَنْ — بَانَكْ	أَذْانْ
نَمازْ	
اقْرَارْ وَاعْتَرَافْ كَرْدَنْ — گَرْدَنْ نَهَادَنْ —	إِذْعَانْ
فَرْمَا نَهَرْدَارِي وَفَرْوَتَنِي خَوْشَبُو — بَدَبو — خَوْشَبُوتَرْ	أَذْفَرْ، ذَفَرَاءُ
گَفْتَهْ هَا — سَخْنَهْ هَا — دَعَاهَا — اورَادْ	أَذْكَارْ
(مَفْرَدْ : ذِكْر)	
گَوشْ (جَمْعْ : آذَانْ)	أُذْنْ
اجْازَهْ دَادَنْ — اجْازَهْ — فَرْمَانْ — رَحْصَتْ	إِذْنْ (أَذْنَ سَـ)
(أَذْنَ تَأْذِينْ) نَدَاكَرْدَنْ — جَارِزَدَنْ —	
اعْلَانْ كَرْدَنْ	
ذَهْنَهَا (مَفْرَدْ : ذِهْن)	أَذْهَانْ
دَامَنْهَا (مَفْرَدْ : ذَئْل)	أَذْيَالْ
نَشَانْ دَادَنْ	إِرَائَهْ
كَلْمَاتْ بِيَهُودَهْ	أَرَاجِيفْ
خَواستَنْ — طَلَبَكَرْدَنْ — دَوْسَتْ دَاشْتَنْ	إِرَادَهْ
قَصَدْ — آهَنَگْ — عَزْمْ	

اِرْاقَه — اِرْتِعَاد

(٢١)

اِرْاقَه	ریختن (آب یا خون یا چیز دیگری) — خونریزی	
اِرْأَمِل	بینوایان و بیچارگان — بیوه زنان — زنان	
اِرْأَبِاب	فقیر (فرد : آزمَله)	
اِرْأَب	خرگوشها (فرد : آرنَب)	
اِرْأَب	حاجت — مقصود	
اِرْأَب	عضو بدن — (اِرْبَأً اِرْبَأً : جدا جدا و عضو عضو)	
اِرْأَبَاب	صاحبان — پرورش دهنگان (فرد : رَبّ)	
اِرْأَبَعَه ، اِرْأَعَه	چهار	
اِرْتِجَاج	بلرزه در آمدن	
اِرْتِجَاف	اضطراب و لرزیدن شدید	
اِرْتِحال	رحلت کردن — کوچ کردن — درگذشت —	
اِرْتِخَاء	از جائی به جائی رفتن	
اِرْتِداء	سست شدن سستی	
اِرْتِداد	رداء و قها پوشیدن	
	کفر — برگشتن از دین — برگشتن و بازگرداندن	
	مانند : مَا أَرْتَدْنَا أَلْبَصَرَ يعني چشم خود را	
	بطرف دیگر نیانداختن	
اِرْتِسَام	نقش بستن — نقش گرفتن — فرمانبردن —	
	علامت گذاشتن	
اِرْتِعاد	مضطرب شدن — لرزیدن	

بالا رفتن — ترقی کردن	ازْتِقاء
منتظر و چشم براه بودن — مراقب بودن	ازْتِقاب
ثبات و برقراری — درذهن جاگرفتن — ثابت شدن	ازْتِکاز
سیراب شدن	ازْتِواء
شک کردن — به کسی گمان بد بردن	ازْتِیاب
شاد شدن — راحت یافتن	ازْتِیاح
رام شدن	ازْتِیاض
ترسیدن — مضطرب و متھیّر شدن	ازْتِیاع
اطراف — نواحی — اکناف (مفرد : رجاء)	ازْجاء
برگردانیدن — پس فرستادن — رجوع	ازْجَاع
کردن امری — محول کردن	
بهتر (ین) (خوبتر (ین)) — برتر (ین) (فزونتر (ین))	ازْجَح
پاها (مفرد : رِجل)	آرَجُل
رجَز ، و آن عارت از شعر یا سرودی است	أَرْجُوزَه
که بقصد خودستائی در پیکار می خوانند —	
شعر کوتاه	
رحم کننده تر (ین) — مهربانتر (ین) —	آرَحَم
بخشاینده تر (ین) —	
فرومايه ترا (ین) — پست تر (ین) —	آرَذَل

آرْزَاءٌ	آرْزَون تر (ین) (جمع : آرْأَذْل)
آرْزَاقٌ	مصادب (مفرد : رِزْءَهُ رُزْءَهُ)
آرْضٌ	رزق ها و روزی ها
آرْضُ الْأَلْفِ	کره زمین (جمع : آرْضُون .. ، آرْضِين ، آرْاضِي)
آرْضُ الْبَاءُ	اطلاق به آذربایجان شده و ضمناً سایر بلادی که اسمی آنها با حرف الف شروع میشود ، مثل اردستان و اصفهان و استهارد
آرْضُ الْتَّاءُ	نیز گاهی آرْضُ الْأَلْفِ نامیده شده است
آرْضُ الْخَاءُ	بارفروش یا بابل امروزی و بیروت
آرْضُ الْجَدْبَاءُ	تبیریز
آرْضُ الْحَمْرَاءُ	سرزمینی که خشک و بی حاصل باشد
آرْضُ الْخَاءُ	(در آثار مبارکه منظور سرمیں عکاست)
آرْضُ الْخَضْرَاءُ	مقام قضاۓ — رتبه شهادت کبری
آرْضُ الْزَّاغُون	خراسان
آرْضُ الْزَّغْرَان	سیزووار — گاهی بر بعضی از بلاد و نقاط دیگر مثل مازندران نیز اطلاق شده است
آرْضُ الْزَّاغُون	زنجان
آرْضُ الْزَّغْرَان	رنگ زرد (صَفْرَاءُ) در اصطلاح شیخ احمد
آرْضِ سِرْر	احسائی بر عالم اراده دلالت دارد
آرْضِ شِين	ادرنه
	شاهروند
	شیراز — و گاهی بعضی از بلاد دیگر مثل

اصفهان	آرْضُ الصَّاد
مقام امضا ^ه — تحقق قَضَادِ رَعَالِم	أَرْضَ صَفَرًا ^ه
طهران	أَرْضَ ط
بیشتر معنی شهرکاشان است و گاهی بر شهرکرمان نیز که عنوان خاص آن " آرْضُ الْكَافِ وَالْرَاءُ " است اطلاق می‌شود	أَرْضَ كَافٍ
طهران (در بعض از آثار مبارکه)	أَرْضُ مُقدَّسَةٍ
بیزد	أَرْضَ يَاءٍ ^ه
راضی کردن — خوشنود کردن	أَرْضَا ^ه
شیردادن	أَرْضَاع
زمین ها (مفرد : أَرْضٌ)	أَرْضِين
بلند تر (ین) — برتر (ین) — رفیع تر (ین)	أَرْفع
بلند قدر تر (ین)	
رقیق تر	أَرْقٌ
بندگان زر خرید (مفرد : رَقِيقٌ)	أَرْقَا ^ه
ماری خطروناک باخط و خال سیاه که موئیت	أَرْقَم
آن رَقْشاً می‌باشد	
عالیتر (ین) — بلند تر (ین)	أَرْقَى
سوار کردن	أَرْكَاب
ستون ها — پایه ها — اعضا ^ه عمدہ —	أَرْكَان
بزرگان و رؤسای قوم (مفرد : رُكْنٌ)	

سیراب کردن - آبیاری کردن	ازواء
روانهای ما فدای او باد " کلام دعا "	ازواخنافداه
ریشه های درخت ها - درخت ها (مفرد : اروم ، اروم)	اروم
بادها (مفرد : ریح)	آرباح
تخت (جمع : آرائیک - آریک)	آربیکه
دورکردن - برطرف کردن - از جابر کردن	ازاحمه
منحرف و گمراه کردن - از راه متعایل کردن	ازاغه
برطرف کردن - دور کردن	ازاله
لقمه را بلعیدن و باشتاتاب فرو بردن	ازدراد
کمر - پشت - قوت - قدرت (جمع : ازور)	ازر
نزدیک شدن - رسیدن وقت شته	ازف (آزف -)
قدم - همیشگی - آنچه اول و ابتداء ندا	ازل
باشد - زمانی که ابتداء ندارد	
بس آغاز و انجام - قدیم - حقیقتی که همیشه بوده و هست (ذات مقدس الهی)	ازلی
تیرهای قمارکه اعراب در جا هلیت با آن قمار میکردند (مفرد : زلم)	آزلام
مهارها - زمام ها	آزمۀ
کمرها - پشت ها - قوت ها - قدرت ها (مفرد : آزر)	ازور

آزهار — آساطیر (۲۶)

آزهار	گلها (مفرد : زَهْرٌ)
ازهاق	باطل کردن — نابود ساختن
ازهد	راهدتر (ین) — پارسا تر (ین)
ازهر	روشن تر (ین) — سفید — نورانی و درخشان
ازباء	ماه — (مؤنث : زَهْرَاءٌ)
ازید	پوششها — هیئت‌ها — شئون و رتبه‌ها
اس	(مفرد : زَيْ)
اسائه	بیشتر (ین) — زیادتر (ین)
اسارتاده، اسارتده استادان	پایه — بنیاد — شالوده — بی (اصل هر چیز) (جمع : أساس)
اساری، اساري اسیرها	(أساس : پایه اصلی)
اساری	بدی — بدی کردن — تباہ ساختن
اساطیر	استادان — بزرگان — مریان (مفرد : اُستاد و اُستاذ)
اساطیر	اساری اسیرها (مفرد : اسیر)
اساطیر	اساری (جمع الجمع) —
اساطیر	زیبائیهای چهره (مفرد : سِرّ ، سُرّ ، سَرَراً)
اساطیر	بمعنى خطوط کف دست و خطوط پیشانی (جمع : اسرار)
اساطیر	افسانه‌های کهن و بی‌اصل و سخن‌های بی‌مایه (مفرد : اسطوره)

آساطین — استبدال (۲۷)

آساطین	ارکان و آعامِّم — حکماء و افراد بزرگ روزگار
(مفرد : اُسطوانه که مُعرَب از کلمه "ستون فارسی است)	(مفرد : اُسطوانه که مُعرَب از کلمه "ستون فارسی است)
آساققہ	کشیش‌های بزرگ مسیحی (مفرد : اُسقف)
آسالیب	طریقه‌ها — روش‌ها — طرزها (مفرد : اُسلوب)
آسباط	نوه‌ها — نبیره‌ها — گروه — افراد نسل هر یک
آسبال	از اولاد حضرت یعقوب (مفرد : سبط) پرده‌های بسیار نازک که برچشم عارض میشود (مفرد : سبل)
آسبَق	پیشتر — جلوتر — پیش‌تر از پیش
آسبُوع	هفته — مجموع ایام هفته از شنبه تا جمعه
آستار	پرده‌ها (مفرد : ستر) از بیخ برکندن
استِثصال	برگزیدن چیز خوب و برای خود انتخاب کردن — برگزیدگی و امتیاز یافتن
استِثنا	اُنس و الفت گرفتن — خو گرفتن
استِباح	لائق و روشن شدن — آشکار گردیدن
استِبحار	دانشمند شدن — عالم شدن — فزونی جستن و گسترش یافتن در علم و مال
استِبدال	عوض کردن — تبدیل کردن

متبرک شدن - طلب بَرَكت کردن	استِرَاك
دیبا - پارچه حریر - پارچه زری	استِرَق
شاد شدن - مسورو شدن	استِبُشَار
طلب آهستگی نمودن - آهسته کردن	استِبُطَاء
روشن شدن - واضح و آشکار گردیدن	استِبَلَاج
پوشیده گردیدن - درپرده شدن - پنهان کردن چیزی	استِتَّار
پناهنده شدن	استِجَارَه
جلب رضایت خاطر دیگری کردن -	استِجَلَاب
بسوی خود کشیدن و جلب نمودن	
مُحال شمردن - دگرگون شدن - برگشتن از حالی به حالی	استِحَالَه
حاصل کردن - بدست آوردن - طلب حصول	استِحْصَال
دریناه قرار گرفتن	استِحْصَان
آگاهی خواستن - یاد آوری کردن	استِحْضَار
کسی را قسم دادن - سوگند دادن	استِحْلَاف
خجالت کشیدن - شرم کردن - حیان نمودن	استِحْيَاء
جویای خبر شدن - کسب خبر نمودن	استِخْبَار
خفیف کردن - سبک شمردن - خوار کردن	استِخْفَاف
خلاص کردن - رهانیدن - رهائی جستن	استِخْلاص

إِسْتِدَامَت — إِسْتِضْعَاف (٢٩)

ادامه دادن — همیشگی	إِسْتِدَامَت
نزدیک زمین پرواز کردن — نزدیک شدن پرندۀ بزمیں	إِسْتِدَاف
راهنمائی خواستن — طلب مداریت کردن — راہ راست جستن	إِسْتِرْشَاد
خوشنودی کسی را خواستن — طلب خوشنودی شیر نوشیدن	إِسْتِرْضَاء
مرتفع نمودن — برپا کردن بالا رفتن — صعود کردن	إِسْتِرْفَاع
کسی را به بندگی و تملک درآوردن تسلیم شدن — خاضع و فرمابند ارشدن	إِسْتِرْقَاق
مشورت خواستن — شور کردن با کسی و رای او را خواستن	إِسْتِشَارَة
طلب درمان و شفاء کردن — شفای بیمار خواستن	إِسْتِشْفَاء
مشتبه شدن — شک و ریب — اشکال شهید شدن — جان دادن — شهادت	إِسْتِشْكَال
خواستن — شاهد آوردن نورانی و روشن شدن — طلب روشنایی کردن — روشن کردن	إِسْتِشَهَاد
کسی را ناتوان یافتن — ضعیف شمردن و	إِسْتِضْعَاف

راستِطراد — استغاثه (۳۰)

سست پند اشتن	
از مطلب دورافتادن — مطلب و حرف راعوض کردن — دراصللاح بدیع (در شعر) برگشتن بموضع اول	راستِطراد
خوش کردن — طرفه شمردن — شگفت داشتن استفاده کردن — اختیار کردن — نوپیدا کردن چیزی	راستِطراف
اطلاع خواستن — خبرگرفتن — آگاهی در امری — خواستن	راستِاطلاع
پناهنده شدن	راستِظلال
طلب کمک کردن — باری خواستن	راستِعاونت
پناه گرفتن — پناه خواستن	راستِعاذه
به بندگی گرفتن — کسی را بده خود ساختن	راستِعبداد
در شگفت شدن — عجب شمردن	راستِعجباب
ارجمند شدن — عزیز گردیدن	راستِعزاز
طلب مهربانی کردن — مهربان شدن —	راستِعطاف
طلب توجه و برگشتن بلندی — بزرگوارشدن — بلند گردیدن —	راستِعلاء
بلندی خواستن — برتری جستن	
پرسش کردن از چیزی — آگاهی خواستن — خبر پرسیدن	راستِعلام
فریاد رسخواستن — پناه طلبیدن —	راستِغاثه

استغراق — استکبار (۳۱)

دادخواهی — زاری و تضرع کردن	استغراق
غوطه ورشدن — غرق شدن — همه را فرا گرفتن	استفاضه
فیضگرفتن و بهره مند شدن — طلب فیض کردن	استفتاء
فتوى خواستن — فتوى پرسیدن از حاکم شرع	استفتاح
طلب فتح و ظفر کردن	استفراغ
فراغ جستن — پرداختن از چیزی یا از کاری پرسیدن — جویا شدن — توضیح و تفسیر خواستن	استفسار
تفحص و جستجو کردن — از بی چیزی رفتن نزدیک شدن	استقراء
قرار گرفتن — آرام گرفتن — پابرجاشدن — استوارشدن	استقرباب
کوشش و تفحص و تحقیق در امری کردن — به نهایت امری یا چیزی رسیدن — امری را با آخر رساندن	استقصاء
طلب قضاوت کردن	استقضاء
خود را بزرگ پنداشتن — خود نمائی و گرد نکشی کردن — تکبر	استکبار

استیلام - استیصال

(۳۶)

دست مالیدن و بوسیدن چیزی بقصد تبرک روشن شدن - طلب روشنایی کردن - روشنی گرفتن جوان و رفت و آمد کردن خبر گرفتن - جستجو و بحث از خبر کردن نسخه برداشتن از روی کتاب - مطلبی را از روی نوشته دیگری نوشتن : مثل مرغ شکاری شدن - مثل عقاب شدن چیزی را بوئیدن - نفس کشیدن - آب یا مایعی با بینی کشیدن طلب نصیحت کردن خودداری کردن - از روی تکبر از کاری سر باز زدن - از اجراء امری ننگ داشتن . قرار گرفتن - معقول و برابر گردیدن - استقرار جاری شدن اشک چشم - بشدت فرو ریختن باران اجازه خواستن - دستور خواستن از بین وین برگردان - ریشه کن ساختن - درمانده و بیچاره شدن - بی چیزشدن	استیلام استناره استیان استتباء استنساخ استنسار (طیر) استنشاق استنصاف استنصال استنکاف استیوا استهلال استیذان استیصال ، استیصال

إِسْتِيَطَان - أُسْطُقْس (٣٢)

جـا ئـى رـا بـراـى اـقامـت و سـكـونـت اـختـيار كـرـدن - مـتوـطنـ شـدـن - دـلـ بـكارـى دـادـن طـلـبـ تـامـى حـقـ كـرـدن - تـامـ حـقـ رـا گـرفـتنـ	إِسْتِيَطَان إِسْتِيَفَاء إِسْتِيَنَاس أَسْحَار أَسَد أَسْدُ اللَّه إِسْدَال أَسْر إِسْرَافِيل أَسْرَع أُسْطُقْس أَسْطَقْسَات
بـكلـمـه إـسـتـيـنـاسـ مـراجـعـه شـود سـحرـها (مـفرد : سـحرـ)	
شـيرـنـرـ يا مـادـهـ - نـامـ بـرجـ پـنـجمـ اـزـ بـروـجـ دـواـزـدـهـ گـانـهـ (جـمعـ : أـسـدـ)	
(قـلـبـ أـلـاـسـدـ : وـسـطـ تـابـسـتـانـ - مـرـدـاـدـمـاهـ) (شـيـرـخـداـ - لـقـبـ حـضـرـتـ عـلـىـ عـلـيـهـ السـلـامـ)	
فـروـهـشـتـنـ - پـائـينـ كـشـيدـنـ	
اـسـيـرـكـرـدنـ - بـاـسـيـرـىـ بـرـدنـ - بـنـدـكـرـدنـ وـ	
بـسـتـنـ إـيـاـسـرـهـ : بـتـعـامـىـ - بـتـعـامـ وـكـمالـ) يـكـىـ اـزـچـهـاـ رـفـرـشـتـهـ مـقـرـبـ كـهـ مـأـمـوـرـاـعـطـايـ	
حـيـاتـ بـهـ خـلـقـ اـسـتـ	
سـرـيعـ تـرـ(يـنـ) - تـنـدـ تـرـ(يـنـ)	
اـصـلـ - مـادـهـ - جـوـهـرـ - مـاهـيـتـ - هـرـبـكـ اـزـ	
عـناـصـرـ چـهـارـگـانـهـ - آـبـ - خـاـكـ - بـادـ -	
آـشـ (جـمعـ : أـسـطـقـسـاتـ)	

آسفار	مسافرتها (مفرد : سَفَر)
آسفار	کتابها (مفرد : سِفْر)
آسفَل	پائین تر (ین) — پست تر (ین) — زیر تر (ین)
آسفَل الْسَّافِلِينَ	(ضد اَعْلَى) — (جمع : أَسَافِل) پائین ترین درجات — پست ترین جاهات
إِسْقَاء	کنایه از طبقه هفتمن دوزخ است
إِسْقَاط	(أَسْفَل جَهَنَّمْ : پست ترین طبقات جهنم)
إِسْقَام	آب برای خوردن دادن
إِسْكَان	انداختن — افکندن — فرود آوردن
إِسْقَام	امراض — بیماریها (مفرد : سُقْم ، سَقَم)
إِسْكَان	جا دادن — درجای نشاندن — ساکن و
أَسْلَاف	بیحرکت کردن — آرام کردن
أَسْلَم	پیشینیان (مفرد : سَلَف)
إِسْمُ أَعْظَمَ	سالم تر
إِسْمُ اللَّوِ الْأَوَّل	بزرگترین و شریفترین اسماء خدا — بهاء
إِسْمُ اللَّوِ زَاء	لقب جناب ملا حسین بشرویه ای
أَسْمَاع	جناب زین المقربین
أَسْمَر	گوشها (مفرد : سَمْع)
أَسْنَة	تیره رنگ — گندم گون
أَسْنَى	سرنیزه ها (مفرد : سِنَان)
أَسْنَى	روشن تر (ین) — آشکارتر (ین) —

بلندتر (ین)	
بازارها (مفرد : سُوق)	آشَّوْاق
شیران (مفرد : آَسَد)	آُسُود
سیاه (مؤنث : سَوْدَاء)	آَسَوْد
سیاه شدن	إِسْوِدَاد
دراز کردن سخن — بسیار سخن گفتن	إِسْهَاب
آسان تر (ین) — سهل تر (ین)	آَسَهَل
اندوه	آَسَى
شمیرها (مفرد : سَيْف)	آَسِيَاف
اشتهارد ، از توابع طهران مرتبط به قزوین	ا٠ ش
تعريفات و توضیفاتیکه به حدود وهمی و مقید	إِشَّارَات
و محدود بشری محدود گردیده است .	
فash کردن — پراکنده ساختن — آشکار	إِشَاعَة
کردن خبری	
سخت شدن — استوار شدن — استواری	إِشْتِدَاد
خریدن — فروختن	إِشْتِرَاء
درختان (مفرد : شَجَر)	أشْجَار
غم ها و غصه ها (مفرد : شَجَن)	آشْجَان
تیزتر — برنده تر	آشَحَذ
شدید تر (ین) — قوى تر (ین) — سخت تر —	آشَّد
استوار تر (ین)	

اَشَرٌ	شیرتر (ین) - بدتر (ین)
اِشْرَاب	نوشانیدن
اِشْرَاق	برآمدن آفتاب - دُرخشیدن - روشن شدن - روشن کردن - مجازاً بمعنى الْهَامُ (عَشَّى وَأَلِإِشْرَاق : شامگاهان و صبحگاهان)
اِشْرَاقَات	نام لوح هارکی است از حضرت بهاء اللّه خطاب به جلیل خوئی که در عهد میثاق متزلزل گردید
اِشْرَاقيَّين ، اِشْرَاقيَّون	گروهی از حکما که پیرو افلاطون و معتقد به اسراق . و ادراک حقایق از طریق الهام میباشند
اِشْرَاك	مشرك شدن - شریک دانستن برای خدا
اَشْرَاك	دام ها - تله ها (مفرد : شَرَك)
اَشْرِيه	آشامید نیها - نوشید نیها (مفرد : شَرَاب)
اَشْرَف	شریف تر (ین) - بزرگوار تر (ین) - (نام سابق شهر به شهر)
اَشْطَار	نواحی - اطراف (مفرد : شَطْر) (جمع متداول و غالب این کلمه اَشْطُرُ و شُطُورُ است).
اَشْقِيَاء	افراد شقی (شَقِّي : بدبخت - ضد سَعِيد)
اَشْهُرُ	ماه ها (مفرد : شَهْر)

آشْهَىٰ - إِصْطِبَاحٌ (۳۷)

آشْهَىٰ	مُرْغُوبٌ تر (ین) - لَذِيدٌ تر (ین)
آشْيَاعٌ	پِرْوَانٌ (مفرد : شِيعَةٌ)
آصَائِيلٌ	اَصْلٌ دارها - اَصْبِيلٌ ها - رِيشَه دارها (مفرد : اَصْبِيلٌ)
إِصْبَابَةٌ	خَطَا نَنْمودَن - بِهَدْفٍ تِيرَ زَدَن - كَشْتَن
آصَابِعٌ	انْكَشْتَان (مفرد : اِصْبَعٌ بِهِ تَثْلِيثٌ هَمْزَهُ و سَاءٌ)
آصَاغِرٌ	كُوكَتْرَان (مفرد : اَصْغَرٌ)
آصَبَاحٌ	بِامْدادَان (مفرد : صُبْحٌ)
إِصْبَاحٌ	داخِل در صَبَحٌ شَدَن - بِهِ بِامْدادِ در آمدَن
أَصْبَعٌ	(بِهِ تَثْلِيثٌ وَبٌ) انْجَشت (جمع : آصَابِعٌ)
آصَحٌ	صَحِيحٌ تَرِين - در سَتَ تر (ین)
آضْحَابٌ	يَارَان - پِرْوَان - دَوْسْتَان مَطِيعٌ (مفرد : صَاحِبٌ)
آضْدَقَ	(سُورَةُ الْأَصْحَابٌ : اَز الْوَاحِ جَمَالِ الْقَدْمَ صَادِرَه دَر اَدْرَنَه خَطَابٌ بِهِ مِيرَزا آقا منیر کاشانی)
آضْدِيقَاءُ	راستَگَوتَر - رَاستَ تر يَارَان - دَوْسْتَان - رَفِيقَان مَهْرَبَان وَمَخْلُصٌ (مفرد : صَدِيقٌ)
آصَرَحٌ	آشْكَارَتَر (ین) - صَرِيحٌ تر (ین)
إِصْطِبَاحٌ	چَرَاغٌ اَفْرُوختَن - چَرَاغٌ خَواستَن - صَبُوحَسَى

خوردن — باده صبحگاهی نوشیدن	
صبر کردن — شکیباشی نمودن	اَصْطِبَار
برگزیدن	اَصْطِفَاءُ
بآتشگرم و افروخته شدن	اَصْطِلَاءُ
تهیه و آمادن کردن — امریه ساختن چیزی	اَصْطِنَاعُ
کردن — نیکوئی کردن	
صید کردن — شکار کردن	اَصْطِيَادُ
بالا بردن — ترقی دادن	اَصْعَادُ
گوشدادن — گوش فراداشتن	اَصْغَاءُ
کوچکتر — خردتر (جمع : اَصَاغَرُ)	اَصْغَرُ
بندها و زنجیرها — بخششها و عطاها	اَصْفَادُ
(مفرد : صَفَدُ)	
زرد — زرد رنگ	اَصْفَرُ
زرد شدن	اَصْفَارُ
خالص تر (ین) — صاف تر (ین)	اَصْفَى
برگزیدگان (مفرد : صَفِيَّ)	اَصْفِيَاءُ
نواحی (مفرد : صُقَعَ)	اَصْقَاعُ
ریشه — پی — بنیاد — منشاء — (مقابل فرع)	اَصْلُ
(جمع : اُصُولُ)	
مبداء جاودانی — درخت و ریشه جاودانی —	اَصْلٌ قَدِيمٌ
(مجازاً : مظہر ظہور — امر الھی)	

أَصْلَابٌ - إِضْرَارٌ (٣٩)

أَصْلَابٌ	نسلُهَا - وَلَدُهَا - بَشْتُهَا - نَطْفَهُهَا (مفرد : صُلْبٌ)
أَصْمَمٌ	كَرٌ - نَاسْنَوْا
أَصْنَامٌ	بَتُّهَا (مفرد : صَنَمٌ)
أَصْوَاتٌ	رَأْيُهَا (در انتخابات) - صَوْتُهَا - آوازُهَا (مفرد : صَوْتٌ)
أَصْوَابٌ	رَاسْتُهَا (ین) - درستُهَا (ین) - صَوْابُهَا (ین)
أُصُولٌ	(مفرد : أَصْلٌ) (فَنْ أَصْلُولٌ - عِلْمٌ أَلْأَصْلُولٌ - أَصْلُولُ الْفِقْهٌ : علمی است که از مدارک و دلائل احکام شرعی بحث مینماید
أَصْهَارٌ	دَامَادُهَا (مفرد : صِهْرٌ)
أَصْبِيلٌ	غَرْبَه - بَيْنَ عَصْرٍ وَغَرْبٍ (جمع : آصَالٌ)
إِضَائَةٌ ، إِضَاءَةٌ	أَصْلَ دَارٌ - صَاحِبُ نَسْبٍ - رَيْشَه دَارٌ روشن کردن - درخشان نمودن - روشن شَدَن
أَضَالِعُ	دَنْدَهُهَا (مفرد : ضَلْعٌ)
أَضَالِيلٌ	خَطَاهَا - اشْتَبَاهَاتٌ (مفرد : أُضْلُولَهٌ)
إِضْجَارٌ	انْدُوهَگَيْنِ وَمَلْوُلَ کَرْدَن - دَلْتَنَگ وَنَارَاحَتَ کَرْدَن
إِضْرَارٌ	گَزِندَ رَسَانَدَن - زَيَانَ رَسَانَدَن

أَضْرَار—أَطْبَاق

(٤٠)

أَضْرَار	زِيَانُهَا — شَدَّتُهَا (مُفْرِد : ضَرَر ، ضُرُّ ، ضَرَّ)
إِضْرَام	شَعْلَه وَرْسَاخْتَن — بَرَافُورْخَتَن — آتشِ زَدَن
إِضْطِجَاج	بَهْلَوْخَفْتَن — پَهْلَوْبَرْ زَمِينْ نَهَادَن
إِضْطِرَار	بَيْچَارَه وَنَاقَارْكَرَدَن — بَيْچَارَه وَدَرْمَانَدَه شَدَن
إِضْطِرَام	اَفْرُوكْتَه شَدَن آتش
إِضْطِهَاد	مَغْلُوبَ كَرَدَن — چَيرَه شَدَن وَسَتمَ نَمُودَن —
	دَرْفَشَار وَشَكْنَجَه قَارَادَادَن — قَهْرَ وَجُورَ —
أَضْعَاف	اَيْذَاء وَأَذَيْتَ
	مُفْرِد : ضِعْفَه بِمَعْنَى دَوْبَابِرْهَرْ چِيزَ ،
	دَوْچَندَان وَزِيَادَه هَرْ چِيزَ مِيَباَشَد
أَضَلَّ	گَمَاهَ تَر (يَن)
إِضْلَال	گَمَاهَ كَرَدَن وَازْ رَاهَ حَقَ خَارَجَ نَمُودَن
إِضْمَار	مَطْلَبَه رَاهِيَّه وَغَامِضَگَفْتَن — دَرْ ضَمِيرَ
	نَگَهْدَاشْتَن
إِضْمِحَالُ	نَابُودَى — نِيَسْتَ شَدَن — تَبَاهَ شَدَن
إِضْنَاء	رَنْجُورَ وَلَغْرَ سَاخْتَن كَسَى (بِجَهَتِ بِيَمَارِي)
أَضْوَاء	رَوْشَنَى هَاهَا — اَنوار (مُفْرِد : ضُوءَ)
إِظَاقَه	طَاقَت وَتَابَ چِيزَى رَاهَاشْتَن
أَطْبَاق	پَوْشَشَهَا — ظَرَفَهَا (مُفْرِد : طَبَقَ)

سر را فرو افکندن	اطراق
(آطِرق کَری) : کَری مرغ کوچکی است ، یعنی ای مرغ کَری سُر خود را پائین بیانداز زیرا از تو بزرگترها هستند ، در وقتی گفته میشود که با وجود اشخاص مهم و محترم اشخاص نالایق و پست بخواهند خود نمائی کنند)	
خاموش کردن — فرونشاندن آتش	اطفاء
پر کردن — لبریز کردن	اطفاح
رها کردن — گشودن — روان کردن	اطلاق
از بالا به زیر نگریستن — آگاه گردیدن —	اطلال
برآمدن چیزی	
کوه ها (مفرد : طَوْد)	اطواد
نوع ها — روش ها (مفرد : طَور)	اطوار
محکمتر (ین) — شدیدتر (ین)	اطود
پاکان (مفرد : طَاهِر)	اطهار
پاک تر (ین) — پاکیزه تر (ین) (پاک و پاکیزه	اطهر
عطراها — بوهای خوش (مفرد : طِبِیب)	اطیاب
پرنده ها (مفرد : طَائِر)	اطیار
پاکیزه تر — خوشبو تر (ین)	اطیب
ناخن ها (مفرد: ظِفَر ، ظُفر)	اظفار
تاریک شدن	اظلام

آشکارترین) — ظاهرتر (ین) — نمایان تر (ین)	آظَهَر
برگرداندن — بازگردانیدن — از سرگرفتن زندگی کردن — روزی و وسیله زندگی فراهم کردن — زندگی بخشیدن	إِعْدَادَه إِعْاشَه إِعْلَم
تربیت بادها (مفرد : اِعْصَار) بزرگان — بزرگتران (مفرد : أَعْظَم) مردان بلند قدر — اشخاص بلند مرتبه (مفرد : أَعْلَى)	أَعْصَيْر أَعْظَم أَعْلَى
یاری کردن — کمک کردن بارهای سلیمانی (مفرد : عَبْء) درگاهها — آستانهای خانه (مفرد : عَتَّبَة)	إِعْانَه ، إِعْانَت أَعْبَاء أَعْتَاب
آزاد نمودن از زندگی — رها کردن عمرت گرفتن — پند گرفتن *	إِعْتَاق إِعْتِبَار
ستم کردن — بیداد کردن عد رخواستن — شکایت نمودن	إِعْنَدَاء إِعْنَذَار
درگرفتن — پیش آمدن — امریا پیش آمد ناگهانی — عارض شدن — رسیدن	إِعْتَرَاء إِعْتَرَاز
عزت گذاشت — احترام نمودن کناره گیری کردن — گوش نشین شدن - گوش گیری ظلم و ستم	إِعْتِزَاز إِعْتِزَال إِعْتِسَاف

اعتصام	خود را از گناه بازداشت — بلطف خدا
اعتضاد	آمیدوارشدن — گرفتن و چنگ زدن
اعتكاف	قوت یافتن
اعتلاء	گوشه گیری — عزلت — درجائي مانند مسجد
اعتلاء	برای عبادت مقیم شدن
اعتلاء	بلند شدن — برتری یافتن — بلند پایه شدن
اعتلاء	ناخوشی
اعتناق	قبول کرن و بگردن گرفتن کاری — گردن نهاد
اعجاب	کسی رابه شگفت آوردن — عجیب دانستن
اعجام	دراصل و بطوراعم بمعنی غیر عرب، در اصطلاح
اعداء	و بطور اخص بمعنی ایرانیان
اعداد	دشمنان (فرد: عدو)
اعدل	آماده و مهیا کرن — ذخیره ساختن و
اعدل	تهییه دیدن
اعدل	معتدل تر (ین) — عادل تر (ین) —
اعراض	شايسنه تر (ین) برای گواهی دادن
اعراض	امور بی دوام و بقا و بی ثبات (فرد: عرض)
اعراف	روپرگردانیدن — اجتناب و کناره گیری کرن
اعراف	منصرف شدن — دور انداختن
اعراق	واقف کرن — شناساندن
اعراق	رگها — ریشه ها — اصول (فرد: عرق)

مرد لنگ - (لقب ملام محمد جعفر نراقی که ازلى و لنگ بود)	آغَرَج
گرامی تر (ین)	أَعْزَّ
احترام - عزت	إِعْزَاز
مردم عزیز و ارجمند (مفرد : عَزِيز)	آعِزَّه
گیاهان تر (مفرد : عُشْب)	أَعْشَاب
زمانها - دوره ها - روزگار (مفرد : عَصْر)	أَعْصَار
بازوهای (مفرد : عَضْد)	أَعْضَا د
تشنه کردن	إِعْطَاش
کرانه ها - جوانب - پهلوها (مفرد : عَطْف)	أَعْطَاف
بزرگ - بزرگتر (جمع : آغاَظِيم)	أَعْظَم
روده ها (مفرد : عَفَج ، عَفْج ، عَفَج)	أَعْفَاج
فرزندان - پاشنه های پا (مفرد : عَقِب)	أَعْقَاب
بلند کردن - بالا بردن	إِغْلَاء
آگاه ساختن - خبردادن	إِعْلَام
پرچم ها - رایات - پیشوایان و بزرگان قوم (مفرد : عَلَم)	أَعْلَام
دانان تر (ین)	أَعْلَم
بالاتر (ین) - بلندتر (ین) - فرازوبالای هرچیز (اسم تفضیل که مؤنث آن علیاً و عَلَيَا)	أَعْلَى
و جمع آن علی و عَلَيَا میشود) (حضرت آغلی : لقب حضرت باب میباشد)	

أَعْمَام	عُوْهَا (مفرد : عَمَّ كَه بِمعنِي جَمِيعِتِ كَثِيرِيَّبِيز مِيهَا شَد)
أَعْمَدَه	اَرْكَان — پَايِه هَا (مفرد : عَوْد)
أَعْنِي	كُور — نَابِيَنا (أَفْعَلِ وَصْفِي لَه (جَمِيع : أَعْمَاء عُمَيَان ، عُمَن)
	(تَقْلِيدِ اَعْنِي : بِيَرْوَى كُورْكُورَانَه)
أَعْنَاق	گَرْدِنَهَايِي مَرْدَم (مفرد : عُنْق)
أَعْنَه	مِهَارَهَا — لَگَام هَا (مفرد : عِنَان)
أَعْوَام	سَالَهَا (مفرد : عَام)
أَعْوَان	يَارَان (مفرد : عَوْن)
إِغْرِاج	كَجِي — كَجِ شَدَن
أَغْوَر	مَرْدِيَكَچَشَم — كَسِي كَه فَقْطِيَكَچَشَم دَارَد (جَمِيع : عُورَا)
أَعْهَاد	دَوْرَه هَا — عَصَرَهَا — زَمَانَهَا (مفرد : عَهْد)
أَعْنِين	چَشَمَهَا — چَشَمَهَهَا (مفرد : عَيْن)
إِغَاثَه	بَفْرِيَادَكَسِي رَسِيدَن — فَرِيَادَرَسِي — إِعَانَه و كَمَكَ كَرَدَن
أَغَانِي	وَسَائِيلِ مُوسِيقَى وَغِنَاء (مفرد : أَغْنِيَه)
إِغْرِيَار	بَخَاكَآلَودَگَى — تَيِّرَه وَگَرْدَآلَودَشَدَن (كَدَورَه)

نادانان - کم خردان (مفرد : غَنِيّ)	اَغْيَاءٌ ، اَغْنَاءٌ
بادست آب برد اشتن برای آشامیدن و غیره	اِغْتِرَاف
غニمت شمردن - غنيمت دانستن چيزى	اِغْتِنَام
تحريك کردن - برانگیختن - فریب دادن و	اِغْرَاءُ
فساد کردن	
کاشتن	اِغْرَاس
غرق کردن - مبالغه کردن	اِغْرَاق
شاخه ها - فرزندان و فرزندزادگان ذکور	اَغْصَان
شجره الهیه جمالقدم (مفرد : عُصْنٌ)	
چشم پوشی کردن - پوشیدن - چشم برهم	اِغْضَاءُ
نهادن و سکوت کردن	
غافل تر (ین) - بی خبر تر (ین) - فراموشکار	اَغْفَل
تر (ین) - کودن تر (ین)	
اِغْلَاق ، تَغْلِيق درب را بستن - مسدود کردن	
زنجیرها (مفرد : غُل)	اَغْلَال
شدید تر (ین) - کاری تر (ین)	اَغْلَى
بیهوشی - مد هوش شدن	اِغْمَاءُ
فرو بردن	اِغْمَاس
چشم برهم گذاشت - بستن چشم - چشم	اِغْمَاض
پوشی از حقیقت	
کوسفندان (مفرد : غَنَم) - درا صطلاح	اَغْنَام

بسه معنی اشخاص سلیم و حلیم و مظلوم در حمایت خداوند که بمنزله شبان است ، در مقابل ستمنگران خونخوار که بمتابه گرگانند .	اغواه
فریفتن — گمراه ساختن — گول زدن و از راه بد ربردن	اُفی
ای حسرت و افسوس	اُفاده
فایده رسانیدن — مفید بودن	اُفاضات
فیضها — بهره ها - (بخشش های معنوی) (مفرد : اُفاضه)	آفایل
کارها و عملها (مفرد : فعل — جمع : آفعال) جمع الجمع : آفایل)	آشاك
تهمت زننده	آفیده
قلبها (مفرد : فؤاد)	آفتاء
فتوى دادن	آفتیان
امتحان — آزمایش	آفترا
تهمت زدن — بد رفع نسبت خیانت به کسی دادن	آفترا
خندیدن — درخشیدن	آفترا
دریدن — شکار افکندن — کوفتن استخوان گردن شکار	آفترا

۴۸) افْتِرَاق — أَفْظَع

پراکنده و جد اگردیدن — جد ائی	اِفْتِرَاق
فقیر شدن — نیازمند شدن — محتاج شدن —	اِفْتِقار
د رویش گشتن	
فکر کردن — تأمل کردن	اِفْتِكَار
بزرگتر (ین) — با عظمت تر (ین)	أَفْخَم
ساختمانهای بلند — عمارات عالی	أَفْدَان
(مفرد : فَدَن)	
شاد مانیها (مفرد : فَرَح)	أَفْرَاح
ریختن — نازل کردن — خالی و تهی کردن —	أَفْرَاغ
قالب ریزی	
بهشت — فُرْدَوس	اِفْرِيد وس
فتنه و فساد برپا کردن — فاسد کردن —	إِفْسَاد
تباه کردن	
فاش کردن — آشکار کردن — پراکنده ساختن	إِفْشَاء
وسيع گردانیدن — آگاه کردن — رسیدن و	إِفْضَاء
منتھی شدن — فقیر شدن	
روشن کردن — ظاهر ساختن	إِفْضَاح
نيکوئي و بخشش کردن (بخشش حق)	إِفْضَال
بالاتر در علم یا حسب — افزونتر — برتر	أَفْضَل
(جمع : أَفْاضِل)	
درنهایت زشتی و کراحت — فظیع تر (ین)	أَفْظَع

افعی نر	اُفْعُوْان
کرانه — ناحیه — کشور — کنار (جمع: آفاق)	اُفْق
تهمت — دروغ (اِفْكَيَّة : دروغ وسی اصل)	اِفْك
آیا هر وقت نیست گردانیدن — نابود کردن — هلاک کردن واز بین بردن	اَفْكَلَمَا اَفْنَاء
شاخه ها (فرد : فَنَن) (منتبیین به شجره الهیه حضرت رب اعلی)	اَفْنَان
آقا — صاحب و مالک — پیشوای این کلمه در ترکی عثمانی بطريق احترام بجای کلمه آقا به علماء و نوبسندگان و سایر اشخاص اطلاق میشود)	اَفْنَدَى
شاخه درهم پیچیده (جمع: افانین)	اَفْنُون
گروه ها — جماعت ها (فرد : فَوْج)	اَفْوَاج
دهان ها (فرد : فُوه)	اَفْوَاه
غروب کردن	اُفُول
تریاک — عصاره خشاخش	اَفْئِيُون
نزدیکتران — نزدیکان — خوبشان (فرد : أَقْرَب)	اَقْارِب
فتح کردن — پسخواندن و برهمن زدن معامله کشورها — ممالک — ناحیه ها (فرد : اَقْلِيم)	اَقَالَه اَقَالِيم

نمازگزاری — برباد اشتن — دوام آوردن — راست و معتدل کردن .	اقلامه
(اِقْلَامَهُ صَلَوةً : يعني نمازگزاردن) درجائي سكنى گزinden و درايin سکونت دوام آوردن — (اِقْلَامَهُ حَقّ : يعني حق راظاهر ساختن) — (اِقْلَامَهُ دَلِيل : يعني دليل آوردن) مسيحيان به خدا و روح القدس و مسيح آقاميم ثالله ميگويند . (مفرد : اُفْنُوم) معنای اصل — سبیر چيزی — شخص — كالبد)	اقابيم
روآوردن (مُؤْمِن شدن — قبول کردن دعوت حق)	اقبال
رشت تر (ين)	آفجه
نورگرفتن — دانش فراگرفتن از کسی — بهره مند شدن — پاره آتش گرفتن	اقتباس
پيروي کردن — سرمشق گرفتن	اقتداء
نزديك شدن	اقتراب
کسب کردن	اقتراف
بهم نزديك شدن — ازدواج — نزديكى	اقتران
و پيوستگي — بار شدن بد يگري	
کوتاه و مختصر کردن — اكتفاء کردن	اقتصار

اُقْتِطَاف — اِقْتِصَاص (۵۱)

چیدن میوه — برداشتن ثمر	اِقْتِطَاف
پیروی کردن — ازیں کسی یا چیزی رفتن	اِقْتِنَاء
از بیخ و بن برکنده شدن	اِقْتِلَاع
فراهم آوردن و ذخیره کردن مال —	اِقْتِنَاء
سرمایه گرفتن	اِقْتِنَاص
شکارکردن	اِقْتِنَاص
کاسه های بزرگ و کوچک آب خوری (فرد : قَدَّ)	اَقْدَاح
پیش رفتن در کاری — پیشی گرفتن	اَقْدَام
پاها — قَدَم ها	اَقْدَام
مُقدَّس تر (ین) — مُنَزَّه تر (ین) —	اَقْدَس
پاک تر (ین) — پاکیزه تر (ین)	
قدیم تر (ین) — مُقْدَم تر (ین) پیشتر (ین)	اَقْدَم
قرن ها — زمان ها — دوره ها — نزدیکان —	اَقْرَان
همگنان (فرد : قَرْن)	
(اقران سُوء : رفیق های بد)	
نزدیک تر (ین)	اَقْرَب
سوگند دادن — قسم خوردن	اِقْسَام
سخت تر (ین)	اَقْسَى
مرتعش کردن — لرزیدن پوست — اضطراب	اِقْشِعْرَار
یافتن — تغییر کردن رنگ پوست	
نقل کردن قصه و خبر و روایت	اِقْتِصَاص

اَقْصِيٌّ — اِكْتِرَاثٌ

(٥٦)

اَقْصِيٌّ	دُورٌ تَرَاهُ (ین) — دُورٌ
اَقْصَى الْكِبَرِ	(شَرْقٌ اَقْصِيٌّ : خَارِجُ الدُورِ) نَهَايَةُ دَرْجَةٍ، بِسِيرِي
اَقْطَابٌ	لُغُوْسٌ مَهْمَمٌ وَمَعْرُوفٌ — مَرَاكِزٌ مَهْمَمٌ (مُفْرِدٌ : قُطْبٌ)
اَقْطَارٌ	مَالُوكٌ — اَطْرَافٌ — جَهَاتٌ (مُفْرِدٌ : قُطْرٌ)
اَقْلَلٌ	كَمْتَرٌ (ین)
اَقْلَامٌ	قَلْمَانٌ (مُفْرِدٌ : قَلْمَانٌ)
اِقْلِيمٌ	مَلْكَتٌ — كَشُورٌ — نَاحِيَهٌ (جَمْعٌ : اَقْلَالِيمٌ)
اِقْنَاعٌ	قَانِعٌ سَاخْتَنٌ — خَوْشَنُودٌ گَرْدَانِيدَن — رَاضِيَن
اُقْنُومٌ	كَرْدَن
اَقْوَاتٌ	شَخْصٌ — كَالْبَدٌ — اَصْلٌ وَسَبْبٌ چِيزِيٌّ (جَمْعٌ : اَقْنَانِيمٌ)
اَقْوَامٌ	آَنْجَهٌ اَنْسَانٌ مِيْخُورَدٌ وَبَدَانٌ زَنْدَهٌ اَسْتَ (مُفْرِدٌ : قُوتٌ)
اَقْوِيَاءٌ	راَسْتَ تَرَاهُ (ین) — مَحْكُمَتَرَاهُ (ین) — واَضْحَى تَرَاهُ (ین)
اَكَابِرٌ	اَشْخَاصٌ قَوْيٌّ — زُورَمَندَانٌ (مُفْرِدٌ : قَوْيٌّ)
اِكْبَابٌ	بَزَرْگَتَرَانٌ (مُفْرِدٌ : اَكْبَرٌ)
اَكْبَادٌ	بَرَ روَى در اَفْتَادَنٌ — بَرَ روَى اَفْكَنَدَنٌ — اَقْبَالٌ نَمُونَهٌ
اِكْتِرَاثٌ	جَنْجَرَهَا (مُفْرِدٌ : كَيدٌ) اَعْتَنَاهُ كَرْدَنٌ بَهٌ — چِيزِيٌّ — پَرَوا دَاشْتَنٌ اَزْجِيزِيٌّ

پنهان تر — مستور تر	اکْتَم
زیاد کردن — افزودن	اکْثَار
تیرگیها	آکْدَار
کسی را بزور بکاری واداشتن — کسی را بـ خلاف میلش بکاری مجبور کردن	إِكْرَاه
محترم تر (ین) — گرامی تر (ین) —	اکْرَم
جوانمرد تر (ین) —	
(دارای کرامت و شرافت ذاتی)	
ماڈه ای کہ مس را طلا کند	إِكْسِير
دست ها — پنجه ها (مفرد : کف)	أَكْفَ
امثال و اقران — همتایان (مفرد : کفو)	آکْفاء
تیره رنگ و تاریک و سیاه و متراکم شدن	إِكْفَهَار
غذا خوردن و بلعیدن — چیزی راخوردن و	اکل (اکل لے)
ناابود کردن	
میوه (جمع : اکال)	أُكْل ، أَكْل
تاج	إِكْلِيل
کامل کردن — تمام کردن	إِكْمَال
آستین ها (مفرد : کم)	آکْمَام
غلاف غنچه و گل و میوه (مفرد : کم)	
کاملتر (ین) — تمام تر (ین)	اکمل
کورما درزاد — بسی عقل	أَعْلَه
اطراف — کنارها — جوانب (مفرد : گنف)	اکناف

لیوان ها — گیلاسها — جام های بدون دسته (مفرد : کُوب)	اکواب
دوره ها (مفرد : کَور)	اکوار
تپه ها (مفرد : کَوْمَه ، کُومَه)	اکوام
موجودات — هستی ها (مفرد : کَوْن بمعنی هستی و عالم وجود)	اکوان
آگاه باش — توجه کن — هان (حرف تنبیه است و در موقع مهم برای آماده ساختن و متنبیه کردن مخاطب برای استماع سخن بکار میرود)	الا
مُذَعَّم از دوکلمه : آن و لا	الا
خردمدان (مفرد : لَبِيب)	اللباء
خردها — عقل ها — مغزها (مفرد : لُب)	اللباب
پوشانیدن — فروپوشانیدن — آراسته کردن	اللباس
بشتاب — عجله کن	البدار
بسوی چیزی یا کسی نگریستن — توجه کردن	التفات
رو کردن	
دیدار کردن — همدیگر را دیدن و به — رسیدن	التقاء
چیزی را از زمین برداشتن — چیدن — بدست آوردن چیزی بدون زحمت	اللقطاط

الْتِهَاءُ	توجّه ننمودن - به بازی مشغول شدن -
الْتِهَابُ	سرگم شدن افروخته شدن و زبانه کشیدن آتش -
الْتَّهَادُ	برافروختگی که سوژش قلب از غصه کفر و بی دینی - منکر حق شدن - مُلْحِد
الْحَاجُ	شدن در طلب چیزی اصرار و پافشاری کردن -
الْحَانُ	درخواست کردن - خواستن چیزی بالتماس آوازها - آوازهای خوش - آنگه ها (مفرد : لَخْن)
الْأَذْدُ	شدید تر (ین) - لجوچ تر (ین) - ورزی سخت تر (ین) - { در مورد دشمنی و کینه به کار می رود . }
الْأَذْى	آنکه - کسیکه - که (بمعنی موصولی) روز اول وزمانیکه ابتداء ندارد - روزیکه پروردگار به خلائق خطاب فرموده " آلسُّتُ بِرَبِّكُم " ، یعنی آیا من خدای شما نیستم ؟
الْسُّنُونُ	زبانها (مفرد : لِسَان)
الْطَّافُ	لطف ها (مفرد : لُطْف)

آلطف	لطیف تر (ین) — نرم تر (ین) — پاکیزه تر (ین)
آلعاب	(مفرد : لَعْب بازیها — اعمال بیفایده ، لِعْب ، لَعِب)
آلعجل	آلعجل شتاب کن — تعجیل نما
اعارتی	(اعارتی که شیعه دوازده امامی غالبا در طلب و تعجیل ظهور حضرت قائم میگفتند)
اللغاء	باطل کردن — لغو کردن
آلغاز	چیستان ها — سخنان و کلمات نشو و یانظمی که معنایش پیچیده باشد (مفرد : لُغَز ، لَغَز)
اللغاز	مطلوبی را باکنایه و رمز گفتن
الاف	هزاراً گاهی در مقام بالغه و زیادی بدون قصد عدد معین بکار میرود)
الافت	(جمع : آلف ، الْوَف)
الالفین	(دعای آلف : از آثار حضرت اعلی که در سال دوم اظهار امناًزل شد)
الافت	خو گرفتن — انس گرفتن — دوستی و همد می دوهزار — (نام تَوْقِیعی است از حضرت اعلی مشهور به رساله شرح هاء در جواب سؤوال آقا سید یحیی دارابی از حدیث ابوالبی — مخزومی)

افکندن - انداختن - مطلبی را بفکر وذهن	إِلْقاءُ
کسی افکندن - رساندن سخن - املاء	
نمودن - ابلاغ کردن - ریختن - وارد ساختن	
(الْقَاءُ شُبْتَهَهُ : کسی را باشتباه انداختن)	
(الْقِ نَفْسَكَ : از خود بگذر - خود را بیند از)	
خدا ایا - ای خدا - یا اللہ	اللَّهُمَّ
درد و رنج (جمع : آلام)	أَلَمَ
روشن تر (ین)	أَلْمَعَ
قصور و کوتاهی	أَلْوَهٌ
صفحات - کتاب ها (مفرد : لوح)	أَلْوَاحٌ
رنگ ها (مفرد : لون)	أَلْوَانٌ
هزاران (مفرد : ألف)	أَلْفُونْ
رتبه خداوندی که معبد بشر است	أُلْوَهِيَّةُ
پرچمها - ایالات واستانهای عراق (مفرد : لواز)	أَلْوَيَّةُ
معبد مردم - خدای بندگان - پروردگار	إِلَهُ الْأَسْمَاءُ
حقایق مخلوقه - خدای اشیاء - دارای	
نامها	
سرگرم کردن - مشغول نمودن و غافل کردن	إِلْهَاءُ
القاء امری از جانب خداوند در دل انسان -	إِلْهَامُ
در دل افکندن امری یا مطلبی - تلقین کردن	
(جار و مجرور) بمن و بسوی من - (اسم فعل)	إِلَيْهِ

بِمَنْ رَوَى آوْرِيد	إِلَى مَقْتُلٍ
تَاكِي — تَاجِهِ وَقْتٌ ؟	إِلَى مَقْتُلٍ
الْفَتَرْغَفَتَهُ — يَارُودُوسْتُ — هَمْدَم	أَلِيفٌ
(جَمْعٌ : أَلِيفٌ)	
لَايِقٌ تَرْ (يَنْ)	آلِيَقٌ
دَرْدَنَاكٌ — بَسِيَارَدَرْدَنَاكٌ	آلِيمٌ
يَا — وَيَا (حَرْفٌ عَطْفٌ وَبَعْدُ ازْ حَرْفٍ اسْتَفْهَاهُ)	آمٌ
مِيَآيِدٌ ()	
مَادِرٌ — اَصْلٌ شَيْئٌ (جَمْعٌ : اُمَّهَاتٌ ، اُمَّاتٌ)	أُمٌّ
لَقْبٌ مَادِرْسِيَّدَاشْرَف زَنجِانِي شَهِيدٌ	أُمٌّ اَشْرَفٌ
مَادِرْجَهَانٌ — مَنْظُورٌ طَهْرَانٌ اَسْتٌ	أُمٌّ الْعَالَمٌ
بَغْدَادٌ	أُمٌّ الْعِرَاقٌ
شَهْرَمَكٌ	أُمٌّ الْقُرْبَى
كِتَابٌ مُسْطَابٌ اَقْدَسٌ	أُمٌّ الْكِتَابٌ
آيَا نَهْ لَا مَانِنْدَ اَمَا تَسْمَعُونَ : آيَا نَمِيشِنُويد ؟	اَمَا (اَ + مَا)
يَا — يَا آنَكَهُ	اِثْمَا
كَنِيزَانٌ — زَنَانٌ خَدْ مَتَكَارٌ (مَفْرَدٌ : اَمَهٌ)	إِمَاءُ
كَنِيزَانٌ خَدَاوَنْدٌ (دَرْ عَرْفٌ اَمْرَبَهُ بَانَوانٌ	إِمَاءُ الرَّحْمَنِ
بَهَائِي اَطْلَاقٌ مِيشُودٌ)	

آمّار ، آمّاره	بشدّت امر کننده
إِمَارَة	امير شدن - حکومت کردن - فرمانروائی
إِمَاطَة	دورکردن - دورشدن
آمّاکِن	مکان ها
آمّام	پیش - روپرور - جلو - درحضور
آمّانی	آمال - آرزوها (مفرد : أُمْنِيَّة)
آمّت	اعوجاج - کج بودن
آمّت	گروهی از مردم - جماعت - پیروان یک پیغمبر
(جمع : أُمَّة)	
إِمْتِزَاج	مخلوط شدن - آمیختگی
إِمْتِشَاج	اختلاط
آمّتن	محکمتر (ین)
إِمْتِنَاع	بلندی و رفعت مقام - قوی گشتن -
	خودداری از پذیرفتن امری
	(عُلُوّ إِمْتِنَاع : دَرْجَةٌ بِسْيَارٍ بَلْنَد)
آمّجد	بزرگوارتر (ین) - جوانمردتر (ین)
	(جمع : أَمَاجِد)
إِمْحَاء	محو کردن و از بین بردن اثر
آمّر	واسطه بین حق و خلق (عالم)
آمر (آمّر ۲)	(مصدر) - فرمان دادن - طلب انجام
	کاری را کردن - ضد نهی

أمر	فرمان - حكم (جمع : أَوْامِرٌ)
أمر الله	شأن - شئ - كار - حادثه (جمع : أُمُورٌ) شريعت خداوند
إمرأة	مرد (إمرأة : زن)
امض	ديروز (جمع : أُمُوسٌ)
امساك	تگهداري کردن - منع کردن و بازداشتمن -
	خودداري کردن - تعلق به چيزی یافتن -
	چنگ زدن و گرفتن
امشاج	الخلط (مفرد آن : مَشْج ، مِشْج ، مَشَّج)
امطار	باریدن باران - بارانیدن
امطار	باران ها (مفرد : مَطَّر)
امغان	دقّت و دوراندیشی درکاری - غور کردن و
	دوراندیشیدن
إمكان	چیزی که وجود یا عدم آن ضروری نباشد
	امانند انسان و حیوان و نبات و جماد
	در مقابل " وجوب " که وجود ش ضروریست
إمكانیه	مانند " واجب الوجوب "
	آنچه متعلق با موردنیوی است - آنچه
	وابسته بعالم خلقت است
أمل	امید - آرزو (جمع : آمَال)
أم	(مُنْتَهٰى أَمْلٍ : نهايت آرزوی من) امت ها (بكلمه امت مراجعه شود)

آمن ، آمان — آمین آمین (۶۱)

آمن ، آمان	(آمین =)
آمناء	اطمینان یافتن و درامن قرار گرفتن
آمنع	برگزیدگان — نفوس مورد اعتماد (مفرد : آمین) بلند پایه ترا (ین) — منبع ترا (ین) —
آمنیه	استوارتر (ین)
آمومت	آرزو — تَعْنِي
آمه	مادری
آمهات	کنیز (جمع : إِمَاء)
آمهار	مادران ساصول مطالب — موضوع های مهم
آمی	و مورد توجه (مفرد : أُمّ)
آمیت	مهردادن — تعیین مهر کردن
آمین	کسیکه تحصیل علم نکرده و برآصل طبیعت
آمیت	بارآمدہ
آمین	آمی بودن
آمین	آمانت دار — طرف اعتماد — درستکار
آمین	(جمع : أَمْنَاء)
آمین	لقب حاجی شاه محمد منشادی و حاجی
آمین	ابوالحسن اودکانی و حاجی غلامرضا اردکانی
آمین آمین	که بترتیب امین حقوق الله بودند
آمین آمین	لقب حاجی غلامرضا اصفهانی سومین امین حقوق الله

لقب حاجی شاه محمد منشادی اولیین	آمین‌التبیان
امین حقوق الله که در ۱۶۹۸ هـ ۰ ق در آذربایجان شهید شدند	
حرف شرط بمعنی اگر (از ادوات جازم)	اَنْ
دو فعل مثل : وَلَنْ يَدْخُلْ مِنْ أَحَدٍ يُحِرِّمُ عَلَى الْأَخْرَى	
حرف نفی بمعنی نیست — نمیباشد و نه	اَنْ
مانند " اَنْ هَذَا إِلَّا شَيْءٌ عُجَابٌ "	
حرف زائد بجهت تأکید مانند " آنِ آسْتَمِعْ "	آن
اینکه (حرف نصب که به فعل مضارع نصب میدهد)	آن
معنی تا اینکه نه — بجای لِثَلَاثٍ	آن
اینکه نه (در مفهوم نفی) و در آثار مبارکه بعد از رأیاً در مفهوم نهی و تحذیر آمده مانند رَأَيْكُمْ آنَ لَا تَفْعَلُوْا ۴۰۰	آن لَا
آن، آینین (آئَنَّ) ناله کردن و آه در دنیا کشیدن ظرف — کاسه (جمع : آئِنَّه — جمع الجمع : اَوَانِی)	إِنَاءُ
برگشتن بحال اول — متنبہ شدن — تَوْهِ کردن و روی بسوی خدا نمودن — کسی را ناییب قرار دادن	إِنَابَه

فاضله میان دو بند یا گره نی و هرچیز	آنابیب
میان تهی مانند نی و لوله (مفرد : آنبو布)	
زنها (مفرد : آنثی)	إناث
انجیل‌ها (آناجیل آزیعه : چهارانجیل متنی لوقا ، مرقس ، و یوحنا)	آناجیل
روشن شدن — روشن کردن — آشکارشدن —	إنارة
خبربری شدن	
مردم (مخفف آناس) (مفرد : انس ، انسا)	أناس
سرود‌ها — اشعاری که در آن جمن بصدا ای بلند	آناشید
برای هم بخوانند (مفرد : نشید ، آنشوده)	
فائز گردانیدن — بمقصود رسانیدن	إناله
مردم ، خلق	أنام
سرانگشتان (مفرد : آئتمه به تثییث همزه و میم)	آنامل
خود پسندی — تکبر — خود نمائی — منیت و	آنایت
خود بینی	
خبردادن — آگاه ساختن	إنباء
روپاییدن — روئیدن گیاه	إنبات
نفوذ و جریان آب	إنبثاق
شکفتگی — نشاط و سرور — از هم باز شدن	إنبساط
برانگیخته شدن — فرستاده شدن	إنبعاث

ِانتباہ — آنخاء (۶۴)

بیدارشدن — آگاه شدن	ِانتباہ
پراکنده شدن	ِانتشار
نمایندگی در مجلس شور — اجابت کردن	ِانتداب
برکندن — برکنده شدن — بیرون آوردن —	ِانتزاع
استخراج کردن — بازداشت	ِانتشاء
مستی — بوکشیدن	ِانتصار
فتح و پیروزی — موققیت	ِانتعاش
به نشاط آمدن — نیکوحال و باشاط شدن	ِانتفاع
سود بودن — نفع بودن	آنشن
متعفن تر — بدبو	ِانتهاض
نهضت و قیام کردن — برخاستن برای جنگ	ِانتهاك
هتك احترام و پرده دری — بی احترامی —	
زشت و آلوده کردن کسی	
پیروز و کامیاب شدن — رواشدن حاجت —	ِانجاح
برآوردن حاجت	
انجام دادن — وفا کردن بعهد و به وعد	ِانجاز
کشیده شدن بسوی کسی یا چیزی —	ِانجذاب
شتافتن بسوی چیزی	
ستاره ها (مفرد : نجم)	آنجم
بشارت — کتاب آسمانی مسیحیان	ِانجیل
اطراف — جهات — مقصد ها — راهها —	آنخاء

روش‌ها (مفرد : نَحْو)	
ممنوع و محتجب شدن	إِنْجِيَاب
پائین آمدن — سرازیرشدن	إِنْهِدَار
کج شدن — مایل شدن از راه راست بطرف	إِنْحِرَاف
دیگر (اعراض — رو بطرف دیگر کردن)	
جداشدن و دورشدن — ترك کردن	إِنْجِيَاز
فریب خوردن — فریفته شدن	إِنْخَدَاع
کج شدن — پائین آمدن و پست شدن —	إِنْخَفَاض
به نشیب افتادن	
مخمد و افسرده شدن	إِنْخِمَاد
امثال — نظائر — همتایان (مفرد : يَدَ)	أَنْدَاد
ریخته شدن — جاری شدن	إِنْدِفَاق
فروریختن — ازهم پاشیدن	إِنْدِكَاك
ترسانیدن — آگاه کردن توأم با بیم دادن — (هدایت کردن)	إِنْذَار
فروید آوردن — پائین آوردن — نا زل کردن .	إِنْزَال
بیزاری داشتن — رمیده شدن — بهم برآمدن	إِنْزِجاَر
انسان (جمع : أُنْسَاس)	إِنسَان
فراوش گردانیدن — از یاد کسی بردن	إِنسَاء
فرزندان — دودمان ها (مفرد : نَسْل)	أَنْسَال
مناسب تر	أَنْسَب
بسته و مسدود شدن — بند آمدن	إِنْسِاد

بشتاب رفتن مار و غیره	إِنْسِيَاب
آفریدن — پوراندن — آغاز کردن چیزی —	إِنْشَاء
حادث کردن — وضع کردن سخن یا نوشتمن آن	
(أَهْلُ الْإِنْشَاءِ وَمَلَكُوتُ الْإِنْشَاءِ : مردم دنیا)	
(مَلَكُوتُ الْإِنْشَاءِ : عالم وجود)	
استشمام کردن — بوکشیدن	إِنْشَاق
شکافته شدن	إِنْشِقَاق
بت‌ها و مجسمه هاییکه آعراب قبل از اسلام آنها را پرستش میکردند — سنگ‌هاییکه گرداند مکه نصب کرده دریای آنها ذبح و قربانی میکردند (فرد : نصب، نصب)	أَنْصَاب
ساکت شدن و گوشدادن به سخن کسی — ساکت کردن کسی	إِنْصَات
بریده شدن — منقطع شدن — پاره شدن	إِنْصِرَام
بیهوش شدن	إِنْصِعَاق
سست شدن از بیماری	إِنْضِنَاء
ناطق گردانیدن — بسخن آوردن	إِنْطَاق
نقش شدن چیزی بر چیزی دیگر — نقش	إِنْطِبَاع
پذیرفتن — چاپ شدن — منعکس شدن	إِنْطِبَاعَات
انعکاسات	

خاموش شدن — فرونشستن آتش	انطفاء
رفتن — رها شدن — گشوده شدن زبان — گشاده رو شدن	انطلاق
برداشتن — بلندگردانیدن — بلندقدر کردن چهارپایان (مفرد : نَعَم ، نَعَم)	انعاش
خوش و راحت گردانیدن — نعمت دادن	انعام
مايل شدن — خم شدن — تمايل و توجه	انعطاف
بسته شدن و غلیظ شدن مایع — بسته	انعقاد
شدن پیمان	
بسته شدن نطفه در رحم زن — آبستن شدن زن از مرد	انعقاد نطفه
جنbandن چیزی — جنبیدن و مضطرب شدن	انغاض
تکان دادن سراز روی تعجب — تکان دادن به مسخره	
آوازهای خوش — شادمانی و طرب (مفرد : نَعَم ، نَعَم)	انغام
فرو رفتن در آب — غوطه ورشدن — داخل	انغماص
شدن	
بینی (جمع آناف ، اُنوف)	أنف
تمام کردن — با آخر رسانیدن — نابود کردن	انفاد

آنفاس—انقطاع

(٦٨)

آنفاس	آنفاسها (مفرد: نَفَس)
انفاق	خرج کردن مال—دادن یا بخشیدن مالی
انفس	بکسی—بی‌چیز شدن
انفصال	افراد مردم (مفرد: نَفْس)
انفاض	جداشدن—گستاخی
انفِضام	منتشر و پراکنده گردیدن—شکسته و ریخته
انفِطار	متفرق شدن
انفعال	بریده شدن—قطع شدن—شکسته شدن
انفعکاک	شکافته شدن
انفِلاق	شرمندگی—شرمنده شدن—از چیزی یا امری متأثر شدن
انقاد	از هم جدا شدن—باشدن
انقاپ	انشقاق—شکافته شدن
انقباض	خلاص کردن—نجات دادن
انقباع	گران بار کردن—سنگین کردن
انقضاض	گرفتگی—حالت غم—بهم کشیده شدن—در هم کشیدگی
انقضاء	پراکنده و متفرق شدن—متلاشی شدن—برطرف شدن غم و اندوه
انقطاع	سپری شدن—بسرآمدن
انقطاع	گستن از خلق و توجه به خدا در جمیع

احوال — گستن — بریدن از ممکنات —	
قطع علاقه کردن از ماسوی الله — بریدن —	
قطع شدن (هیچ چیز انسان را از حق باز ندارد)	
برگشتن — برگشتن ازحالی به حال دیگر —	انقلاب
دگرگون شدن — آشوب و شورش	
(مانند : لِئَلَا تَتَقَلِّبَ عَلَى عَيْبِكَ : تا بقهرا برنگردی — تا اعراض نکنی)	
اطاعت کردن — رام شدم — گردن نهادن	انقیاد
نمودادن — رویاندن — افزودن	انماء
نمونه — نمودار (جمع : اُنمُوذجات)	انمودج
تحقیق وجود یافتن	انویجاد
نورانی — روشتر (ین) — درخشان تر (ین)	آنور
رودخانه ها — جویها (مفرد : نهر)	آنهار
روزها (مفرد : نهار)	آنهر
رودها (مفرد : نهر)	آنهر
شکسته شدن — شکست خوردن لشگر	انهزام
سرگرم شدن — کوشیدن — فرورفتن —	انهمماک
غوطه ور شدن	
ط چگونه — کجا — از کجا — هر کجا — حرف شر	آشی
چهار دن دان نیش (مفرد : ناب)	آنیاپ

آنپس	يار و هدم — انس گيرنده — مأنوس
آنپسا	(لقب میرزا محمد علی زنوی که بالا خره با حضرت باب به شهادت رسید و از طرف حضرت باب این لقب با عنایت شد) نام درختی است خوشبو (شجره الهیه — حضرت بهاء اللہ)
آنپقه	آنپق ، آنپقه
آنپنه	آنپن — آه و ناله
آنپ	آنپ — يا
آنپاب	آنپاب — توبه کننده
آنپادنی	آنپادنی — مقام قرب (قرآن — وَالنَّجْمُ) مراجعت شود به محبوب
آنپاعی	آنپاعی — ظرف ها (جمع الجمع : آپاعیه و مفرد : وعاء)
آنپان	آنپان — آوان ، آن
آنپانی	آنپانی — ظرف ها (مفرد آن : إِنْاء ، جمع آپانیه — جمع الجمع : آپانی)
آنپاتاد	آنپاتاد — میخ ها (کنایه از مردمان بزرگ است) (مفرد : وتد)
آنپاتار	آنپاتار — زه ها — زههای کمان ها — تارهای موسیقی (مفرد : وتر)
آنپثان	آنپثان — بت ها (مفرد : وثن)
آنپثق	آنپثق — استوارتر (ین) — محکمتر (ین) — قابل

اعتماد تر (ین)	
اما ض - درد ها (مفرد : وجع)	اوجاع
دوستان (مفرد : و دید)	او داء
زمینهای پست و آبگیر - رودخانه ها -	او دیه
دره های آباد (مفرد : وادی)	
گلها (مفرد : ورد)	اوراد
دعاهای ذکرها (مفرد : ورد)	
برگها - صفحات کاغذ (مفرد : ورق)	اوراق
(منتسبات به شجره مبارکه الهیه)	
رگهای سیاه - رگهای که خون را بقلب باز میگرداند (مفرد : وربد)	اورده
گناهان - بارهای سنگین (مفرد : وزرا)	او زار
کثافات - چرکها (مفرد : وسخ)	او ساخ
(او ساخ منجمده : چرکهای رویهم آمده)	
وسيع تر (ين) - گشاد تر (ين) -	او سع
فراخ تر (ين)	
بيماريها - درد های دائمي (مفرد : وصب)	او صاب
جانشينان - پنددهندگان - کسان يكى	او صياء
آنها سفارش و وصيّت شده - (مفرد : وصى)	
کثافت ها - زشتى ها (مفرد : وضر)	او ضار
وطن ها	او طان

أَوْعَرٌ—أُولُوا الْلَّبَابِ (٢٢)

راه دشوار — مکان سخت — مهمتر (ین) باعظمت تر (ین) — شدید تر (ین)	أَوْعَرٌ
ظرفها (مفرد : وِعَاءٌ — جمع الجمع : أَوْاعِيَةٌ) (أَوْعِيَةٌ مَخْزُونَه : ظرفهای مستورو پنهان)	أَوْعِيَةٌ
كامل و تمام — بدون نقص — زیاد تر (ین) — كامل تر (ین) موافق تر	أَوْفَرٌ
كاملتر (ین) — تمام تر (ین)	أَوْفَىٰ
حبس مال و مصرف منافع بر طبق نیت وقف کنند (مفرد : وَقْفٌ)	أَوْقَافٌ
لنه های طیور (مفرد : وَكْرٌ)	أَوْكَارٌ
در بعضی از آثار در و ره بیان لقب جناب ملاحسین	أَوْلَ
بشریه ای چون اول من آمن بودند	
مظہر امر الھی — مشیت اولیه	أَوْلَ مَاصَدَرٌ
بچه های مار — اژدها زادگان (به اهل عکا و بریه شام در زمان سجن مبارک در آن دیار اطلاق گردیده است)	أَوْلَادٍ أَفَاعِيٍّ
آنها — آنان	أَوْلَيْكَ
صاحبان	أُولُوٌ ، أُولَى
مردم صاحبدل	أُولُوا الْفَيْدَه
مردم عاقل — صاحبان عقل و خرد	(أَوْلَى الْأَلْيَابُ ، أُولُوا الْأَلْيَابِ)

اُولُوْالْعَزْمٌ	اُولُوْالْعَزْمٌ — صاحبان عزم پیغمبران اُولُوْالْعَزْمٌ یا آنبياء اُولُوْالْعَزْمٌ : پیغمبران صاحب شریعت مستقل (
اُولِيَّالنُّهْيِ ،	صاحب عقل
اُولِيَّالثَّهْنِ	برتری
اُولَوِيَّتِ	نخست — یکم (مؤنث اول)
اُولِيَّالآلَّابِ	رجوع شود به اُولُوْالْآلَّابِ
اُولِيَّالْتَّدْلِيسِ	ریاکاران — شبھه کاران
اُولِيَّالْعِلْمِ	دانشمندان
اُولِيَّاءِ	دوستان — بندگان مقرّب درگاه الهی
اُويٰ ، اُواءِ	— یاران (مفرد : وَلِيٰ) پناه گرفتن وجای گرفتن — پناه وجای دادن
اُهْتِدَاءِ	— منزل درآمدن — منزل گرفتن (آویٰ یُؤُوی رَأْيَوْا) پناه وجای دادن دادن (آویٰ یُؤُوی تَأْوِيَه) پناه دادن — جای راهنمائی و هدایت شدن — راه یافتن
اُهْتِزَازِ	نشاط — حرکت کردن ازشدّت سرور
اُهْتِنَامِ	کوشش کرد ن درکاری — همت گماشتن در امری
اَهْدَابِ	مزگان چشم — ریشه های جامه یا پارچه (مفرد : هُذْب)
اَهْرَاقِ	خون ریختن
اَهْلِ	خانواده و افراد آن — عشیره — (عائله مبارکه)

اَهْلُ اللّٰهِ	اَهْلُ حرم — عائِلَهُ مباركَه
اَهْلُ الْبَهَاء	بهاييان
اَهْلُ الْكِتَاب	دراصطلاح اسلامی به یهود و نصاری
اَهْلَ مَدِينَةِ اَسْمَاءٍ	اطلاق میگردد (علمای یهود و نصاری)
اَهْلَك	هلاک کردن — فانی کردن — ازبین بردن
اَهِلَّهُ	جمع هِلَالٍ بمعنى ماه نو (شب اول تا سوم یا هفتم ماه)
اَهَمَّ	مهمنتر (ین) — کار ضروری تروسخت قر
اَهْمَال	درگاری یاد ریاره چیزی سستی و تبلیغی و شقون
اَهْوَاء	سهل انگاری کردن — واگذاشتن — فروگذا خواهشها و امیال دل — خواستهای نفسانی (فرد : هَوَى)
اَهَوَن	آسان تر (ین) — سبک تر (ین)
اَئِ	(حرف نداء) بمعنى اي — يا — مثل : اَئِ
	رَبِّ وَجَهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ)
اَئِ	حرف جواب بمعنى بلی — آری — قبل از
	قسم میآید (مانند : قُلْنَا اَئِ وَرَبِّكَ الْعَزِيزِ
	الوَهَابِ)
اَئِ	کدام
اَيَا	حرف نداء برای دور بمعنى اي — يا (مانند : اَيَا نَفَحَاتُ اللّٰهِ هُبْقٍ مُعَطَّرَةً)

ایا	ضمیر منفصل موصوب که تمام ضمائر موصوب با آن متصل میشود (مانند : رَايَاه سَايَاكُمْ) بسیاری اوقات برای تحدیرو آگاهانیدن بکار میروند (مانند : رَايَاكُمْ آن يَمْنَعُكُمُ الْهَوَى)	
ایاب	برگشتن	
ایادی	دست ها (مفرد آن : يَد ؛ جمع : أَيْدِي ؛ جمع الجمع : أَيَّادِي)	
ایاک	مادا - بپرهیز - برحذ ریاش - تروا	
ایاکم	مادا - بپرهیزید - برحذ ریاشید - شمارا	
ایامی	زنان بی شوهر باکره یا بیوه - مردان بی زن (اصطلاحاً به زنان زبردست و بی پناه اطلاق شده است) (مفرد : أَيْمٌ)	
ایتاء	آوردن و اعطاء کردن	
ایتام	بی پدرها - یعنی کسانی که قبل از بلوغ پدرشان را از دست داده باشند (مفرد : أَيْتَمٌ)	
ایتمار، ایتمار	مشاوره کردن - مشورت کردن	
ایتهها	مؤتّث آیها (مانند : يَا آيَتُهَا الْنَّقَطَةُ الْتَّوَاقِعَةُ فِي شَاطِئِ الْبَحْرَيْنِ)	
ایثار	دیگری را بر خود ترجیح دادن - برگزیدن و گرامی داشتن چیزی	
ایجاد	بوجود آوردن - آفریدن -	

(شجره ایجاد : درخت عالم هستی)	
مختصرکردن — مختصر گفتن	ایجاز
وحی فرستادن — بیعوث کردن	ایحاء
سپردن — ودیعه گذاشت — رهاکردن	ایداع
دستها (جمع : آیادی — مفرد : ید)	آیدی
آزار رسانیدن — اذیت کردن	ایذاء
میراث قراردادن — وارث گردانیدن — باعث شدن	ایراث
وارد کردن — احضارکردن — حاضر نمودن	ایزاد
رسانیدن — وصل کردن — پیوند کردن	ایصال
انجام — اتمام	ایفاء
برافروختن — آتش روشن کردن	ایقاد
بیدارکردن — برانگیختن — هوشیارکردن	ایقاظ
گرفتارکردن کسی	ایقاع
اطمینان داشتن — یقین کردن — باورکردن -	ایقان
بی گمان دانستن	
بیشه — درختان تودرتو و انبوه (واحد آن : آیکه)	آیک
کدامیک از شما	ایکم
رجوع شود به آیک	آیکه
مالک و صاحب گردانیدن — وصی و ولی قرار	ایلاء

دادن	آیَهُ اللّٰهِ
(به تثليث ميم) قسم به خدا کداميک ؟	آیَهُ
اشاره — کنایه و رمز مبارك — مرد بسیار با برکت	آیَهُ
(وادي آینه روح — خداشناسی — معرفت الهیة)	آینه
کجاست ؟ (بمعنی پرسش و بمعنی شرط است و جازم دو فعل است)	آینه
دیدن — دانستن — مشاهده کردن — شنیدن صدا	ایناس
رسیدن میوه هرظرف — هرگجا	ایناع
نام یکی از انبیای بنی اسرائیل که در تمام امتحانات و بلایای الهی صابر بود — لقب	آینما
حاجی محمد نبی ریزی که سوره الصبر خطاب باونا زل شده	آیوب
بین حرف نداء و "أَلْ" قرار میگیرد مانند "یا آیه‌آلناس"	آیها

ب

حُرْفٌ جَرْكَهُ دَرْمَوَارَدُ الصَّاقُ وَرِيطُ ، بِيَان
سَبْبُ وَعْلَتُ ، اسْتَعْنَاتُ ، مَصَاحِبَتُ ،
ظَرْفِيَّتُ — تَعْدِيهُ — قَسْمٌ وَتَأْكِيدٌ بِكَارِمِيَّوْدُ

بِ بِ بِ بِ

بَارِفُوشُ (بَايْلُ) — بَشْرُوِيَهُ

بِاءُ ، بِاءُقْلُ السَّهَاءُ حَضْرَتُ بِهَاءُ اللَّهُ — بِهَاءُ

بِاءُ وَالْذَّالُ بَادِكُوهِ

بِاءُ وَالشِّينُ بَشْرُوِيَهُ

بِاءُ وَالهَاءُ بِهَاءُ

نَابُودُ شُونَدُهُ — هَلَاكُ شُونَدُهُ

بِائِدَهُ

بِيَچَارَهُ — فَقِيرُ

بِائِسُ

دَرُ — دَرْوازَهُ — فَصْلُ وَبَخْسِي ازْ كَتَاب

بِابُ

(جَمْع: أَبْوَابُ) وَ نِيزْ بَهُ بِزَرْگَانُ خَصْوصَهُ

بِزَرْگَانُ رُوحَانِيَهُ کَهُ دَرَهَايِ فَيَضُرُ وَ سَعَادَتَند

گَفْتَهُ شَدَهُ — لَقْبُ حَضْرَتُ أَعْلَى وَ نِيزْ

لَقْبُ جَنَابُ مَلَكُوسْتَهُ بَشْرُوِيَهُ اَيُ — دَرُ

اَصْطَلَاحُ شِيخِيَّهُ بَهُ وَاسْطَهُ اَيُ کَهُ حَامِلُ

فَيَضُرُ الْهَيِّ بَيْنَ فَهِيَ يَا اِمامُ وَ خَلْقُ اسْتَگْفَتَهُ

شَدَهُ

دَرْ بَارُ سَلاطِينُ عَثَمَانِيَهُ رَا مِي گَفْتَنَد

بِابُ عَالِيٰ

قطعه - برنده (قطعی و بدون تردید)	بات
شمشیر بران - بران	باتر
بحث کننده - تفحص کننده - جستجوکننده	باحث
ظاهر و آشکار - علت - آغاز - ابتداء	بادی
ظاهر رای یا اول آن (بی عقل و شعور -	بادی آرای
کسیکه تابع دیگران است و از خود ادراک ندارد)	
بیابان	بادیه
عالی - مرتفع - بلند	بازدخت، باذخ
بخشنده	بازدل
نیکوکار	بازار
سرد - خنک	بارد
سرآمد - برتر - کسیکه در علم و فضل برتر باشد .	بارع
نورانی - روشن - برق زننده - ابر برق دار	بارق ، بارقه
خالق - آفریدگار	باری ، باریغی
نورانی - روشن - تابان	بازلغ ، بازلغه
حضرت رب اعلی ما کو را باین نام ذکر فرمودند	باسط
بلند	باسق ، باسقة
شجاع	باسل
سرکش - نافرمان - متجاوز از حق - ظالم	باغی

(جمع : بُغَاة)

گَرِيَان (جمع : بُكَات)

بَاكِي

بَدْون فَكْر و تهْيِه قَبْلِي سخن گَفْتَن —
بِالضَّرُورَه — قَطْعًا

بِالْهَدِيهَه

رَسَا — رَسِيدَه — رَسِندَه

بِالْغَهَه

ذَاتَه

بِالْفِطْرَه

شَبه جَزِيرَه شامل رومانى ، آلبانى ،
يوگسلاوى ، بلغارستان ، قسمتى ازترکيه و
يونان

بِالْكَانَه

درآخَر — درنتيجه — عاقبت

بِالْمَالَه

ابداً — هرگز — قطعاً — اصلاً — بهيچوجه

بِالْمَرْءَه

كَهْنَه — مندرس — فرسوده و پوسيده
متحير — خَيْرَان و بهت زده — بهتان زنده
روشن — ظاهر — آشكار — واضح — غالب —
فائق

بِالْهَلَه ، بِالْهَيَه

بِالْهِبَه

بِالْهِرَه ، بِالْهَرَه

فَائِقَه

بِالْهِظَه ، بِالْهِظَه دشوار — سنگين — هنگفت

روشن — مُنَور

بِالْهِى

فروشنده

بِاعِيْع ، بِاعِيْع

شجاعت — قوت — خوف — عذاب — گناه —
مسئوليّت — باك

بِاعِيْس

(لا بَأْس : مانع نیست — جرمی نیست —
گناهی نیست)

بَأْسَاءٌ	سختی — مشقت	
بَأَيِّ	بَهْ كدام ؟	
بِثُر	چاه (جمع : آبار)	
بِئْسَ	چه بدارست (کلمه ذم) — ضد نعم	
بَتُولُ	دوشیزه — دوشیزه ای که ترك زناشوئی	
بَثَّ (بَثَّ)	کرده — لقب حضرت فاطمه زهرا (ع)	
ب ج	منتشر کردن خبر — فاش کردن خبر — آشکار	
بِحَارِ	کردن راز . و اندوه — درد دل کردن	
	بجستان	
	دریاها	
بِحْبُوحَةٍ	وسط و میانه و داخل چیزی یا امری	
بَحْت	خالص — قطعی — یقینی — بدون آلا یش —	
	محض — بی غش	
بَحْر	دریا (جمع : بِحَار ، بُحُور ، أَبْحُر)	
بَحْرَ أَعْظَمَ	دریای بزرگ (درکتاب مستطاب اقدس کنایه از امر ابهی است)	
بَحْرَ الْبُحُور	بزرگترین دریاها — کنایه از مظهر امرالله است	
بَحْرَ زَخَار	دریای مواجه	
بُحُور	دریاها (مفرد : بَحْر)	
بِحَوْلِ اللَّهِ	بیاری خداوند	

بِحَيْثُ	بِطُورِيكه
بَخْس	کم - اندک - ناقص
بُخُوع	(بَخْعَ كَ) اقرار و اذعان کردن - اظهار
بُدّ	بندگی و خضوع کردن
بَدَاء	چاره - گزبر
بَدَار	تغییر پذیرفتن حکم - پیدا شدن رأی جدید
بَدَاوَت	در مقابل رأی قدیم - شریعت ، فروع و احکام
بَدَاعِ	در هر دور تغییر می یابد
بَدَار	(اسم فعل) بشتاب
بَدَاوَت	صحرا نشینی بـ زندگی ابتدائی
بَدَاعِ	چیزهای نو و تازه ر عجیب - شگفتیها
بَدَء	(مفرد : بَدَيْعَه)
بَدَء	آغاز
بَدَء	(بَدَأَ كَ) شروع کردن - افتتاح کردن -
بَدَر	ایجاد کردن - آفریدن
بَدَرَقَه	ماه تمام - ماه شب چهارده (جمع : بُدورا)
نَاهْبَان	رهبر - راهنمای - رهبری - مشایعت -
بَدَع	خلق و ایجاد
بَدَع	چیز تازه - نو پیدا شده - جوانمرد و برتر
بِدِعَيْهَ	از اقران خود در علم و شرف
بِدِعَيْهَ	تازه - بـ سابقه - جدید

بَدْل	(بَدَلَ وَابَدَ لَ وَبَدَلَ) : تغيير دادن — دگرگون کردن — تبدیل کردن عوض — هرچه بجای دیگری واقع شود — شريف و کريم (جمع : أَبْدَال) آغاز — ابتداء تازه — نو — شگفت — بوجود آورنده — (از اسماء الهي)
بَدْل	(لقب آقابزرگ خراساني حامل لوح مبارک سلطان) — (مونث : بَدِيعه)
بَدْل	در آثار مبارکه بمنظور حضرت آدم آمده منتهای کوشش را کردن — بخشیدن — دادن و اعطاء کردن
بُرّ	تخم ها — دانه ها (مفرد : بَذْر) ناسزاگو — بد زيان — بيهوده گوي (مذکور آن : بَذْرَى)
بَرَّ	مهر زيان — راستگو — بسیار خیر و نیکی کننده (از اسماء الهي) (جمع : أَبْرَار)
بَرَّ	بیابان — صحراء دشت (جمع : بُرُور)
بَرَّ	نیکی و نیکوکاری — صدق — صلاح — اطاعت عطیه
بَرَّ	گندم — صالح — خوب — صادق (جمع : أَبْرَار)

دورها — برکارها — بیزارها — خالص‌ها (مفرد : بَرِيّ)	بُرَآءَ
چنگالها و پنجه های درندگان (مفرد : بُرْثُنُ)	بَرَاشِن
استخوانهای بند های انگشتان (مفرد : بُرْجُمَه)	بَرَاجِم
نام‌اسپی است که حضرت محمد سوار بر آن به معراج رفتند	بُرَاق
مردمان (مفرد : بَرِيَّه) (بَرِيَّه = وَهَرَأَهُ = وَهَرُوَهُ)	بَرَايَا بَرَءَ ، بُرَءَهُ
شفای افتتن از مرض — برطرف شدن بیماری (بَرَأَهُ =) آفریدن — خلق کردن	بَرَءَهُ ، بُرُوءَ
شفای عاجل — علاج فوری	بُرْزَهُ الْسَّاعَهُ
هریک ازدوازده بخش فلك که عارتند از حَقَل — شَزَهُ — جَوْزَاهُ — سَرَطَان — أَسَد — سُنْهُلَه — مَيزَان — عَقَرَب — قَوْمَه — جَذَى — دَلْوَه — حُوت (جمع : بُرُوج)	بُرْج
(بَرَدُهُ وَبَرَدَهُ بُرُودَت) سرد شدن — سرما	بَرَد
نقاب — روپوش صورت (جمع : بَرَاقِع) کوه آتش‌فشن	بُرَقَعُ ، بُرْقُع بُرْكَان
گودال آب — حوضی که در آن آب جمع شود محل جمع شدن آب	بِرَكَهُ

سردی - خُنکی - سرد شدن	بُرُودَت
برق ها	بُرُوق
دلیل قاطع - حَجَّت - دلیل (جمع: بَرَاهِین) نام وادی و چاهی است در حضر موت که می گفتند ارواح خبیثه در آن مسکن دارند -	بُرْهَان
بیابان داغ بی آب و علف	بَرَهُوت
جزئی از زمان (جمع: بُرَه ، بُرَهَات) خالص - بی گناه - بیزار و برکnar (جمع: بُرَاء ، بَرِيَّون)	بُرَهَه ، بَرَهَه
بی گناه (جمع: بَرِيَّات) خلق (جمع: بَرَایا)	بَرِيَّه
صحراء و زمین بدون زراعت - بیابان (جمع: بَرَارِي)	بَرِيَّه
دُرَخْشیدن - طلوع - تابش - دُرَخْشش باغ ها (مفرد: بُسْتان)	بُزُوغ (بَزَغَه)
فرش	بِسَاط
ساده و بی تکلف بودن - بسیط بودن	بِسَاطَة
شجاعت	بِسَالَت
گستردن - دست را دراز یاباز کردن زمین پهناور - ساده (در مقابل مُركَّب)	بَسْط (بَسَطَه)
خنده رو - خندان - گشاده رو	بَسِيم

مژده‌ها — آخبار خوش (مفرد : بِشَارَةٍ)	بَشَائِرٍ
بشارت — مژده — خبرخوش — (مژده باد)	بُشْرَىٰ
مژده دهنده — کسی که خبرخوش بیاورد (جمع : بُشَرَاءُ) بَشِيرٌ مَعْنَوִيٌّ : کنایه از مظہرا مِرالله است که مردم را به خداوند بشارت میدهد (بَشِيرَاللهِ) : میرزا آقا خان شیرازی یا بَشِيرُالسُّلْطَانٍ که رئیس پست در ولایات ایران بود)	بَشِيرٌ
بینش‌ها — دانش‌ها (مفرد : بَصِيرَةٍ)	بَصَائِرٍ
آب دهان — خُدو — تُف	بُصاق
چشم — حَسْبِينائی (جمع : أَبْصَارٌ)	بَصَرٌ
منظور چشم تیزبین میباشد .	بَصَرٌ حَدِيدٌ
بینا — دانا — آگاه — زیرک و با تأمل (جمع : بُصَرَاءُ)	بَصِيرٌ
سرمایه — دارائی (جمع بِضَائِعٍ)	بِضَاعَةٍ
قطعه گوشت	بِضْعَهٍ
بطائل ، بِطَاءٌ بطالت — کندی	بَطَائِتٍ ، بِطَاءٌ
بطارق — بَطَارِقَه رؤسای روحانی — پیشوایان مسیحی —	
طبقه ای از خدام کلیسا (مفرد : بِطَرِيقٍ)	
بیکاری — بی ثمر بودن — معطلی و ولگردی	بَطَالَتٍ

بَطْحَاءٌ	مَكَهٌ — روَدٌ يا جُوئي که در سِنگلاخ باشد (شَمْسُ الْبَطْحَاءٌ : حضرت مُحَمَّد (ص))
بَطْحَاءٌ	(سَيِّدٌ يَشْرُب وَبَطْحَاءٌ : حضرت مُحَمَّد (ص)) (سَفِينَةٌ الْبَطْحَاءٌ : دِيانت اسلام)
بَطْرَ	سِرکَشِي و نارِضايی و خود خواهی — غرور در اثر شروت — غرور و سرمستی
بَطْرس	پطَرسِ لقب یونانی شمعون صفا نُخُستین حواري حضرت مسیح
بَطْش	شَذَّت — جَرَات — هجوم
بُطْلَان، بُطْل	(بَطَلٌ) باطل شدن — فاسد شدن — از کارافتادن
بَطْن	شَكَم — میانه و درون چیزی — عمق و باطن (جمع : بُطُون)
بُطْوُ، بُطْءُ	آهستگی — کندی — درنگ کردن — دیرکردن
بَعْثَ (بَعْثَتْ)	فرستادن — برانگیختن — بیدارکردن
بُعْدَ (بَعْدَهُ)	دورشدن — مردن و هلاک شدن
بَعْلُ	(بِزَان سَامِيٌّ : صَاحِبٌ ، خَداُوند)
	کنعانیان و بعضی دیگر به خدای بَتَهَای خود و اعظم بتَهَا بَعْل میگفتند که بعد هما متراوِد باشیطان گردید .

(بِزِيَان عَرَبِيٌّ : خَدَائِي مَسْكَن (آسْمَانِي)	بَعْل زَبُول
نَامِ خَدَائِي بَتْ پَرْسَتَانِ بُودَكَه بَعْدَ اِيَهُودِيَّانِ	
بِمعْنَاهِ شَيْطَانِ بَكَارِ بَرْدَنَدِ	
بَعْوَضٌ، بَعْوَضَه پَشَه	
دَور (ضَدِّ قَرِيبٍ)	بَعِيدٌ
(سَجْن بَعِيدٌ : مَنْظُور سَجْنِ آدَرْنَه اَسْتَ)	
سَتْمَكَارَانِ (مَفْرَد : بَاغِيٌّ)	بُغَاثٌ
مَرْغَى اَسْتَ كَنْدِ پَرْوَازِ وَتَيْرَه رَنْگِ — مَرْغَى اَذِيَّتِ	بُغَاثٌ
رَسَانِ (جَمْع : بَغْثَانِ)	
كَيْنَه وَدَشْمَنِي شَدِيدَه وَسَخْتِ	بَغْضَاءٌ
(بَغِيٌّ يَبْغِيٌّ)	بَغْيَى
اَزْحَق تَجاوزَ كَرْدَنِ — سَرْكَشِي كَرْدَنِ —	
عَصْيَانِ — ظَلْم وَجُورِ — خِيَانَتِ — ظَلْم كَرْدَنِ	
زَنْ بَدْ كَارَه — بَدْ كَارَه (جَمْع : بَغَايَا)	بَغِيٌّ بَغِيَّه، بَغِيَّه،
هَدْفَه — مَطْلُوبَه — دَلْخَواه — مَقْصُودَه	بَغْيَه
دَوَامِ — خَلْوَه — هَمِيشَگَى	بَقَاءٌ
(مَدِيَّنَه الْبَقَاءُ : اَمْرِيَهَيِّه — مَلْكُوت اَبْهَيِّه)	
جَاهَه — مَكَانَه — بُقْعَهَه	بِقَاعٌ
گَاوِ — گَاوِ نَرِيَه مَادَه	بَقَرٌ
جَاهِ — مَكَانِ — زَمِينِي مَمْتَاز اَطْرَافِ —	بُقْعَهٌ

بُقْعَةُ الْبَيْضَاءِ — بَلَاغَتْ

(٨٩)

سرزمین عکا	بُقْعَةُ الْبَيْضَاءِ
سرزمین عکا - سجن اعظم (مائده ۸ ص ۱۴۹)	بُقْعَةُ الْحَمْرَاءِ
حضرت بهاء الله درباره مقبره سلسیل یزد	بُقْعَةُ الْخَضْرَاءِ
میرفرمايند	
سرزمین عکا	بُقْعَةُ نُورَاءِ
(بَقْيٍ - وَبَقْيٍ - بَقْاءً) ماندن - استوارشدن	بَقْسٌ
مکان پردرخت - نام گورستانی در مدینه	بَقِيعٌ
حضرت باب وجود مقدّس مَنْ يُظْهِرُهُ اللَّهُ راباین	بَقِيقَةُ اللَّهِ
نام تعبیر فرمودند - موعود شیعه -	
(از اصطلاحات قرآن کریم)	
كسانی که در جهاد کشته نشده و باقی مانده اند	بَقِيقَةُ السَّيْفِ
(بَكْنٌ يَبْكِي) اگریه کردن - گریستن	بُكَاءُ
لال ها (فرد : آبکم)	بُكْمٌ
بامدادان	بُكُورٌ
بلکه (حرف عطف)	بَلْ
آشکار کننده - واضح کننده	بَلَاجٌ
شهرها (فرد : بلاد)	بِلَادٌ
فصیح بودن - رسائی سخن - در اصطلاح	بَلَاغَتْ

ادب آوردن کلام باقتضاء مقام و تناسب حال نادانی - کودنی - سفاهت	بَلْاهَتٌ
اشخاص بی هوش و ذکاوت (مفرد آن : بَلِید) شهرها (مفرد : بَلْدَه)	بُلَدَاءٌ بُلَدَانٌ
ماده صمعی است که بر زخم میگذارند (مرهم) - یک ماده عطری	بَلْسَمٌ
کشور بلغارستان - دراصطلاح جغرافیای قدیم بمعنى سرزمینیکه شهرادرنه در آن قرار دارد .	بُلْغَارٌ
دراصطلاح طب قدیم به یکی از آخلات چهارگانه بدن اطلاق میشده است -	بَلْغَمٌ
ماده ای سفید که در موقع بیماری از بدن ترشح و خارج میشود .	
شبی که در آن ماه کاملاً ظاهر و نورانی است طلع - ظهر	بَلْمَاءٌ بُلُوحٌ
شیشه بلوری که از ترکیبات سیلیکات پطا سیم و سیلیکات سرب ساخته میشود (جمع : بَلَالِيرٌ)	بَلَورٌ ، بَلَورَ ،
مردم ابله و نادان	بُلَهَاءٌ
کهنه و فرسوده شدن - پوسیدن	بَلَّى (بَلَى - بَيَّلَى)

بَلِيلات	بَلِيلات - رُجْهَا - پیشآمد های بد	
بَليغ	فَصيح - رَسا - كَسيكه سخن‌ش خوب و رَسا باشد (جمع : بُلْغاَء)	(مفرد : بَلِيهَه)
بَلينُوس	يکی از فلاسفه یونانی اسکندریه در قرن سوم میلادی	
بِيم	برای چه - بچه مدت - (مخفف بِما)	
بنَات	دخترها (مفرد : بِنَت)	
بنَان	انگشتان - سرانگشتان	
بُنُوت	فرزندی	
بنَى إسرائِيل	(إسرائِيل لقب حضرت یعقوب است و بمعنای بشتاپ بسوی خدا میباشد) اولاد و احفاد و اخلاق ۱۶ پسر حضرت یعقوب را بنَى إسرائِيل میگویند	
بنَى هاشم	عترت و اهل بيت نبوّت و کسانیکه از نژاد هاشم بن عد مناف جد اعلای حضرت رسول اکرم (ص) هستند	
بُوار	هلاکت - شَقاوت	
بَواريق	جمع بارقه بمعنی روشن و برق زنده	
بَواسِق	جمع بَاسِق و بَاسِقه بمعنی بلند	

فاسد و تهاه وهلاك شده - بی خیر	بُور
شدت - سختى - فقر	بُؤس
جغد (جمع : آنوام)	بُوم
فرق يا مسافت بين دو امر يا دو چيز -	بَوْن
دورى - برترى - فضل	
رَوْشَنِي - رَوْنَقِي - دُرْخَشَنِدِي - زَيَادَتِي	بَهَاءٌ
نيکوئي - جلال و عظمت - حضرت باب مظھر کلی الهی حضرت من يظهيره الله و مظا مشیت کلیه را باین نام میخواندند	
حضرت ورقه مبارکه علیها اُخت حضرت	بَهَائِيَّةٌ
عدالبهاء نامه ها و مکاتيب خویش را باین	
كلمه و كلمه بَهِيَّه امضاء میفرمودند	
رَوْشَن - سروریخش	بَهَاج
شاذ مانی - سرور - خرمي - زَيَادَتِي	بَهْجَتٌ
رَوْنَق - (قصر مبارک بَهْجَنی)	بَهْجَةٌ
وسط	بُهْرَه
رَوْشَن - تابان	بَهِيَّ
تاریک - تیره	بَهِيم
حیوان - چهارپا	بَهِيمَه
سفیدی - رَوْشَنِي	بَيَاض

فَصَاحَتْ وَزَيَّانْ آورِيْ - سخن آشکار و فصیح -	بیان
شرح و تعبیر - پیدا و آشکار شدن - در اصطلاح آثار حضرت اعلیٰ به آئین جدید و تمامی آثار صادره از ایمان و نیز کتاب بیان عربی و بیان فارسی اطلاق شده است (اَهْلُ بَيَانٍ : پیروان شریعت بیان - مؤمنین به بیان حضرت باب جَلَّ ذِكْرُه)	بیت
خانه (جمع : بُيُوت) - دو مرصع از شعر (جمع : آبیات) در اصطلاح کتابت مقداری از کلمات که تقریباً یک خط شود	بیت آبهی
بیت مبارک بغداد	بیت اعظم
بیت مبارک بغداد	بیت الله
در اصطلاح اسلامی به خانه کعبه میگویند	بیت ، بیاد ، بیود
از بین رفتن - هلاک شدن	بیبداء
بیابان	بیبرجند است
تنگی - سختی	بیضاء
سفید - درخشان - روزشن و تابان	بیضاء
(در اصطلاح شیخ احمد احسائی و حضرت باب	

به عالم مشیت اطلاق شده است)	
(بَيْضَاءِ مَعْرِفَةٍ : نورشناسائی الهی)	
خرید — فروشن (از آضداد است)	بَيْع
عهد — پیمان بستن — سوگند دوستی و	بَيْعَت
وفاداری یاد کردن	
واضح — آشکار	بَيْن
جدائی — دوری — فرق	بَيْن
پیش روی — مقابل	بَيْنَ يَدِیْ
دلائل و براهین محکم و متین (مفرد : بَيْنَه)	بَيْنَات
جدائی — مفارق — عدم اتحاد	بَيْنُونَت
دلیل وبرهان محکم و متین — دلیل واضح و	بَيْنَه
آشکار (جمع : بَيْنَات)	

ت

توبه کننده	تائب
گمراه — سرگردان — هالک	تائیه
صندوقی که احکام تورات را در آن میگذاشتند	تابوت عهد
رهاکننده — ترك کننده — باقی‌گذارنده	تارک
هنگام — دفعه — یکبار	تاره
(تارةً أخرى : یکبار دیگر)	
نهم — نهمین	تاسع
مهمل — یاوه — پست و حقیر — بی مزه —	تافهه
احمق	
قسم پخداؤند	تالله
بعدی — تابع	تالی
کامل و تمام	تامه
گناه کردن — بگناه منسوب کردن	تاشیم
شعله زدن — زبانه کشیدن — برافروختن	تاجج
برافروختن — شعله ورکردن	تاجیج
بتابخیرانداختن — مدت راعقب اندادختن —	تاب جیل
مهلت دادن	
ادب آموختن — با ادب شدن — با ادب	تآدب
بودن	
اداکردن — پرداختن پول یا وام — رسانیدن	تادیه

تَأْذِينٌ — تَأْيِيدٌ

(۹۶)

نداکردن — اعلان کردن — جار زدن	تَأْذِينٌ
پیروی کردن — اقتداء کردن — تقلید کردن	تَأْسِيَّةٌ
اصیل بودن — ریشه دوامندن و ثابت وراسخ شدن	تَأْصِيلٌ
الفت دادن — دوست کردن — چیزهای	تَأْلِيفٌ
پراکنده را جمع کردن و بهم پیوستن	
اندیشه کردن — دقّت کردن — دوراندیشی	تَأْمِيلٌ
د رنگ کردن	
زیبا و شگفت شدن — خوش آمدن و لذت بردن	تَأْنِيقٌ
از باع و بوستان	
در شگفت آوردن — نیکو و خوش آیند کردن	تَأْنِيقٌ
در رنگ کردن — آهستگی — باهستگی و آرامی	تَأْنِيَةٌ
کار کردن	
آه کشیدن — شکایت کردن	تَأْوِهٌ
تفسیر بیاطن — از معنای ظاهری خارج کردن	تَأْوِيلٌ
معنی واقعی — مقصود اصلی — اشارات	
باطنی و رموز و معانی حقیقی غیر ظاهر لفظ	
پناه گرفتن و جاگرفتن — پناه دادن و جای دادن	تَأْوِيهٌ
تقویت کردن — نیرو دادن — کمک و یاری	تَأْيِيدٌ
کردن — قوت دادن	

تَشْوِيزُ فِي	نَهْضَةٌ فلَسْفِي رُوحَانِيَّةٌ كَهْ غَايَةٌ آنَ مَعْرِفَةٍ صَفَاتٌ عُلُوِّيَّةٌ وَأَرواحٌ عَلِيَّيْنِ ازْ رَاهِ شُهُودِ بَاطِنٍ وَبَوْسَاطَةٌ وَسَائِلٌ طَبَيْعِيَّةٌ اسْتَ وَ مَقَارِنٌ سَال١٨٢٥ تَاسِيسُ شَدَهِ اسْتَ
تَبَّاً لَهُ	مَكْتَبٌ تَثْوِيْسِيٌّ : دَرْقَن١٩ دَرْنِيُوبِيُورُوك تَاسِيسُ شَدَهُ وَاصْوَلُ سَهْ گَانَهُ آنَ أُخُوتَ جَهَانِي بَيْنَ افْرَادِ بَشَرٍ — مَطَالِعَهُ دَرْمَذَا مُخْتَلِفٌ — وَتَحْرِيْقُ حَقِيقَتِ مِيَباَشَدْ ۴
تَبَارَ	هَلَاكَتِي بَادِ بَرَاءُ
تَبَارُوك	هَلَاكَتِي — دَمَار
	پَاكِ وَمَنْزَهٌ شَدَن
	(تَبَارَكَ اللَّهُ : پَاكِ وَمَنْزَهٌ اسْتَ خَدَاؤَنْدَ) (دَرْهَنْگَامِ مدح در حَالِ تَعْجِبِ مدحِيَّةٌ اسْتَعْمَالِ مِيَكنَندْ)
تَبَاشِير	آثارَ اولَيهِ — طَلِيعَهُ وَأَوَالِئِلِ چِيزِيِّيِّ —
	بَشَارتِ وَمَزْدَهِ — خَبَرِ خَوشِ
تَبَاعُدُ	اَزيِيدِيَگَرِ دَوْرَشَدَنْ — اَزْهَمِ دَوْرِيِ كَرَدنْ
تَبَاهِي	دَرْمَقَامِ تَعْجِبِ گَفَتهِ مِيشَوَدْ مَانَندْ :
	(تَبَاهِيِّ مِنْ هَذَا الْيَوْمَ — اللَّهُ ابْهَى ازْچَنَينْ رَوزِيِّ كَهْ ۴۰۰)
تَبَتَّلُ	انْقَطَاعِ ازْ دَنِيَا بَسَوِيِّ خَدا — تَضَرَّعِ وَزَارِيِّ

محترم و گرامی داشتن — بزرگ شمردن	تَبْجِيل
پراکندگی — تفرق — تقسیم	تَبْدِيل
دوری جستن — بیزاری جستن — بیزاری	تَهْرِي
پاک و آزاد ساختن — بری نمودن — تزکیه —	تَهْرِير
به نیکی و صداقت منسوب نمودن	
بشرارت دادن — مژده دادن	تَهْشِير
تأمل کردن و خوب نگریستن — آشناشدن به	تَبَصُّر
چیزی	
درشتی و سرزنش کردن — غلبه نمودن با	تَنْكِيت
حجت-با چوب یا عصا زدن	
مضطرب شدن	تَبَلُّل
طلع و ظهور — روشن گردیدن — خنديیدن	تَبَلُّج
و شادشدن	
ظاهر نمودن و آشکار ساختن معنی —	تَبْيَان
توضیح و تفسیر-واضح و روشن شدن	
تأمل کردن رسیدگی و بازرگی کردن —	تَبَيَّن
شناختن و آشنا شدن — پیدا و آشکارشدن	
- آشکار کردن	
سفید و روشن گردانیدن	تَبَيِّض
بیان کردن — آشکار ساختن — توضیح و تفسیر	تَبَيِّن
پی دریی و دنبال هم آمدن	تَتَابُع

تَّبَعٌ - تَّجْلٍ

(۹۹)

تَّبَعٌ	جستجو کردن — امیریا موضوعی را بدقت مطالعه و پی جوئی کردن
تَّقْيِيفٌ	تعلیم و تهذیب کردن
تَّجَاسُرٌ	گستاخی کردن — بی پروائی — جسارت ورزیدن - دلیری کردن
تَّجَافٌ	جفا کردن — دوری کردن — دورشدن — قرار نگرفتن بر جای
تَّجَاهُلٌ	تظاهر به نادانی کردن — خودرا به نادانی زدن
تَّجَرْدٌ	مجرد بودن — تنهاei — (آزادی و برکناری از نفس و هوی)
تَّجَرُّعٌ	جرعه جرعه و تدریجا آشامیدن
تَّجَرِيدٌ	انقطاع — توجه بحق داشتن — پیراستن — مقام ذات که جمیع صفات را در آن راهی
تَّجَزُّعٌ	نیست — از صفات ممکنات برکنار بودن منقسم شدن — جزء جزء شدن
تَّجَسُّسٌ	جستجو کردن — دنبال چیزی گشتن
تَّجَسْمٌ	مجسم شدن — بصورت جسم نمایان شدن - تناورشدن
تَّجْفِيفٌ	خشک کردن
تَّجَلِّي	رخ نمودن — نمودارشدن (دراصطلاح عرفانی)

تَجْلِيٌ خَاصٌ—تَحْدِيدَاتٍ (۱۰۰)

آشکار و نموداری خدا)	
تَجَلِّيٌّاتٌ : نَامٌ لَوْحٌ حُضُورٌ بِهَاءِ اللَّهِ خُطَابٌ بِهِ اسْتَادٌ عَلَى أَكْبَرِ بَنَائِي يَزْدِي نَازِلٌ دَرِعَكَاءُ)	
تَجْلِيٌّ ذاتٌ الْهَيِّ بِرَنْفُسِ ذاتٍ خُودٍ بِدُونِ شَائِبَةٍ غَيْرِ	تَجْلِيٌّ خَاصٌ
جَلْوَهُ كَرْدَنٌ خَدَأْوَنٌ	تَجْلِيٌّ ذاتٌ
دَوْرَيْ كَرْدَنٌ — اجْتِنَابٌ كَرْدَنٌ	تَجْنَبٌ
دَوْرَكَرْدَنٌ — دَوْرَشَدَنٌ	تَجْنِيبٌ
فَرَاهْمَ كَرْدَنٌ سَپَاهٌ — جَمْعٌ آوْرَى لَشَگَرٌ	تَجْنِيدٌ
اِجازَهُ دَادَنٌ — جَائِزٌ شَمَرْدَنٌ — رَوَادَانْسَتَنٌ	تَجْوِيزٌ
مَجَهَزٌ وَآمَادَهٌ شَدَنٌ — مَهْيَاشَدَنٌ	تَجَهِيزٌ
يَكْدِيْگَرٌ رَأْ دَوْسَتٌ دَاشْتَنٌ	تَحَا بُبٌ
جَنَگٌ — با يَكْدِيْگَرٌ جَنْگِيْدَنٌ	تَحَارُبٌ
زَيْرٌ — پَائِينٌ — ضَدٌّ فَوْقٌ	تَحْتٌ
حَتْمٌ شَدَنٌ — وَاجِبٌ شَدَنٌ — لَازِمٌ گَشْتَنٌ	تَحْتَمٌ
حَكَایِتٌ كَرْدَنٌ وَ روَايِتٌ كَرْدَنٌ خَبَرٌ وَ حَدِيثٌ	تَحْدِيْثٌ
حَدٌّ وَ اَنْدَازَهٌ مَعْتَنٌ كَرْدَنٌ بَرَايِيْ چِيْزَيِّ	تَحْدِيدٌ
مَحْدُودٌ كَرْدَنٌ — تَعْرِيفٌ كَرْدَنٌ وَ شَنَاشَانَدَنٌ	
سَخْنَانٌ نَاقِصٌ وَ گَفْتَهٌ هَائِيْ بَاطِلٌ مَحْدُودٌ وَ	تَحْدِيدَاتٍ
نَارَسَا	

تحذیر - تحويل (۱۰۱)

ترساندن — آگاه نمودن — بروحد را اشتن	تحذیر
سوزش — سوختن	تحرق
حقیقت جوشی — رأی صوابتر و درست تر را	تحرى
جستجو کردن — در طلب امر بهتر و سزاوارتر	بودن
آزاد کردن — نوشتن	تحریر
حریص گردانیدن — راغب ساختن	تحریض
تشویق کردن — برانگیختن	تحریض
تغییر و تبدیل دادن و گردانیدن کلام از وضع	تحریف
وطرز و حالت اصلی خود — تغییر دادن معنی	- برخلاف واقع معنی کردن
دسته دسته شدن — گروه گروه و حزب	تحزب
حزب شدن	
حزن و اندوه داشتن — محزون شدن	تحزن
حسرت داشتن — افسوس خوردن	تحسر
شهرنشینی	تحضیریه
تحفه ها (مفرد : تُحَفَه)	تحف
از برگردان — حفظ کردن	تحفیظ
حل کردن — گشودن — حلال گردانیدن	تحلیل
بزبور آراستن — آرایش و تزئین	تحلیله
برگردانیدن — انتقال دادن	تحویل

سلام و درود — خوشآمد گفتن	تَحِيَّةً
(جمع : تَحِيَّاتٍ)	
مکانی را اشغال کردن — جا گرفتن — محصور	تَحْبِيبٌ
شدن درجایی	
با هم دشمنی و جنگ و سنتیز کردن	تَخَاصُّ
پریشان کردن	تَخْدِیشٌ
فروتنی — افتادگی	تَخَشُّعٌ
رنگین شدن	تَخَضُّبٌ
بخاطر عور کردن — خطور	تَخَطُّرٌ
خطا کردن — از حد خود تجاوز کردن	تَخَصِّیٌّ
جدا شدن اجزاء و ذرّات چیزی از هم —	تَخَلُّخٌ
ضدِ تکافُف — با هم فاصله داشتن — سوراخها	
ریز پیدا کردن — خلل و فرج پیدا کردن	
خلاف کردن — خلاف گفته یا پیمان خود	تَخْلُفٌ
عمل کردن	
خلق و خوگرفتن — آراسته شدن	تَخْلُقٌ
جاوید کردن — پاینده ساختن — ابدی و	تَخْلِیدٌ
همیشگی گردانیدن	
رها کردن — خالص و تمیز کردن	تَخْلِیصٌ
ترسانیدن	تَخْوِیفٌ
ناامید کردن	تَحْبِيبٌ

تَدَّاُلٌ	رائج شدن — دست بد سست گردانیدن —
تَدَّبْرٌ	چیزی را بهم دادن و گرفتن — چیزی را بنویس از همدیگر گرفتن
تَدَرُبٌ	تفکر و از روی عقل کار کردن — اندیشه در کار نمودن
تَدَرْجٌ	خو گرفتن و عادت کردن — حریص شدن در کاری
تَدَقْقَنٌ	کم کم و آهسته آهسته پیش رفتن
تَدْقِيقٌ	جستن آب و فواره زدن — ریختن آب باشدت و پیاپی
تَدْوِينٌ	دققت کردن — باریک بینی — نکته سنجه
تَذَكِيرٌ	جمع آوری کردن — فراهم آوردن و تأثیف کردن
تَذَبْذَبٌ	مردّد و دودل بودن — دو رو بودن
تَذَرُفٌ	اشک ریختن
تَذَرُّعٌ	نام مرغی است (قرقاول)
تَذَكِيرٌ	وعظ کردن — متذکر ساختن — (ابلاغ تکبیر و تحیت)
تَرَاثِيبٌ	استخوانهای سینه (مفرد : تربیه)
تَرَائِيٌ	دیدن — رویت کردن — نمودار وظا هرشدن
تُرَابٌ	خاک — زمین

پشست سرهم قرار گرفتن — بیں دریں	تَرَادُفٌ
بهم تیرانداختن — تهاجم — درکاری درنگ	تَرا مِي
کردن — بهم پیوستن ابرها	تَرَافٌ
مهریانی کردن — مهریان شدن	تَرَیْفٌ
حـاک — مـدـفـن — قـبـرـ وـ مـزـارـ	تُرْبَت
توقف و درنگ کردن — صبرکردن	تَرَیْصٌ
پشت سرهم آمدن — منظم و مرتب بودن — راست و درست بودن	تَرَتِّبٌ
بالحن آهسته تلاوت کردن — تلاوت کردن	تَرْتِيل
لرزیدن — مضطرب شدن	تَرْجُفٌ
امید داشتن — امیدواریدن	تَرْجِيـ
حزن و اندوه — محزون و اندوهگین شدن	تَرَاحٌ
تراوش کردن قطرات ریز	تَرَشْحٌ
کودک را پروردن و ادب دادن — بجهت	تَرْشِيهـ
کاری تربیت و آمادن کردن — شیردادن	
کودک بتدریج تا بگیدن عادت کند — تراواندن — چکاندن و بیرون ریختن	
راغب کردن — برغت آوردن	تَرْغِيبٌ
مراقب بودن — انتظار داشتن — انتظار	تَرْقِيبٌ
کشیدن	
خط نوشتن — رقم زدن	تَرْقِيم

بالا بردن — ترقی دادن	تَرْقِيَه
(ترک ^۹) (م) ترك کردن — گذاشتن و غافل شدن از چیزی — باقی گذاشتن	تَرْك
مرمت کردن — اصلاح کردن نقص یا خرابی چیزی	تَرمِيم
از مستی خم شدن و تلوتلو خوردن — سرمستی آواز خواندن — زَمَمه کردن با آواز خوش و (ترنمات : آوازهای خوش — زَمَمه های)	تَرْنَحٌ تَرْنم
خوش	
ترنم — آواز خواندن — زَمَمه کردن با آواز خوش	تَرْنِيم
ریاضت دادن — تربیت کردن	تَرْبِيَض
سخنان و مطالب بیهوده و بیفایده — یاوه	تَرَهَات
(فرد : ترهه)	
پادزهر — داروی ضد زهر (مُعرَب تربیاک)	تَرْبِيَاق
اسخوان سینه و قسمت بالای سینه	تَرْبِيَة
(جمع : تراشب)	
بیکدیگر زحمت دادن — گسردآمدن مردم	تَزاَحُم
دریکجا و بهم فشار آوردن — ازدحام کردن	
حیله ها — مکرها و فربه ها (فرد : تزویر)	تَزاَوِير
جنبیدن — لرزش — بحرکت آمدن — متزلزل	تَزَعُّع
شد ن	

تَزْكِيَّهُ	پاکیزه کردن — بی آلا یش کردن — زَكْوَه
تَزْلِزلُ	لرزیدن — سست شدن — اضطراب و پریشانی — جنبش و حَرْكَت شدید
تَزَوْجُ	زناشوئی
تَزْيِيفُ	پست شمردن — تحقیر کردن — رد کردن
تَسَاقْطُ	بی دری افتادن — ریختن
تَسَامُحُ	سهل انگاری — فروگزاردن — آسان گرفتن — مدارا کردن
تَسَامِيٍّ	تعالی — بلند مرتبه شدن — تفاخرو بزرگی کردن
تَسَاهُلُ	ساممَه کردن — سهل انگاری — آسان و سهل گرفتن — سست گرفتن
تَسْبِيحُ	سبحان الله گفتن — خدارا به پاکی یاد کردن نیایش کردن — ذکر خدا و مناجات
تَسْجِيلُ	نوشتمن عهد و پیمان — ثبت اوراق و اسناد تحکیم و تثبیت
تَسْرِيرُ	شاد و خوشحال کردن — مسروور نمودن
تَسْرِيعُ	شتاپ کردن
تِسْعَهُ ، تِسْعَهُ	ف: ۹ — سَنَةُ الْتِسْعَهُ : سال ۱۴۶۹ هـ
تِسْعَةَ عَشَرَ	که اظهار امر خفی واقع شد ۱۹ نوزده

تَسْعِيرٌ	برافروختن آتش - شعله ورشدن
تَسْغُسُعٌ	بدحال شدن - دچار کهولت شدن - لرزیدن
تَسْلِيْطٌ	بدن از شدّت پیری - سپری شدن زندگانی
تَسْلِيْطٌ	شعده ور ساختن - نرخ نهادن
تَسْلِيْطٌ	چیره گردانیدن - مسلط و چیره شدن -
تَسْلِيْطٌ	زیر فرمان گرفتن - برگماشتن
تَسْلِيْطٌ	قهول کردن فرمان حق - چون وچرا نکردن -
تَسْمِيرٌ	سر سپردن
تَسْنِيْمٌ	استوار کردن و میخکوب نمودن
تَسْوِيدٌ	نام چشمہ ای در بهشت
تَسْوِيفٌ	نوشتن - سیاه کردن
تَسْوِيلٌ	طفره رفتن - بتا خیر اند اختن - وعده امروز و فردا دادن
تَسْوِيلٌ	فریفتون
تَسْوِيلاتٌ	وسوسه ها - فریب ها
تَسْوِيهٌ	مساوی نمودن - ساختن و برابر و مانند کردن
تَسْهِيدٌ	ساختن مثل چیزی راست کردن - آراستن
تَسْيَارٌ	نم خواب شدن - بیداری - بیدار خوابی (من) - مبالغه در سیر و حرکت
تَشَاءُمٌ ، تَشَاءُمٌ وَ تَقْأَلٌ	فال بد زدن به فال بد گرفتن - (ضد تیمن و تقال)

تَشْبِهُ - تَشَهُّد

تَشْبِهُ	چنگ زدن - گرفتن - متوصّل شدن
تَشْبِكُ	سوراخ سوراخ شدن
تَشْتُتُ	پراکنده شدن - پریشان شدن
تَشْتِيبٌ	پراکندگی - پریشان ساختن
تَشْجِيعٍ	قوّت قلب بخشیدن - وادارکردن - بنشاط
	آوردن
تَشْحِيدٌ	تیزکردن - تندکردن
تَشْرُفٌ	شرف یافتن - مشرّف شدن - شرفیابی
تَشْرِيعٌ	راه ویا شریعت رایبیان کردن و نمودار ساختن
تَشْرِيفٌ	خلعت - شریف گردانیدن - بزرگ داشتن
	بلند کردن
تَشَعُّبٌ	شعبه شعبه کردن - پراکنده گشتن -
	متفرّق شدن
تَشَفْعٌ	طلب شفاعت برای کسی کردن - شفاعت
	کردن - شفیع قرار دادن
تَشْقِيقٌ	شکافتن - شفه کردن - پاره کردن
تَشْكِيكٌ	درشك انداختن - شک کردن
تَشَنْجٌ	درکشیدن - درهم کشیده شدن اعضامیدن
تَشْنِيعٌ	بسیار بدگفتن ازکسی - زشت شمودن و عجوب
	کسی را آشکار کردن - ملامت کردن
تَشَهُّدٌ	فریاد کردن - صدای تنفس

آشکار نمودن - شمشیر کشیدن - رسوا کردن -	تَشْهِيرٌ
معروف کردن	
محکم شدن	تَشْيِيدٌ
پیر کردن	تَشْيِيبٌ
استوار کردن - محکم ساختن - بلند کردن	تَشْيِيدٌ
دیوار یا ساختمان	
پیش آمد ها و حوادث روزگار	تَصَارِيفٌ
عهده دار کاری شدن - مبادرت به امری	تَصَدِّيٌ
کردن	
سخنی را صريح بیان کردن - امر یا مطلبی را	تَصْرِيحٌ
آشکار کردن	
بیان و واضح گردانیدن آیات و برآوردن	تَصْرِيفٌ
بعضی از کلام از بعضی دیگر - برآوردن	
کلمه ای از کلمه دیگر - مشتق کردن کلمات	
با دقّت مطالعه کردن - کتابی را صفحه	تَصْفِحٌ
صفحه و با دقّت خواندن	
صد اکردن چهار پایان - زرد کردن	تَصْفِيرٌ
صف آرائی - مرتب و منظم کردن و در صرف	تَصْفِيفٌ
آوردن	
خود آرائی کردن - ظاهر سازی کردن -	تَصْنَعٌ
به تکلف خود را به حالتی وانمود کردن	

تَصْوِينٌ - تَطْوِيلٌ

(۱۱۰)

حفظ کردن و صیانت نفس	تَصْونٌ
رأى دادن در انتخابات	تَصْوِيتٌ
قربانی کردن	تَضْحِيَةٌ
خواری و فروتنی کردن — زاری کردن	تَضَّرُّعٌ
ضعیف ساختن	تَضْعِيفٌ
شامل شدن — در برداشتن	تَضْمِنٌ
ضماد نهادن بر زخم — پانسمان کردن —	تَضْمِيدٌ
زخم را مرهم نهادن و بستن	
منتشر شدن بوی خوش— وزیدن —	تَضَّوْعٌ
—(تضوعات : بوهای خوش)	
د ر تنگنا قرار دادن — سخت گرفتن بکسی—	تَضْييقٌ
تنگ گرفتن	
گرد نکشی و اظهار قدرت کردن — تعیدی	تَطاولٌ
و گستاخی — غارت و دست درازی کردن —	
بلند شدن	
راه یافتن — راه پیدا کردن بسوی کسی	تَطْرِقٌ
یا چیزی	
نقش و نگار انداختن و زینت دادن	تَطْرِيزٌ
تغییر — گونه گونه شدن	تَطْوُرٌ
سخن را طولانی کردن — طول دادن و	تَطْوِيلٌ
دراز کردن	

(۱۱۱) تَطْهِيرٌ - تَعْبِيرٌ

تَطْهِيرٌ	پاک گردانیدن - چیزی را با آب شستن و پاکیزه کردن
تَطْبِيرٌ	پرواز دادن - پراندن
تَظْلِيمٌ	شکایت کردن
تَظْلِيلٌ	سایه افکندن
تَعَابِيرٌ	تعبیرها (مفرد : تَعْبِير)
تَعَادِيٌ	باهم دشمنی کردن
تَعَارُضٌ	اختلاف داشتن - مترّض شدن - مذاحم
	یکدیگر شدن
تَعَاصُدٌ	بازو به بازو دادن - کمک کردن
تَعَالِيٌ	بلند شدن - برترشدن - بلند پایه شدن
تَعَانُدٌ	باهم عناد ورزیدن - دشمنی کردن
تَعَبٌ	رنج - سختی - ماندگی - خستگی
	(جمع : اَتَعَابٌ)
تَعَبُّدٌ	بندگی کردن - پرستش و عادت کردن -
	بنده وار پیروی کردن
تَعَبِقٌ	منتشر شدن بوی خوش - بوی خوش دادن -
	بوی خوش داشتن
تَعْبِيرٌ	مطلوبی را بیان کردن - مقصد و منظور خود را بعبارتی بیان کردن - معنی و تفسیر خواب
	را گفتن - کلام را تفسیر کردن

ساختن و آراستن — آماده کردن	تَعْبِيهٍ
ستم کردن — دست اندازی کردن — از حدود گذشتن	تَعَدّى
شمردن — جمع آوری مال بمقدار زیاد	تَعَدِّيدٌ
عذاب کردن — شکنجه کردن — کسی را آزار رساندن	تَعْذِيبٌ
در معرض چیزی قرار گرفتن — با مری پرد اختن — دست درازی — پرخاش کردن	تَعْرُضٌ
بالا بردن — پرواز دادن	تَعْرِيجٌ
معرفی کردن — شناساندن — آگاهانیدن — فهماندن	تَعْرِيفٌ
برهنه و لخت نمودن — مجرد و خالص و بیغش نمودن	تَعْرِيهٍ
مجازات کردن — چوب زدن	تَعْزِيزٌ
بزرگ داشتن — عزیز کردن — ارجمند — گردانیدن	تَعْزِيزٌ
برکنار نمودن — بیکسو نهادن	تَعْزِيلٌ
تعزیه، تعزیت عزاداری — تسلی دادن — تسلیت گفتن و دلجوئی کردن	تَعْزِيهٍ ، تَعْزِيتٍ
هلاکت — بدی — پستی و بد بختی	تَعْسٌ
دشواری و سختی — سخت شدن	تَعْسُرٌ

معطر و خوشبو شدن - عطر زدن	تَعْطُرٌ
علاقه و دلپستگی داشتن بکسی یا چیزی	تَعْلُقٌ
تَعْلُقات : آنچه که انسان در این دنیا به آن دل می‌بندد - امور مورد علاقه	تَعْلُلٌ
بهانه آوردن - علت تراشیدن - کافی	تَعْلُلٌ
دانستن (مسامحه و سهل‌انگاری)	تَعْلُمٌ
آموختن - درس خواندن - دانستن	تَعْلُمٌ
علت و سبب امری را بیان کردن - پی در پی	تَعْلِیلٌ
نوشاندن - سیراب کردن - بعد سیرابی	تَعْلِیلٌ
غسل دادن	تَعْمِیدٌ
آباد کردن - مَوْمَتٌ خرابی خانه	تَعْمِيرٌ
عمومی ساختن - منتشر کردن	تَعْمِيمٌ
عیب جوئی و سختگیری - آزار رساندن -	تَعْنِتٌ
ایراد گیری و سؤال کردن - خواری و مشقت	
کسی را خواستن	
به چیزی عادت کردن - خود را به کاری	تَعْوُدٌ
عادت دادن	تَعْوُدٌ
کسی را به چیزی عادت دادن - معتاد	تَعْوِيدٌ
گردانیدن	
خوشگذراندن - زندگی کردن - اسباب	تَعْيِشٌ
معیشت ساختن	تَعْيِشٌ

تَعْيِنَاتٌ — تَغْرِيدٌ (۱۱۴)

در اصطلاح فلسفه و عرفان به مراتب هستی که تعدّ داٽ مطلق وجود ند اطلاق میشود — تشخّصات	تعیینات
عَيْب جوئی — به عَيْب نسبت دادن — معیوب کردن	تعییب
جشن عَد گرفتن — عَد گرفتن حسرت و افسوس — یکدیگر را فریب دادن و به زیان افکندن — مبغون ساختن	تعیید تَغَاٽُن
(یَوْم تَغَاٽُن : روز قیامت که برای کفار روز ضرر و زیان است)	
خود را غافل نشان دادن — نادیده انگاشتن واظهار بی خبری کردن — غَفْلَت ورزیدن	تَغَافُل
بریکدیگر غلبه کردن اختلاف داشتن	تَغَالِبٌ تَغَاٽِير
آلوده به غمارشدن — خاک آلودشدن غمارآلود کردن — بخاک آلوده ساختن	تَغَبُّرٌ تَغَبِيرٌ
آوازخواندن — خوانندگی کردن غرغره کردن — بازگرداندن آب یا دوا در	تَغَرَّدٌ تَغَرَّغَرُ
حلق — پراشک شدن چشم (تَغَرَّغَرَتِ الْنُّفُوسُ : جانها بلب رسیده)	تَغَرِيدٌ
آواز خواندن — خوانندگی کردن	

غسل دادن — شستشو کردن	تَعْسِيلٌ
پوشاندن	تَعْطِيهٌ
بستن — مسدود کردن	تَغْلِيقٌ ، إِغْلَاقٌ
درآب فرو رفتن — غوطه ورشیدن — درآب فرو بردن	تَحْصُّنٌ
چشم برهم گذاشت — بستن چشم	تَعْمِيقٌ
آواز خواندن — (تَغْنِيَات : آوازها — زَمْزَهَهَا)	تَغْنِيَةٌ
ازحال خود برگشتن وحالت دیگر خود گرفتن	تَغْيِيرٌ
— دگرگون شدن — خشم کردن — با تندی و خشم سخن گفتن	
منظور تفليس است	تَفَلِيسٌ
بزرگ گردیدن — سخت و دشوار شدن	تَفَاقُمٌ
فال نیک زدن — به شگون خوب گرفتن — (اضد تَشَاءُ مَا)	تَفَالٌ
خرد شدن — شکسته و ریزه شدن	تَفَتَّتٌ
باز و گشوده شدن — شگفتان گل	تَفَتحٌ
کاوش و جستجو کردن — تحقیق کردن در امری	تَفَحْصٌ
فِدا کردن	تَفْدِيهٌ
منظور تفرش است	تَفَرِشٌ
سیرو گردش — زایل شدن غم و اندوه و	تَفَرَّجٌ
تنها شدن — یگانه و بی نظیر شدن — تشخص	تَفَرْدٌ

تَقْبِيْحٌ - تَقْرِئِسٌ

(۱۱۶)

دقت کردن - مطلبی یا امری را به زیرکی از روی نشانه و علامت فهمیدن	تَقْرِئِسٌ
مقام یگانگی خداوند	تَقْرِيدٌ
کوتاهی و قصور کردن در کاری - فروگذار کردن - (فَرَطْنَا فِي جَنْبِ اللّٰهِ : کوتاهی و قصور کردیم در راه خداوند)	تَقْرِيبٌ
پراکنده کردن	تَفْرِيقٌ
بیان کردن - شرح و بسط دادن مطلب -	تَفْصِيلٌ
جدا کردن - فصل فصل کردن کتاب	
برتری دادن بر دیگری - فضیلت دادن	تَفْضِيلٌ
شکافته شدن	تَفَطَّرٌ
دلجوشی کردن - مهربانی کردن	تَفْقُدٌ
از هم باز وجود اشدن - تجزیه - تقریه	تَفْكِكٌ
برتری جستن - برتری یافتن - برتر و بالاتر	تَفْوُقٌ
شدن	
گفتن - لبگشودن برای بیان -(تفوهات : گفتگوها)	تَفْوهٌ
واگذار کردن - کاری یا چیزی رابه کسی	تَفْوِضٌ
واگذاشت و سپردن	
قدیمی شدن	تَقادُمٌ
قُبْح و وزشتی کارکسی را نمایاندن و بدگفتراز	تَقْبِيْحٌ

آن — زشت کردن	تَقْبِيل
بوسیدن دست یا روی	تَقْدِم
پیش افتادن — پیشی داشتن — پیش بودن	تَقْدِير
از دیگران	
شت	
قضا و فرمان الهی — نصیب و قسمت و سرنو	
که خداوند برای بندگان خود معین فرموده	
— فرمان دادن — مقدّر کردن چیزی — اندیشه	
را به زبان نیاوردن و بصورت نیت باقی	
گذاشت — اندازه گرفتن — اندازه چیزی	
نگاه داشتن	
پاکیزه ساختن — منزه کردن و مبارک	تَقْدِيس
گردانیدن — منزه داشتن خدا از اوصاف —	
به پاکی منسوب نمودن	
نزدیک شدن — خوبیشی و نزدیکی	تَقْرِيب
نزدیک کردن — نزدیک بودن	تَقْرِيب
بیان کردن — اقرار کردن — قراردادن —	تَقْریر
با قرار آوردن	
فت	
سخت ملامت کردن — سرزنش کردن — سرکو	تَقْریح
دادن	
روی بهر طرف گردانیدن از پرسانی فکر و	تَقْلِب
اضطراب برگشتن از حالت حالی — غلطیدن —	

تَقْلِيب - تَكَافُف

(۱۱۸)

نادرستی و دغلی — درکاری بسود خود و زیان دیگری تصرف کردن	
وارونه کردن — واژگون کردن — ازیهلو به پهلو برگرداندن — متوجه ساختن	تَقْلِيب
چیدن ناخن	تَقْلِيم
پیراهن پوشیدن	تَقْصُص
ازبابی — بهای جنس رامعین کردن —	تَقْوِيم
سالنامه — راست کردن کج	
بعقب برگشتن — پس پسرفتن — تنزل	تَقْهُقْرُ
پرهیز کاری و خدا پرستی	تُقْنِي
خود را پاییند با مری کردن — مقید شدن	تَقْيِيد
-در قید بودن	
پوشاندن عقیده — پنهان کردن حقیقت —	تَقْيِيه
بظاهر چیزی گفتن که با آنچه در دل است	
مخالف است — برای حفظ جان خود را هم مذہب دیگران نشان دادن	
مقید ساختن — بند کردن	تَقْبِيد
مقدّر کردن — مهیا ساختن — برگماشتن —	تَقْبِيض
اسباب فراهم آوردن	
زیاد شدن — فراوان شدن	تَكَاثُر
غلهٔت — زیادت	تَكَافُف

تکاُسُل	سستی کردن — کَسِل شدن	
تکاُهُل	تبَلی — سهلانگاری — بی کاری — خود را به پیری زدن	
تکایا	(مفرد : تکیه) — جای نگاهداری مستعنه دان محل بزرگ برای سوگواری — روشه خوانی	
تکبیر	الله اکبر گفتن — خدا را به بزرگی یاد کردن — بزرگ کردن	
تکثُر	بسیارشدن — زیاد شدن	
تکدّی	گدائی	
تکذیب	نسبت دروغگوئی به کسی دادن — مطلبی را دروغ دانستن و انکار کردن	
تکرُع	لب گذاشتن برآب و ازان نوشیدن	
تکریم	گرامی داشتن — محترم داشتن — عزیزوار چمند	
تکسر	شمردن — منزه داشتن	
تکسیر	شکسته شدن — (اتکسُرسِرِمِزاج) : مریضی — کَسالت ()	
تکفیر	درهم شکستن — شکاندن	
تکفین	گناه را بخشودن — بکفر نسبت دادن —	
تکلَان	پوشاندن — کفاره دادن	
	مرده را کفن پوشاندن	
	اعتماد و تفویض	

١٦٠ - تَلْطِيف - تَكُون

بوجود آمدن - هستی یافتن - هستی	تَكُون
ایجاد کردن	تَكْوِين
تپه - پشته - توده بزرگ خاک (جمع : تلال ، تُلُول)	تَلَل
وابسته بهم بودن - لازم و ملزم یکدیگر بودن	تَلَازُم
خروشیدن و بیکدیگر خوردن امواج دریا برخورد و تلاقی	تَلَاطِم تَلَاق
شاغردان (مفرد : تلمذ) (تلا - یتلُو)	تَلَامِذَة ، تَلَامِذَه تَلَاؤت
خواندن آیات الهی - قرائت کتاب	
یکدیگر را نکوهش کردن	تَلَاؤُم
فریب دادن و خدعا زدن - ریاکاری -	تَلْبِیس
اشتباه کاری	
نفوذ کردن - سرایت کردن - آمد و رفت (تَلْجُّلَات : واردات و خطورات قلبیة)	تَلَجْلُج
خلاصه کردن - مختصر کردن کلام و روشن ساختن آن	تَلْخِیص
لطیف کردن - زیبا و دلپسند کردن -	تَلْطِیف
تنظیف	

شعله ورشدن و زبانه زدن	تلظی
روبرو - مقابل - جانب - سوی	تلقاء
آن " اسم اشاره برای مفرد مُونث "	تُنْكَ
ناشتائی کردن و لبها را لیسیدن - خوراک	تلَمَحٌ
کم خوردن - خوراکی را دندان و گاز گرفتن	تلمذ
شاگرد شدن - در نزد استاد درس خواند	تلُو
پیرو - دنباله - تبعیت کننده	تلُول
تلّها - تپه ها - (مفرد : تلّ)	تلُون
رنگ برنگ شدن - تغییر کردن - گونه گون	تلُون
شدن - از جائی به جائی شدن	تلُویح
معنای را با اشاره فهماندن	تلَهِب
(تلُوحات : اشارات)	تلَهَف
شعله ورشدن	تلَهِیَه
محزون شدن - حسرت خوردن	تمّ ، تمام
سرگرم کردن - مشغول کردن	تماثل
(تمّ →) کامل کردن - کامل شدن	تماثل
مثل یکدیگرشدن	تماثیل
بت ها - مجسمه ها - اصنام - آوثان	تمازُج
(مفرد : تمثال)	تمایل
آمیخته شدن - اختلاط و امتزاج	
اظهار میل و رغبت نمودن - بطرفی یا چیزی	

مايل شدن - خرامان رفتن	
کس رابه نیکی ستودن - بزرگ شمردن - گرامی داشتن	تَمْجِيد
امتحان - آزمودن	تَمْحِيق
از تمدن بهره مند شدن - آباد کردن و شهر ساختن	تَمْدِين
سرپیچی کردن - گرد نکشی کردن - نافرمانی کردن	تَمْرُد
تمرین کردن - عادت پیدا کردن - معتاد شدن	تَمْرِئَةٌ
بخاک مالیدن ساییدن	تَمْزِيج
پاره پاره ساختن - دریدن	تَمْزِيق
چنگ زدن - متولّ شدن - دست آویز ساختن - گرفتن	تَمْسَك
- (تَمَسَّك : " فعل امر" - چنگ بزن - معتقد باش - علاقمند باش)	
پاک کردن - زائل کردن - دست کشیدن روی چیزی	تَمْسِيح
راه بردن - براه انداختن - روان ساختن	تَمْشِيت
فکر کردن - دقت و تأمل کردن	تَمْعِن
اطاعت کردن - قبول کردن و پذیرفتن	تَمْكِين

توانا بودن — دارا بودن — توانا کردن	
نیرو و قدرت دادن — پایرگا کردن	تملک
مالک شدن	تملک
با خود پیچیدن از شدت درد یا اندوه	تململ
مالک شدن — مالک کردن	تملپیک
بازداشت و منع کردن — ممتنع و غیرقابل	تمنیع
دسترسی کردن	
تهییه مقدمات کار — صاف کردن راه برای	تمهید
انجام کار	
جدا شدن و پاره پاره شدن از خشم —	تمیز
فرق وجود ائم پیدا کردن — از شدت بغض	
ترکیدن	
از همدیگر رمیدن — پراکنده شدن و تفرق	شناذ
لیومُ التّنادِ : روز قیامت و جدا شدن از	
یکدیگر اتابه تخفیف دال : یکدیگر را ندا	
کردن)	
با یکدیگر اختلاف داشتن — از یکدیگر بیزاری	تنافر
جستن	
رُغبت کردن در امری یا چیزی از روی رقابت و	تنافس
هم چشمی و برای آن از هم پیشی گرفتن	
برقابت یکدیگر در امری مبالغه کردن —	

تَنَاقُضٌ – تَنْصِيبٌ

(١٦٤)

خود نمائی کردن	تَنَاقُضٌ
مخالفت داشتن	تَنَاؤلٌ
خوردن – گرفتن – برد اشتن	
آگاهی	تَنَبِّهٌ
خبردادن – آگاه کردن	تَنْبِيَهٌ – تَنَبِّهٌ
نجس کردن – پلید ساختن (نجس و پلید انگاشتن)	تَنْجِيَسٌ
رستن – رهانیدن	تَنْجِيهٌ
پائین آمدن – فرود آمدن	تَنْزَلٌ
فرو فرستادن – فرود آوردن – بترتیب فرود	تَنْزِيلٌ
آوردن – مرتب ساختن – وحی کردن کلامِ الهی به انبیاء	
پاک کردن – دورداشتن خود از عیب و آلایش و بدی	تَنْزِيهٌ
مرتب و منظم کردن – برشه کشیدن و آراستن	تَنْسِيقٌ
بنشاط آوردن – شاذ مان کردن – تهییج	تَنْشِيطٌ
کردن	
آشکار کردن و روشن ساختن معنی کلام –	تَنْصِيبٌ
اسناد دادن حدیث به کسی که حدیث	
از او نقل شده	

نطق کدن — سخن گفتن — تکلم	تَنَطِّقُ
از نعمت بهره ور گردیدن — به نعمت رسیدن	تَنَعَّمُ
بناز و نعمت پرورش یافتن	تَنَفِيذٌ
اجراء کدن و روان کدن فرمان و نامه —	تَنَفِيذٌ
نفوذ کدن و گذشتن در چیزی	تَنَقِيبٌ
تفحص و جستجو کدن — تحقیق عمیق کدن	تَنَقِيقٌ
پاک و خالی و خالص کردن	تَنَكِيسٌ
وارونه کردن	تَنَمِيهٌ
نمودادن — پرورش دادن	تَنَوِيرٌ
روشن کدن — درخشان کردن	تَنَهَّدٌ
آه و ناله کردن	تَوَابٌ
توبه پذیرنده — بخشنده گناه — از صفات باری تعالیٰ	تَوَادٌ
با یکدیگر دوستی کردن و اظهار محبت نمودن	تَوَاهٌ
سسشو فتور و قصور	تَوَاهٌ
سرزنش کردن — نکوهش کردن	تَوَهِيْخٌ
محکم کردن	تَوَثِيقٌ
از درد نالیدن — بیقراری — همدردی کردن	تَوَجُّعٌ
— برای کسی اندوه خوردن	تَوَجِيهٍ
روکردن بسوی چیزی — روی کسی یا چیزی را	تَوَجِيهٍ
بطرفی گردانیدن	تَوَجِيهٍ

تنهایی — تنهاباقی ماندن — یگانه شدن	تَوْحِيد
خدا حافظی کردن — وداع کردن	تَوْدِيع
در هلاکت افتادن — فرو رفتن به ورطه	تَوْسُط
هلاک و خطر	
برگ در آوردن درخت — ظاهرشدن برگ	تَوْرُق
در درخت	
قسمت کردن چیزی میان مردم — پراکنده کردن	تَوزِيع
گشايش — فراخی	تَوَسْعَ
وسیع و فراخ گردانیدن — توانگر و فراخ دست گردانیدن	تَوْسِيع
وضو گرفتن	تَوضُؤ
استوار و پابرجای گردانیدن — محکم کردن	تَوطِيد
فرو رفتن در امری — تعمق و مطالعه بسیار	تَوْغِل
در علم — مبالغه کردن	
بکاری دست یافتن — مدد کردن بخت	تَوفِيق
موافق گردانیدن اسباب کاری — کسی را بکاری مدد کردن	
حق کس را بطور کامل ادا کردن	تَوفِيه
شدّت اشتیاق — شُوق	تَوْقُّ

برا فروختگی — شعله و رساختن	تَوْقُدٌ
بزرگ داشتن — احترام و تعظیم — بزرگ و بردبار شمردن	تَوْقِيرٌ
امضاء کردن نامه و فرمان — فرمان و دستخط پادشاه (جمع : تَوْقِيعات، تَوْاقِيع)	تَوْقِيعٌ
آیات الهی — الواح مبارکه — آثارالهیه خیران شدن — سرگشته و بی خود شدن از شدت حزن و اندوه و یا کثرت وجود — شبیه شدن	تَوَلَّهُ
روی گردانیدن — برگشتن — دوست گرفتن — دوست داشتن	تَوَلِّي
زماداری	تَوْلِيت
پشت کردن — گردانیدن (روی خود را بطرفی کردن) — اعراض کردن	تَوْلِيهٌ
برا یکدیگر تحفه و هدیه فرستادن تهنیت ها	تَهَادِي
سستی و سهلانگاری — آسان گرفتن — خوار و سبک شمردن — خفیف پند داشتن	تَهَانِي
هجوم کردن — حمله کردن	تَهَاجُمٌ
فرو ریختن — خراب شدن	تَهَكُّمٌ
تربيت و پاكيزه شدن از عيوب و نقص	تَهَذِبٌ

تَهْذِيب	تَهْذِيب و پاکیزه کردن از عَیْب و نَقْص
تَهْلِيل	تسْبِيح کردن — لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ گفتن — نَام خدا را بردن
تَهْنُو	خوشگُوار و لذید شدن
تَهْوُر	بیباکی و بی پروائی کردن و بواسطه بسی پروائی دچار حادثه و آسیبی شدن —
تَهْوِین	گستاخی — بیباکی سهل و آسان کردن — کاری را برکسی سبک کردن
تَهْيُؤ	آمادگی — مهیا شدن
تَهْبِيج	برانگیختن — بهیجان آوردن
تَهْبِيم	از عشق آشفته و شوریده کردن
تَيَّار	موج دریا
تَيْسِير	آسان گردانیدن — موافق گردانیدن — موفق گردانیدن
تَيْقُظ	بیداری و هشیاری — بیدارشدن از خواب — هشیارشدن
تِين	انجیر
تَيْنَاء	فلسطین تَيْنَاء و زَيْنَاء نَام دو کوه مقدس است در که حضرت مسیح بر آنها بر حواریون ظاهر شدند و در قرآن تین و زَيْتون نامیده شده

که در قسم منظور حقیقت عیسویه بیان شد.
 ملک واگذاری - ملک و آب یا زمینی که دولت
 یا پادشاه به کسی واگذار میکرد که از
 درآمد آن زندگی کند
 گمراهنی - بیابانی که در آن سرگردان و گم
 شوند
 (تاه یتیه) بحال تحیر و سرگردانی به رجا
 رفتن - چیزی که سرگردانی گمراه شدن

تیه

تیه

تیه

ث

سوراخ کننده - روشان - درخشنان - نافذ	ثاقب، ثاقبه
سوم - سومین	ثالث
هشتم - هشتمین	ثامن
دوم - دومین	ثانی
در اصطلاح بیان دومن مون دوره بیان	ثانی من آمن
ملاعى بسطامى است	ثار
گرفتن یا طلب کردن انتقام و مطالبه بخون	
کشته - کینه - قاتل دوست یا خوبشاوند	
(ثبت ^۲) - استوار و مستترشدن - محقق	ثبتات، ثبوت
شدن امر - پشتکار داشتن	
جاری - ریزش کننده - پرسیلان - باران	شجاج
شدید	
پستان	ثدى
خاک - زمین	ثرى
روباها (فرد: شعلب)	شعالب
ازدها - مار بزرگ (جمع: ثعابین)	ثعبان
مرزو حد - دندانهای نیش - دهان	ثغر
(جمع: شغور)	
(ثقل ^۲) سنگین شدن	ثقل
بار سنگین - بارگران - دفینه -	ثقل

ثقل	گاهی منظوراً م مهم و عظیم و چیز بسیار مهم است) — (جمع : اثقال) سنگینی — سنگینی در هر چیز کالاها و حشم مسافر — مال و متع و هر چیز نفیس (جمع : اثقال) منظور مبینین آیات یا عترت حضرت رسول
ثقل اعظم	است که ثقل اصغر نیز گفته شده منظور قرآن مجید است جن و انس دوچیز نفیس و دوام مهم که منظور قرآن مجید و عترت حضرت رسول که مبینین آیاتند میباشد (ثقل اکبر و ثقل اعظم) اعتماد و اطمینان — مورد اطمینان (جمع : ثقات) مرد زیرک و چالاک مادری که فرزندش مرد — مادری که فرزندش بسیار بمیرد (ثلث) و بران کردن — منهدم کردن — هلاک کردن — هلاک شدن سه — ۳ دوسوم — دو ثلث
ثقل اکبر	ثقلان ، ثقلین
ثقلین	ثقلین
ثقه	ثقه
ثقیف	ثکلی ، ثکول
ثل	ثلاث ، ثلاثه
ثلثان	ثلثان

سه — (دراصطلاح اسلامی سه طایفه قادر بر فهم احادیث ائمه اطهار که عبارتند از فرشته مقریب — پیغمبر مرسل و مؤمنی که خدا او را آزمایش فرموده باشد)	ثُلَّةٌ
برف (جمع : ثُلُوج)	ثُلُجٌ
— (ثُلِّيَّةٌ : برفی ، کنایه از اشخاص خونسرد — غیر مؤمنین)	وَثَّلَّهٌ
دسته — جمعیت	ثُمَّ
سپس — پس " حرف عطف "	ثُمَّ
آنجا " ظرف غیر منصرف "	ثُمَّ
رسوب و درد شراب — ته ظرف — باقیمانده	ثُمَالٌ
خوراک — (جمع : ثُمَالٌ)	ثَمَانُونْ ، ثَمَانِينْ هشتاد
میوه — نتیجه کار (جمع : ثُمَارٌ) (جمع الجمع : آثُمَارٌ)	ثَمَرَةٌ
میوه تابایان به یحیی ازل میگفتند) — لقب	ثَمَرَةٌ
دخت برادر حضرت بهاء اللہ حاجی میرزا	
رضاقلى زوجه میرزا اسمعیل	
(کُلَّنَّ =) مست شدن	ثَمَلٌ ، ثَمَلٌ
قيمت — ارزش — بها ی چیزی —	ثَمَنْ

(جمع : آشْمَان ، آشْمَن)

نَامَ قَوْمِي بَوْد از اعْرَاب قَدِيمَ كَه صَالِح

شُمُود

پَيْغَمْبَر آنَان بَوْد

شُورُ

(شَمَرُ) مِيَوه دَادَن

شَمِينَ ، شَمِينَه گَرَانِبَهَا

شَاء

سَتَايِش — مدَح (جَمِيعَ الشَّنِيهِ)

شَواب

پَادَاشْ كَارَهَاهِي خَوب

شَوْب

جامَه ، لِبَاس (جَمِيع : رِثْيَاب)

شَورَت

هِيجَان وَشُورَش — كَثْرَت وَبَسِيَارِي

شَيَاب

لِبَاسَهَا (مَفْرَد : شَوْب)

ج	
ظالم — ستمکار	جَائِرَه، جَائِرَه
ظالم — ستمکار — گرد نکش	جَابِرَه، جَابِرَه
(مذکر آن : جا _ه ی) — برازو نشسته — زانوزده	جَاثِيَه
بزاو افتاده — نام یکی از سوره های قرآن	
انکار کننده	جَاحِد
مخالفت وجدال کننده — جوان سخت و	جَادِل
قوت گرفته	
جذب کننده — بخود کشنده — ریاننده	جَاذِب
(جمع : جوا _ه ذب)	
مجروح کننده — زخم کننده — پرنده [*] شکاری	جَارِه
دست	
از بین برندہ و از بین برکننده — بنیان کن	جَارِف
کنیز — کنیزک (تفسیر حدیث جاریه از آثار	جَارِيه
حضرت اعلی است)	
قاطع — مصمم — کسیکه در قصد خود تردید	جَازِم
نداشته باشد (جمع : جوا _ه زم)	
جلب کننده — بسوی خود کشنده — ریاننده	جَالِب
نشسته	جَالِس
دارنده — واجد — جمع کننده — گردآورنده	جَامِع
هرچیز تمام و کامل — (مسجد جامع : مسجدی	

که جمعه مؤمنین در آن جمع میشوند)	(جمع : جوامع)	جامعة صغیره ای از حضرت اعلی که در حق خاندان رسالت در شیراز نازل شده است
اسم جمع از چن (موجوداتی که دیده نمیشوند)	جان	- اشخاصی که ایمان و انکارشان معلوم نیست)
جهد کننده - کوشش کننده - کوشش	جاده	گرسنه
دل - اضطراب دل	جایع	جاش
لسائِکُنْ الجاَش : مطمئنُ القلب - خاطر جمع		
گودال - چاه عمیق	جُبَّ	
فاهر - قادر - مسلط (از اسماء الہی) -	جبار	
بسیار متکبر و سرکش		
کوه ها (مفرد : جَبَل)	جبال	
بسیار ترسو	جهان	
بت - فربیننده (شیطان) - لقب ملا جواد	جهیث	
برغانی در شریعت حضرت اعلی و لقب میرزا		
یحیی ازل در شریعت جمال اقدس ابھی		
کس را بزور به کاری و ادارکردن - ظلم و	چبر	
ستم		
نام فرشته حامل وحی الہی - امین وحی	چهارمیل	

جَبْرُوت، جَبْرُوت — جُدْرَان (۱۳۶)

پروردگار	جَبْرُوت، جَبْرُوت
قدرت — سُلطه — عَظَمَت — عالم قدرت و عَظَمَتُ الْهَي	جُبْرُوت
عالِم امر	جَبْرُوتُ الْأَمْر
عالِم خلق	جَبْرُوتُ الْخَلْق
مقام إِمامَى قضَى الْهَي	جَبْرُوتُ الْصَّفَرَاء
طبيعي — ذاتی — اصلی — فطري	جِبْلٍ
ترس — ضعف قلب — بد دلی	جُجْن
جامه گشاد و بلند که روی جامه های دیگر	جُجَّه
بتن میکنند — بالا پوش (جمع : چِباب)	
پیشانی (جمع : چِباء)	جَبِهَه
پیشانی	جَبِيْن
(جَحَدَ = ام) انکار کردن حق با علم به حقانیت آن — تکذیب نمودن	جَحْدَه، جُحُود
منکر	جَحُود
جهنم	جَحِيم
دیوار — دیواره	جِدار
زمین خشک و بایر (شهر عکا)	جَذْبَاء
قبر — مَدْفِن — گور (جمع : آَجَدَات)	جَدَث
دیوارها (مفرد : جَذْرَ)	جُدْرَان

شب و روز	جَدِيدَان
(جَذَبٌ و اجْتَذَبٌ) (ام) بسوی خود کشیدن با جذبه و کشش — (به شهر طبس اطلاق گردیده)	جَذْب
جمع جَذْبَه بمعنی مَحِبَّت خداوند که انسان را به خدا متوجه میکند	جَذَبَات
مجذوب	جَذْبَان
بیخ — ریشه — اصل (جمع: جُذُورا) تنه — تنہ درخت — تنہ انسان (جمع: جُذُوع)	جَذْر
شعله آتش — آخر	جِذْع
جذب کننده — کشاننده	جَذْوَه ، جَذْوَه
(جَرَّ) (ام) کشیدن و جذب کردن — اجر	جَذِيب
عساکر : لشکرکشی (	جَر
جُرْشومه ها . (به لغت جُرْشومه مراجعه شود)	جَراشیم
(جَيْشَ جَرَار : لشکر بسیار گران — سپاه بنیان کن)	جَرَار
اصل و ریشه — عنصر اولیه — انگل و میکروب — خاک دور درخت (جمع : جَراشیم)	جُرْشومه
زخم (جمع : جُرُوح ، آجراح)	جُرْجَن

جَزْر ، جَزْر ، جُزْر زمین شوره زار که گیاه در آن نمی روید (جمع : أَجْرًا ز)	جُزْرَه ، جَرَزَه ،
زمین های شوره زار	جَرَزَه
(بکلمه جَرْح مراجعه شود)	جُرُوح
(جَرْيٰ =) روان شدن آب — واقع شدن کار	جَرْيٰ ، جَرْيَان
محروم — زخمی (جمع: جَزْحٰن)	جَرِيح
روزنامه — صحیفه و بادگارنامه (جمع: جَرَائِد)	جَرِيدَه
گناهان (فرد : جَرِيرَه)	جَرِيزَات
زياد شدن — فراوان شدن — بزرگ شدن	جِزاً
بزرگی — خوبی — فراوانی — فصاحت و روانی	جَزَالَت
سخن	
(جَزَع =) بیتابی و بی صبری کردن — اظهار	جَزَع
حزن نمودن	
فریاد و ناله و بیتابی	جَزَع و فَزَع
جزیرهُ الْخَضْراء در بعض ازالواح به معنی مازندران آمده و	جَزِيرَهُ الْخَضْراء
در بعضی دیگر برادرنه نیز حمل شده است	
قبرس که محل اقامت یحیی ازل بوده	جَزِيرَهُ شَيْطَان
بزرگ — زیاد عظیم — محکم — فراوان — سخن	جَزِيل
فصیح	
دلیر — بی باک	جَسُور

جَسِيمَه - جَلَّيْه ، جَلِيلَه (۱۳۹)

بزرگ — تنومند — تناور (مذکر آن جَسِيم)	جَسِيمَه
گیسو — زلف	جَعْد
حشره ایست سیاه و پردار و زشت که روی سرگین حیوانات می نشیند	جُعَل
(جَعَلَ) ساختن — آفریدن — قراردادن	جَعْل
ـ شروع کردن — گردانیدن	
(جَعِلْتُ فِداك : جان من فِدای توباد)	
نام علمی که صاحبان آن مدعی هستند بوسیله آن به حوادث آینده آگاهی پیدا میکنند و آن علم حروف هم میگویند	جَفَر
رمده — فرارکننده	جَفُول
هویدا و آشکارشدن — از وطن به مملکت یا شهری دیگر رفتن	جَلَاء
بزرگی — بزرگواری — عَزَّت و شکوه	جَلَال
روپوش — لباس گشاد (جمع : جَلَابِب)	جَلَابِب
آشکار کردن — ظاهر ساختن — نمایش دادن	جَلَوت
(خَلُوت و جَلَوت : پنهان و آشکارا)	
پوست ها (مفرد : جِلد)	جُلُود
(جَلَسَ) نشستن	جُلُوس
واضح — آشکار — رُوشن — پرداخت شده	جَلِيلَه ، جَلِيلَه
صیقل داده شده	

بزرگ — بزرگوار — محترم (جمع: آَجَلَهُ ، آَجَلَاءُ)	جَلِيل
جمعیت زیاد	جَمْعٌ غَيْرٌ
کاسه های سر (مفرد : جَمْجمَهُ)	جَمَاجِم
زیبائی — خوبی — حُسن صورت	جَمَال
مظہر امراللهی (حضرت بهاء اللہ)	جَمَالٍ قُدُسٍ
زیبائی ازلی وجاوید الهی (حضرت بهاء اللہ)	جَمَالٍ قَدَم
حضرت بهاء اللہ (لفظ مبارک بجهت تجلیل	جَمَالٍ مُبَارَك
مقدّسین و مهمین گفته میشده)	
آتش — اختر (جمع : جَمَرات)	جَمَره
(جَمَعَ =) (ام) گرد آوردن — جمع کردن	جَمْع
شترایک کوهانه یا دوکوهانه)	جَمل
(جمع : جَمَال ، آَجَمَال)	
اسب سرکش — تیز رو	جَمُوح
اکثریت مردم — جماعت مردم (جمع : جَمَاهِير)	جُمُهُور
خوب — نیکو — زیبا — خوشخوا — احسان —	جَمِيل
خوبی — نیکی (مؤنث: جَمِيلَه)	
درگاه — آستانه — پیشگاه — ناحیه	جَنَاب
بال و پر (جمع : آَجْنِيهَه)	جَنَاح
گناه — مسئولیت	جُنَاح
بهشت — باغهای مشجر (مفرد : جَنَتَهُ)	جَنَان
قلب — تیرگی شب — امینهان (جمع : آَجَنَان)	جَنَان

جَنْبٌ	پهلو - کنار - ناحیه - سمت - جهت -(فَرَطْنَا فِي جَنْبِ اللَّهِ : کوتاهی و قصیر کردیم درباره خدا)
جَنَّةٌ	باغ - بهشت - فَرْدَوْس (جمع : جَنَّاتٌ ، جَنَّا سپر - آنچه محفوظ و مستوردارد. (جمع جُنَّن)
جُنَّةُ الْأَسْمَاءِ	صورتی مُخَمَّس مانند و دیگر صورتی دائمه بودکه در دوریان أَسْمَاءُ اللَّهِ و آیات و امثالها رابصورت رمزیا عدد یا صریح روی آن نوشته برای حفظ از بلا و شپر بلا بودن به مومنین میداده اند ؛ بآن هَيْكَل هم میتویند
جِنْحٌ ، جُنْحٌ	یک قسمت از شب - ناحیه - کناره راه لشگر - سپاهی (جمع : جُنُود)
جُنُودٌ	لشگرها - سپاهیان (مفرد : جُند)
جَنِّيَّةٌ ، جَنِّيَّةٌ	میوه رسانده - تازه چیده باغچه - نام باغی در خارج عَلَى که محل توقف
جَوَادٌ	و تنقیج جمالقدم بوده
جِوارٌ	فضا - بیابان وسیع - جلگه وسیع (جمع : جِوَاءُ ، أَجْوَاءُ)
جِوارٌ	سخن - بخشنده - اسب رهوار تند
جِوارٌ	همسايگی - پناه - نزدیک

اعضاء بدن مخصوصاً دست و پا - کارد ها -	جوارح
حيوانات و پرندگان شکاری (مفرد : جارحه)	
سيارات پنهان	جوار آخنس
انبیاء الهی که خلاصه و برگزیده جهان	جواہر مقصود
هستی هستند	
ظاهر مقدسه الهیه	جواہر هویه
کرم - بخشش	جود
خوب و نیکوشن - خوبی - نیکوئی	جودت، جودت
وسط شب	جوش
گرسنگی	جوع
دسته - گروه - جوخه (جمع : آجواق)	جوق
تاخت و تاز - عقب نشینی کردن و دوباره	جولان
حمله کردن - رفت و آمد و خود نمائی کردن	
گوهر - هرسنگ گرانبهای مثل الماس و باقوت	جوهر
و غیره - اصل و خلاصه چیزی - مقابل عرض	
يعنى آنچه قائم بالذات است	
(جمع : جواہر) (جوهریان : گوهرشناسان)	
مظہرا مالله - نماینده خداوند بین مردم -	جوهر الهی
برگزیده ای که خداوند را معموت نموده	
مظہرا مالله که خلاصه عالم وجود است	جوهر الجواہر
واحد جوهره -	جوهره

(جَوَهْرَةُ فَرِيدَةُ عَصْمَاءُ : دُرِّيْكَانُهُ نَاْسَفَتَهُ)	
شَدَّتْ حَزْنٌ وَانْدُوهُ — دُورِي وَفِرَاقٌ —	جَوَى
سُوزْشِغَمْ وَغَصَّهُ — عَشْقٌ	
آشْكَارَكَرْدَن	جِهَارٌ
آشْكَارَا — درْمَقَابِلَ چَشْمَ مَرْدَم	جَهْرَا، جَهْرَةً
ظَلْمَتْ — تَارِيكَ وَعَبْوَسٌ	جَهْنَامٌ
گُود — عَمِيقٌ	جَهْنَامٌ
نَادَان (جَمْعٌ : جُهَلَاءُ) (دَرَأِيَهُ "إِنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ " بِرْطِبَقَ بِيَانٍ مَبَارِكٍ حَضْرَتْ	جَهُولٌ
عَدَالِبَهَاءُ بِهِ مَعْنَى مَجْهُولٍ آمِدَهُ	
خَوبٌ — نِيكُو — بِسِيارِنيك (مَفْرَدٌ : جَيِّدٌ)	جِيَادٌ
وَنِيزْ جَمْعُ جَوَادٍ بِهِ مَعْنَى اسْبَ تَنْدَرُو	
گَرِيبَانٌ — يَقِهٌ	جَيْبٌ
پَاكٌ — نِيكُو — بِرْگَزِيدَه	جَيِّدٌ، جَيِّدَه
لَشَگَر (جَمْعٌ : جُيُوشُ)	جَيْشٌ
مَرْدَارٌ — جَسْدَگَنْدِيدَه (جَمْعٌ أَجْيَافٌ، جَيْفَهٌ)	جَيْفَهٌ
لَشَگَرَهَا (مَفْرَدٌ : جَيْشٌ)	جُيُوشٌ

ح

جامع - دارا - دربردارنده - گردآورنده -	حائز
فراهم آورنده	
مانع - حائل - پرده جد اکتنده دوچیز	حاجز
ضد قدیم - آنچه از ابتداء وجود نداشته	حادث
و بعد بوجود آمده - نو - تازه پدید آمده	
ماهر - استاد - زیرک (جمع: حُذّاق)	حاذق
نگهبان (جمع : حُراس)	حارس
سر برhenه - برhenه - جنگجویی که زره یا	حاسر
خود و سپر نداشته باشد	
هرگز نه - ابدأ	حاشا و كلا
نگهبان - نگهدارنده - حفظ کننده -	حافظ
موکل بر حفظ چیزی (جمع : حفاظ ، حفظه)	
پا برhenه	حافي
زنان پا برhenه (مفرد : حافیه)	حافیات
بلای ثابت - قیامت (جمع : حواق)	حاقه
حکایت کننده - بیان کننده (جمع: حکایة)	حکی
(فا) حلول کننده	حال
بسیار سیاه - بسیار تاریک و تیره	حالک ، حالکه
شکرگزار - حمدگو	حامد

حَمِيل	حمل کننده — باربرنده — آبستن
حَامِيه	گرم و داغ — پشتیبان
حَان	میکده — محل خرید و فروش شراب
(جمع : حَانات)	
حُبّ	(حَبّ) (م) دوست داشتن و راغب شدن
حِباب	— (آحَبَ اِحْبَاب) (م) کسی را دوست داشتن
حِباب	عشق — دوستی — مار
حِباب	شبم — حباب شیشه‌ای
حِحال	رسیمانها (فرد : حَبْل)
حِحاله	قید — بند — دام (جمع : حَبَائِل)
حَحاله	— (حِحاله نِكاح : قید زناشوی)
حَحاله	زنان حامله (فرد : حُبْل)
حَدَدا	آفرین — چه خوش است — چه نیکوست —
حَدَدا	خوش — زهی
حَمْر ، حَمْر	دانان — دانشمند (جمع : أحْبَار)
حَمْر اَعْظَم	رئیس روحانی مسیحیان — پاپ
حَبْط	(حِبْطَه) بهبوده و تهاده شدن و هدر
حَبْط	رفتن (ونیز رجوع شود به حُبُوط)
حَلْ	رسیمان — بند (جمع : حِحال)
حَلْ	— (حَلْ الْعَتَين : رسیمان محکم)
حَلْ مَدْود	رسیمان کشیده و دراز
حُبُوبِدر	دانه‌ها (فرد : حَبَّ)

حُبُور— حِجَاز

(۱۴۶)

حُبُورا (حِيرَة) (ال) شادی و سرور — شادشدن — گردش کردن از روی نشاط	حُبُور
بی اثر ماندن — ردشدن — مورد قبول واقع نشدن — بیهوده و تباہ شدن — هدر رفتن	حُبُوط
یار — دوست — معشوق — محبوب (جمع : أَحِبَّاء ، أَحِبَّاب ، أَحِبَّة) لقب حضرت محمد (ص) در دوره بیان اطلاق بر جناب قدوس و جناب ملاحسین بشرویه ای میباشد منظور حضرت رسول اکرم است زیرا که در شب معراج خداوند بایشان فرمود لَوْلَكَ مَا خَلَقْتَ الْأَفْلَاك	حَبِيب
برانگیختن — تحریک و تشویق کردن پرده (جمع : حُجْب)	حَثٌ
— اَهْل حِجَاب : مردمی که از عرفان حق محرومند و در پرده هستند)	حِجَاب
سنگها (مفرد : حَجَرا) قسمتی از عربستان که دو شهر مکه و مدینه در آن واقع است	حِجَارَه
— یکی از گوشمه های آهنگهای موسیقی (لَحْن حِجَازِي : لَحْن عَرَبِي) (منظور عربی)	حِجَاز

سخن گفتن است)	حِجَال
حِجَلَه ها	حِجَال
حَجْب ، حِجَاب (حَجَب ؟) (م) پنهان و مستور کردن — مانع شدن — بازداشت	حُجَّ
دلازل و براهین (مفرد : حُجَّت)	حَجَر
سنگ (جمع : أَحْجَار ، حِجَارَه)	حَجَرُ الْأَسْوَد
سنگ سیاهی است در کعبه که آن را بدیوار	حَجَرُ زَاوِيَه
نصب کرده اند گویند حضرت ابراهیم هنگام ساختن دیوار کعبه آنرا زیر پای خود میگذاشته	حُجْر، حِجْر
سنگ اساس — سنگ بنیان که اول میگذرند	حَجْر
دامان — پناه — آغوش — حمایت — کنف	حُجْرَه
مانع از تصرف کسی در اموال خود — منع	حُجْرَه
— عقل	حُجْرَه
اطاق — خانه (جمع : حُجْرَات ، حِجَرات)	حُجْرَه
مانع شدن	حَجْز
فَطَانت — عقل	حِجْن
سزاوار — شایسته	حَجْن
بكلمه حَدِيقَه مراجعته شود	حَدَائِق
اول جوانی — تازگی — ابتداء و اول چیزی	حَدَادَه
لباس عزا پوشیدن — برنده و تیز (شمشیر)	حِدَاد
— تیزفهم و سریع الغَضَب (مفرد : حَدِيد)	حِدَاد

حَدْبَاءُ — حَدِيقَةُ الرَّحْمَنِ (١٤٨)

حَدْبَاءُ	گوز پشت — شهرت شهر موصل — کارد شوار — سخت و دشوار
حَدَّةُ	تیزی — تندی — برندگی
حُدُوث	(حَدَثَ) بوقوع پیوستن — آشکارشدن — موجود شدن —
حُدُود	(حَدَّثَ تَحْدِيثٍ) حکایت کردن و روایت کردن حَدِيث و خبر
حَدِيث	تعالیم و دستورات — احکام — جمع حَدَّ
حَدِيدَه	معنی عقوبیت و مجازات شرعی در باره گناهکار و مجرم — (حُدُودُ النَّفْسِ وَالْهَوْيِ) : در مقابل حدود الهیه و احکام الهیه بیان شده است
حَدِيقَه	سخن و خبر — جدید — تازه — نو
حَدِيدَه	آهن تند و تیز — تیز و برندگه و تند
حَدِيقَه	قطعه آهن — تند و تیز
حَدِيقَهُ الرَّحْمَنِ	باغ — بستان — باغی که اطرافش دیوار باشد (جمع : حَدَائِقَ)
حَدِيقَهُ الرَّحْمَنِ	نام محلی متبرک است در آباده که مَدْفَن رُؤُوس شهدای نی ریز است (سرهای شهداء را که از شیراز به طهران می بردند در آنجا دفن نمودند)

حِذاء - حَرَج (۱۴۹)

حِذاء	كَفْش - نَعْلَيْن (جمع : أَحْذِيَه) (حَذَا حَذْوَه : ازا او پیروی نمود) ماهربا (مفرد : حَادِيق) (حَذَرَه) ترسیدن و بیم کردن (حَذَرَ تَحْذِير) ترساندن - آگاه نمودن
حُذاق	حَذَرَه
حَذَر	حَذَرَه
حَذْق ، حَذْق	مَهَارَت و زِيرَکِي - درست قرار گرفتن چیزی
وُحْرَاس	نَگْهَبَانَان (مفرد : حَارِس)
حِراَسَت	نَگْهَبَانِي - نَگْهَدَارِي - مَحَافَظَت
حَرَاك	حَرَكَت
حَرَاقه	نوعی کشتی جنگی که در قدیم از آن آتش و مواد
	محترقه بدشمن پرتاپ میکردند
حَرَام	(حَرَمَه و حَرَمَه و حُرْمَة) حرام شدن - ناروا
	و منوع گردیدن - بازداشت شدن از گردن
	کاري
حَرَب	جنگ (جمع : حُرُوب)
حِرْبَاء	جانور آفتاب پرست
حَرْث	شخم زدن - شیارکردن زمین برای زراعت
	- کشتکاری - (حیوانات حَرْث : گاو و خر
	و یابو که با آنها زمین را شخم کنند و با
	خرمن کویند)
حَرَج	گناه - اعتراض - مسئولیت - باک

پناهگاه — جای محکم و استوار که چیزی را در آن حفظ کنند — دعائیکه برای حفظ با خود حمل میکردن	حرز
حفظ کردن — پناه دادن	حرز
(حرس ^۹) (ام) نگهبانی کردن	حرس
دراصطلاح بیان به مومنین خصوصاً ۱۸ نفر مؤمنین اولیه اطلاق شده که به حروف حی و حروف نورانیه موسوم شدند و حروف ظلماً مخالفین اولیه بودند *	حُرْف
درالواح جمالقدم لقب حاجی میرزا موسی جواهری که ساکن بغداد بوده	حَرْفُ الْبَقَاءُ
درآثار حضرت اعلی رمز از جناب ملاحسین بشرویه ای است و در آثار حضرت بهاء اللہ رمز از شیخ سلمان پیک معروف آنحضرت است	حَرْفُ سِين
یکی از معانی آن به علامت اختصاری نام حاجی شاه محمد امین منشادی ملقب به آمین‌البيان (حرق ^۹) (ام) سورانیدن	حَرْفُ الشِّين
گرمی و حرارت — سوزش — گرمی درونی — سوزش دل	حَرْقَةُ ، حُرْقَةٌ
جای امن — قرقاہ — دامان — زوج —	حَرَم

مکه و گرد اگرد آن که کشتن در آن نواحی جائز نیست — مکان ممتنع و غیرقابل دسترسی (حَرَمَيْن : شهرت مکه و مدینه است)	حَرْمَان
ناامیدی	حَرْمَان ، حَرْم
(حَرَم → و حَرَم ←) (ام) بازداشت ن و بسیاره نمودن	حُرْمَة
عزت — احترام — حرام بودن	حُرْمَة
جنگها (مفرد : حَرْب)	حُرُوب
حیوان و چهارپای سرکش	حَرَقْن
آزادی — آزادگی — آزاد منشی	حُرِّیَّت
ابریشم — پارچه ابریشمی — جامه ابریشمی	حَوَرِب
محکم — حصن و پناهگاه محکم	حَرِبَز
پیشگاه — قرقگاه	حَرَبِیم
گروه — گروهی از مردم که دارای مرام و مسلک معین باشند — بهره و نصیب — یک	حِزْب
قسمت از شخص قسمت قرآن — لشگر و اصحاب	
کسی که بر رأی او باشد (جمع : أَحْزَاب)	
لِحِزْبِ اللَّهِ ، حِزْبُ الْعَدْل : منظور مومین (میباشند)	
هوشیاری و آگاهی و دوراندیشی در امری	حَزْم
(حَزَن ←) اندوهگین شدن — ضد شادی	حَزَن

اندوهگین — غمگین	حَزِين
حسودان (مفرد : حَاسِد)	حُسَاد
تیزی شمشیر — شمشیر برنده	حُسَام
حشان، حشان بسیار خوب و نیکو — بسیار نیکوکار	حُشَان
خوبان — نیکوبان — زیبایان (مفرد : حَسَن ، حَسْناء)	حُسَان
حسن — نیکو — خوب — زیبا	حُسَان
شرافت — تجابت خانوادگی	حَسَب
(حَسَبَ) (م) پنداشتن — گُمان کردن — خیال کردن	حُسْبَان
حساب — یوم حساب (نارحسپان : دوزخ — آتش دوزخ)	حُسْبَان
ضعف چشم — تعب	حَسَر
خوبتر — نیکوتر — خوبی و پیروزی — عاقبت	حُسَنی
خوب (مُؤْتَثِرَ أَحْسَن)	
(حَشَرَ) (م) جمع کردن — گرد کردن مردم — برانگیختن	حُشْر
(مص) آمد و شد نفس در گلو هنگام مرگ —	حُشَرَجَه
صدای تنفس هنگام مرگ	
ریگ — سنگریزه	حَصَّة
درو کردن — وقت درو کردن — کشت درو شده	حَصَاد ، حِصَاد

حُصَافَت	استواری رأی و عقل — رأی نیکو و عقل استوار
داشتن	
حُصَافَه	(مص) هویدا و آشکارشدن پس از پنهانی
حُصَر	در حصار کردن — تنگ گرفتن — دور چیزی را گرفتن
حِصْن	قلعه . (جمع : حُصُون)
حَصُور	مردی که با زن آمیزش نکرده — لقب یخیں
حُصُول	بن ذکریا مبشر حضرت مسیح بدست آمدن — حاصل شدن
حَصَبِين	جای محکم و استوار و منبع
حَضَارَت	شهرنشینی — تعدد
حَضَانَت	پرستاری و دایگی طفل و مواطن
حَضَرَت	پیشگاه — درگاه — حضور — قرب
حِصْن	آغوش — دامان — سینه و قسمت بین دو بازو
حَصُور	(حَضَرُ) حاضر شدن؛ (حَضَرَة) حضور و مجلس یا اجتماع یا محکمه
حَضِيْض	پستی — نقطه مقابل اوج
حَضِيْض آدَنِي	پشت ترین درجات
حَطَّ	تنزّل کردن — فرود آوردن پائین آمدن
قيمت	
حُطَام	مال دنیا — ریزه و شکسته چیزی

حَطَبٌ	چوب خشک — کنده (حَظَّ وَاحْظَ وَحُظَّ) لَذْت بِرْدَن — بهره بردن
حَظٌّ	خوابگاه گوسفندان (جمع: حَظَّاً) بهشت (به محل تجمع احباب برای ملاقات و تشکیل مجالس اطلاق شده است)
حُقُّرَاتٍ	گودالها (مفرد : حُقْرَه)
حَفْظٌ	(حَفِظَ) نگاهبانی و نگاهداری نمودن — کتاب یا قرآن را از بر کردن
حَفَظَهُ	حفظ کنندگان (مفرد : حَافِظ)
حَفْلَهُ	جمعیت — جشن
حَفِيدٌ	نَوَّهٌ
حَفِيفٌ	نگاهبان و حافظ
حَقُّ الْأَيْقِينِ	صدای برگ درختان مقام اطمینان قلب
حِقْدٌ	کینه (جمع : أَحْقَاد ، حُقُود)
حَقْوَدٌ	کینه ورز
حَقِيقَةُ الْحَقَائِقِ	مظہر امرالله کہ معرف حقایق است (حَكْلٌ يَحْكِي) نقل کردن — وصف کردن —
حِكَايَةٌ	شباهت یافتن بکسی — مشابه کسی گفتن یا کردن

(حَكَمَ) فرمان دادن — فرمانروائی و د اوری کردن	حُكْم، حُكْمَت
عقل — علم واقعی — بردباری — فلسفه — کلام موافق حق — راستی و درستی امری — عدل دریافتن حقیقت چیزی (حرzm و احتیاط و ملاحظه مصالح وقت و مقتضیات اجتماع و مردم	حِكْمَة، حِكْمَة
(جمع : حِكْمَ) علم الهی — علمی که تحصیلی و کسبی نباشد حکمت آمیز	حِكْمَت لَدُنِّی حِكْمِيَّة
قسمتی از زمین مگه که جزء حرام نیست — (برخلاف حرام که در آن قسمت قتال حرام	حِلّ
(ست) (حَلَّ) حلال شدن — جایز بودن شیرین بودن — شیرینی	حِلّ، حَلَل
هم قسم شدگان — هم عهد شدگان (مفرد : حَلِيف)	حُلَفاء
(حَلَقَ) تراشیدن موی سر زیورها — آرایش‌ها (مفرد : حُلَّه)	حَلْق
بردباری — شکیبائی — عقل — (ضد تندی و غصب)	حُلَل
لذیذ — زیبا — شیرین	حُلُو

وارد شدن — داخل شدن	حُلُول
جامه — لهاس نو — جامه دراز — سلاخ (جمع : حُلَل، حِلَال)	حُلَّه
پیرایه — زیور معدنی — زینت — صورت ظاهر و هیئت انسان	حِلْيَه
صیغه مجهول از (حَمَّ + حَمَّ) انجام شدن یافتن — واقع شدن — نزدیک شدن — مقدار	حُمَّ
قرقهاه — حَرَم (محلی که از آن حمایت و دفاع شود تب (جمع : حُقَيَّات)	حِمَاء، حِمَى
بیماری حصبه — تب حصبه	حُمَّا، حُمَّى
حفظ کنندگان — حمایت کنندگان — پشتیبانان (فرد : حَامِي)	حُفَّة
خر — الاغ (جمع : حُمُر)	حِمَار
دلیری — شجاعت و دلاوری	حَمَاسَه
مرگ	حِمَام
کبوتران (فرد : حَمَامَه)	حَمَامَات
کبوترهای خداوند (کنایه از انبیاء و رسول میباشد)	حَمَامَات أَزْلِيهَه
کبوتر جاودانی (کنایه از مظهر امرالله)	حَمَامَه الْبَقَاء
کبوتر الهی (کنایه از مظهر امرالله) کردن	حَمَامَه الْقَدْس
حِمَاءَة، حِمَيَه (حَمَيَه يَحْمِي) (م) نگاهداری و حمایت	حِمَاءَة، حِمَيَه

لجن — گل سیاه	حَمَاءَ
گل آلود — لجن — گرم	حَمِئَه
(حَمِيدَ =) (م) ستایش کردن — سپاس و ثنا	حَمْدَ
گوئی — شکر کردن — اداء حق	
سرخ ها — سرخ رنگ ها — (مفرد : أحمر)	حُمرَ
بكلمه چهار مراجعه شود	حُمرَ
خرهای رم کننده (این لقب در قرآن به معرضین به امرالله داده شده)	حُمرَ مُسْتَنْفَرَه
سرخ	حُمْرَاءُ ، حُمْرَه
(حَمَلَ =) بار را بدوش گرفتن — برداشتن — کم کردن — بارآوردن — تحمل کردن نقل کردن و روایت کردن علم — (حَمَلَهُ عَلَى الْأَمْرِ : برانگیخت او را برکارا)	حَمْلَ
بار	حُمْلَ
(حَمْلَ ثَقِيلٌ : بارگران)	
بره — گوسفند — اسم ماه اول بهار	حَمَلَ
حمل کنندگان (مفرد : حَامِلٌ)	حَمَلَه
شراب — برا فروختگی و مستقی از شراب — شد	حُمَيَّا
و اول خشم و غضب	
ستوده — پسندیده	حَمِيدَه
صدیق — خویش و دوست — آب داغ —	حَمِيمٌ

آب سرد — گرما — باران نافع بعد از گرمای زیاد	
نَخْوت — غَيْرَت — رُشْك — نَنْج و عَارِد اشتمن از چیزی (جمع : حَمِيَّات)	حَمِيَّه
کاهن بزرگ یهودکه از حضرت عیسی بازپرسی کرد و پدر زن قیافا بود	حَنَّاس، حَنَان ، حَنَا
بخشاینده — بسیارمهربان — از نامهای باری تعالی	حَنَان
بسیارتلخ (تلخی شدید) - میوه ای بشکل هندوانه کوچکتر از پرتقال و بسیار تلخ	حَنْظَل
(مص) مهریانی و دلسوزی کردن بوی خوشی که به مرده پاشند و نزد مصریا قدیم ادویه ای بود که بطرز خاص بـ	حُنُوّ حَنُوط
مردگان میزدند و جسد آنها را از متلاشی شدن حفظ میکرد	
مهریان — شَفُوق	حَنُون
(حَنَّ —) مهریانی و عطوفت کردن (حَنَّ —) آه و ناله و زاری — ناله و	حَنَّه، حَنَان
فریاد کردن از حزن یا شادی	حَنِين
ناصر — ناصح — یار	حَوَارِيٌّ

گناه ماهی — ماهی بزرگ (جمع : جیتان ، آخوا) زن سیاه چشم — زن بهشتی کوهی که در آن خدابرموسی تجلی کرد (تورات ، خروج ، ۳) زن بسیارزیبا — دوشیزگان بهشتی که در جهان دیگر بهمسری نیکوکاران درمیآینند و بنایگفته قرآن حوریان پاکیزه اند ، در نشان سراپرده ها جای دارند و تنها به شوهران نظر میکنند (دُخان ، ۵۴ ، طُور ۲۵ الرَّحْمَن ۷۶ ، واقعه ۲۲) (معارف و حقایق عالیه ای که درالواح مبارکه نازل و قبل از مؤمنین باین امر مبارک سایر ملل وطوابیاف باآن دست نیافته اند) (حَازَ يَحُوزُ) — منضم شدن — رَسِيدَن - نائل شدن — چیزی را جمع کردن و در تصرف خود آوردن — رَسِيدَن بچیزی و محیط شدن برآن (حَالَ يَحُولُ) ازحالی به حالی برگشتن بجائی دیگر منتقل شدن — (حَالَ بَيْنَهُمْ : شد بین آنها قرارگرفت و ممانعت کرد وحائل	حَوْيَهُ ، حَوْيَهُ حُوت حَوْرَاءُ حُورِبِ حُورِبِهُ ، حُورِبِی حَوْز حَوْل

حَوْل	حَوْل و قدرت — حرکت — جودت نظر — سال (جمع : أَحْوَال)
حَوْم	(حَامَ يَحُومُ) دور چیزی گردیدن — گرد چیزی گردیدن
حَيّ	زنده (جمع : أَحْيَا) در حروف ابجد حتی مساوی ها هیجده و به مؤمنین اولیّه حضرت اعلی که ۱۸ نفر بودند حُروف حَيّ اطلاق شده
حَيَّة	بشتاب — عجله کن " اسم فعل "
حَيَّات	مارها (مفرد : حَيَّه)
حَيَّات	زندگی — زنده بودن — زنده شدن
حِيَاض	حوض های آب
حِيَان	ماهی ها (مفرد : حُوت)
حَيْدَر	شیر
حَيْز	مکان — نشته — محیط — عالم
حَيْزَ آذَنْ	جهان خاک
حَيْصِ بَيْص	تنگی و گرفتاری — گیرودار — هنگامه — جنگ وغوغا
حِيَاط	حِيَاط دیوارها — باغهای که دورش دیوار باشد (مفرد : حَائِط)
حَيْن	مرگ — هلاکی — بلا — آزمایش

حین — حَيَّةُ رَقْطَاء (۱۶۱)

حین	زمان — وقت — آن (جمع : آخیان) —(فِي الْحِينَ : فَورًا)
حینئذ	دراین وقت (اینک) — در آن زمان —(إِلَى حِينَئِذٍ : تاکنون)
حینونه ، حین	(خان بَحِينُونَهُ) نزدیک شدن و رسیدن وقت — هلاک شدن و درستختی افتادن
حیوان	حیات — زندگانی — جاندار (انسان و حیوان) مار (جمع : حیات)
حَيَّةُ رَقْطَاء	ماری که پوستش خالهای سفید و سیاه دارد

خ

نَا مِيد	خَائِبٌ
فُرُوْ رَفْتَه — دَخَالْتَ كَنْنَدَه	خَائِضٌ، خَائِضَه
تَرْسَنَاك — بَيْمَنَاك — مَبْتَلَاهَه خَوْفٌ — تَرْسَان	خَائِفٌ
دَرِيعَصَى از مَوَارِدِ اَزْالَواحِ جَمَالْقَدَمِ رَمَزَاز	خَاءُ وَ الْوَاءُ
خَوْسَف از قَرَاءِ خَرَاسَانِ اَسْتَ	
مَهْر — اَنْگَشْتَرِي — آخِرْهَرِ چِيزِي	خَاتَمٌ، خَاتِمٌ
سَرْرُور وَ بَزْرَگ وَ زَينَت سَلَسلَه اَنبِيَاءُ	خَاتَمَ آَنْبِيَاءُ
فَرِيبِ دَهْنَدَه — حَيْلَه گَر — دَوْرَه	خَادِعٌ
خَدْمَتَ كَنْنَدَه — خَدْمَتْنَزَار — خَدْمَتْكَار	خَادِمٌ
(جَمْع : خُدَام ، خَدَم)	
خَادِم ، خَادِمُ الله مِيرَزا آقا جَانِ كَاشِي (نَيْزِ رَجُوعِ شُودَبَه :	
عَنْدَ حَاضِرِ)	
خَزَانَه دَار — نَگَهْبَانِ خَزانَه — نَگَاهْبَان	خَازِنٌ
زَيَانَكَار — زَيَانِ رَسَانَنَدَه	خَاسِرٌ، خَاسِرَه
فَرُوتَنِ — كَسِي كَه اَظْهَارِ اطَاعَتِ وَفَرُوتَنِ بَكَند	خَاسِعٌ
— خَاضِعٌ	
رَبَائِنَدَه — دُرَخْشَنَدَگِي كَه چَشَمِ رَاخِيرَه كَند	خَاطِفٌ
— تَنَد وَسَرِيعٌ	
خَطاَكَار — گَناهَكَار	خَاطِئٌ
دَرَحرَكَت — دَرَاهَتْزَاز (پَرْچَم) — دَرَطْبَش (اَدَل)	خَافِقٌ، خَافِقَه
— غَرْوبَ كَنْنَدَه (سَتَارَه)	

خَافِقَيْنِ ، خَافِقَانِ — خَاوِيَّه (١٦٣)

خَافِقَيْنِ ، خَافِقَانِ	مشرق و مغرب	
خَافِيَّه	پنهان و پوشیده — پری (جمع : خَوَافِی)	
خَافِیَه	یهان — پنهان و پوشیده — پوشیدگی —	
	جَنَّ و پری (جمع : خَوَافِی)	
	— (إِسَانُ الْخَافِيَّه : زبان حال)	
خَاقَانِ	پادشاه	
خَالِ	دائی — دراصللاح فارسی زیانان خالُوم گویند (جمع : أَخْوَال)	
خَالِ أَكْبَر	— (رساله خالویه : نام کتاب مستطاب ایقان که باعزاز سید محمد دائی حضرت باب که کتاب حاج سید محمد دائی حضرت باب که کتاب مستطاب ایقان باعزازش نا ژل شده	
خَالَات	حاله ها	
خَالِعَهُ الْعِذَار	رویاز	
خَالِيهَ	گذشته — زمان قهل — گذرنده	
خَامِد	پژمرده — افسرده — خاموش — بی حرکت	
	— ساكت — (خَامِدُون : مردم غافل و بیخبر ، ساکن و خاموش و بی شعر)	
خَامِس	پنجم — پنجمین	
خَاوِيَه	خالی — خراب — منهدم — زمین خالی از اهل خود	

خَلْقُون	خَلْقُون — کسیکه زیاد خیانت کند
خِبَاء	خِبَاء — خرگاه — سراپردہ (جمع آن : أَخْبَيْه)
خَبَائِيَا	بِكَلْمَه خَبَيْثَه مراجعته شود
خُبُث، خَبَاثَه	(خَبُثُ) پلید و ناپاک شدن — زشت شدن
خُبْز	نَان
خَبْسُو	(خَبَا يَخْبُو) خاموش شدن و فرونشستن
خَبَيْثَه	پوشیده — پنهان — چیزی که پنهان کنند — سر (جمع : خَبَائِيَا)
خَبِير	آگاه — دانا — شخص بسیار آگاه و ماهر در کاری (جمع : خَبَراء)
خَتَم، خِتَام	(خَتَمَ) مهر کردن — از کار فارغ شدن — کار را پایان دادن
خَتْم	مُهْر
خَجَل	(خَجَلَ) شرمگین شدن — از شرم سرگشته گشتن
خَذَّ	رخساره — گونه (جمع : خُدُود)
خُدَادَم	خادمین — چاکران (مفرد : خَادِم)
خِذَر	کجاوه — گاری — پرده و چادر — پرده ایکم برای زنان و دختران در یک طرف خانه میزندن (جمع : خُدُور)
خُدُور	(مفرد : خِذَر) بِكَلْمَه خِذَر مراجعته شود

خُذلان	خُذَلَان	خُذلان — خُزَعِيل
خُرّ، خُرور	خُفَت — خوارى	(خَرَّ) سِجده کردن و روی بخار نهادن
خَرَاطِين	نوعى كوم	— سقوط کردن
خَرْب	نوعى كوم	(خَرَبَ) (ام) ویران و منهدم کردن — خراب
خَرَدَل	کردن	دانه های ریز و قهوه ای رنگ دارای طعم
خَرَس	تند از گیاهی زرد رنگ	(مص) گنگ شدن — عاجز از گفتار شدن
خَرَق	بره	(خَرَقَ) پاره کردن منهدم — دریدن
خُرُوج	بره — گوسفند	(خَرَجَ) بیرون شدن — خارج شدن
خَرُوف	مروارید سوراخ نشده — دوشیزه — شخص	نارسیده (جمع : خُرُود)
خَرِيدَه	نشان دهد	صدای جریان آب — خُر خُر خفته
خَرِيطَه ، خَارِطَه	پائیز — خزان	نقشه جغرافیا که تمام کره یا قسمتی از آنرا
خَرِيف	حریر — پوست نرم حیوانی بنام خز	حریر
خَز	گنج ها (مفرد : خَزِينه ، خَزانه)	خَزَاين
خَزَعِيل ، خَزَعِيل	سخنان باطل و بیهوده و خنده دار	خُذلان — خُزَعِيل

خَزَفٌ	ظرفِ گلی — سُفال
خَنْنَةٌ	(خَنَّنَ وَ اخْتَنَ) مال را ذ خیره کردن — راز را مستور داشتن
خَزْبٌ	خواری — ذلت — دوری — رسوائی
خَسَارٌ	زیان بردن — زیانکاری — گمراهی و هلاکت
خُسْرَانٌ	زیان — ضرر — گمراهی
خُسُوفٌ	(خَسَفٌ) گرفتگی ماہ — ناپدید شدن
خَسِيْسَهُ	کارهای پست و فروماهی (جمع : خَسَائِسٍ)
خَشَبٌ	چوب (جمع : خُشب ، آخْشَابٌ)
خُشُوعٌ	(خَشَعَ) فروتنی — اطاعت و فرمانبرداری
خَشِيْتَهُ	بیم — ترس
خَشِيْيَهُ اللَّهُ	ترس از خدا
خِصَالٌ	صفات پسندیده — رفتار نیکو
خِصَامٌ	دشمنی — نزاع وجدال — ونیز جمع خَصم
خَصْمٌ	دشمن (جمع : خِصَامٌ)
خُصَمَاءُ	دشمنان — معاندین (مفرد : خَصِيمٌ)
خَصِيمٌ	بسیار دشمن (جمع خُصَمَاءُ)
خَضْبٌ	بستن (خَضَبٌ وَ خَضَبَ) (م) رنگ کردن — حنا
خَضِرَهُ	سبز — سرسبز و خرم — سبزه زای-شاخه
خَضْرَاءُ	درخت
خَضْرَاءُ	سبزرنگ (مؤنث أَخْضَر) گیاه سبز —

(جمع : خُضْرَاوَات) لقب شهر سبزه وار-	
مقام قدر رنگ سبز - سبزی - تیرگی رنگ - نرمی و نازکی	خُضْرَت
(خَضَع =) فروتنی کردن - آرمیدن وساکن گردیدن - ساکن گردانیدن (خَضِلَ = وَأَخْضَلَ وَإِخْضَلَ) ترشدن - با طراوت گردیدن	خَضْع، خُضُوع
ترو تازه - با طراوت - شاداب دریای ثرف - عظیم - جمعیت انبوه - آقا بردبار - بسیار بخشندہ	خَضِلَ، خَضِلَه خَضَّمَه
فروتنی کردن - تواضع - فروتنی باغ و مرغزار سبز	خُضُوع خَضِيلَه
خطبه خواندن - سخنرانی برای گروهی از مردم	خَطَابَه
حال و شأن - کار بزرگ - امر عظیم (جمع : خُطُوب)	خَطْبَه
سخنرانی - نطق - کلامی که در آغاز گفتار می آید و مشتمل بر حمد خدا و نعمت اولیا	خُطْبَه
(جمع : خُطبَ) کار بزرگ - گرفتاری - ابتلاء - آنچه مایه	خَطَر

تلف شدن کسی و هلاکت شود (خَطْفَةً) چشم را خیره گردانیدن (ازشَدَتْ رُوْشَنَائِيَّ)	خَطْفٌ
گامها (فرد: خُطْوَه) بلیّات سخت (کسار بزرگ و خطیر) (خَطْرَهُ) بذهن یا فکر رسیدن امری -	خُطْوَاتٌ خُطْبُوبٌ خُطْرُورٌ
بیاد آوردن امری - پیش آمدن حادثه گام - فاصله بین دو قدم (جمع: خطوات) سرزمین - اقلیم	خُطْوَهٌ خَطَّهٌ خَطِيَّاتٌ
گناهان - کارهای زشت و ناصواب (مفرد آن کلمه خطیئه و جمع دیگر این کلمه "خطایا" است)	
واعظ - سخنران - کسی که خطبه میخواند - نامزد (جمع: خطباء) بزرگ - مهم گناه - کار زشت و ناصواب پنهانی	خَطِيبٌ خَطَّبَهٌ، خَطِيَّرَهٌ خَطِيَّهٌ، خَطِيَّهٌ خَفَاءٌ
(خفّه) سبکی (ضد ثقل) - کم شدن و سبک گردیدن تواضع و فروتنی - وقار و آرامی اسرار دل - رازهای قلب (اعماق قلب)	خَفَّهٌ خَفْضَ جَنَاحٌ خَفِيَّاتٍ سِرِّ

خُفَيْهٌ ، خُفَيْهٌ	پنهان شدن - پوشیدگی - پنهانی (مؤنث خُفَيْهٌ) - پنهان - پوشیده (جمع : خَفَائِيَا ، خَفَيَاتٍ)	
خَلَاءٌ	(مص) خالی شدن - تهی گردیدن بسیار آفریننده - آفریدگار وسط - میان - گرد اگرد (بكلمه خَلِيَّهٌ مراجعه شود)	خَلَاقٌ
خَلَالٌ	بهشت - دوام - بقاء - همیشگی (خَلَطٌ وَ خَلَطَ) آمیختن و مخلوط کردن	خَلْطٌ
خَلْدٌ	چیزی	
خَلْعٌ	(خَلَعَ سَ) ازکاربرکنار کردن - برکنندن لباس - پوشاندن خلعت ولباس - از جابرکنندن - افکنندن - دور کردن لباسهای تازه - بخششها - خلعت ها	خَلْعٌ
خَلْعَةٌ	لباس نو - تشریف - جایزه و بخشش (جمع : خَلْعٌ)	
خَلْفٌ	فرزنند - فرزند خوب و صالح - بدل و عوض - جانشین (جمع : أَخْلَافٌ)	
خَلْفٌ	عقب - پس - پشت سر - دنبال (خَلَقَ مَ) ایجاد کردن - از عدم بوجود آوردن	

خَلْقَه	مُونَثٍ خَلْقٌ بِمعنِي كَهْنَه وَ مَنْدَرَسْ
خُلُوٌّ	خَالِي شَدَن — خَالِي بُودَن — تَنْهَا بُودَن — تَنْهَاشِي
خَلْوَةٌ	(خَلَاء يَخْلُو) خَلْوَتْ كَرَدَن — تَنْهَا مَانَدَن مَرْدَم
خَلِيقَه	دَوْسَت — لَقْب حَضْرَتْ ابْرَاهِيم
خَلِيلٌ	(أَبْنَاء خَلِيل : بَنِي اسْرَائِيل)
خَلِيلُ الرَّحْمَن	لَقْب حَضْرَتْ ابْرَاهِيم
خَلِيلَه	كَشْتَى بَزَرْگ → غَار شَير — كَنْدَوِي زَبَور عَسل (جَمْع : خَلَائِيَا)
خَمَائِيلٌ	زَمِينَهَايِي پَرْ دَرْخَت (مَفْرَد : خَمِيلَه)
خَفَرٌ	شَرَاب وَ مُسْكِر — مَايَه زَدَن بِهِ خَمِير —
خَفْسٌ، خَفْسَه	پُوشَانَدَن وَ پِنْهَان نَمُودَن پِنْج — ۵
خَفْسَه وَ الْعِشْرِينَ	بِيَسْت وَ پِنْج
خَمْسِينَ	پِنْجَاه
خُمُودٌ	(خَمَدَه وَ خَمَدَه) خَامُوشَشَدَن —
خُمُودَت	فَرُوكَشَشَدَن شَعلَه آتش
خُمُولٌ	سَكُوت — خَامُوشَى — افْسَرَدَگى وَ پِزْمَرَدَگى
خَنَازِيرٌ	پِزْمَرَدَگى — افْسَرَدَگى — گَمَانَمَى
	خَوْكَهَا (مَفْرَد : خَنْزِير)

خُناس	فَرِيَنْدَه — باطِل را حَقّ جلوه دهنده — شَيْطَان	
خُنس	سْتَارَگَان عَوْمَّاً و يا سَيَّارَات	
خَوَاتِيم	انْكَشْتَرَهَا (با حَكّ نام يا بدون آن) — (مفرد : خَاتَام ، خَتَم)	
خُوار	صَدَائِي گَاو — بِرَضَدَاءِي گُوسْفَند و آهُو نِيز اطلاق شده — (لقب مَلاجْواد بِرْغَانِي)	
خُوازِج	جَمِيع خَارِجَه و نِيز نام فرقه ای از مسلمین و گروهی از یاران و سپاهیان حضرت علی که بعد از فربود خودن ابو موسی اشعری از عمروین عاص از بیعت حضرت علی خارج شده و با آنحضرت مخالفت کردند	
خَوَاطِر	بِكَلْمَه خَاطِر مراجِعه شود	
خَوَاطِف	تیرهاییکه بزمین خورده سپس بطرف هدف شتاًبند (مفرد : خَاطِف)	
خَوَافِي	پرهای ریز پرنده (در مقابل قَوَادِم)	
خِوان	سفره — میز غذاخوری (این کلمه در فارسی با او و معدوله است · اما چون در عربی دخیل شود واو آن ملفوظ است)	
خَوْرَنَق	(خَوْرَنَق و سَدِير : دو کاخ سلطنتی که معمارا	

رومن بد ستور بهرام گور در حیره بین النهرين بنا کردند	
کاهن - پیشوای مسیحی	خُوري
فرو رفتن - داخل شدن - تفکر و تعمق -	خَوض
وارد بحث و مطلب شدن	
-اذْرِهْمُ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ : بگذارکه در غفلت خود باشند و با آوهام خود بازی کنند	
(خافَ يَخَافُ) ترسیدن - بیمناک شدن	خوف
سوزن	خیاط
سراپرده ها (مفرد : حَيَّمَه)	خِيَام
(خانَ يَخُونُ) خیانت کردن - دغلی و نادرستی - نقض عهد - در آمات نادر	خِيَاتَ
کردن و در آن تصرف ناروا نمودن	
نا امیدی - زیانکاری	خَيْبَت
خوب - نیکو - خوبتر - نیکوتر - نیکوئی -	خَيْر
مرد نیکو و پر خیر	
لقب زیرک از قراء بشرویه خراسان	خَيْرُالْقُرْيَ
کریم - نیکوکار	خَيْر
برگزیدگان مردم از نظر اعمال و اخلاق -	خَيْرَه
أَفْضَلِ مردم	
سلک - رشته - نخ (جمع : خیوط ، آخیاط)	خَيْط

خَيْطُ الْإِسْتِوَاءِ - دَاعِيٌّ

تَكَبَّرٌ - نَخُوتٌ - عَجَبٌ

خَيْلَاءُ، خَيْلَاءُ

د

دَرْدٌ وَ مَرْضٌ

دَاءٌ

حَيْوَانٌ رُونَدَهُ وَ بَارَبَرٌ - جَنْبِنَدَهُ - حَيْوَانٌ

دَابٌ، دَابَّةٌ

جَانِدَارٌ (جَمْعٌ : دَوَابَّاتٍ)

دَارٌ

دَنْيَا - خَانَهُ - دَرْخَتٌ

دَارُ الْبَوَارٌ

جَهَنَّمٌ - مَحْلٌ هَلَكَتْ

دَارُ الْخِلَافَةِ

مَرْكَزٌ خَلَاقَتْ - جَائِي اقْامَتْ خَلِيفَهُ اسْلَامٌ

دَارُ اَسْلَامٍ

(بِهِ شَهْرٌ بَغْدَادٌ نَيْزٌ اطْلَاقُ شَدَهُ اَسْتَ)

جَائِي اَمَنٌ - حَرَمٌ خَدَا - بَهْشَتٌ - سَرْزِيْمَين

دَارُ اَسْلَامٍ

سَلَامَتِيٌّ

دَانِشْگَاهٌ - جَائِي آمُوختَنْ انْوَاعُ هَنْوَهَا

دَارُ الْفَنُونُ

آخْرَتٌ

دَارُ الْقَرَارٍ

كَهْنَهُ

دَارِسَهٌ

دَنْيَا وَ آخْرَتٌ

دَارَيْنُ

بَكْلَمَهُ دَاعِيٌّ مَرَاجِعَهُ شَوَّدٌ

دَاعٌ

دَعَاكِنَدَهُ - خَواهَانٌ - كَسَيْكَهُ مَرْدَمَ رَا

دَاعِيٌّ

بَدِيَانَتٌ يَامَسْلِكٌ جَدِيدٌ دَعَوْتَ كَنْدٌ -

دَاعِي، دَاعِيَة – دَحْض (۱۷۴)

(جمع: دُعَاء)	
علت – سبب – موجب (جمع: دَوَاعٍ)	دَاعِي، دَاعِيَة
دعاکنندگان	دَاعِينَ
دفع کننده – دور کننده	دَافِع، دَافِعَه
فواره زننده – جهنده	دَافِق
(دَهْج از قراءه یزد)	دَال و الْهَاء
دلالت کننده – راه نماینده – راهنمائی	دَال
کننده	
تاریک – ظلمانی	دَامِس
پست – بیمقدار – حقیر – نزدیک	دَابِن
با هوش – زیرک (جمع: دُهَاء)	دَاهِن
با هوش – زیرک (جمع: دَوَاء)	دَاهِيَه
سختی و بلای بزرگ – کارسخت و دشوار	دَاهِيَه
(جمع: دَوَاهِي)	
عادت – کار – خوی – شأن	دَأْب
جامه – لباس رو – لباسی که روی لباسهای	دَثَار
دیگر بر تن کنند	
ماکیان – منغ خانگی	دُجَاجَه
پر حیله و فریب – فریبنده – بسیار دروغگو	دَجَال
(دَحْضَه) قبول نکردن و باطل شمردن	دَحْض
رد کردن دلیل –	

دُخَان — دُرْبِی ، دُرْبِیه (۱۷۰)

— (آذْحَقَ — إِذْحَاقٌ) ارْدَ كردن دليل و باطل شمردن آن	
دود — دود سیاه (جمع : آذْخَنَه) (دَخَلَ ء) داخل شدن — درآمدن به	دُخَان دُخُول
جاشی یا نزد کسی کسیکه منتب بقومی باشد و از آنها نباشد —	دَخِيل
بیگانه — داخل شده (جمع: دُخَلَاءً) —	
پناهنده — کسیکه در کارهای شخص دیگر مداخله داشته باشد	
نیت و باطن و نیهان	دَخِيله
مروارید درشت و واحد آن دُرَّه (جمع : دُرَّات ، دُرَر)	دُرَّ
دانستن — دریافتن — آگاهی داشتن	دِرايَت
جعبه کوچک جواهر	دُرْج
زره	دِرْع
زهایت گودی و قعر چیزی مثل ته دریا —	دَرَك
ته دوزخ	
دَرَجات پست — پلّه هائی که بطرف پائین میرود (در مقابل دَرَجات)	دَرَكَات
ستاره ها ی چشمک زننده — دُرَخَشان	دُرَهَهه
رُوشن و دُرَخَشنده — تابنده (جمع: دُرِيشات)	دُرِيش ، دُرِيشه

دَرْيَاق ، دَرْيَاق—دَق (۱۷۶)

دَرْيَاق ، دَرْيَاق پاد زهر—داروی ضد زهر	
مکرها — فربه ها (مفرد : دَسِيسه)	دَسِيس
کلمه فارسی دخیل در عربی کتاب قانون— آثین و روش—قاعده و قانون — فرمان (دستور هم میگویند) — پیشوای روحانی	دَسْتُور
زرد شتیان (جمع : دَسَاطِير)	
مزروعه — صومعه — ده بزرگ (جمع : دَسَاكِر)	دَسْكَرَه
(دَعَّـه) (ام) سخت راندن	دَعَّ
ستون ها — پایه ها (مفرد : دِعَامه)	دَعَائِيم
دعوت کنندگان — دعا کنندگان — خواستاران (مفرد : دَاعِي)	دُعَاه
آدعاها (مفرد : دَاعُوي)	دَاعَوي
بیشه پر درخت (جمع : آذَغال)	دَغَل
دایره و آلت طرب	دُفَ ، دَف
به نرمی و آهستگی راه رفتن	دَفَ
بوی بد دهان و زیر بغل	دَفَر
بد بو — گندیده	دَفَراء
(دَفَن) مرده راخاک کردن — سخن	دَفَن
پنهان کردن و اظهار نداشتن	
(دَقَّ يَدُقُ) کوفتن چیزی به چیز دیگر	دَقَّ
کوبیدن درب	

دَقَائِقٍ	نِكَاتٌ بَارِيكٌ وَدَقِيقٌ (مُفْرِدٌ : دَقِيقَةٌ)
دَكٌّ	(دَكٌّ مُّؤْمِنٌ) (م) فَرَوْ رِيختَنْ دِيواَرٌ — اَز هَمٌّ
دَلَالَت	پَاشِيدَنْ — هِمُوارَ كَرْدَنْ
دَلَالٌ	(دَلَالٌ مُّؤْمِنٌ) (م) راهِنْمَائِيَ كَرْدَنْ — رِهْنَمُونِيٌّ
دَلَعٌ	نَازٌ وَغَمْزَهٌ كَرْدَنْ — وَقَارٌ
	(دَلَعٌ مُّؤْمِنٌ) زِيَانٌ رَا اَز دَهَانٌ بِيرُونْ آورَدَنْ —
	خَوَانِندَگِيَ كَرْدَنْ (خَرُوس) وَزِيَانِرَا وقتَ بَانَگٌ
	كَرْدَنْ بِيرُونْ آورَدَنْ
دَلَعِسَانُ الْفَجْرٌ	— دَلَعِسَانُ الْفَجْرٌ : صَبَحٌ طَالِعٌ شَدٌ — سَيِّدَه
دَمِيدٌ	
دَلَمَاءٌ	تَارِيكٌ وَظَلْمَانِيٌّ
دَمٌ	خُونٌ (جَمْعٌ : دَمَاءٌ)
دَمَارٌ	وَبَرَانِيٌّ — خَرَابِيٌّ — هَلَكَتْ
دَمَاغٌ	مَغْزٌ سَرٌ (جَمْعٌ : أَذْمَغَهٌ)
دَمَدَمَهٌ	تَكَلَّمَ بَا غَضْبٍ — غَرَشٌ
دَمَقَسٌ	دِيَيَا — اَبْرِيشَمْ بَافَتَهٌ سَفِيدٌ
دَمُوعٌ	اَشْكَهَا (مُفْرِدٌ : دَمْعٌ)
دَنَائَتٌ	پَسْتَى — كَثَافَتْ
دَنَانٌ	خَمْرَهٌ هَا — خَمْ هَا (مُفْرِدٌ : دَنَّ)
دَنَسٌ	پَلِيدَى — چَرَكٌ — نَادِيَكِيٌّ (جَمْعٌ : أَدْنَاسٌ)
دَوَائِرٌ	ادَارَهٌ هَا (مُفْرِدٌ : دَائِرَهٌ)

دَوَابٌ	بِكَلْمَه دَابَّه مَرَاجِعَه شُود
دَوَاعِي	اَسْبَابٍ - مَوْجَبَاتٍ (مَفْرَد : دَاعِيَه)
دَوَام	(دَامَ يَدْوُومٌ) هَمِيشَه وَپَایِدار وَمُمْتَدَّ شَد
دَوَحَه	دَرْخَت بَزَرْگٌ وَپَرْشَاخَه
دَوْلَت	دَارَائِي - ثَرَوت - مَال - آنچَه بَرْگَد شَد
دُون	زَمَانٌ وَنَوْبَت بَدِيَگَرِي بَرْسَد - زَمان سَلْطَنت
	وَحُكُومَت بَرِيك كَشُور
دُون	بَجزٍ - بَغِيرَازٍ - پَائِئِينٍ - پَست وَخَسِيسٍ وَ
	فَرُومَايِه - (دُون التَّرَاب) : اَزْخَاك پَست تَر
دَهَاءٌ	زَيرَكَي - تَيِيزِهُوشَي - کَارْدَانِي - مَکْرُوهِيلَه
دَهَاقٌ	پَر - لَبِرِيز - جَام پَر
دَهَرٌ	امْتَاد زَمان - رَوزَگَار - عَصْر - زَمانَه
	(جَمْع : أَذْهَر - دُهُور)
دَهَشَت	حَيْرَت - سَرْگَشْتَي - سَرا سِيمَگَي
دَهَمَاءٌ	تَارِيك - شَدِيد - تَيِيرَه وَسِيَاه (اَذْكَر : أَذَّهَم)
دُهْن	رَوغَن - چَريَس (مَجاَزاً رَوغَن چَرَاغ وَنَفَت)
دِيَات	بِكَلْمَه دِيه مَرَاجِعَه شُود
دِيَار	كَسَي - كَس (يَكْنَفَر - اَحدَى)
دِيَار	خَانَه هَـا - مَسَانِكَن وَمَحلَهـا - شَهْرَهـا وَقَبَـا
	(مَفْرَد : دَار) (اَهَل دِيَار : مَرْد مَنْيَه دَرْشَهـرـها)
	بَسَر مَيِيرَند)

دیان	قاضی - قهار - حاکم - جزا و پاداش دهنده - بحساب رسنده (شهرت میرزا آسدالله خوش از معاریف بابیه) دیباچه ، دیباچه دیباچه - مقدمه و فاتحه کتاب خروس
دیک	دیک' العرش
دیموم	در قصص قدیم خروس عرشی آسمانی ملکوتی بود که چون بخواند همه خروشهای زمین به آواز آیند - کنایه از مظهر امرالله جاوید - ابدی - همیشگی
دیمه	باران بی رعد و برق که مدتی ببارد و دوام داشته باشد - باران پیاپی (جمع : دیم ، دیوم)
دین	حکم - پاداش - حساب - قهر و غلبه - خواری - سلطان و رفتت - (یوم الدین : روز داوری و پاداش دادن) حساب
دین ، دینات	(دان یه دین) عقیده مند شدن مجل اجتماع - محکمه عظمی - کتاب شعر (جمع : دواوین)
دیوان	توان - خوبیها - پولی که بازاء ارتکاب جرم پرداخته شود (جمع : دیات)

تاج

دَيْهِيم

ذ

دارای - صاحب

ذَا

نفس و عین و جوهر و حقیقت چیزی - واقعیت

ذَات

(مونت ذُو بمعنى صاحب) (جمع : ذَوات)

(فی ذَاتِهِ لِذَاتِهِ بِذَاتِهِ : در آثار فلسفی
و عرفانی یعنی بی توجه بخارج و عارض ،
با استناد بذاتش و بعلت ذاتش)

خالق

ذَارِءٌ

آن - از اسماء اشاره بعيد (مفرد مذکور)

ذَاكَ

دارای گیسو

ذَاوِبٌ

مَوْجُودٍ که تحقق اشیاء بقیض اوست

ذَاوِتٌ

رونده - درگذرندہ

ذَاهِبٌ

غفلت کننده - بی خبر

ذَاهِلٌ

منتشر - فاش

ذَاعِيْعٌ

گرگ (جمع : ذَئْاب)

ذَئْبٌ

مگس - واحد آن ذُبابه

ذُبَابٌ

فتیله

ذُبَالَه

پژمرده شدن - افسردگی و پژمردگی نی

ذُبُولٌ

کشته شده و آنچه برای کشته شدن و قربا

ذَبِيج

لا يق باشد — گلو بربیده شده — لقب اسماعيل	
پسر حضرت ابراهيم و در امر مبارک لقب آقا	
سید اسماعيل زواره اى و حاجي محمد اسماعيل	
کاشي و آقا محمد حسن سلطان الشهداء	ذَرْ
ل عالم ذر : حقائق و تعينات و تشخيصات	
واستعداد و قابلیات انسان در مرآت علم	
الهي و در اصطلاح اسلامي عالمی است که	
افراد بشر قبل از ورود باین دنیا به وحدات	
ذات خدا شهادت دادند)	
دست انسان از آرچ تا سرانگشتان —	ذَرَاعَ
ساعد — بازو (جمع : أذرع)	
وسائل (مفرد : ذريعة)	ذَرَيْعَةٌ
قلب	ذَرْعَ
(ذرف) جاري شدن اشك — اشك ریختن	ذَرْفَ
چشم	
اعلى مقام — قله کوه — بلند ترين مرتبه	ذُرْوَه ، ذُرْوَه
(جمع : ذرى ، ذرى)	
عالي ترين نقطه — بلندی — ارتفاع	ذُرْوَه امتیاز
فرزنده — نسل (جمع : ذریفات)	ذُرِيَّة ، ذُرِيَّة
بدبو	ذَرِيَّة
	ذَفِرَاء

خورشید	ذکاء
هوش—ذکاوت—آتش—زیانه زدن آتش (ذَكَرْه) یاد کردن — امر یا موضوعی را بینان آوردن — چیزی را فراموش نکردن — حق را رعایت کردن — (ذَكَرْ تَذَكِير) متنذکرداشتن — پند دادن	ذکاء ذکر، تذکار
در قرآن به شخص پیغمبر و کتاب خدا خصوصاً تورات و قرآن اطلاق شده — از القاب حضرت باب	ذکر
از القاب حضرت باب	ذُكْرُاللهُالْأَكْبَر
مذکر — (ضد ماده)	ذُكْرًا
(ذَلَّ يَذِلُّ) خوار و ذلیل گردیدن خواری — حقارت	ذَلَّ، ذِلتَ
بدگوئی — ملامت — عیب	ذَلَّة
حق — حرمت (جمع : آذمه)	ذَمَّ
گناه (جمع : ذُنُوب)	ذَمَام، ذَمَام
صاحب، دارنده	ذَنْب
صاحب بخشش و احسان — خداوندکه به	ذُو، ذی
بندهگان خود نعمت و بخشش فرموده نفوس و حقایق مردم (مفرد : ذات)	ذوالمنَّ
	ذوات

ذَوَاتٍ	صَاحِبَان وَ دَارِنَدَگَان (مُفْرِد : ذَاتٌ كَه مُوتَّثٌ ذُواست)
ذَوَاتُ الْجِنَحَةِ	پَرِندَگَان
ذَوَاتُ الْقَوَائِمِ	چَهَارِپَایَان
ذُوب	(ذَابَ يَذُوبُ) گَداخْتَه شَدَن — آب شَدَن
ذُوق	(ذَاقَ يَذُوقُ) چَشِيدَن — مَرْزُوقَ شَدَن
ذَوِي الْقُرْبَى	خَوَيْشَاونَدَان
ذَهَاب	(ذَهَبَ —) (ل) گَذَشَتَن — رَفْتَن — مَرْدَن
ذَهَب	زَر — طَلا — مَالِ دِنيَا وَ ثَرَوت — (ذَهَبَتْ : طَلَاثَى)
ذَهُول	(ذَهَلَ —) فَرَامُوشَى — غَفَلتَ —
ذِي	(ذَهَلَتِ الْعُقُولُ : عَقْلَهَا حَيْرَان وَ قَاصِرَشَد)
ذِي الْجَلَالِ	بَكْلُمَه ذُو مَراجِعَه شَوَد
ذَيْع	دارَى جَلال وَ بِزَرْگَى (خَداونَد)
ذَيْل	(ذَاعَ —) مُنْتَشِرَشَدَن خَبَر
	دَامَن (جَمْع : أَذِيَال)

د

رائیحه ، رایحه	موئتِ رائیح ، نسیم یا بوئی که بمشام برسد خواه بوی خوش باشد یا بوی بد
(جمع : رَوَائِح ، رَأْيَحَات)	تربيت کننده اسب و چهار پایان
رائیض	(جمع : رُوَاض)
رائع	نُمُّوكننده و زیاد شونده — ترسان و مضطرب
رائعةُ النَّهَار	نقطه‌ای که آفتاب در راهیات اوچ میرسد
(مقارن ظهر)	چهارم — چهارمین
رابع	رجوع شود به رائعةُ النَّهَار
رابعةُ النَّهَار	فزونی — برتری — چیرگی
راچیت	نخستین نغمه صور در قیامت —
راچفه	(منظور ظهور اول است)
راجمه	طرد کننده — لعن کننده — سنگ پرتاپ
کننده	امیدوار — آرزومند
راجی	شراب ناب — باده
راچ	کوچ کننده (جمع : رُخَال)
راجل	مهریان — آمرزنده — بخشاینده — کسیکه
راجم	رحم کنند و رحمت آرد

رَاحَه	آسایش — فضای وسیع — کف دست (جمع : راحات)
رَادَ	مانع — جلوگیری کننده
رَادِع	مانع — بازدارنده
رَادِفَه	درین آینده — (ظهور ثانی که درین ظهور اول است)
رَازِق	رزق دهنده — روزی دهنده — روزی رسان (از آسماء الله)
رَاسِخ	ثابت — برقار — استوار — (شخص ثابت و پایدار در امر)
رَاسِيَه	کوههای بلند و استوار (جمع : راسیات ، رواںی)
رَاشِد	راه راست یافته — براه راست رونده
رَاعِي	چوپان — والی — سریرست (جمع : رعاه)
رَافِض	ترك کننده — واگذارنده (خارج از دین) جمع : رَفَضَه ، رُفَاضٌ)
رَافِع	بردارنده — بلند کننده
رَافِل	خرامیده — کسیکه دامن کشان و خرامان میرود
رَاقِد	خوابیده
رَاقِي	بالا رونده — ترقی کننده — کسیکه مدارج علم و

دانش را پیموده باشد	
پیشرفتہ — ترقی کرده — مؤنث راقی	رَاّقِیَہ
سوار (جمع : رُکْاب)	رَاّکِب
دواں — دوندہ	رَاّکِض
روایت کننده — نقل کننده سخن از کسی —	رَاوی
کسی کہ خبریا حکایتی از دیگر روایت کند (جمع : رُوَاة)	
مُتَزَوِّی — کناره گیر — ترسان — زاهد — پارسا	رَاّهِب
جوانی کہ بحد بلغ برسد	رَاّهِق
آسوده خاطر و مطمئن القلب	رَاّهِل
پرچم — عَلَم (جمع : رایات)	رَاّیَت
سر — سرور و بزرگ و مهتر قوم — اول هر	رَاّس
چیزی — بلند و بالای هر چیز (جمع : رُوْجُون)	
مهریان	رَاّف
(رَأَى بَرَى) دیدن با چشم یا قوه عقل	رَاّی، رُؤْبَة
— (آری بُری اِرَائَه) (ام) نشان دادن	
تظاهر کردن به کار خوب بدون اینکه حقیقت	رِئَاء
داشتہ باشد	
خداؤند — آقا — صاحب — مریّی —	رَبّ
سازنده — برپا کننده — پادشاه — مصلح	
منع (جمع : اَزْبَاب ، رُوْب)	

رَبٌّ	ای پروردگار من " دراصل آئی + رَبٌّ + ی بوده "	
رَبُّ الْآيَاتِ	مظہر مقدس الهی - جمالقدم	رَبُّ الْآيَاتِ
رَبُّ أَغْلَى	حضرت اعلیٰ	رَبُّ أَغْلَى
رَبُّ الْأَنَامِ	پروردگار مردم - خداوند جهانیان	رَبُّ الْأَنَامِ
رَبُّ الْبَرِيَّةِ	پروردگار مردم	رَبُّ الْبَرِيَّةِ
رَبُّ الْجُنُودِ	خداوند لشگرها - لقب جمالقدم - موعود تورات	رَبُّ الْجُنُودِ
رِبَّاتِ حِجَالِ	زنان صاحب حجله - زنان حجله نشین که غیف و مستوراند	رِبَّاتِ حِجَالِ
رِبَاطِ	مهما نسرا - کاروانسرای میان راه - خانقاہ و جاها یکه برای فقراء و بینوایان ساخته میشود	رِبَاطِ
رِبَّانِيَّةٌ	منسوب بپروردگار	رِبَّانِيَّةٌ
رِبَّما	حرف جَرٌ برای تکثیر بمعنی چه بسیار - چه بسا - برای تقلیل بمعنی گاهی	رِبَّما
رِبَّاتِ	تپه ها - تل ها (مفرد : رَبُوه)	رِبَّاتِ
رِبَّاتُ الْمُقَدَّسِينَ	صدای بلند تنفس (مفرد : رَبُو)	رِبَّاتُ الْمُقَدَّسِينَ
رُبُوبِيَّةٌ	(آلحان و سرودهای مقربان درگاه الهی عالم پروردگار - (مظہرامالله که مردم را بشئون روحانیه پرورش میدهد)	رُبُوبِيَّةٌ

رُبُّع ، آزْمُع ، آزْنَاع — رِجْز

رُبُّع ، آزْمُع ، آزْنَاع منزلها — محله ها (مفرد : رَبْع)	رَبَّه
مُؤْثَثَتَ رَبْ (جمع : رَبُّات)	
رَبَّةُ الْحِجَال : زن صاحب حجله —	
زن حجله نشین که عفیف و مستور است	
تپه ها — زمین های بلند و پسته ها	رُبْنَى ، رُبْنَى
(مفرد : رَبَّوَه ، رُبْوَه ، يَرْبَوَه)	
فصل بهار	رَبِيع
درب بزرگ بسته — درب بزرگی که در پرچه	رِتَاج
کوچکی هم دارد	
(رَتَّاع =) چربیدن و آبخوردن بفراوانی	رَتْع
— درجایی اقامت کردن و خوشگذراندن	
بستن و گشودن — (انجام دادن کارها و	رَتْقٌ وَ قَتْقَ
حل و عقد امور)	
کهنه — زنده	رَثِيَت ، رَثِيَّه
(رَجَا — يَرْجُو) امیدداشت — ضَرْ كَيْاس	رَجَاء
— ترسیدن	
امیدوارشدن — امیدواری — امید — امیدوار	رَجَا،
بودن	
کارزشت و پلید کردن — آلدگی — ناپاکی	رَجَاسَت
مرتعش — لرزان از هر چیزی	رَجَراَجَه
گناه — پلیدی و عذر — بت پرسنی	رِجْز

رِجُس	پلیدی و عمل ناشایست — وسوسه شیطان	
رَجْعَة	بازگشت — بازگشت به این عالم بعد از مرگ	
رَجْعِيَّة	بعقب برگشتن — انحطاط پعداًز ارتقاء	
رَجْفَة	(رَجَفَ ؟) (م) (ال) لرزیدن — لرزاندن	
رَجَفَة	لرزه	
—(رَجَفَة كُبُری) : لرزه و تکان شدید (حادثه بزرگ)		
رِجْل	پا (جمع : أَرْجُل)	
رَجْل	مرد (جمع : رِجَال)	
رَجْم	(رَجَمَ ؟) باسنگ زدن — نفرین کردن — لعن و طرد کردن — سنگسار کردن	
رُجُوع	(رَجَعَ ؟) بازگشتن — برگردیدن	
رُجُوم	تیرها (مفرد : رَجْم)	
رَحْبَة	پیشگاه — زمین وسیع (جمع : رِحَاب)	
رَخْل	منزل و مأوى — رخت و اسباب سفر — بار سفر (جمع : رِحَال)	
رِحْلَت	—رَخْل إقامت : کنایه از منزل کردن و بار افکندن در محلی است)	
رِحْلَت	کوچ کردن	
رَحْمَة ، مَرْحَمَة	(رَجَمَ ؟) (م) مهریانی کردن — رقت کردن — بخشودن	

رَحْمَن ، رَحْمَان	بَخْشَاينَدَه وَمَهْرَيَان — يَكِي از نَامَهَايِ بَارِيَتَعَالِي
رَحْنِي	آسِيَا — دَسْتَاسِي کَه بَاآن آرد مِيَكَنَند
رَحْبِيب	وَسِيع
رَحْبِيق	شَرَاب نَاب (صَفَت آيَات الْهَيِّه)
رَحْبِيل	كَوْجَ كَرَدن — كَوْج
رَحِيم	رَحْمَ كَنَنَدَه — بَخْشَاينَدَه وَمَهْرَيَان — يَكِي اَز نَامَهَايِ خَداُونَد (جَمْع : رُحَمَاء)
رَخَاء	آسُودَگَي — گَشاَيش درِمعيَشَت
رُخْصَت	اَجاَزَه و دَسْتُور — اَرْزاَنَي و سَبَكَي و آسَانَي
رَخِيم	كَلام نَرم و گَيْرا
رَدَّ	(رَدَّ ؟) (م) بازگرداَنيَدَن
رِدَاء	عا — بَالَّا پَوش (جَمْع : آزِيَّه)
رَدَائِت	بَدَى — فَاسِد شَدَن — نَامَطْبُوع بُودَن —
	تَبَاهِي و پَسْتِي
رَدْع	بَازِدَاشتَن — رَدَّ كَرَدن
رَدَى	مَرْگ — هَلَاك
رَدِيهَه	بَد و تَبَاه — فَاسِد — هَلَاك شَدَه
رَذَاَئِيل	بَكْلَمَه رَذِيلَه مَراجِعَه شَوَد
رَذَاَذ	بَارَان نَرم و رَيز
رَذِيل	پَسْت — فَرُومَاهِه — نَابِكَار (جَمْع : رُذَلَاء)

رَذِيلَه	فرومايگی و پستی (رُضَدَ فَضِيلَة) — صفت پست و ناپسند . (جمع : رَذِيلَ)
رَزَانَت	مَتَانَت — وَقَار — آهْسَنَگی
رَزْق	(رَزَقَ مُ) (م) روزی رساندن
رِزْق	روزی (جمع : أَرْزَاقَ)
رَزِيَّات	بلييات — مصائب — سختی ها و شدائید (مفرد آن : رَزِيَّه)
رَزِينَ ، رَزِينَه	محکم — متین
رَزِيَّه	بلا — مصیبت شدید (جمع : رَزاِيَا)
رِسَالَه ، رَسَالَه	نامه — نوشته — کتاب — پیغام (جمع : رَسَائِل ، رِسَالَات)
رُسُل	پیغمبران (مفرد : رَسُول)
رُسُوم	مالیات — عوارض (مفرد : رَسْم)
رَشْ	(رَشَّه) پاشاندن — چکاندن (اشك ، آب یا خون)
رَشَاد	راستی — ایستادگی — پیروزی — براه راست
	رفتن — رستگاری — از گمراهی برآمدن
رَشَاقَت	ظرافت — خوش اندامی
رَشْح	قطره کوچک آب — تراوش کردن
رَشَحَه	قطره — چگمه — آب که از چیزی تراوش کند (جمع : رَشَحَات)

رُشد — رِضى، رِضوان (۱۹۶)

براه راست شدن وازگمراهی درآمدن —	رُشد
پایداری و ایستادگی در راه راست (سَبِيلُ الرُّشْد : راه راست)	
زیبا و ظریف — لطیف — خوشقد و قامت	رَشِيقَه
گلوله تفنگ — سرب	رَصَاص
نگهبان — مراقب (جمع : آرْصاد)	رَصَد
محکم و پا برجا	رَصِيبَن
شیرخوردن کودک از پستان مادر — شیر خوارگی	رِضَاع
سنگهای بزرگ — (سنگ قبر) (هَفْرَد آن : رَضْم)	رِضَام
شنزار ساحل که متحرک است — زمین کوفته شده به سنگها	رَضْرَاض
(رَضْع — رَضَاع) شیر مکیدن از پستان سنگهای بزرگ	رَضْع، رَضَاع رَضْم، رَضَم، رِضَام
دریان بهشت — بهشت — خوشنودی —	رِضْوان
پسندیدن (باغ رِضوان : باغی است در دوکیلومتری شرقی عکا، و نیز باغی است در خارج بغداد که جمال‌قدم با عائله در آنجا نقل مکان فرموده‌اند)	
رِضى، رِضوان، مرضاة (رَضَى، يَرْضَى) — پسندیدن —	

راهی و خشنود شدن — قانع شدن —	
اختیار و انتخاب کردن	
رضاء و خشنودی	رضی
— رِضَى اللَّهِ : رضا خداوند	
شیرخوار	رَضِيع
تر — تروتازه	رَطْب
بکلمه راعی مراجعه شود	رُغاۃ
مردم پست و رذل	رَغَاع
اضطراب و لرزه که از ترس و غیره باشد	رَعْدَة، رِعْدَة
دماگه کوه — تیزی کوه — کوه بلند	رَعْن
(جمع : رُغان ، رُعون)	
رَعْدَهَا	رُعُود
نادانی — کم عقلی — سبکسری — یاوه سرائی	رُعُونَت
— خودآرائی	
چیزهای خوب و پسندیده و مرغوب — عطا یا	رَغَائِب
و بخششها — خواسته ها (مفرد : رُغبیه)	
خاک — خاکهای قبور	رَفَام
گشايش و فراخی زندگی	رَغَد ، رَغَد
بخاک مالیدن — (مجازاً بمعنی کاری بر عکس	رُغم (رَغْمًا)
کردن و خلاف میل کسی رفتار کردن)	
— (رَغْمًا لِلْمُوَانِع : با وجود مشکلات — علی رغم	

مشکلات	
(رَغْمًا لَا نِفِهٍ) : به خوارکدن و حقیرکردن او— تا بینی او بخاک مالیده شود)	رَغِيد
زندگانی خوش—فراوانی استخوان پوسیده مردہ — ریزه و شکسته از هرچیز	رُفَات
مراتب عالیه — درجات بلند (مفرد : رَفَرَف) طائفه و طریقه ای از تصویف منسوب به آحمد بن ابیالحسن رفاعی ازاولیاء قرن ششم اسلامی	رَفَارِف رِفَاعِیّ
آسودگی و خوشی — خوشگذرانی — آسایش در زندگانی مقام بلند — درجه عالیه — جای بلند و مرتفع (جمع : رَفَارِف)	رَفَاهِیَة رَفَرَف
د راصطلاح شیخ احمد احسائی نام و مقام طبقه ای از طبقات و مقامات بهشت است	رَفَرَفَ أَخْصَر
مقام بسیار بلند	رَفَرَفَ أَسْنَى ، رَفَرَفَ أَعْلَى
پر زدن — بال گشودن و پرواز کردن لگد زدن — با پا به سینه کسی زدن ترک کردن — قبول ننمودن (دورکردن و دور	رَفَرَفَه رَفْس رَفْض

انداختن)	
(رَفَعَ =) (م) بالا بردن - بلند کردن - برداشت - گرفتن - (يَرْفَعُوا أَعْنَاقَهُم : گردنهای خود را بلند میکنند - گرد نکشی میکنند)	رُفع
بلندی - بلند قد رشد ن - بلندی قد رومزنیت - برتری و بزرگواری لگدنن .	رُفتَت
رُفاه و آسایش - فراخ شدن زندگانی بلند - بلند پایه - شریف - بلند قدر - بلند مرتبه	رُفُوس رَفَه ، رِفَه رَفِيع
جهان جاوید معانی - بهشت هرین بندگی - عودیت (بندۀ زرخربد)	رَفِيقٌ اَعْلَى رِيق
پوست نازک که روی آن چیز بنویسند (کاغذ) کاغذ بازشده - نامه باز کاغذ عالی (لَوْح الْهَى)	رَقّ رَقّ منشور رَقّ مَنْيَع
گردنهای (فرد : رَقَبَة) خواب - خوابیدن	رِقَاب رُقاد
نامه ها - نوشته های مختصر (فرد : رُقَاع) مطالب دقیق و لطیف (فرد : رَقِيقَه)	رِقاع رَقِيقَه
گردن - بندۀ زرخربد (جمع : رِقَاب ، رَقَبَه)	رَقَبَه

رِقَّت — رَقِيمَه

(۱۹۶)

لَطافَت — نرمی — نازکی — مهربانی — شرم	رِقَّت ، رِقَّة
رحمت	
خواب — خوابیدن	رُقد
خوابیدگان	رُقداء
ماری که پوستش خالهای سیاه و سفید دارد	رَقْشَاء
لقب میرسید محمد حسین مجتهد و امام جمعه	
اصفهان	
مارسیاه و سفید — فتنه — زمینه سیاه با نقطه های سفید	رُقطاء
(رَقَّمُ و رَقَّم) نوشتن — آراستن و واضح	رَقْم
گردانیدن خط	
خط — نوشته — نشان — عدد — کتابت	رَقَم
سختن — بلا — مهر که بر نامه زند	
خften — خوابیدن	رُقد
- (أَهْلُ الرُّقُود) : خوابیدگان — مردم غافل و بیخبر	
کسی که در کاری رقابت نماید — حافظ و	رَقِيب
نگهدار — پاسبان (جمع : رُقباء ، رُقب)	
بندگی — عودیت	رِقِيَّت
غلام زرخربد — بندۀ آستان	رَقِيق
نامه — نوشته — نوشته شده	رَقِيمَه

رُکام	تودهٔ ابر — تودهٔ ریگ و هرچیز دیگر
رِکُز	صوت خفیف و نرم — مرد عاقل و دانا
رَكْض	(رَكْضُ) دویدن — پناه بردن
رَكَعَات	(مفرد : رَكْعَه) : در اصطلاح اسلامی هر قسمی از نمازکه یک خم شدن دارد)
رَكْعَة	یکبار خم شدن و سرفورد آوردن — یکبار رُکوع کردن
رُكْنُ الْحَمْرَاء	مقام شهادت — مقام جانبازی در راه خدا
رُكْنُ رَابِع	در اصطلاح شیخیه کارفرمای عالم انسانی و هستی عصر
رُكُوب	(رَكِبَتْ) سوارشدن
رُكُود	(رَكَدَ) بی حرکت ماندن — ساکن شدن
رَكِيك	پست — رذل
رَكِين	محکم — متین
رِماح، آَرْمَاح	نیزه ها (مفرد : رُمح)
رَمَاد	خاکستر — خاک
رَمَد	بیماری چشم — درد چشم سورمی که در ملت حممه
	چشم پیدا شود
رَمْزُ مُنْفَعَم	سر پوشیده — راز پنهان
رَمْس	تریت — مدفن — جسدی که در خاک پنهان شده (مجازاً) (جمع : رُموس)

۱

رَمْش، رَمْشَه — رُوَاة

پلک چشم	رَمْش، رَمْشَه
استخوانهاى پوسيده — مغزهاى استخوان (مفرد : رِمَه)	رِمَم
ریگ — ریگ نرم — شن (جمع : رُمُول) (رمی بَرْمِي) تیرانداختن — انداختن — رها کردن	رَمْل
پوسيده	رَمِيم ، رَمِيمَه
یکبار تیرانداختن	رَمِيهَه
بدون قصد تیری رها کردن (درامری گویند که ناگهان رسد)	رَمِيهَه مِنْ غَيْرِ رَأْيٍ
طنین انداز	رَثَان
آواز — داد و فرباد — صدا — ناله و بیتابی	رَنَه
— طنین صدای تیر و کمان و برخورد دوفلز (رَنَه) بصدای بلند خواندن — بلندگریه	رَنِين
کردن	
آب گوارا و فراوان سیراب کننده	رَوَاعَه
بویهای خوش یا بد — نسائم (مفرد : رائِحَه (رَيْحَه) ، بویهای بد	رَوَاعِحَه
روایت کنندگان و نقل کنندگان سخن و خبراز	رَوَاة
کسی (مفرد : رَاوِي)	رَوَايعَه مُنْتَهَه

(رَاحَهُ) رفتن — گذشتن	رَوَاح
سُتوران یا شترهای سفر ۱ مفردآن : رَاحِلَمْ	رَوَاحِل
کوههای بلند و پابرجا ۱ مفردآن : رَاسِخَه	رَوَاسِخ
بنای مسقف جلوی ساختمان — سرسرای مُسَقَّف	رُواق ، رِواق
راحت — رحمت — آسایش — فرح — شادی —	رَفْح
صفا	
جان — روان (جمع : آرُواح)	رُوح
— حضرت رُوح : حضرت مسیح (	
فیض خدا (لقب حضرت مسیح)	رُوحُ اللَّه
حامل وحی — جَبَرِئِيل — فرشته مقرب که امین	رُوحُ الْأَمِين
کردگار است	
فرشته حامل وحی — جَبَرِئِيل — قَيْضَالْهَى	رُوحُ الْقُدُّس
که سبب حیات جاودانی است	
رُوحُ مَاسِوَاهُ فِدَاه : جان هر کس غیر اوست فدائی او باد —	رُوحُ مَاسِوَاهُ فِدَاه
جان همه مردم فدائی او باد	
منسوب به رُوح — مَنْقَى-پارسا (حقایق معنوی)	رُوحَانِي
سُوری که بسبب یقین حاصل شود —	رَوْحَه
سرخوشی و شادی (جمع : رَوْحَات)	
باغ — گلستان — سبزه زار — گلزارا (جمع :	رَوْضَه
رُوضَات ، رِبَاض)	
قلب — محل ترس و خیال — دل — ذهن —	رُوع
عقل	

ترسیدن — ترساندن — بیم و فزع — شگفت	رَوْع
(رَاقَ ، بَرُوقُ) خوش و صافی و گواراشدن	رَوْق
شراب یا آب	
(رَوَىَ) نوشیدن و سیراب شدن	رِوْيٰ
- (أَرَوَىَ) (إِرْوَاءَ) (أَمَ) سیراب کردن — آبیاری	
کردن	
آنچه شخص درخواب بیند — نام لوحی از	رُؤْيَا
جمالقدم که در عَگَّا درسال ۱۴۹۰ ه : ق	
در روز تولُّد حضرت باب نازلشده	
راهب بودن — انزواء و گوشہ نشینی و ترك	رُهْبَانِيَّت
لذائذ دنیا	
جماعت — دسته — گروه مردان از سه تا ده	رَهْط ، رَهْط
(جمع : أَرْهَطَ ، أَرْهَاطَ)	
(رَهِقَ) تیره و تارکدن — فروپوشانیدن	رَهْق
نادان و سفیه و احمق شدن — درفع گفتن	
مخوف — ترسناک — عظیم	رَهِيب
گیاهان سبز و خوشبو (مفرد : رَيْحَان)	رَيْحَانِين
مال و پر مرغ و پرندگان (مفرد : رِيش)	رِيَاش
بكلمه رَوْضَه مراجعه شود	رِيَاض
تحمَل رنج برای تهدیب نفس — ورزش رِواءَ	رِيَاضَه
سیراب — ترو تازه — شاداب و سرسبز (جمع :	رَيْان — رَيْانَه

رَيْبٌ

شَك و تَرْدِيد

(الْأَرْبَيْبَه : بَدْوَن شَك)

رَيْحَان

رَحْمَت - فَرْحَ - رَاحَت (بَهْ مَعْنَى رَفْحَ اسْتَ)

رَيْغَان

أَوْلَ چَيْزَى و بَهْتَرَين آن - بَهْتَرَين مَوْقَع و مَوْسَمٍ

چَيْزَى - (رَيْغَانِ شَبَابٍ، أَوْلَ جَوَانِي -

بَهْتَرَين وَقْتِ جَوَانِي)

* *

ذ

أَرْضُ الْذَّاءُ — زنجان	ز
مَصْوَدُ زَوارِهِ قَصْبَهُ إِلَى دَرْحُوا لِي كَاشَان	زَاءُ، زَوَّ، زَوَا
وَاصْفَهَانُ اسْتَ	
— إِلَسْمُ اللَّهِ زَاءُ : جَنَابٌ زَيْنُ الْمُقْرَبِينَ اسْتَ	زَائِرٌ
زِيَارَتٌ كَنْدَهُ — دِيدَارَكَنْدَهُ (جَمْعٌ : زُوَّارٌ)	زَائِرٌ، زَائِرَةٌ
شِيرٌ غَرَانُ — نَعْرَهُ زَنْدَهُ	زَائِفٌ
پُولٌ تَقْبَلِي	زَائِلٌ
ازْبَينَ رَفْتَهُ	زَادٌ
تُوشَهُ — طَعَامٌ يَا خُورَاكٌ كَهْ دَر سَفَرَهُ بَاخُورٌ	زَاهِرٌ، زَاهِرَهُ
بَرْدَارِند	زَاهِقٌ
دَرْخَشَان	زَاهِيَهُ
اَزْمِيَانَ روَنَدَهُ — نِيَسْتَ شَوَنَدَهُ — باطَلَهُ —	زَاهِيَهُ
بِيهُودَه	زَاهِيَهُ
دَرْخَشَان — نُورَانِي	زَاهِيَهُ
پَاسْبَانَهَا — مَأْمُورِينَ دَوْزَخَ (مَفْرَدٌ : زَيْنِيَهُ)	زَيْنِيَهُ
سَرْشَيْر — كَفَكْ وَ حَيَابُ روَى آبِي شَيْرِ	زَيْدٌ، زَيْدَهُ
خَلَاصَهُ وَ پَسْنِدِيَهُ وَ بَرْگَزِيدَهُ اَزْ چَيْزِي	زَيْدَهُ
پَارَهُ هَايَ آهَنَ (مَفْرَدٌ : زُرَّهُ)	زُرَّ، زُرَّهُ
رَسَالَهُ هَا — كَتَابَهَا — نَوْشَتَهُ هَا (مَفْرَدٌ : زَبُورٌ)	زُرُّ
اَسْمَ سنَگَ سَبَزَ وَ بَا اَرْزَشِي اَسْتَ نَظِيرِ زَمَرَّد	زَبَرَجَدٌ

سرگین	زِنْل
(زَجَّ م) انداختن تیر و نیزه	زَجَّ
تیزی آرْج — آهن نوک تیز و پیکان	رُجْ
" به تثليث ز " شيشه	رِجْاج، رِجْاجَه
(زَجَرَ م) آرده کردن — بازداشت	زَجْر
تندی کردن و منع کردن — اذیت و آزار	
(زَحَفَ م) پیشروی سپاه بسوی دشمن —	زَحْف
حمله و هجوم کردن	
مال و شروت دنیا (مفرد : زُخْرُف)	زَخَارِف
طلا — زر و زبور — نقش و نگار و زیبائی	زُخْرُف
چیزی (جمع : زَخَارِف)	
مسندها — مُنْتَكَهَا — فرشها — بساطها	زَرَابِي
(مفرد : زُنْبَق)	
آسمانی رنگ شدن و نابینائی	زَدَق
برنگ آسمان — آسمان — کبود رنگ — شراب	زَرْقَاءُ
- " مُونِثَ آزَرق "	
نام زنی از یمامه (ناحیه ای در جزیره القمر)	زَرْقَاءُ الْيَمَامَه
در زمان جاهلیت که به تیزی چشم معروف	
بوده و گفته اندکه از مسافت سه روز راه	
سواران را میدیده و در زبان عرب در تیزی	
بصر باو مثل میزند	

گیاهی است دارای گلهای زرد خوشبو هر غذای کشنده — درختی است جهنّمی دارای میوه های تلخ-گیاهی است صحرائی باساقه های بلند و گل زرد رنگ شبیه گل یاسمن و میوه سیا هرنگ	زَعْفَرَان زَقْوُم
پاک و منزه (زَلَّ) لغزش و انحراف از حق و راست محل لغزان	زَكِيَّه ، زَكِيَّة زَلَّ ، زُلُول زَلَّ
زمین لرزه ها (مفرد : زَلْزَلَه) — بلالها و بیم ها	زَلَّزِل
آب صاف و گوارا	رُلَال
زمین لرزه — اضطراب — ترس	زَلْزَال ، زِلْزَال
(مص) لغزش — خطأ — گناه — کمی — نقصان	زَلَل
لغزش — خطأ — گناه (جمع : زَلَّات)	زَلَه
بانگو فرباد و هیا هوا (مفرد : زَمْجَرَه)	زَمَا جِير
افسار — عنان — مهارا (جمع: آزِمه)	زِمام
گروه — جمعیت	زُمرَه
وقت — زمان — عصر (جمع : آزِمان ، آزِمن)	زَمَن
سرمای سخت — شدت سرما	زَمَهَرِير
یار و همسر — رفیق سفر — همکار — هم دیف (جمع : زُمَلَاء)	زَمِيل

آمیزش زن و مرد بدون ازدواج و بطور نامشروع	زِناء
زِندیق بودن — کفر باطنی با تظاهر به ایمان — بیدینی	زَنْدَقَةٌ
بی دین (جمع : زَنَادِقَةٌ) پست و فرومایه — ناکس و بد خواه — بیگانه ای که خود را در گروه جاکرده (جمع : زِنَاءٌ)	زِنْدِيقٌ زَنِيمٌ
گردبادها — تندبادها (فرد : زُوبَعَةٌ) بلاها — سختی ها و حوادث شدید زیارت کنندگان — دیدن کنندگان (فرد : زَائِيرٌ)	زَوَابِعٌ
(زالَ يَزُولُ) متمایل شدن خورشید از میانه آسمان بسوی مغرب — دور شدن — برطرف گردیدن — از بین رفتن — نیست شدن — زدوده شدن — هنگام ظهرکه آفتاب از بلندی رو با حرطاط میگذارد — وَسْطُ الْزَوَالٍ : وقت ظهرکه آفتاب در نقطه زوال است)	زَوَالٌ
تلخدا نه های شبیه گندم که غالباً با گندم میروید	زُوان ، زُوان

گردباد — تندباد (جمع : زَوَابِع)	زَوْعَه
بغداد — نام محلی در ری نزدیک طهران (بفرموده حضرت صادق ع)	زَورَاء
(مص) زهد — پرهیزکاری	زَهَادَه
مض محل شدن	زِهَاق ، زُهُوق
گل — خوبی — حسن — بهجت	زَهْر
گیاهها و شکوفه های آنها — شکوفه ها	
(مفرد : زَهَرَه ، زَهَرَه)	
" مؤنث آژهَر " بمعنى : سفید — دُرخشان	زَهَرَاء
نورانی — ماه (جمع : زُهْرَه)	
(زَهَقَه) ناپدید و نیست گردیدن —	زَهْق ، زُهُوق
اض محلال	
دورشدن از چیزی	زَهْل
بوی گند — پیه	زَهْم
باطل — هلاک شونده و ازین روند	زَهْوَق
اندک — پست — حقیر — تنگ خلق — بسیار	زَهِيد ، زَهِيدَه
زاهد	
جبوه	زَيْبَق
روغن زیتون — روغن نباتی (جمع : زُبُوت)	زَيْت
(بكلمه تیناء مراجعه شود)	زَيْتَاء

شک و تردید و انحراف از حق لقب ملازین العابدین اهل نجف آباد اصفهان که الواح و آثار مبارکه را بخط زیبا نوشتند به مؤمنین میداد مدادا (در مقام تأکید) — امان و پناه — عهد و پیمان	زیغ زینهار، زینهار زین المقربین

س *

سمنان — سنگسر — سیسان	س
- (سی : سیسان)	
- حَرْفُ الْسِّين : در آثار حضرت اعلی رمز از جناب ملاحسین بشرویه ای است و در آثار حضرت بهاء اللہ رمز از شیخ سلمان پیش معروف آنحضرت است	
سیاحتکننده — جاری و روان	سَائِح
سیرکننده — رونده مشهور و معروف	سَائِر
سیاستمدار — کاردان — ادبکننده و تربیت	سَائِس
کننده (جمع پستوں)	
آبگوارا و شیرین	سَائِغ ، سَائِعَه
سُوق دهنده — محرك — راننده	سَائِق، سَائِقَه
پرسشکنند — طالب — استدعاکننده	سَائِل
شناگر — شناور — تندرونده	سَابِح ، سَابِحَه
هفتمن — هفتمن	سَابِع
فراوان — زیاد	سَابِغ، سَابِغَه
پیشگیرنده — پیشافتاده	سَابِق، سَابِقَه
سجده کننده — کسی که پیشانی برزمین گذارد	سَاجِد
و سجده کند	
حضور — پیشگاه — حضرت	سَاحَة

سَادِسٌ	ششم — ششمين
سَادِجٌ ، سَادِجَةٌ	خالص — ساده مبى آلا يش — جوهر خالص
سَادِجٌ السَّوَادِجُ	حَقِيقَةُ الْحَقَائِقِ
سَارِعٌ	شتايان
سَارِي	جارى
سَاطِعٌ	تابان — دُرَخْشَان — آشكار — افراخته — بلند — پراكنده
سَاعَةٌ	وقت — قيامت يا وقتیکه درآن قیامت بريپاشود
سَاعِدٌ	بازو — مابین مج دست و آرنج (جمع: سَوَاعِد)
سَاعِي	کوشنده — کوشما — عامل
سَاعِيرٌ	محلی است درجهت ناصره که درجليل واقع است
سَافِرَةٌ	كشف شده — آشكار
سَافِلٌ ، سَافِلَةٌ	پست .
سَافُورٌ	شیپور بزرگ — کرنا
سَاقٌ	مابین زانو و مج پا — تنه درخت و گیاه — سختی و شدت (جمع: بُسُوق)
سَاقِطٌ	— (إِشْتَدَّتِ أُلْسَاقُ بِالسَّاقِ : کنایه از شدت و سختی و گرفتاری است)
سَاقِيَةٌ	فرو افتاده — افتاده
سَاقِيَاتٌ	جوی آب (جمع : سَوَاقِيٍّ ، سَاقِيَاتٌ)

ساکن الجاش	خاطرجمع—مُظفِّنُ القلب	
سالفة	گذشته — ایام گذشته (جمع : سوالف)	
سالک	پیرو — رونده	
سامع	شنونده (جمع : سمع)	
سامعه	گوش—آلت شنواشی — (گوش شنوا)	
سامه	زهردار — زهرناک — سقی	
سامیه ، سامیه	عالی — بلند — بلند مرتبه	
ساهره ، ساهره	بیدار و بخواب نرفته	
ساهره	زمین يا روی زمین — دشت خوفناک — زمینی	
که کسی برآن نرفته (از القاب قیامت)		
ساهی	غافل — فراموشکار — کسیکه دلش جای دیگر	
	باشد — سهل انگار	
سب	(سب) (م) — بسختی دشنام دادن —	
شتم		
سبا	نام قوم و مملکتی در قسمت جنوب غربی جزیره	
	العرب که سلیمان آنرا تسخیر کرد؛ در عهد	
سبات	عتیق بنام شبا آمده (بیدایش ۱۰۵-۲۰)	
سباح	خواب	
سباحة	شناگر — شناور	
سباع	(سبح) شناکردن در آب	
سباع	دوندگان — جانوران درونده (فرد : سبع)	

سَبْت	روزشنبه که برای یهودیان مقدس است و کار در آن روز حرام است	سَبْت
سُبْحَات	پرده ها — حائل ها — مهره های تسبیح — جلال (مفرد سُبْحَه)	سُبْحَات جَلَال، سُبْحَات مُجَلَّه
سُبْحَان	آنچه مانع اقبال نفوس بمظہرا مِرالله گو دد مانند تقالید وغیره دور و پاکیزه نمودن — تسبیح و تقدیس — بپاکی از نقائص ستودن (از اسماء الھی) — سُبْحَانُه تَعَالَی ۰۰۰ منزه است و مقام خدا بلندتر از آنست که ۰۰۰	سُبْحَانَ اللَّه الْھَنَّ — رَبِّنَا
سِبْط	پاک و مقدس است خدا الْھَنَّ — نَبِيٌّ — گروه (از یهود) — (جمع : أَسْبَاط)	سِبْطِی سَبْع سَبْع
سِبْطِی	قوم یهود — مؤمنین بحضرت موسی جانور — درنده — دَد (جمع : سِبَاع) هفت (ذات حروف سبع : حضرت اعلی)	سِبْع طِبَاق
سَبْع آسمان	(علیم حَمْد ، هفت حرف است)	

سَبْعَةٌ وَعِشْرُونَ	بیست و هفت	
سَبْعِينَ، سَبْعُونَ	هفتاد	
دَرْسٌ		سَبَقٌ
(سَبَقٌ مُّ) پیش افتادن - درگذشتن -		سَبَقٌ
غَلَبَهٌ کردن - شامل شدن		
پَاكٌ و مَنْزَهٌ		سَبُوحٌ، سُبُوحٌ
راه طریق (جمع : سُبُولٌ)		سَبِيلٌ
- (سَبِيلَيْنِ : دوراه (راست و کج ، هدایت و ضلالت))		
سِسْتَهٌ	سِسْتَهٌ	
بُسْتَارٌ		
پوشش		سِتَارَهٌ
(سَتَرٌ مُّ) (م) پوشاندن - پنهان کردن		سَتَرٌ
پرده (جمع : أَسْتَارٌ)		سَتَرٌ
شصت		سِتَّينٌ
- (سَنَهٌ سِتَّينٌ : منظور سال ۱۶۶۰ هجری قمری است که سال ظهرور حضرت اعلی بود)		
سَجَادَهٌ، سُجَادَهٌ		
جَانِمازٌ پارچه یا فرشی که روی آن نماز بخوانند		سُجَادَهٌ

سَجَايَا—سَحْبَانَ بْنَ وَائِلٍ (۱۳)

سَجَايَا	عادات—خوبیها—طبعیت‌ها	(فرد: سَجِيَّة)
سُجْدَه	(سَجَدَ م) سروپیشانی را بر زمین نهادن واضهار خضوع و فروتنی کردن	(فرد: سَاجِد)
سَجْل	سَجْدَه کنندگان (فرد: سَاجِد)	عطاء—بخشنده—نصیب—دلوا آب
سِحْل	كتاب عهود و احکام—مهر—عهد و پیمان— دفتری که قاضی اسناد را در آن نویسد —حکم محکم (جمع: سِحَّلَات)	زندان (جمع: سُجُون)
سِجْن	منظور زندان عَذَّا، میباشد	منظور سجن سیاه چال طهران است
سِجْنَ آغْنَم	منظور دوران مسجونیت در ادرنه است	منظور دوران مسجونیت در ادرنه است
سِجْنَ أَكْبَر	گذاشتن پیشانی بر روی زمین—سَجَدَه	گذاشتن پیشانی بر روی زمین—سَجَدَه
سِجْنَ بَعِيد	کردن	کردن
سُجُود	جهنم	جهنم
سِجَّيَّه	خوی—طبعیت (جمع: سَجَايَا)	خوی—طبعیت (جمع: سَجَايَا)
سَحَاب	ابر (جمع: سُحْب)	ابر (جمع: سُحْب)
سَحْب	(سَحَبَ م) چیزی را روی زمین کشیدن	(سَحَبَ م) چیزی را روی زمین کشیدن
سَحْبَانَ بْنَ وَائِلٍ	سَحْبَانَ بْنَ زُقَّانَ ایادی الوائلی که اورا سَحْبَانَ وَائِلَ هُم گفته اند خطیب معروف که در عرب به فصاحت و بلاغت ضرب المثل	سَحْبَانَ بْنَ زُقَّانَ ایادی الوائلی که اورا سَحْبَانَ وَائِلَ هُم گفته اند خطیب معروف که در عرب به فصاحت و بلاغت ضرب المثل

سِخْرَةُ الْمُنْتَهَى (٢١٤)

گردیده در جا هلیت متولد شده و صد راسلام	
را درک کرده	
جادو (جمع: سُخُور)	سِخْرَةُ
(سَحْقَ =) (م) هلاک نمودن — کوفنن —	سَحْقُ
ربز ریز کردن — سائیدن	
دوری	سُحْقُ، سُحْقُ
(سُحْقاً لَهُ : خداوند او را از رحمت خود	
دور نمود)	
جادوها (فرد: سِخْرَةُ امریه ها — قسمت بالا	سُخُورُ
سینه و زیر حلقوم (فرد: سِخْرَةُ، سَخْرَةُ، سَخَّرَةُ)	
کم عقلی — سبکی — سستی	سَخَافَةُ
(سَخِرَةُ) استهزاً کردن — مسخره کردن	سَخْرَةُ
ریشخند — استهزاً — تحسخر کردن	سُخْرِيَّةُ
خشم و غضب	سَخَطُ
سَخِيفُ، سَخِيفَةُ سست — سبک — بی مقدار — زشت و پست	
سبک عقل — ناقص	
садگی — خالص بودن	سَدَاجَةُ
متانت — محکمی	سَدَادُ
درخت	سِدْرَةُ
شجره امرالله — مظهر امرالله	سِدْرَةُ الْبَهَاءُ
در عقاید اسلامی درخت سدری است که در	سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى

آسمان هفتم یا در اقصای بهشت واقع است	سَدْرَةُ الْهِيَّه
که گویند علم اوّلین و آخرین بدانجا منتهی شود واز آن در نمیگذرد و به حدّ عروج چهرئیل نیز گویند و چهرئیل از آنجا فراتر نمیتواند رفت	سَدْرَةُ الْهِيَّه
کنایه از مظہر ظھورالھی است	سَدْرَةُ حِكْمَت
شجره دانائی — درخت دانش	سَدْرَةُ سِيَّنا
درختی که درکوه طور مشتعل شد و حضرت موسی ندای الھی را از آن شنیدند	سَدْرَةُ مُبَارَكَة
کنایه از حضرت اعلی یا حضرت بھاء اللہ	سُدُّس، سُدُّس
یک ششم — ششیک (جمع : آشداًس)	سُدَّه
تخت — وِنَبَر و محل نشستن — درگاه — ساحت خانه (جمع : سُدَّد)	سُدَّه
مهمل — باطل — بیفایده	سُدَى، سَدَى
استوار — محکم — راست و درست	سَدَيْد
بكلمه خَوَنَق مراجعت شود	سَدَبِر
قلب — راز — امر پنهان — در اصطلاح عرفاء	سِر
لطیفه ای است در قلب (مانند روح دریدن)	سِرَاللَّهُ
که محل کشف و شهود است	
لقب حضرت عَدَالْبَهَاء میباشد	
راز پوشیده	سِرَّ مَصُون

سُر - سَطْح

(سَرَّه) شاد کردن کسی	سُرَّت	سُرور، سُروره
(سَرَّه سُرور) شاد و مسروشدن	سَرَّادِی - خوشی	سَرَاء
قلوب - اسرار (مفرد: سَرِبَرَه)	سَرَائِر، سَرَایِر	سَرَاب
شوره زار و جاشی در بیابان که در تابش آفتاب از دور مثل آب بنظر آید	سَرَاب	سَرَابیل
پیراهن ها و جامه ها (مفرد: سَرِبَال)	سَرَاج	سَرَادِق
چراغ (جمع: سُرُج)	سَرَار	سَرَادِق
سراپرده - چادر بزرگ - خیمه بزرگ	سَرَع	سَرَعَة، سُرَعَة
نسب برگزیده	-	سَرَعَه کندی
(سَرِعَه و سُرُعَه) تند رفتن - شتافتن -	-	-
سَرَمَدی، سَرَمَدیه همیشگی - دائمی - بدون آغاز و انجام	-	-
نفوذ کردن - جاری شدن	سَرِیان	سَرِیان
یکی از زبانهای سامی (زبان اصلی انجیل)	سُرِیانی	سُرِیانی
تخت (جمع: سُرُر)	سَرِبر	سَرِبر
قلب - باطن - راز درون	سَرِبرَت	سَرِبرَت
(سَطْحه) منتشر شدن بوی خوش -	سَطْح، سُطْح	سَطْح، سُطْح
تابیدن نور - بلند شدن گرد و غبار		

سَطْوَةٌ ، سَطْوَتْ — سَفْكٌ (۲۱۷)

سَطْوَةٌ ، سَطْوَتْ غَلِيْه وَ قَهْرٌ — اقْتَدَارٌ — هَيْمَنَةٌ — وَقَارٌ وَ	
أَبْهَتْ — بَزْرَگَوَارِي وَ جَلَالَتْ	
مُنْتَشِرَشَدَنْ بُوي خوش — تَابِيدَنْ نور — بَلْند	سُطْوَعٌ
شَدَنْ گَرْد وَ غَار	
سَخْنَ چَيْلَى	سَعْاِيَاتٌ
(أَوْسَعَ يَسْعُ وَ يَسْعُ) ضَدَّ تَنْكَى — گَنجَايِش	سَعَهٌ ، سَعَهٌ
دَاشْتَنْ	
وَسْعَتْ — گَشايِش — تَوانَگَرِي — تَوانَائِي	سَعَهٌ
(سَعْنَ يَسْعَنِي) كَار وَ كَوْشَشَكَرَدَن — اَرَادَه	سَعْنِي
وَ قَصْد نَعْوَدَن — رَفْتَن وَ شَتَافَتَن	
خَوْشَبَخت — نِيكَبَخت — خَوْشَعَاقِبَت — ضَدَّ	سَعِيدٌ
شَقِّيْ (جَمْع : سَعَدَاء)	
آَشَافْرُوكَتَه — زِيَانَه آَشَنْ (جَمْع : سُعْرَ)	سَعِيرٌ
گَرسَنَگِي	سَعَبٌ
كَشْتَنِيْه (مَفْرَد : سَفِينَه)	سَفَرِينٌ
خُونَرِيز	سَفَّاكٌ
روَى كَوه — دَامَنَه كَوه — پَسْتَنِي وَ پَائِئَنَه كَوه	سَفْحُ الْجَبَلٍ
كتَاب (جَمْع : أَسْفَارَ)	سَفَرٌ
هَرْچَيْزَ پَسْت وَ نَاجَيْز — حَرْفَهَاي بَسْ معْنَى	سَفَسَافٌ
(جَمْع : سَفَاسِيفَ)	
(سَفَكَ — آَب يَا خُون رَا رِيخَتَن	سَفْكٌ

سَفَلَه — سَقْى

(۲۱۸)

پائین — اشخاص پست و زبون — فرومايگان (فرد : سايفل)	سَفَلَه
پست تر — پائین تر (مُؤنَثٌ أَسْفَلٌ)	سُفْلٌ
مردم نادان (فرد : سَفِيهٌ)	سُفَهَاءٌ
کشتی (جمع: سَفَائِنٌ سُفُونٌ)	سَفِينَه
آبیاری کردن	سِقاَيَه ، سَقَايَه
جهنم	سَقَرٌ
فیلسوف و دانشمند نامی یونان که در ۶۹۴ ق. م در آتن متولد شد و علوم عصر خود را فرا گرفت موحد و معلم علم اخلاق بود —	سُقْرَاطٌ
سرانجام با تهمام فاسد کردن اخلاق جوانان و بی اعتقادی به خدايان یونان محکوم به مرگ شد . او در لوح حکماء به سَيِّدُ الْفَلَاسِفَه ملقب گشت .	
مرض — بیماری (جمع: أَسْقَامٌ) نادرستی (مثلًا : صحت و سُقم حدیث)	سُقْمٌ ، سَقَمٌ
(سَقَطٌ) برزمین افتادن — فرود آمدن سقف ها	سُقُوطٌ سُقُوفٌ
(سَقْى) آب برای خوردن دادن — آب خوراندن	سَقْى

سَقِيم	بیمار — نادرست	
	—(رَأى سَقِيم : عقیده نارسا و بی اثر)	
	—(سَقِيم الْأَفْكَار : رشت پندار — دارای افکار ناصیح)	
سُكَان	ساکنین — اقامت گزیدگان — آرمیدگان (مفرد : سَاكِن)	
سُكْر، سَكْر	(سَكَرَة) از خوردن شراب مست شدن —(سُكَرَّ أَبْصَارُهُم ، سُكَرَّتْ أَبْصَارُهُم : چشم‌انشان خیره و بی دید گشت — متحیر شدند و بند شد بینائی ایشان)	
سُكْر	مستقی	
سَكْرَان	مست	
سَكْرَة	مستقی — کمراهی — بیهوشی دم مرگ — سختی مرگ (جمع : سَكَرات)	
سَكِينَه	اطمینان — آرامش — وقار — مهابت — (تابوت سَكِينَه : صندوقی که احکام عشره تورات در آن بود)	
سَلَّ	(سَلَّ ؟) برکشیدن — کشیدن و درآوردن شمშیر از غلاف	
سَلاسل	زنجیرها (مفرد : سَلْسِلَه)	
سُلَاف	شراب ناب	

نسل — فرزند — نطفه — آنچه از چیزی	سُلَالَه
بیرون کشیده شود — خلاصه	
د رود — تحیت — پاکی و برائت از عیوب	سَلَام
آب روان و گوارا — صافی و زلال — می	سَلْسَال
خوشگوار	
آب شیرین و گوارا — شراب ناب	سُلْسَبِيل
زنگیر (جمع : سَلَاسِل)	سُلْسِله
قدرت — شوکت — محکمی — دلیل و برهان —	سُلْطَان
پادشاه	
خداوند عالم	سُلْطَان وُجُود
قدرت — توانایی — چیرگی — فرمانروایی	سُلْطَه
گذشته — درگذشته — کسانیکه پیشرو	سَلَف
بوده اند از پدران و خویشاں (جمع : آسلاف)	
طریقه — رشته	سُلْك
نردبان — پلکان	سُلَم
صلح و آشتی	سِلْم
صلح عمومی	سِلْمُ الْعَام
(سَلَك) داصل شدن — براحتی رفتن	سُلُوك
— (لا تُسْلِكْه) : قدم مگذار (دراین راه)	
— (سَلَكْتَ بِي) : مرا راهنمایی کردی	
رفتن — روش — رفتار — سازش	سُلُوك

سُلُوَّةٌ ، سُلُوَّةٌ — سِمَاكٌ (۲۶۱)

سُلُوَّةٌ ، سُلُوَّةٌ — آرامش خاطر	تسلی خاطر — آرامش خاطر	
شدید وقویٰ — در مورد مرد بمعنای پرسزیا ن	سلیطٰ	
وخوش بیان و یکنوع مدح است و در مورد زن به معنای زبان دراز و آشوبگر و قَدْح است		
پسر — فرزند مذکور	سلیل	
دختر — فرزند موئث	سلیله	
سالم — درست — بی عیب — رهیده از آفات	سلیم، سلیمه	
سوراخ — زهر (جمع : سِمَام، سُمُوم)	سمّ، سِمّ، سُمّ	
(سمّ ابره، سُمّ الْخِيَاط : سوراخ سوزن)		
(سمّ النَّوْى : زهر فراق)		
زهر کشندہ — سُمّ مهلك	سمّ الرَّدَى	
زهر ناب و کشندہ — زهر فوری کشندہ	سمّ نَقِيع	
آسمان — سقف خانه (مسکن ارواح ابرار)	سماء	
— ابر — باران (جمع : سَمَوَات، سَمَاءات)		
عالی امر.	سماءُ الْأَمْر	
آسمان شریعت بیان — عالم ملکوت	سماءُ الْبَيَان	
آسمان خواست خداوند — اراده الهیّ	سماءَ مَشِيت	
نیکوئی — جوانمردی — بخشش	سماءح	
سفره	سماط	
نام ستاره ای است	سماك	

آسمانی	سَمَاوِيٌّ
نشانه — علامت (جمع : سِمَات)	سِمَة
آسان — سهل	سَمْحَاء، سَمْحَه
(سَمَرْهُ و سَمَرَه سَمِير) ام) میخکوب کردن و محکم ساختن شب پیدار ماندن و شبانه	سَمَر
گفتگو آغاز کردن و افسانه پرداختن	سَمَرْأَء
مونث آسمَر بمعنى تیره رنگ — گندم گون	—
— بین سیاهی و سفیدی	سَمْع، سَمَاع
(سِمَعَه) شنیدن صدا	—
گوش — حس شنوایی	سَمْع
ماهی (جمع : سِمَاك ، سُمُوك)	سَمَك
مرغ آتشخوار — پرنده ای افسانه ای که در	سَمَنْدَر
آتش جای دارد — جانور آتش خوار	—
بلندی و بزرگی مقام	سُمُوق
(بكلمه سَمَاء مراجعت شود)	سَمَوَات
- (سَمَوَات اَمْر : آسمانهای شریعت الله)	—
شخص در عرب مشهور و معروف به وفاء	سَمَوَئِل
(بفارسی سَمُور) جانوری شبیه رویاه اتا	سَمُور
کوچکتر رنگش سرخ مایل بسیاهی که پوستش	—
را برای دستکش و لباس بکار میبرند -	—
پوست سمور (جمع : سَمَاء میر)	—

سَمُوم	سَمُوم
سَمُوم	سَمِّيَّ
سَمِّيَّ	سَمِّيَّ
سَمِّير	سَمِّير
سَمِيع	سَمِيع
سَمِين	سَمِين
سَنَت	سَنَت
سَنَادِس	سَنَادِس
سَنَان	سَنَان
سَنَانِير	سَنَانِير
سُبْلَه	سُبْلَه
سُنَّت	سُنَّت
سُنَّتِيَّ	سُنَّتِيَّ
سَنَد	سَنَد

سُندُس	پارچه لطیف و ابریشمی (جمع: سَنَادِس)
سُنَن	احکام دین — تکالیف شرعیه — وظائفی که برای پیروان دین معین میشود — رفتارها
سُنُوح	رسومی دقیق و معتبر و عمومی که از دیرباز مانده باشد
سُنُوحات	ظهور — خطور — پیدا شدن رأی و تدبیری در ذهن
سِنِین	واردات قلبیه — الہامات
سَوَائِل	سالها (مفرد: سَنَه)
سَوَاد	اجسام روان
سَوَادِج	سیاهی — سیاهی شهرکه از دور بنظر آید — شبح — (سواد مكتوب: رونوشت نامه)
سُواس	بكلمه سَأْذِج مراجعه شود
سُؤال	— (سَوَادِجُ صُنْعَكَ: بهترین مخلوقات تو)
سَوَاقِی	سیاستمداران — بزرگان و کسانیکه مورد اعتماد
سَوَانِح	قوم هستند (مفرد: سَائِس)
سَوَانِحْ غَيْبِيَّه	(سَأَلَ يَسَأَلُ) طلب کردن — استدعا کردن — پرسیدن — گدائی کردن
سَوَانِحْ غَيْبِيَّه	جویهای آب (مفرد: سَاقِیَه)
سَوَانِحْ غَيْبِيَّه	واقع — حوادث — امور مهم (مفرد: سَانِح)
سَوَانِحْ غَيْبِيَّه	مکاشفات غَيْبِيَّه

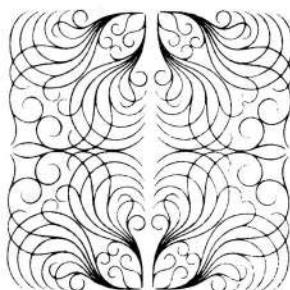
سُوءٌ	بدی - شر - آفت - فساد - زشت و بد (جمع : أَسْوَاء)
سَوْدَاء	سیاه - دراصللاح طب قدیم یکی از اخلاط چهارگانه بدن (مونث آسود)
سَوْرَةٌ	شدت - سطوت - هیبت - تندی و تیزی از لواح جمالقدم صادره در بخداد خطاب
سُورَةُ الصَّبْرِ	به حاجی محمد تقی نیریزی ملقب به ایوب برزودی - آید هنگامیکه ۰۰۰
سَوْفَ	(ساقَ يَسْوُقُ) راندن - در جلو خود انداختن و بردن
سَوْق	بازار (جمع : أَسْوَاقٌ)
سُؤْل	مقصد - حاجت - مورد سؤال
سَوْم	(سَامَ يَسْوُمُ) خوار و ذلیل کردن - کوفته کردن - مکلف کردن - برای فروش عرضه کردن
سَوْئٌ	راست - هموار (جمع : أَسْوَيَاء)
سُوئٌ، سُوئٌ، سَوَاء	یکسان - برابر - وسط - میانه - عدل مُگر - جز - غیر
سَوْدَاء	سَوْدَاء - (کنایه از حقیقت و کنه ضمیر و وجودان)
سِهَام	تیرها (مفرد : سَهْم)

سَهْر	(سَهِّرَة) بیدار ماندن در شب	
سَهْل	نرم و آسان — زمین هموار و پست	
سَهْل مُمْتَنِع	شعر و گفتاری که بشنیدن روان و آسان باشد و هر کس گمان کند که میتواند مثل آنرا بیاورد ولی برایش غیر ممکن باشد	
سَيَار	بسیار سبک‌کننده — کسی که بسیار سبیرو گردش کند	
سَيَارَه	" مؤنث سَيَار " کاران — قافله — هر ستاره‌ای که دور خورشید میگردد — ستارگانی که مکان خود را در آسمان تغییر مید‌هند و فاصله آنها نسبت بیکدیگر ثابت نیست	
سِيَاج	دیوار — پرچین — حصار (جمع : أَسْوَاجَه ، سُوج)	
سَيَاح	میرزا علی مراغه‌ای از اصحاب حضرت اعلیٰ و حضرت بهاء اللہ — میرزا محمد علی بن ملا محمد رضای محلاتی معروف به حاج سَيَاح (۱۲۵۲—۱۳۴۴ هـ ق) که از اتباع سید جمال الدین افغانی بود و از جانب ظل السلطان به عکاء مسافرت نمود و به چند زیان آشنایی داشته و سفرهای بسیار نموده تازیانه ها — شلاق ها (مفرد : سُوط)	

صاحب تیغ - مرد شمشیرزن - مجازاً بمعنى میرغضب وجلال - (جمع : سیّافه)	سیّاف
روش سخن و مجرای آن	سیاق
بدی ها - زشت ها و ناپسند ها - خطاهای گناهان (فرد : سیّنه)	سینهات
باران - بخشش	سیب
بزرگ - سورور - آقا	سید
سورور برگزیدگان - (حضرت رسول (ص))	سید اصیفیاء
لقب حضرت زین العابدین سجاد امام چهارم شیعیان	سید علی‌الساجدین
حضرت حسین بن علی بن ابیطالب امام سوم شیعه	سید الشهداء
حضرت بها الله سقراط حکیم رادر لوح حکماء باين لقب ملقب فرمودند	سید الفلاسفه
از القاب حضرت محمد است زیرا خداوند در شب معراج با و فرمود :	سید لولاک
" لَوْلَكَ لَمَا خَلَقْتَ الْأَفْلَاكَ "	
از القاب حضرت محمد	سید المؤسلین
پیشوای عالم هستی (از القاب حضرت محمد)	سید وجود
طریقه - رفتار - رویه - طرز عمل - اخلاق	سیرت، سیرة
مخصوص (جمع سیر)	

(۶۶۸) سُیوْل — سَيِّطَرَه

سَيِّطَرَه	غَلِبَه — قَدْرَت	
سَيِّف	شَمْشِير (جَمْع : آسِيَاف ، سُيُوف)	
سَيَّلَان	(سَالَ يَسِيلُ) روان وجا رى شدن آب يا ما يع دیگر	
سَيِّمِيَا	يک از فنون مرموزه — علم خواص واسرار	
سُيُوف شاھِرَه	حروف — علم طلس م وجاد و شمشیرهای کشیده و بر هنر	
سُيُول	(مفرد : سَيِّل)	

*	ش	
منظور شيراز ميپاشد		شين
— حَرْفُ الشِّين : حاجى شاه محمد امین منشادی ملقب به أَمِينُ الْبَيَان)		ش ه
منظور شاهزاد است		ش ، ش ه
شهر ، شهریزرا است		شهر
بارانها — قطعات ابرکه قطرات درشت بارد (مفرد : شُوْقُوب)		شاپیب
شومی — بد یمنی — نکبت — بد بختی آلودگی — آمیختگی — غش — عیب — نقص (جمع : شَوَائِب)		شآمت
جوان		شاب
شاجذ ، شاجذه تیز و بتان		شاجذ
مشهور و معروف		شاخص
خیره — خیره شد شاخصهُ الأَبْصَار کسيكه چشمهايش را باز نگاهدارد و پرهم		شاخصه
نزند و نگاه را بلند کند (چشمهاي باز و خيره که از حرکت بازمانده)		شارب
سبيل (موی روی لب) — آشامنده — نوشنده		

بيان کننده — شرح دهنده	شَارِح
فراری — کسیکه فرمان خدا را اطاعت نکند	شَارِد
قانون گذار	شَارِع
روشن و تابان — فروزان — آفتاب	شَارِق
خریدار — فروشنده	شَارِي
شاسع، شاسعه — دور	شَاسِع، شَاسِعَه
پهناور	شَاسِعَةُ الْأَرْجَاء
کنار — ساحل (جمع : شواطئ)	شَاطِئ
ادراك کننده — دارای شعور — بافهم و	شَاعِر
ادراك	ادراك
شفابخش — تند رستی دهنده — قاطع	شَافِي، شَافِيه
بلند — عالی رتبه	شَامِخ
برهنه — واضح — آشکار — کشیده (در مورد شمشیر)	شَاهِر، شَاهِره
بلند — مرتفع	شَاهِق، شَاهِقَه
کار — حال — رفتار — خوی و عادت — قدر	شَأن
ومرتبه و شوکت و عظمت — امر بزرگ و مهم (جمع : شئون)	شَئُون
دراصطلاح بيان عبارتند از : آيات، مناجات	شَئُون خَمْسَه
تفاسير، شئون علميه و الكلمات فارسيه	
سن جوانی — آغاز زندگاني	شَبَاب

شُبّاك	پنجره آهنی یا چوبی که خانه خانه باشد	(جمع : شَبَابِيك)
شَبِحِيهَ	مَوْهوم — بِنِ اصل	وجب
شِبْر	(شَبَعَ) سیورشدن از غذا	شَبَع، شَبَع
شِتَاء	زمستان (جمع : أَشْتِيهَ)	شِتَاء
شَتَات	پراکندگی — تفرق — پراکنده — متفرق	شَتَات
شَتْم	دشنا مدادن — ناسزاگفتنه	شَتْم
شَتَّى	متفرق — متفاوت — مختلف الا صل — پراکنده	شَتَّى
شِجَاج	(مفرد : شَجَه) — زخمها و جراحتها	(مفرد : شَجَه)
شَجَر	علی الخصوص در ناحیه سر — سر شکستن ها	درخت (جمع : أَشْجَار) (واحد آن : شَجَرَه)
شَجَرَهُ أَنيسا	عهد و ميثاق الهی در ظل این شجره اخذ	جمع : شَجَرَات)
شَجَرَهُ الْبَيْضاًء	شد	مقام مشیت که از مقامات سَبْعه است
شَجَرَهُ الْغَضَا	بكلمه غَضا مراجعه شود	شجاع — دلیر — دلاور (جمع : شُجَعَان ، شُجَعَاء)
شَجَبِيع	دشمنی و کینه وبغض	شَخْناء

شُخُوص— شُرب (۲۳۶)

(شَخْصَة) خیره شدن چشم — چشم را خیره کردن	شُخُوص
(شَدَّة) محکم کردن — استوار ساختن — قوی کردن	شَدَّ
کنایه از سفر — بارسفر بستن — سفرکردن سختی ها (مفرد : شِدَّة، شَدِيدَه)	شَدَّ رِحال شَدَّاد
(مفرد : شَدِيد) : سخت — تند (حبس شَدِيد) حبس چهريق است که عدد چهريق بحساب ابجد برابر شدید میشود)	شَدَاد
- آیام شِداد : آیام قیام یحیی ازل و مخالفتهای او و همراهانش)	
- سَنَة شِداد : سال صعود جمالقدم — آیام قیام یحیی ازل و مخالفتهای او و همراهانش در ادرنه)	
آواز خواندن — شعر را سرائیدن و خواندن تندی و تیزی — بدی و آزار — تندی بو پر بوی	شَدَ و شَدَّا شَدَّاء
بد خوئی — بد خلقی — شَدَّت خلاف و نزاع بادبان کشتن	شَرَاسَت شِراع
(شَرِبَة) آشامیدن — نوشیدن	شُرب، شُرب، شَرَب

شَرْح صَدْر	شَرْح صَدْر — شَرْقِيَّه	— (آشَرَبَ إِشْرَابَ) (م) نوشاندن
شَرْخَه	شَرْخَه	— شُرْبُ الدُّخَانِ ، شُرْبُ الْأَفْيُونِ : استعمال
شَرْخَه شَرْخَه	شَرْذِيه	دَخَانِيات و دَوْد — استعمال افیون ()
شَرْذِيه	شَرِس ، شَرَسَه	گشايش سينه و عقل و فهم
شَرْع	شَرْع	قطعه اي از گوشت بریده
شَرِعَه	شَرِعَه	پاره پاره
شَرِعَه	شَرِعَه	گروه کوچک مردم — دسته کم و کوچک —
شَرِس ، شَرَسَه	شَرِس ، شَرَسَه	مختصر و مقدار کمی از چیزی (جمع: شَرَادِم)
شَرِق	شَرِق	بد خو
شَرِقَه	شَرِقَه	(شَرَقَه) ایجاد راه و شریعت — آشکار
شَرِقَه	شَرِقَه	ساختن حق و براند اختن باطل — چیزی را
شَرِقَه	شَرِقَه	بلند و بسیار مرتفع نمودن — یافتن راهی و
شَرِقَه	شَرِقَه	ظاهر ساختن آن و بآن راه رفتن و مردم را با
شَرِقَه	شَرِقَه	خود بردن
شَرِقَه	شَرِقَه	طريقه — راه پیدا و روشن خداوند بسر
شَرِقَه	شَرِقَه	بندگان — شريعه (جمع : شَرَاع)
شَرِقَه	شَرِقَه	(شَرَقَه) برآمدن آفتاب — طلوع کردن
شَرِقَه	شَرِقَه	— (آشَرَقَه إِشْرَاقَه) برآمدن آفتاب —
شَرِقَه	شَرِقَه	دُرَخْشیدن — نورانی و روشن شدن — نورانی
شَرِقَه	شَرِقَه	و روشن کردن
شَرِقِيَّه	شَرِقِيَّه	آنچه که آفتاب صبح بدان تا بد — (خَذْ غَرَبِيَّه)

آنچه آفتاب شامگاه برآن بتاخد	
(مراجعه شود به لُشْرِقِيَّه و لاغْزِيَّه)	
دام (جمع : أَشْرَاك)	شَرَك
کفر — شریک دانستن برای خدا	شِرْك
گریزان — رمند — کسی که از اطاعت خدا	شَرُود
خارج شده (جمع : شُرُود)	
بدیها — فسادها (فرد : شَرّ)	شُرُور
رگ جهنده — سرخ رگ (جمع : شَرَائِين)	شَرْبَان
محلی راکه در کنار شط برای آب برداشتند	شَرِيعَه
درست شده است شَرِيعَه نامد و مجازاً	
بقوانين و احکام الهیه اطلاق میشود — دین	
— آئین — مذهب (جمع : شَرَائِع)	
طرف — جانب — سوی	شَطْر
قوانين — احکام — علائم دینی (فرد : شَعِيرَه)	شَعَائِر
مشغایره)	
قوم — طایفه (جمع : شُعُوب)	شَعْب
پراکندگی — بیسروسامانی	شَعْث
مو (جمع : أَشْعَار ، شِعَار ، شُعُور)	شَعْر ، شَعَر
موها (فرد : شَعَرَه)	شَعَرَات
مؤثی — مؤثین	شَعَرِيه
انوار — تابندگیها (فرد آن : شَعْشَعَه)	شَعْشَعَات

(شَعَرَوْ شَعَرَتْ) حسّ کودن — دریافت و دانستن — فهم و ادراک جو — (شَعِيرَه : یکدane جو) (شَغَفَه و شُغْفَه) زیاد شدن اشتیاق به چیزی — شدّت محبت — عشق و دلهاختگی دوستی فوق العاده — بالاترین پایه عشق (شَغَلَه و أَشْغَلَه) مشغول کردن — سرگرم نمودن (لا يَشْغُلُه شَانْ عن شَانْ : باز نمی دارد او را هیچ کاری از کار دیگر) (شَفَهَ يَشْفَى) تند رستی دادن — شِفَاء دادن و تند رست ساختن کنار و لبَهُ گودال وغیره خواهش کردن — درخواست غو یا کمک از کسی برای دیگری— (در اصطلاح میانجی شدن پیغمبران و مقرّان از گنهکاران در محضر الهی) لب ها (فرد : شَفَهَ) مهزبان لب -(شَفَّاتِن : دولب)	شُعُور شَعِير شَغَف شُغْل شِفَاء شَفَا شَفَاعَت شَفَّوات شَفُوق شَفَهَ

(۲۳۶) شفیق ، شفیقه - شکور

مهربان - دلسوز	شفیق ، شفیقه
(شَقَّ) (م) پاره کردن - دریدن متفرق ساختن	شَقْ شَفَه
لب گشودن - لب بسخن باز کردن - گفتار نفاق و جدایش - دشمنی و ناسازگاری	شِقاق
مخالفت کردن	
بدبختی - ضد سعادت - بدبخت شدن	شقاوت
گل لاله	شقايق
سرخ و سفید (موئث اشقر)	شقراء
چیزی است کف مانند که شتر وقت بانگ	شُقْشَقَه
کردن و مستی از دهان بیرون میآورد (جمع : شقاشق)	
بانگ کردن شتر	شُقْشَقَه
شقاوت - بدبختی	شَقَوَه ، شَقَوَه
بدبختی	شَقَن ، شَقَاء
بدبخت - ضد سعید (جمع : آشقياء)	شَقَى
برادر	شَقِيق
خواهر	شَقِيقَه
(شَكَّ) شک کردن و گمان بردن در کار	شَكْ
(شَكَرَ) سهاس و شکر نعمت	شُكْر
شکرگزار - بسیار سپاسگزار	شَكُور

شُمُّ الرَّوَاسِيٍّ — شَنَاعَتْ (٢٣٢)

شُمُّ الرَّوَاسِيٍّ	بَلْنَدِيهَايِي كَوَهْ (مَفْرِدٌ شُمُّ : أَشَمْ)	
شَمَائِيلٍ	سَمَتْ چَپْ — ضَدَّ يَعِينَ	
شِمالٍ	طَرْفَ چَپْ — ضَدَّ يَعِينَ — بَادِيكَه از طَرْفَ	
	قَطْبَ بُوزَدْ — ضَدَّ جَنُوبَ — شَوْمَ و نَامَارَكَ و	
	بَدِيعَنْ (شَمَالٍ نِيزَ بِمعْنَى طَرْفَ چَپْ — ضَدَّ	
	يَعِينَ — بَادِيكَه از طَرْفَ قَطْبَ بُوزَدْ مِيَباَشَدْ)	
	— (حَزَبِ شِمالٍ : بِه اصطلاح سِيَاسِيٍّ	
	جَدِيدٌ : چَپْ رُوَانْ ، اَهْل انقلاب)	
شَمَاءِمَه	عِطْرَ دَانْ — هَرآنْچَه بَوْئِيدَه شَوْدَ از بُسوَيِّ	
	خَوبَ	
شَمَائِيلٍ	شَكَلَ و صُورَتَ	
شَمْسٍ	آفَتَابَ — خُورْشِيدَ (جَمْعٌ : شُمُوسَ)	
شَمْسُ الْحَقِيقَةَ	كَنَايَه از مَظَهَرَامِرَاللهِ كَه آفَتَابَ حَقِيقَتَ اسْتَ	
شَمْلُ ، شُمُولٍ	(شَمِلَ — و شَمَلَ) اَحَاطَه كَرْدَنْ — فَرَا	
	گَرْفَتَنْ — بِهِمَه رَسِيدَنْ	
شَمَلٍ	جَمْعٍ — اَجْتِمَاعٍ	
شُمُولٍ	اَحَاطَه كَرْدَنْ — فَرَاگَرْفَتَنْ — هَمَه رَا فَرَارِسِيدَنْ	
شَمَّهَ	مُختَصِّرى — قَلِيلَى — كَمَى	
شَمَمِيمٍ	بَوَى خَوشَ	
شَنَاخِيبٍ	كَوَهَهَايِي بَلْنَدَ (مَفْرِدٌ : شَلْخُوبَ)	
شَنَاعَتٍ	كَرَاهَتَ — زَشْتَى	

زشتی — قُبْح — شناخت	شُنعت
زشت	شَنِيع، شَنِيعَه
آلودگیها — ناپاکیها — غَيْبَهَا — شک‌ها و تردید‌ها (مفرد : شائِبَه)	شَوَّابِث
راه‌های وادی‌یا کوه‌ها (مفرد : شَاجِنَه)	شَوَّاجِن
شاهراهها (مفرد : شَارِع) (مفرد : شَاطِئ)	شَوَّارِع شَوَّاطِئ
شعله و زبانه آتش‌بدون دود و تشنجی سوزان	شُواظ، شُواظِن
بلند (مفرد : شَامِخَه)	شَوَّامِخ
بلندیها — بلند‌ها (مفرد : شَاهِقَه)	شَوَّاهِق
خار (جمع : اشْوَاك)	شَوَّوك
فر و شکوه — جاه و مرتبه و بزرگواری — قوه و قدرت	شَوَّوكَت
تیر شهاب — سنگ آسمانی که با شعله ای مانند تیرگاهی هنگام شب در آسمان دیده میشود	شَهَابِ ثَاقِب
عالی ظاهر (ضد غَيْب) — کشته شدن در راه خدا — گواهی دادن	شَهَادَة
ستاره‌های جهنده (مفرد : شَهَاب)	شَهْب
انگبین — عسل	شَهَد

شَهَادَه	شهادت دهندگان — نمایندگان (فرد : شَهِيد)
شَهْر	ماه (جمع : أَشْهُر، شُهُورا)
شُهُود	حاضر شدن — دیدن چیزی — گواه شدن - گواهان (فرد : شَاهِيد)
شُهُور	[عالَم شُهُود : عالم امکان — عالم جسمانی] ماه ها (فرد : شَهْر)
شَهِيـ	خواهان و با اشتھاء
شَهِيد	گواه — حاضر — شاهد — کشته شده در را
شَهِير	خدا (جمع : شَهَادَه)
شَهِيق	معروف و مشهور — نامدار
شَهِيه	دم فرو بردن — صدای گریه که در سینه یا گلوبیچید
شَهِيه	مطلوب — پسندیده — مرغوب — دلپسند
شِيمَ	لذیذ — گوارا — دللهذیز
شِيمَ	شایع شدن خبر — همراهی — خبر
شِيمَ	چیز (جمع : أَشْيَاء)
شَيْطَان	لقب میرزا جواد برگانی که در شیراز به مخالَفت پرداخت و نیز لقب سید محمد اصفهانی
شِيمَ	ازلی و نیز لقب میرزا یحیی ازل
شِيمَ	خلق ها — خوی ها — طبیعت ها — عادتها

رویه ها (مفرد : شیعه)

* ص *

اصفهان

ص

(ص اصفهانی : صدرالعلماء اصفهانی)

صائب، صائبه

راست و درست - حق و رسا - ضد خاطر

صائل

حمله کنند - مهاجم

صائن

نگاهدارند - نگهبان

صابر

صبرکنند - شکیبا

صاحب

ملازم و معاشر

صاحبہ

زوجه - مصاحب و باری که زن باشد -

مؤتثِ صاحب

صاحبہ

صَیخَه - شدید - داهیه - قیامت

صادح، صادحه شخص یا پرنده ای که صدارابه آواز

بلند کرد - فریاد زن

صادر، صادره

بیرون آمد - ظاهر شده

صادع

قاضی - داور

صارم

برند - تیز

صاعقه

آتشی که از آسمان بزمین رسد - از هوش

برند - مرگ و هر عذاب کشند

- بانگ و صدای هولناک (جمع : صواعق)

مرد خواروکسی که به پستی و ستم تن در داده باشد — ذلیل	صَاغِر
متمايل — کسی که در حواچ خویش محتاج دیگری باشد — (شنوا — گوش فراد هنده به ند الوپند گیر)	صَاغِيَه
گویا — رسا — با صدا	صَافَرَه
شیپور — بوق	صَافُور
اسپی که بر سه پای ایستاده و سرسم چهارم را بزمین نهاده (جمع : صَافِنَات)	صَافِن
صف بستگان — فرشتگان	صَافِيَن
خاموش — ساكت	صَامِت
(صَبَّ —) (م) آب یا مایع را بختن	صَبَّ
بادونسیم که از طرف شرق بوزد	صَبَا
صبح	صَبَاح
خوبروئی — زیبائی — جمال	صَبَاحَت
سورت و پرتاثیری — شدت سرما — کفالت	صَبَارَه
بكلمه صَبِيَّه مراجعت شود	صَبَيَا
لقب میرزا یحیی ازل است نزد بابیان که از بیان حضرت آغلی در شرح جمله حدیث کُمیل گرفته شده (نورا شرق من صبح ازل)	صُبْحَ آَزَل
(صَبَرَه) شکیبائی	صَبَرَه

(صَبْغَةٌ) (م) رنگ کردن	صَبْغٌ، صَبْغ
رنگ (جمع : أَصْبَاغٌ)	صَبْغٌ
شراب صَبَح — آنچه صَبَح آشامیده شود	صَبْوُحٌ
کودک — جوان — پسری که بسن بلطف	صَبِيْعٌ
نرسیده باشد — رئیس — بزرگ قوم (جمع : صَبِيْعَانٌ)	صَبِيْعٌ
خوشرو — روشن رخسار	صَبِيْحٌ
دختری که به سن بلطف نرسیده باشد (جمع : صَبِيْأَيَا)	صَبِيْعَيَّةٌ
رسائل — أَوْرَاق — کتابها (مفرد : صَحِيفَةٌ)	صَحَائِفٌ
کاسه های بزرگ (مفرد : صَحْفَةٌ)	صَحَافٌ
روزنامه نگاری — نویسنده جرائد	صِحَافَةٌ
کاسه های کوچک — قدح	صَحَانٌ
زمین وسیع و بی درخت و سبزه	صَحَصَانٌ
رساله ها (مفرد : صَحِيفَةٌ)	صُحفٌ
میان سرای وجای پنهان اور جلوی عمارت —	صَحْنٌ
ظرف پهن و فراخ (جمع : صَحَانٌ ، صُحُونٌ)	
هوشیاری — صافی و روشنایی — بی ابریودن	صَحْوٌ
آسمان	
کاغذ نوشته شده — رساله (جمع : صُحفٌ ، صَحَائِفٌ)	صَحِيفَةٌ

صَحِيفَةُ حَمْرَاءٍ	كتاب عهدی — آثار قلم اعلی — آثار نازله	
صَحِيفَةُ فَاطِمَيَّةٍ	كلمات مكتونه	
صُخُورٌ	تخته سنگها (مفرد : صخره)	
صَدٌّ	(صَدَّ و) (م) مانع شدن — معانعت کردن	
	جلوگرفتن — (مانع شدن مردم از ایمان به انبياء)	
صُدُاع	— کوه	
صَدَاد	سر درد	
صَدَد	قصد	
صَدَر	سینه (قلب) — رئیس و مقدم و پیشوای اول	
	چیزی (جمع : صُدُورا)	
صَدُورُ الْحَرَارَةِ	— جلوس بر صدر : کنایه از ریاست طلبی و جاه طلبی (	
صَدْرِ رِمَجِلِس	لقب میرزا محمود صدر العلما فرید بی بالای مجلس	
صَدْع	شکستن — دونیم کردن	
صَدْفَه	غیلاف مروايد	
صِدْفَه	برحسب تصادف — اتفاقاً — تصادفاً	
صِدْقٌ ، صَدْقٌ	(صدق و) براستی گفتن — ضد دروغ	
صُدُور	(صدور و) (ال) حاصل شدن — حادث شد	

صُدُورِمُنْيَرَه — صِرْفِ آزَلَى (۲۴۴)

صُدُورِمُنْيَرَه	صُينه های روشن (منظور قلوب صافیه است)
صَدَى	بوم — جفد — تشنگی سخت — انعکاس آواز
صَدِيد	چرك زخم
صِرَاح	واضح و آشکار — پیدا و آشکار گفتن
صِرَاحِي	شیشه یا پیاله شراب — شیشه دهان تنگ
صِرَاط	که در آن شراب میکنند راه — طریق (جمع : صُرُط)
صَرَاف	پلی که در روز قیامت کبری بین صحرای محشر و بهشت موعود بر روی دوزخ کشیده میشود
كَنْد	زرشناس — کسیکه پول خوب را از بد جدا
صِرَافت	میل شخص — خالص بودن — اراده
صِرَافت	د لیری — بیباکی — شجاعت — برندگی
صَرَح	قصر — بنای عالی (جمع : صُرُوح)
صَرَصَر	باد شدید — طوفان
صُرُصر	یک نوع حشره (جیر جیرک)
صَرْعَى	مد هوش — بخاک افتاده
صِرْف	خلاصه — بی شائبه — خالص — بی غش —
صِرْفِ آزَلَى	غیر مغشوش
	مظهر امرالله که جز حق و حقیقت در وجود او چیز دیگری نیست

(صَرَّخَتْ) فَرِيادَ كَرْدَن — نَالَهُ وَاسْتَخَاشَهُ	صَرْبَخ
كَرْدَن — فَرِيادَ رَسْ خَوَاستَن	صَرْبَخ
صَدا — فَرِياد — بَانَگ — صَدَائِي قَلْمَ مَوْقِسَع	صَرِبْرَى
تَحْرِير	صَرِبْرَى
بَهْ خَاکْ غَلْطَيْدَه	صَرْبَخ
كَارْسَخَتْ وَ دَشَوارْ — سَخَتَنْ (جَمْع : صِعَابْ)	صَعْب
آَنْچَهْ بَسَخَتَنْ بَدْسَتْ آَيَدْ	صَعْبُ الْمَنَال
فَقِيرْ — بَنْ چَيْزْ — ضَعِيفْ	صُغْلُوكْ
سَخَتَنْ — دَشَوارْشَدَنْ	صُعُوبَتْ
(صَعِيدَتْ) بَالَّا رَفَتَنْ — بَهْ بَالَّا آَمَدَنْ —	صُعُودْ
(در اصطلاح بهائي فَوَّتْ كَرْدَنْ)	صَعِيدْ
زَمَيْنْ	صَعِيدْ
خَرْدَسَالَانْ — كَوْچَكْ هَاهَا (مَفْرَد : صَغِيرْ)	صِغارْ
(صَغِيرَتْ وَ صَغِيرَتْ) كَوْچَكْ شَدَنْ وَنَاجَيْزْ	صِغارَهْ، صِغارَةْ
گَرْدِيدَنْ	صِغارْ
خَرْدَى — كَوْچَكَى — كَوْدَكَى	صِغارْ
- (صَغِيرِ سِنْ) : خَرْدَسَالَى — طَفَولِيتْ (	صِفَّ
(صَفَّتْ) نَظَمَ دَادَنْ — صَفَ بَسْتَنْ	صِفَّ
پَائِينْ مَجَلسْ — كَفَشَكَنْ — مَقَامَ پَسْتْ	صَفَّ نِعَال
غَوْ — بَخْشَشْ	صَفْحَ
زَرْدَ رَنَگْ (أَمْؤَنَثِ أَصْفَرْ) — زَرْدَآَبْ (ما يَعْسِى	صَفْرَاء

زرد رنگ درین انسان که از بید خارج میشود	
— مقام امضا	صفص
زمین هموارو کناره کوه برگزیده	صفوت
کنایه از حضرت رسول اکرم (ص) است مرغ شکاری (جمع: صُقُور)	صفوت آنِبیاء
ناحیه — طرف — سرزمین — حد — مرتبه (جمع : أَصْقَاع)	صقر
کلمه ای که در مقام دعوت و خواندن مردم تلفظ میکنند یعنی بشتابید، حاضر شوید	صلاء
(صَلَّى يُصَلِّي) نمازگزاردن — رحمت فرستادن خداوند — دعاکردن — درود	صلاة
فرستادن	
(أَصَلِّ اللَّهُمَّ : خدا یارحمت خود را بفرست (نازل کن)	
نماز — رحمت خدا بر بندگان (جمع: صَلَوات)	صلات، صلوة
— صلوة مَبْسُوطَة : نماز کبیر	
صلاح، صالحیة (صَلْحٌ و صَلَحَ) نیکوشن — صالح شدن — دارای شایستگی و صلاحیت گردیدن	صلاح
بدار آویختن	صلب
سخت — شدید — درشت — قوى — نسل	صلب

ولد - ستون	فَقَرَاتٍ - پشت - نطفه	-
نژاد	(جمع : أَصْلَابٌ)	
صلدَه ، صِلَدَه	سخت - ذُرَخْشَنْدَه و صَيْقَلَى	صلبَه
عطیه احسان	- جایزه (جمع : صِلَاتٌ)	صله
دار		صلپِ
کران (مردم کر) (مفرد : أَصَمٌ)		صم
سخت - بسیارشدید - کر		صماء
سکوت - خاموشی		صقت
مهستر و سرور - بسیار پایینده - آنکه		صمد
همه نیاز مند او باشند - یکی از صفات		
باریتعالی		نیت
الهی - خدائی		صمد'انی، صَمَدَا
شمشیربران		صمدی
ماده چسبناک که از درخت خارج و در		صمصام
روی پوست آن منجمد شود ، واحد آن		
صمغَه		صمغ
بزرگان - رؤسای قوم (مفرد : صَنْدِيد)		صنادید
(صَنَعَ -) (ام) ساختن - انجام دادن -		صنع
رفتار کردن		
ساختن - آفریدن - احسان - نیکی -		صنع
رزق - اثر - کار - ساخته		

صَنْعَت ، صَنْعَت مَكْتُومَه : علم کیمیا — کیمیاگری	صَنَم
بت (جمع : أَصْنَام)	صَنَمْ أَعْظَم
بت بزرگ (در الواح مبارکه به میرزا یحیی ازل اطلاق شده)	صَواب
راست و درست — حق — لایق — سزاوار — ضد خطأ	ضَدَّ خَطَا
آتشهای آسمانی (مفرد : صَاعِقَه)	صَوَاعِق
دیرها — عادتگاهها — کنیسه ها (مفرد : صَوْمَعَه)	صَوَامِع
جهت — طرف — ناحیه — راست و درست — ضد خطأ	ضَدَّ خَطَا
صورت ها (مفرد : صُورَت)	صُور
بوق — شاخی که در آن مید مند و صد امید هد شیپور بزرگ	صُور
شیپوری است که إسرافیل طبق اعتقادات اسلامی در روز رستاخیر در آن مید مد و مرد گان زنده می شوند	صُور إِسْرَافِيل
(صَالَ يَصُولُ) حمله کردن و غلبه نمودن — هجوم بردن	صَوْل
قهرو غلبه — بزرگی — قدرت — هیئت — هیمنه و جلال	صَوْلَت

صُونَ - صَيْلَم

(٢٤٩)

صُونَ	حَفْظ و نَگَهْدَارِي
صَوْم	رُوزَه
صَهَار	دَامَادْشَن - دَامَادْگَرْفَتَن
صَهَبَاء	شَرَاب
صَهَر	دَامَاد - قَرَابَت - قَبْر (جَمْع : أَصْهَار)
صَيَاح	فَرِيَادْزَدَن
صَيَانَات	حَفْظ - نَگَهْدَارِي كَرْدَن - مَحَافَظَت
صَيَّب	اَبْرَبَارَانِي - بَارَان شَدِيد
صَيَّبَت	آوازَه - شَهَرَت
صَيْحَه	(صَاهَ يَصِيحُ) فَرِيَاد شَدِيد - نَدَاكَرْدَن -
صَيْرُورَة ، صَيَّر	بَلَند و شَدِيد - صَدَا كَرْدَن
صَيَّف	(صَارَ يَصِيرُ) اَگْرَدِيدَن - شَدَن - اِنْتَقَال و تَحْوَل
صَيْلَم	تَابَسْتَان
	بَلَاي سَخَت - وَاقِعَه طَاقَت فَرْسَا

* ض *

نگاهدارنده - نیرومند - حاکم - قائد -	ضابط
با صطلاح عثمانیان افسر قشون را گویند (جمع : ضباط)	ضاحیه
آشکار و ظاهر مانند خورشید (جمع آن ضواحی) : کرانه ها - ناحیه ها	ضاری، ضاریه
مودی - اذیت کننده - درنده	ضالل، ضالله
گمراه - گمشده	ضئیل
لا غر - حقیر و نزار	ضُباط
بكلمه ضابط مراجعه شود	ضَّحَّ، ضَّجِيج
(ضَّجَّ يَضْجُّ) ناله و بیتابی کردن و فرباد زدن از ترس	ضَّحْضَاح
همسر - هم پستره	ضَّحْضَاح
وقت قریب به ظهر ظهر	ضُخاء
آب کم عمق	ضُحْضُحَاء
چاشتگاه - هنگام برآمدن آفتاب - خورشید	ضُحْلَى
(ضرّه) زیان رسانیدن	ضرّ، ضَرَّ
سختی و قحطی - اذیت و آزار - زیان و	ضراء
محنت - تنگدستی	
فروتنی نمودن - تضرع و زاری کردن	ضراعت

ضرام	هیزم افروخته - برافروختگی و زیانه کشیدن
ضرب	آتش (ضرب - زدن)
ضریح	مرقد - ساختمان روی قبر
ضربر	کور - نایبینا - بیمار نزار - زیان بخش
ضعاف	ناتوانان (فرد : ضعیف ، ضعوف) (ذریجهٔ چاعافاً : اولاد ناتوان)
ضعافه	ضعیف بودن - سست گردیدن
ضعف	د و برابر هرچیز - دوچندان - زیاده هرچیز
ضعائين	بطور غیرمحصور (جمع : أضعاف)
ضلال، ضلاله	حدق ها - کینه ها (فرد : ضغیمه) (ضلّ - گمراه شدن - ازراه دین و حق
ضلوع	خارج شدن - گم کردن راه (ضلّ سعیه : کوشش او به در رفت)
ضیاد	زن - زوجه - دنده - استخوان پهلو دنده ها - استخوانهای پهلو (فرد : ضلوع) پارچه و مرهمی که زخم و چراحت را با آن می بندند
ضمان	التزام پرداخت عین یا قیمت چیزی که تلف شود یا معین گرد د

باطن انسان — قلب — اندرون دل — اندیشه	ضَمِير
و راز نهفته دل (جمع : ضَمَائِر)	
بخل ورزیدن — تنگ نظری	ضَنْتَ
تنگی دره رچیزی — سختی — تنگی معیشت	ضَنْك
قوانین — دستورات — حکم های کلی که بر	ضَوابِط
جزئیات منطبق گرد د (فرد : ضَابِطَه)	
روشنایی — نور (جمع : أَضْوَاء)	ضُوء ، ضَنْءَ
داد و فریاد — شورش و غَوْغَاء — هیاهو و	ضَوْضَاء
هیجان و همهمه مردم	
روشنایی	ضِيَاءُ
بكلمه ضَيْعَه مراجعه شود	ضِيَاع
تباه و فاسد شدن — تلف و ضایع شدن	ضَيَاع
مهما ن شدن — مهمانی — مهمانداری	ضِيَافَة
(ضَاعَ يَضَيِّعُ) تلف شدن — مهملا شدن واژ	ضَيَاع
بین رفتن	
آب و زمین زراعتی — زمین غله خیز	ضَيْعَه
(جمع : ضِيَاع)	
میهمان (جمع : ضُيُوف)	ضَيْف
(ضَاقَ يَضِيقُ) تنگی — تنگ شدن	ضَيْق ، ضَيْق
تنگ — ضَدَّ وسیح	ضَيْق ، ضَيْقَه
تنگ	ضَيْقَيه

* ط *

ط	رمز کلمه بهاء ، طاهره ، طهران
طایئر	پرنده (جمع : طیور ، آطیار)
طائیع	مطیع - فرمابنده
طائف	طواف کننده
طاری	- طائین حَوْل : در اصطلاح بهائی به مؤمنینی اطلاق شده است که در چوار حضرت بهاء الله بسر می برند
طاری	بلا و پیش آمد ناگهانی - مونث طاری (جمع : طواری)
طاری	طرح کننده
طارید	رد کننده - طرد کننده
طارام	گند - سراپرده - چوب بست - نرد چوبی
طاری، طاری	یا فلزی
طاری، طاری	ناگاه در آینده - ناگاه روی آورنده - خلاف اصلی - غریب
طاغوت	(جمع : طُرّاء)
طاغوت	شیطان - پرطغیان - سرکش - متعدی - هرچیز باطل که آنرا پرستش کنند - بت (جمع : طواغیت)

سرکش (جمع : طغاة)	طاغی
سرشار - لبریز	طاغی
طلوع کننده - آشکار	طالع
داهیه - حادثه عظیم - بلای سخت -	طامه
قيامت	قيامت
طامه، طامه الکبیری قيامت - روز قيامت	طامه
ظاهر، ظاهره پاک - پاکیزه - مبترا از عیب	ظاهر
آنچه بر فراز زمین است مانند آسمانها	طباق الارض
طبیعت ها (فرد : طبیعت)	طبایع
سرشت - بیهاد (جمع : طباع)	طبع
پوشش - ظرف (جمع : اطباق، اطبیقه)	طبق
همه - تمام - جمعاً	طرا
بكلمه طبیقه مراجعت شود	طرائق
زینت - زیور	طراز
شادمانی - اهتزاز و جنبش از شادی و نشاط	طراب
- شادی	
(طرد) راندن و دور کردن با خشونت	طرد
- تبعید نمودن - (طرد شده، مطرود) :	
رانده شده - اخراج شده	
مرد کریم و جوان مرد - اصیل و نجیب	طرف
(جمع : اطراف)	

طرف	جَابٌ (جمع : أَطْرَافٌ)
طُرُقٌ	رَاهٌ هَا (مفرد : طَرِيقٌ)
طَرَيْ	تَرْوِيَةٌ و شَادَابٌ
طَرَيْانٌ	عَارِضٌ شَدَنٌ — وَارِدٌ شَدَنٌ
طَرِيقٌ	أَفْتَادَه بَخَاكٌ — افْكَنَدَه
طَرِيقَةُ الْمُثْلٍ	بَهْتَرِين رَاهِيَّه کَه بَایِد پِیروَی کَرَد
طُعُومٌ	طَعْمٌ هَا (مفرد : طَعْمٌ)
طُغَاءٌ	گَرْدَنَشَانٌ (مفرد : طَاغِيٌّ)
طُغْرَاءٌ ، طُغْرَئٌ	چَند خطَ منْحَنِيٌّ تُودِر تُوكَه كَلمَه يَا اسْمَ
	شَخْصٌ دَر ضَمَن آن گَنْجَانَدَه مِيشَوَد و بِيَشَتَر
	رَوِي مَسْكُوكَات يَا مَهْرَيَانَامَه هَاي سَلْطَان نَقْشَ
	مِيكَرَدَنَد — فَرْمَان — مَنْشُور — بَخَش
	(جَمْع : طُغَرَيَاتٌ)
طَغِيٌّ	طَغِيَانٌ و گَرْدَنَشَيٌّ (اعْرَاضَ اِمَارَالله)
طَقَّ	زَمِينٌ كَربَلَاه
طَفْحٌ ، طَفُوحٌ	(طَفَحَ — سَرْشَار و لَبَرِيزَه کَرَدن — مَسْتَازَ
	شَرَاب شَدَن — پَرْ كَرَدن
طَفَحَاتٌ	لَبَرِيزَهها — آنچَه اَزْلَب ظَرْفَ پَر اَزْآب مَيرِيزَه
طَفَحَه	جَرْعَه
طَفَيفٌ	اَندَك — حَقِير و پَسْت و فَرَوْمَاهِيَه
طَقْسٌ	رَسْم و روْش — نَظَام و تَرتِيب و آدَاب ذِينِي —

(جمع : طُقُوس) محصلین - جویندگان - افراد خواهان .	طلّاب
(مفرد : طَالِب) فصاحت - فصیح و تیز زیان شدن - خندان و گشاده رو شدن	طلّاقَت
زیبائی - خوبی بكلمه طَبِیعَه مراجعه شود	طلّاوت
چیزها - رخساره های زیبا - (مظاہر مقدّسه که هر بک طَلْعَت الْهَی هستند) - (طَلَعَاتِ فِرَدُوس : اهل بهشت)	طلّایع
طلّعة ، طَلْعَت دیدار - رؤیت - وجه - چهره	طلّعَات
(جمع : طَلَعَات) حضرت بھاء اللہ حضرت باب	طلّعَت آبُھی طلّعَت آعلیٰ
کنایه از مفهوم امر الہی که طلعت الہی است حضرت علی (ع)	طلّعَت بِیَعْشَال
فصیح - (طَلْقُ اللِّسَان) : دارای زبان گویا و فصیح)	طلّعَت عَلَوی طلّق
غیر مقید - آزاد - گشاده رو جای مرتفع - تپه - نمودار	طلّق ، طَلْق ، طلّق طلّ

(طَلَعَ) ظاهرشدن و طلوع کردن — بیرون	طلوع
آمدن — نمایان شدن	
(طَلَعَ و طَلَحَ) برآمدن — بالا رفتن آفتاب	
مقدمه لشکر — پیشرو سپاه — (آثار اولیه)	طَلِيْعَه
(جمع : طَلَابِيع)	
آزاد — رها — غیرمقید — فصیح — گشاده رو	طَلِيق
(طَسَّتَ) (ام) لمس کردن — زنی را مورد تمتع	طَمْث
قرار دادن	
وسط دریا — دریای بزرگ	طَمْطَام
(طَمَسَ) تاریک شدن — از نور رفتن	طُمُوس
طنین — صدای زنگ — صدای تار و تنبور و	طَنْطَنه
امثال آن — فروشکوه	
صدای مگس و پشه و امثال آنها — صدای	طَبَهِين
ناقوس	
بكلمه طَائِفَه مراجعه شود	طَوَاعِيف
بلا و پیش آمد های ناگهانی — عوارض	طَوَارِئِ
(مفرد : طَارِئَه)	
شیاطین — فریبندگان (مفرد : طَاغُوت)	طَوَاعِيت
(طَافَ يَطُوفُ) گرد جاشی گشتن — دور کعبه	طَوَاف، طَوَف
گردیدن	
توب	طُوب

خوشابحال - مژده باد - بشارت باد	طُوپی
خیر و سعادت و خوشی - نام درختی در بهشت	
کوه بزرگ (جمع : آطَوَاد)	طَوْد
نام کوه سینا که احکام عَشَرَه در آنجا بر حضرت موسی نازل شد - کوه - ساحت خانه	طُور
یکبار (جمع : آطُوار)	طَوْر
بطیب خاطر - از روی میل و بد لخواه	طَوْعَاء
گردن بند (جمع : آطُوق)	طَوْق
(طَالَ يَطُولُ) دراز شدن - فزوئی گرفتن - غالبه آمدن	طُول
درازتر (مذکر : آطُول)	طُولی
باطن و نهان شخص - راز و قصد	طَوْبَت
پاک - پاک کننده	طَهُور
(طَوْیَ يَطُوی) درهم پیچیدن - در نوردیدن - با آخر رسیدن راه - تمام کردن زندگی کسی	طَیّ
پُرَان - پرندہ - پرتاپ شده	طَيَّار
(طَابَ يَطِيبُ) شفایافت - بهبودی - پاک و پاکیزه و زیبا گردیدن	طِبِیْب

طیب	بوی خوش - میل و خوشی طبع (جمع : آطیاب)
طیب	خوب - زیبا - نیکو سرشت - احباب
طینز	پرندگان (مفرد : طائیر) گاهی طینز بر مفرد نیز اطلاق میشود)
طیران	(طار یا طینز) پرواز کردن - پریدن
طیش	بسیاری - سبکسری - تند خوئی - خشم
طیلسان	جامه گشاد و بلند که بد و شمیاند ازند - دستمال بزرگی که بر روی عمامه میانداختند
طین	و تا روی شانه ها میرسید
طیور	رگل - خاک پرندگان (مفرد : طائیر)

* ظ *

- (إِنَّهُ لَظَاهِرٌ : أَوْ مُظَاهِرٌ مِنْ أَسْتَ - مُظَاهِرٌ	ظاہر
اسْمَ ظَاهِرٌ مِنْ أَسْتَ ()	
پیروان گُمان و ظَنَّ	ظائین
دَمْ شَمْشِيرٍ - تَيْزِي شَمْشِيرٍ - لَبْهَ تَيْغٍ	ظُبْهَ، ظُبْهَاءُ
سَايِهٍ - شَبٍ يَا قَسْمَتِي اَزْ شَبٍ (جَمْعٌ : ظِلَالٌ	ظلل
، أَظْلَالٌ ، ظَلُولٌ) - آسَايِشُ وَ نَعْمَتُ	
تَارِيكٍ	ظَلَامٌ
ظَالِمٌ هَا	ظَلَامٌ
(مَفْرَدٌ : ظَلَمٌ بِعْنَىٰ : سَايِهٍ بَانٍ - جَائِيٌّ صَفَّهٌ	ظلل
مَانِدَكَه اَز سَرْمَا وَ گَرْمَا بَآن پَنَاه مِبِيرَنَد	
(ظَلَمٌ -) سَتَمْ كَرْدَن	ظلم
(ظَلَمٌ -) تَارِيكَ شَدَن	ظلم
بَسِيَارٌ تَارِيكٍ - تَارِيكٍ	ظلماءُ
تَارِيكٍ هَا (مَفْرَدٌ : ظَلْمَةٌ)	ظلمات
بَسِيَارٌ ظَالِمٌ - بَسِيَارٌ سَتَمْ كَرْدَن (دَرَآيِه " إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ " بِرْ طَبْقَ تَبَيِّن حَضْرَتُ عَدَالِيَّه بِعْنَىٰ مَظْلُومٌ آمَدَه اَسْتَ)	ظللوم
سَايِهٍ دَارٍ - آنچِه سَايِهٍ دَائِمٌ دَاشْتَه باشَد	ظلبل

- (ظَلَّ ظَلِيل : سایه، دائم)	
تشنه عطَش شدید	ظَفَّان ظَمَاء، ظَمَاء
تشنگان — آرزومندان — مشتاقان (مفرد : ظَفَّان)	ظَمَاء
(ظَنَّ) دانستن و یقین کردن — گُمان کردن — یکطرف از دوطرف امر را ترجیح دادن	ظنَّ
پشت (جمع : ظُهُور) — قُوَّةُ الظَّهَر : پشتیبان — پشت گرمی)	ظَهَر
— ظَهَرًا لِّاسْلَام : پشتیبان و حامی اسلام) (ظَهَرَ =) آشکار گردیدن — پس از پنهانی هویداشدن پشتیبان — یار و مددکار	ظَهُور ظَهِير

* ع *

ع	مقصود عراق یا عشق آباد یا بعض اسماء دیگرکه با حرف ع شروع میشوند میباشد
عائِدَات	درآمد ها - سود ها (مفرد : عائِدَه ، عائِدَه)
عَابِقَه	خوشبو
عَاجِل	شتاپ کننده - شتابنده - بیمهلت - فوری
عَارِف	دانان - شناسنده - خداشناس - شکیبا
عَاشر	صبور - فهمیده - حکیم رتایی
عَاصِف	تد و شدید - باد تند و سخت
عَادِم	حفظ کننده - نگاهدارنده - بازدارنده از
عَاصِمه	لغزش و خطأ
عَاصِم، عَاصِ	پایتخت . (جمع : عواصم)
عَاطِف	نافرمان - سرکش - گناهکار (جمع : عصاة)
عَاطِل	توجه کننده - مهریان
عَاقِد	بیهوده - بیفایده - مهمَل - بی پیرایه
عَاقِد	و عاری از زینت و آرایش
عَاقِف	اجراء کننده صیغه نکاح یا معامله - عقد
عَالَم	کننده - محکم کننده پیمان - گره زننده
عَالَم	ساکن - متوقف در یک محل
عَالَم	جهان - گیتی - دنیا - روزگار - خلق -

(جمع : عَالَمُ)	
عالِم خلق	عالَم امْكَان
علم حق به بندگان - عالم معنی - دورة شریعت - (عالم ذرّ : حقائق و تعینات و تشخصات واستعدادات و قابلیات انسان در مرآت علم الهی)	عالَم ذرّ
فرشتگان بلند مرتبه	عالیین
موج دریا - جریان سیل	عُباب
بندگان (مفرد : عَبْد)	عبداد
عبداده ، عبودیّة (عَبْدَه) خدارا پرستش نعودن و ازاو پیروی کردن - اظهار فروتنی و خواری کردن - پرستیدن	عبداده
شجیع - دلیر - خصم افکن	عَبَاس
بنده - بندۀ خدا - زرخید (خلاف حُرّکه آزاد باشد)	عبد
(جمع : عَبِيد ، عِبَاد ، عَبَدَه)	
لقب میرزا آقا جان خادم الله که کاتب و حسی بود	عبد حاضر
اشک ها (مفر : عَبَرَه)	عبرات
تنبه و پند گرفتن - پندی که ازنظر کردن در احوال دیگران حاصل شود (جمع : عَبَرَه)	عبرة

يَهُودِي - لُغَةٌ وَزَيْنٌ يَهُود	عَبْرِي ، عِبرَانِي
(عِيقَّ) وزَيْدٌ نَسِيمٌ خَوْشَبُويٌّ - مُنْتَشِرٌ	عَبْقَ
شَدٌّ بُوْيٌّ خَوْشٌ	
مَرْغُوبٌ وَخَوْشٌ آيِنَدٌ - نِيكُونْفِيسٌ - زَيْيَا وَ	عَبْقَرَىٰ
شَغْفَتٌ انْجِيزٌ	
بِكْلَمَهٌ عَبْدٌ مَرَاجِعَهٌ شُودٌ	عَبْدِيدٌ
سَرْزِيشٌ	عِثَابٌ
سُرْگُونِيٌّ	عِثَالٌ
دَرْگَاهٌ - آسْتَانٌ - آسْتَانَهٌ (جَمْعٌ : عَتَبَاتٌ)	عَتَبَهٌ
عَشِيرَهٌ - اُولَادٌ وَاحْفَادٌ - خَانُوَادَهٌ	عِثَرَتٌ، عِثَرَهٌ
(اَهْلٌ بَيْتٌ پِيغْمِيرِ اَكْرَمٍ (صَرَّ))	
(عَتَقٌ وَعَتْقٌ وَعَتَاقَهٌ) كَهْنَهٌ وَقَدِيمَهٌ	عَتَقٌ، عِثَقٌ
شَدٌّ نٌ	
كَهْنَگٌ وَقَدْمَتٌ	عَتَقٌ
(عَتَقٌ) رَهَائِيٌّ - آزادَشَدَنٌ اَزْبَندَگَىٌ	عَتَقٌ، عِثَقٌ
- (أَعْتَقَ اِغْتَاقَ) آزادَكَرَدَنٌ اَزْبَندَگَىٌ	
- رَهَانِمُودَنٌ	
آزادَىٌ - شَرْفٌ - نَجَابَتٌ - جَمَالٌ قِدَمٌ -	عَتَقٌ
خَلْوَصٌ اَصْلٌ - زَيْيَائِيٌّ	
سَتمَ كَرَدَنٌ - سَرْكَشِيٌّ وَتَكْبِرٌ - اَزْحَدَّ دَرٌ	عُنُوْ
گَذَشْتَنٌ	

عَتْقٌ ، عَتْقٌ	(مص) بِهَا لَرْسِيْدَنْ سَنْ - پِرسَالْگَشْتَنْ
عَتِيقٌ	كَهْنَه - قَدِيمٌ
عَثِيرٌ ، عَثِيرٌ	(عَثَرٌ وَعَثَرٌ وَعَثَرٌ) لَغْزِيدَنْ -
	بَسْرَ دَرْ افْتَادَنْ - افْتَادَنْ
عُجَابٌ	شَكْفَتْ آُور - حَيْرَتْ آُور
عَجَاجٌ	گَرْدَ وَخَاك - غَار
عُجْبٌ	خَودَپَسْنَدِي - خَودَبَيْنِي - كَهْرَ وَگَرْدَنَكْشِي
عَجْزٌ	(عَجَزٌ وَعَجَزٌ) نَاتَوْانَ شَدَنْ - بَسْتَوه
عَجْلٌ	آَمَدَنْ ازْ كَارَ وَعَدَمَ تَوَانَائِي الْجَامَ آَنْ
عَجَّالٌ	گُوسَالَه
عَجَمٌ	نَزَادَ غَيْرَ عَرَبَ اَعْمَ ازْ اَيْرَانِي وَتَرَكَ وَأَرْوَيَاشِي
	- اَيْرَانِيَانَ - فَارَسِي زَيَانَانَ
عَجَيْجٌ	فَريَاد - فَغان
عَجَيْبُونَ	آَمِيختَه شَدَه - سَرْشَتَه شَدَه - خَمِيرَشَدَه
عَدَّا ، مَا عَدَّا	جز - بَغَيْرَ - بَجز - دِيَگَر
عَدْلَ ، عَدَالَة	(عَدَلَ) دَادَگَرِي نَعُودَنْ - رَاهَ رَاسَتْ
	رَفْتَنْ
	(عَدَلَ إِلَيْهِ : بَسْوَى او بازَگَشت)
	(سِبْطِي عَدَل : (سِبْطِي درْمَقَابِلِ قَبْطِي :
	مؤْمنَ بِهِ حَضْرَتْ مُوسَى (ا)
	(عَدَلَ مُعَدَّالَة) دَادَگَرِشَدَنْ - عَادَلَشَدَنْ

ِعَدْل ، عَدْيَل — عَرَار (۲۶۶)

نظیر — همتا	ِعَدْل ، عَدْيَل
(عَدَمَ —) (ام) نیست و نابود کردن چیزی	عَدَم
— معدوم نمودن	
بكلمه عَدِيم مراجعه شود	عُدْمًا
دشمن (جمع : أَعْدَاء)	عَدُوٌّ
ستم و تعدی بی حد	عُدْوَان
جای بلند و دور	عُدْوَه
— عَدْوَةُ الْقُصُوى : جای دور	
معدود — شمرده شده	عَدِيدَه
نظیر — همتا	عَدْيَل
نیست و نابود شده — احمق — حقیر —	عَدِيم
ديوانه	
بی نظیر — بی مثل	عَدِيمُ الْمِثَال
بی مثل و مانند — بی نظیر — بی همتا —	عَدِيمُ الْنَّظِير
بی هَمَال	
شرم وحیا — گونه — رخسار — موی گوشه	ِعَذَار
پیشانی	
گُوارا — آب شیرین	عَذْب
دوشیزه — باکره	عَذْرَاء
بیابان — فضای باز	عَرَاءً
گل خوشبوی صحرائی	عَرَار

عِرَاقِيٌّ	ایرانی-فارسی زبان (لَخْنِ عِرَاقِيٌّ یا لِسَانِ عِرَاقِيٌّ : زبان فارسی)	ایرانی-فارسی زبان
عِرْمَد	شخص بد خو	شخص بد خو
عَرْش	تخت — سقفِ خانه — پایه و ستون	تخت — سقفِ خانه — پایه و ستون
	(جسم مقدّس مظہرا مَرَالَةَ)	(جسم مقدّس مظہرا مَرَالَةَ)
	(جمع : أَغْرَاش، عُرُوش)	(جمع : أَغْرَاش، عُرُوش)
عَرَصَة	(عَرْش رَحْمَانِيَّه — هَيْكَل جسمانی مظہرا مَرَالَةَ)	(عَرْش رَحْمَانِيَّه — هَيْكَل جسمانی مظہرا مَرَالَةَ)
عَرَصَةَ كَفَن	(استقرار بر عَرْشِ ظُهُور : اظهار امرکردن)	(استقرار بر عَرْشِ ظُهُور : اظهار امرکردن)
عَرَض	میدان — فضای جلویِ عمارت (جمع عَرَضَات)	میدان — فضای جلویِ عمارت (جمع عَرَضَات)
عَرَض	میدان آفرینش — اقلیم هستی — عالم وجود	میدان آفرینش — اقلیم هستی — عالم وجود
	(عَرَضَ) نمودن و ظاهر کردن — نشان دادن	(عَرَضَ) نمودن و ظاهر کردن — نشان دادن
عَرَض	امربی دوام و بقا — غیر قائم بذات و قائم به غیر (جمع : أَغْرَاض)	امربی دوام و بقا — غیر قائم بذات و قائم به غیر (جمع : أَغْرَاض)
عَرْف	بُوي خوش	بُوي خوش
عِرْفَان، مَعْرِفَة	(عَرَفَ) شناختن و علم و اطلاع —	(عَرَفَ) شناختن و علم و اطلاع —
	شناشی و دید و بینش باطنی — خداشناسی	شناشی و دید و بینش باطنی — خداشناسی
	— دانستن بعد از نادانی	— دانستن بعد از نادانی
عَرْفَه	روز نهم ذیحجه	روز نهم ذیحجه
عِرْق	رگ سریشه — اصل و ریشه چیزی (جمع : عُرُوق ، أَغْرَاق)	رگ سریشه — اصل و ریشه چیزی (جمع : عُرُوق ، أَغْرَاق)

بنیان کن — لشگرانبوه — شدید	عَرَمَرَم
سردی تب ولزه اول آن	عُرْوَاء
(عَجَّ) بالا رفتن — صعود — پرواز کرد ن — بلند گردید ن	عُرُوج
دسته — دستاويز — رسماً (جمع : عُرَى) رسماً محکم — دستگیره محکم — (کنایه از عقیده درست)	عُرْوَة
لخت — بر هنہ	عُرْيَان
سایبان — داریست درخت انگور — آغل	عَرِيش
خوابگاه شیر — نیستان — فضای خانه	عَرِين
(عَزَّ) عزیز و قوی شدن — (ضد ضعف) ارجمندی — خلاف خواری	عَزَّ ، عَزَّة
اراده ها — میهمانی ها	عَرَائِم
غیرشدن — ارجمند شدن — گرامی شدن — قوی شدن — چیرگی — قوت و شدت — قدرو قیمت	عَرَّت
یکی از چهار فرشته ای که مدبر امور عالم هستند و به مَلْكُ الْمَوْتِ و قَابِضُ الْأَرْوَاحِ و فرشته مرگ (که جان مردم را میگیرد) موسوم است	عَزْرائِيل
(عَزَّلَ — وَعَزَّلَ تَعْزِيلَ) (م) جدا کردن —	عَزْل

بیکسو نهادن — بیکار کردن و از کاری که داشته برکنار نمودن (عَزَمَ →) اراده نمودن — قصد و آهدگ چیزی کردن — دعوت کردن (عَزَبَ مُ) پنهان شدن و دور گردیدن — غایب و مخفی شدن — إِعْزِبْ عَنَ الْمَقْصُودْ : از مقصود دور میشوم (	عَزْمٌ ، عَزِيمَتٌ
عذیز و شریف — نام یکی از بتهاي قبیله قریش (مذکور : اَغْزَ)	عَزِيزٌ
قادر — غالب — ارجمند — سخت تنگی و سختی — تنگدستی	عَزِيزٌ
شبگرد — پاسبان — میرشب	عَسَسٌ
ظلم — مرگ — انحراف و بیراهم رفتن لشگر — سپاه (جمع : عَسَاطِر)	عَسْفٌ
شاید — امید است — باشد که	عَسْكَرٌ
دشوار — سخت	عَسِيرٌ
شام — خوراک شب	عَشَاءُ
فتن (عَشَا يَعْشُو) اعراض کردن — روی برتا اغماض کردن — مانند نابینا کاری را کردن	عَشْرُونَ ، عَشْرِينَ ، عَشْوٌ

شامگاه	عَشْنَى، عِشاًءُ
شامگاهان و صحّگاهان بستگان - قبیله - طائفه (جمع : عَشَائِر، عَشِيرَات)	عَشْنَى وَالإِشْرَاق عَشِيرَة
عصاره ها (فرد : عُصَارَه)	عُصَارَات
نافرمانها (فرد : عَاصِس)	عُصَاسَة
جمعیت - طائفه - دسته	عُصَبَة
کاه - غبار	عَصَف
گنجشک (جمع : عَصَافِير)	عُصَفُور
(عَصَم -) (ام) بازداشت - حفظ کردن منع کردن - از خطا نگاهداری کردن - محفوظ - دست نخوردہ و ناسفته - (مؤنث عَصَم)	عَصْم
بی گناهی - نگاهداری نفس از گناه زمان ها (فرد : عَصْر)	عِصْمَت عُصُور
(عصی -) (ام) اطاعت نکردن و معاندت و مخالفت ورزیدن - سرانگشت بدندان گزیدن	عَصَى، مَعْصِيَة
سخت و دشوار - صعب الـعِلاج	عُصَال
شمشیر بران - شخص تندگو و چرب زیان -	عَصْب

فَحْشَ دَادَن — زَدَن وَ ضَعَيْفَ كَرَدَن	
بَازُو (جَمْع : أَعْضَاد)	عَصْد
بِسْيَارْ مَهْرَبَان	عَطَاطِف
تَشْنَه	عَطْشَان
مَهْرَبَان	عَطْوَف
بَزْرَگ — عَظِيم	عِظَام
اسْتَخَوانْ هَا (مَفْرَد : عَظَم)	عِظَام
— عِظَامْ رَمِيمَه : اسْتَخَوانْهَايْ پُوسِيدَه	
اسْتَخَوان (جَمْع : عِظَام)	عَظْم
بَزْرَگَيْ — بَزْرَگَيْ قَدْر	عَظَم
عَظِيمَه هَا	عَظَمَاء
بِسْيَارْ بَزْرَگ وَ بَلَندْ مَقَام	عَظَمَان
(مُؤْتَثْ عَظَمَ) — بَزْرَگَتَر	عَظَمِي
بِسْيَارْ بَزْرَگ (ازْ حَيْثَ مَقَام وَ رَتَبَه)	عَظُوم
بَزْرَگ — كَلَان — اَمِير — حَاكِم — اَرْسَافَات	عَظِيم
خَداونَدْ مَتعَال	
دَارِي	
پَرْهِيزْ كَارِي — پَارْسَايِي — پَاكِدَامَنِي — خَود	عَفَاف
ازْ كَارْ زَشت وَ نَارَوا	
بَخَاكْ مَالِيدَن	عَفْر
(عَفَا يَعْفُو) بَخَشَشْ كَنَاه	عَفْو
بِسْيَارْ بَخَشَلَدَه وَ عَفْوَكَنَدَه	عَفْوٌ

عقاب — علت ، علة (۲۷۶)

عِقَاب	عذاب سخت
عَقَار	ملک — آب و زمین زراعتی — متناع و اسباب خانه (جمع : عَقَارات)
عَقَاقِير	داروها — گیاههای دارویی (فرد : عَقَار)
عَقَبَة	گردنہ — جای صعب العبور — امر مهم
— (عَقَبَةُ زُمْرَدِي وفا) : در اصطلاح شیخ احمد احسائی و حضرت اعلیٰ مقام قَدَر است	
عِقد	گردن بند — گلوبند (جمع : عُقُود)
عَقْد	بستان — گره زدن (جمع : عُقُود)
عَقْل، مَعْقُول	(عَقْل) — درک کردن — فهمیدن و تدبیر کردن — شناختن خطای خود
عِقْيَان	طلای خالص
عَقْبَل	پای بند غل و زنجیر — مرد زیرک و دانا و خرد مند
عَلَاء	رفعت — بلندی قدر — بزرگواری — شرف —
عَلَى	عنوان ماه نوزدهم از ماههای بهائی
عَلَى يَعْلَى	— (عَلَى يَعْلَى) بالا رفتن و مرتفع شدن
عَلَى بُرْدَن	بالا بردن
عَلَام ، عَلُوم	بسیار دانا
عَلَانِيَة	آشکارا
عِلَّة	سبب — بیماری — ناخوشی — رنج (جمع :

علَّتْ اُولِيهِ	عِلْمُ الْعِلَّلَ	
حنظل — هرچیز بسیار تلخ واحد عَلَقْ بمعنى خون بسته وخون سخت — مراحل اُولِيهِ نطفه در رحم (عَلِمَ =) دانستن — ادراک حقیقت شئین — اطلاع بر امر — یقین و معرفت حاصل	عَلَقْ عَلَقَه عِلْم	
کردن — (عَلَمَ تَعْلِيم) یاددادن — (أَعْلَمَ إِعْلَام) آگاه گردانیدن		عِلْمُ الْيَقِين
دانستن که انسانها به یقین رهبری کند (عَلَنَ مُ وَعَلَنَ = وَعَلَنَ مُ) (ال) آشکار		عَلَن
شدن امر (عَلَّا يَعْلُو) بلند شدن — بالا رفتن — بزرگوار شدن — بلندی — بزرگی قدر و مرتبه	عُلُوّ	
درجة بسیار بلند منسوب بحضرت علی (ع)	عُلُوّ اِمْتِنَاع	عَلَوَى
— (طَلْعَتِ عَلَوَى) : حضرت علی (ع)		
علی رُؤُوسِ الْأَشْهَاد آشکارا — در نزد همه مردم کور کورانه	عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَاد عَلَى الْعَقِيَاءِ	
بلند — شریف — بلند مرتبه — بلند قدر (در آثار حضرت اعلی در بعضی از موارد	عَلَى	

عَلَيْهِ	عَمَّات	عَمَّات
مَوْنَثٌ عَلَيْهِ	عَلَيْهِ	عَلَيْهِ
— دُولَتٌ عَلَيْهِ : دُولَت عُثْمَانِي	عُلَى، عُلَاءُ	عُلَى، عُلَاءُ
رَفَعَتْ — شَرْفٌ — بَلَندَى قَدْرٍ — بَزَرْگَوارِي	عُلَيْاً	عُلَيْاً
بَلَندٌ — بَالٌ — بَلَندَتْرٌ — ضَدَ سُفْلَى	عَلِيمٌ	عَلِيمٌ
(مَذَكُورٌ : أَعْلَى)	عَلِيَّينَ	عَلِيَّينَ
دَانَا — دَانَشَمَدْ — اَرْسَافَاتِ خَدَاؤِنَدْ تَعَالَى	عَمٌ	عَمٌ
(جَمْعٌ : عَلَمَاءُ)	عَمَّا	عَمَّاءُ
بَلَندَتَرِينْ دَرْجَه جَنَّتْ — بَلَندِيهَا	عَمَّاءُ	عَمَّاءُ
(مَفْرَدٌ : عَلَيْهِ)	عَمَّا	عَمَّاءُ
عَمُو (جَمْعٌ : أَعْمَامٌ)	عَمَّا	عَمَّاءُ
أَرْآنَچَه : مَخْفَفٌ (عَنْ + مَا)	عَمَّا	عَمَّاءُ
ابَرْ مَرْتَفَعْ — خَفَاءُ — عَالَمُ الْهَيِّ — (كَنَائِيَه اَزْ حَقِيقَتْ) — گَمَرَاهِي	عَمَّا	عَمَّاءُ
— لَا هُوتُ الْعَمَاءُ : عَالَمُ غَيْبُ الْهَيِّ	عَمَّائِمٌ	عَمَّات
— خَلْفَ حُجَّبَاتِ الْعَمَاءُ : درِیس پَرَدَه هَای		
(غَيْبٌ)		
— ذَرَّ عَمَاءُ : بَكْلَمَه ذَرَّ مَرَاجِعَه شَوَّدْ (		
عَمَّامَه هَا		
عَمَّه هَا		

عُمال	کارکنان — کساییکه امور مالی یا ملکی دیگری را اداره کنند — حاکمان — والیان (مفرد : عَامِل)
عَمَالَقَه	قومی که دشمن یهود بودند و به حکم حضرت موسی قوم یهود مأمور به جنگ با آنان شدند
عَمَابَت	کوری — ضلالت و گمراهی — لَجَاج و خیره سری (عَمَرْهُ) بناه و آباد کردن
عَمَر	دین — ملت — زیست و زندگانی و حدّت
عَفَر	آن — عمر — (لَعْمُرُك) : قسم بجان تو — سوگند بتوا — (لَعْمَرِي) : قسم بدین من
عَمل	(عَملَه) انجام دادن — ساختن
عَمُون	کوران — نابینایان (مفرد : عَمِي)
عَمَه ، عُموه	(عَمَهَ و عَمِسَهَ) سرگردان و متغیر شدن بی نشان شدن — در گمراهی ماندن و متردّد شدن
عَمَى	(عَمَى يَعْمَى) کورگردیدن چشم — (چشم کوریاد) — از بین رفتن بصیرت دل و جاہل شدن
عَمَى	کوری — نابینائی
عَمِي	کور — نابینا (جمع : عَمُون)
عَمِيَاءُ، أَعْمَى	کور — نابینا

عَمِيمٌ	عَوْمَى — شامل همه
عَنَاءٌ	رُجُج و محنت
عَنَادٌ	لَجَاجَت — كينه و رزى
عَنَادِيلٌ	بِلْهَلَان (مفرد : عَنْدَلِيب)
عَنَاصِيلٌ	بِيَازَهَا (بِيَازَگِيَاهاَن) (مفرد : عَنْصُل)
عَنَاكِبٌ	عَنْكَبُوتَهَا (مفرد : عَنْكَبُوت)
عَنَانٌ	افسَار — مهار — لَگَام (جمع آن : أَعْنَانَ)
عَنَانٌ	اَبَر — بلندی آسمان
عَنَايَاتٌ	تَوْجِهٌ و اشتغال با مری — حفظ و اهتمام
عَنَبٌ	قَصْدٌ كردن
عَنَبَرٌ	شَاهْبُوْمَادَه ایست خوشبو و خاکستری رنگ که در معده یا روده ماهی عنبر یا کاشالو تولید میشود
عَنَدَلِيبٌ	بِلْبَل — هَزاَرَدَسْتَان (جمع : عَنَادِيل) تخلص جناب میرزا علی اشرف لا هیجانی شاعر و مبلغ بهائی
عَنْصُرٌ	اَصَل — جَوْهَر — جسم بسيط که قابل تقسيم به مواد ديگر نباشد (جمع : عَنَاصِير)
عَنْفٌ، عَنْفٌ، عَنْفٌ	قَسَاوَت — درشتی — شَدَّت

عُنْق	گردن (جمع : آغْنَاق)
عَنْقاً	نام دیّر سیمرغ
عَنْدُ	ستیزه کار — ستیزندہ — برگشته از راه و مخالف حق (جمع : عُنْدُ)
عَلَيْد	پرعناد — خیره سر — ستیزه جو
عَلِيف	مکروه — شدید — سخت
عُواءِ	پارس سگ — بانگ شغال و گرگ
عَوَائِد	عادات — روشها (مفرد : عَائِدَه)
عَوَائِق	— (اصطلاحاً فوائد و منافع)
عَوَائِق	موائع (مفرد : عَائِق ، عَائِقَه)
عَوَارِض ، عَوَارِضاً	آنچه بر ذات عارض میشود و جزء ذات شیئ
	نیست
عَوَارِف	عطیه ها — شناخته ها و چیزها ی معروف
عَوَارِف	(مفرد : عَارِفَه)
عَوَاصِف	بادهای تند (مفرد : عَاصِفَه)
عَوَاصِم	پایتختها (مفرد : عَاصِمَه)
عَوَام	توده ها — همکان و غیر خواص (مفرد : عَام)
عَوَان	فراش — پاسبان — مامور اجراء — مأموراً خذ
عَوَد	بازگشتن — بازگردیدن — برگشتن — بازگشت
عَوْن	کمک — باری
عَوِيْصَه	دشوار — غیر قابل فهم

عَوْيِل	فَرِياد — دَاد — شَيْوَن وَتَرَبَّه (عَهْدَة — بِيمَان بَسْتَن — مرْكَز عَهْد وَبِيمَان : حَضْرَت عَدَالَبَهَاء — كِتَاب عَهْدِي : لَوْح وَصِيَّتَنَاهُ حَضْرَت بَهَاء اللَّه
عَهْد	—
عُهْود	زَمَان هَا — رُوزَگَارَهَا — بِيمَان هَا — سَوْكَنَدَه (مَفْرَد : عَهْد)
عِيَان	ظَاهِر وَآشْكَار
عَيْنُ	چَشْم — چَشْمَه — حَقِيقَت — صِرْف — وَاقِع — نَفْس وَخُود وَذَات شَيْئٍ (جَمْع : أَعْيُن — عُيُون) — چَشْم زَخْم رَسَانِيدَن وَچَشْم زَدَن — رُوَان گَرْدِيدَن آَب وَاَشْك
عَيْنُ الْبَقَر	نَام چَاهَى در شَهَر عَكَاهَى در اَحادِيث فَيهُويَه ذَكْر شَدَه است
عَيْنُ الْكَمَال	چَشْم زَخْم
عَيْنُ الْيَقِين	چَشْم حَقِيقَت بَيْن
* * * * *	

غ	*	
گذشته — آینده		غایر، غایرہ
باران نافع بامدادی		غایدیه
غروب کننده — فرو رفته		غارب
درختکار — زارع		غارس
زین پوش — قیامت — پوشش قلب — آتش —		غاشیه
پرده — پوشش		
غصب کننده — کسیکه مال دیگری را برخلاف		غاصب
میل و رضای او تذلف کند (جمع: غثاب)		
درآب فرو رفته — رآب فرو برندہ		غاطسہ
بی خبر — فراموشکار — نودن		غافل
پندہ دشمن — بد خواه — غلو کننده — گیزاف گتو		غالی، غالیہ
داروش بسیار خوشبو که از ترکیب مشک و عنبر		غالیہ
و حسن لبه درست کرد سیاهرنگ بوده و		
موی را بدان خضاب میکردہ اند		
امر مبهم و پوشیده — مشکل — مطلب		quamض، غامضہ
پیچیده (جمع: غوامض)		
نهایت — پایان هرچیزی — فایدہ — مقصود		غایت
(جمع: غایات)		
بالاترین درجه — عالی ترین مقصود و منظور		غایت قصوی

— منتهای آرزو — آخرين نتیجه

جاهل شدن — نادانی	غَبَاوَت
خاک — کره زمین — گرد آلود و خاکی رنگ	غَبَرَا
گرد و تیرگی	غُبَرَة
گرد و خاک — غار	غَبَرَة ، غَبَرَة
رشگ — آرزو بردن به نیکوئی حال کسی	غِنْطَه
بی آنکه زوال آن را از او خواهد	
فریفتن — زبان وارد کردن	غَبْن
لا غر — کم گوشت — سخن سست و نادرست	غَثٌ
فرد ا	غَد
گیسوان بافته شده — دسته هائی از گیاه	غَدَّاير
(مفرد : غَدِیره)	
بی وفا — جور کننده	غَدَّار
خیانت — نقض عهد — بیوفاٹی — مکر و فربیب	غَدَر
(غَدَقَ و أَغَدَقَ) زیاد شدن قطرات باران	غَدَق
آب بسیار	غَدَق
شیرین و گوارا — فراوان — بسیار	غَدِق
بامدادان — صحّا هان — میان طلوع فجر	غُدُوّ
و طلوع آفتاب (مفرد : غُدوه)	
کُودال آب	غَدِیر
سریشم و هرماده که با آن بچسبانند —	غَرَا ، غِرَا

— بمعنی حُسْنٍ نِيْزَ آمده است		
— فَرَوْبَاتٌ : بسته شده و چسبانده ها		
رَوْشَنٌ — زَيْبَا — وَاضْحٌ وَآشْكَارٌ — سَفِيدٌ	غَرَاءٌ	
(مذکور : أَعْرَرٌ)		
كَلَاغٌ — زَاغٌ	غُرَابٌ	
زَاغٌ پیسمه يا منقار و پا سرخ که اعراب آواز آنرا فال بد از مرگ و مقدمات فرقت و جدائی دانند	غُرَابُ الْبَيْنِ	
تَيْزِي شَمْشِيرٌ	غِرَارٌ	
عَشْقٌ وَشِيفْتَنِي وَ دَلْبَا خَتْنِي	غَرَامٌ	
عَشْقِي	غَرَامِيَّهٌ	
غَرِيبٌ هَا — افراد دور از وطن — بیگانه ها	غُرَيْبٌ	
(مفرد : غَرِيبٌ)		
غَرِيبَالٌ كَرْدَنٌ — در غَرِيبَالٌ امتحان آزمودن	غَرِيبَلَهٌ	
چَيْزِي كَه آفتاب غروب هَآن رسد — مربوط به	غَرِيبِيَّهٌ	
مَغْرِبٌ لِيَه لَا شَرْقِيَّهٌ وَلَا غَرِيبِيَّهٌ مراجعته شود)		
(غَرِيدَه) آواز خواندن باشادی	غَرَدٌ	
كَاشْتَنْ يَهَالٌ — درخت نشاندن	غَرَسٌ	
قصد — مطلب — هدف (جمع : أَغْرِضٌ)	غَرَضٌ	
بَالَا خَانَه هَائِي كَه بِرْكَنَارِيَام باشد — اطاقهای	غُرْفَهٌ ، عُرْفَاتٌ ،	
	عُرْفَاتٌ	

خلوت (مفرد : غَرْفَةٌ)	غَرْقٌ
(غَرِيقَةٌ) در آب فرو رفتن و غرق شدن —	غَرْقٌ
— (أَغْرِيقَةٌ اِغْرَاقٌ) غرق کردن	غُرُورٌ
(غَرَّةٌ) فربختن و بیهوده امیدوارکردن وبه باطل تطمیع کردن — مغرور کردن	غُرُورٌ
فریب دهنده — مایهٔ فربت	غَرْبَةٌ
به غَرَّا و غَرَاءٍ مراجعته شود	غَرَوَيَاتٌ
روشنی اول هر ماہ — طلعت — چهره	غُرَّهٌ
سفیدی ذَرْخَشَدَه — طلعت تابناک —	غَرَّةُ الْغَرَاءِ
صورت نورانی	
زیبا — نیکو — نام شهر نجف	غَرِّیٰ
— (غَرَوَیٰ) : منسوب به نجف ()	
جنگ — جنگ کردن در راه دین	غَزَا
افزون شدن — فراوانی	غَزَارَةٌ
آهو — آهو بوه	غَزَالٌ
جنگ با دشمن دین — جنگ حضرت رسول	غَزْوَةٌ
خدا (ص) با کفار — (جمع : غَزَواتٌ)	
(غَسَلَ) (م) پاک کردن با آب و بردن	غُسْلٌ ، غَسْلٌ
چرك — شستشو کردن	
آب چرك و کثیف — آبی که در آن چرك و چیرا حت	غِسلٍ
شسته شود	

پرده — پوشش (جمع : اَغْشِيَه)	غِشاَء
پرده اي — پوششی	غِشاَيَه
غِشاَه ، غِشاَوه	غِشاَوه
پرده — پوشش — غَلْت (جمع : غَشَوَات)	غِشاَوه
(غَشَى يَغْشى) پوشاندن — احاطه کردن	غَشْى
— فرا گرفتن — ضعیف شدن و بیهوش شدن	غَضْب
بزور گرفتن	غُصْن
شاخه — (هریک از فرزندان و اخلاق ذکور	غُصْن
حضرت بهاء اللہ) (جمع : اَغْصَان ، غُصُون)	غُصْن آطَھَر
میرزا مهدی فرزند جمال‌القدم	غُصْن آعْظَم
حضرت عبد البهاء	غُصْن مُمتاز
حضرت شوقی ربانی ولی امرالله	غَضْ
خرم — ترو تازه	غَدَا
درختی از نوع درخت گز که چوب سختی دارد	غَضْف
و آتش آن پر حرارت و با دوام است	غُضْف
تیرها — شباهای تاریک (مفرد : اَغْضَف)	غَضَّنَفَر
شیر زیان	غَطَّاء
پرده — پوشش (جمع : اَغْطِيَه)	غَطَّاء
پوشانید ن (مانند پوشانیدن ظلمت شب	غَطَّو
جمیع اشیاء را)	غَفَار
بسیار آمزینده — بخشندہ گناهان — از	غَفَار

صفات باری تعالیٰ	غَرْ، غُرَان
(غَرَّ) بخشیدن گناه — آمرزیدن (غَلَّ) ازیاد بردن و فراموش کردن — ترک کردن — پوشانیدن — بیخبری و ندادانی بسیار آمرزندہ — بخشندہ گناه — یکی از	مَغِيرَة غَفَلَة
صفات باری تعالیٰ	غَفُور
جمعیت زیاد — کثیر کینه — خیانت — حقد و حسد — عداوت و بغض — دشمنی	غَفِير غَلٌ
(غَلَّ) زنجیر بگردن و دست و پای کسی بستن	غَلٌ
زنجیر آهنی که بگردن یا دست زندانیان می‌بندند	غُلٌ
شدید — سخت (مفرد : غَلِظ)	غِلَاظ
پیراهن نازکی که روی زیر پیراهنی و زیر لها سپوشنده (جمع : غَلَالِه)	غِلَالَه
(غَلَبَ) چیزی یافتن و غلبه کردن مرغزار — باغ پر درخت — دلیر و شجاع	غَلَبٌ، غَلَبَه
تشنگی سخت	غَلَباء
(غَلَقَ) (م) بستن درب — مسدود کردن	غَلْق

— (غَلَقْ تَغْلِيقْ) او (أَغْلَقْ إِغْلاقْ) بستن ومسدود کردن	غُلْمان
نوجوانان — بندگان واجیران (مفرد : غُلام) اول جوانی و سرعت آن	غُلْواءُ
— (غَلَى يَغْلِي) جوشیدن وغليان کردن — جوشیدن آب از حرارت وغیره	غَلَيَان
شدید — مهم — ضخیم شدت عطش — تشننه وسوخته تشنگی	غَلَيْظ
(جمع : غُلال)	غَلِيل
آب های بسیار — دریاهای پر آب (مفرد : غَمَر) ابر	غَمَار
قطعه ابر (جمع : غَمَائِم)	غَمَام
غلاف شمشیر — نیام (جمع : غُمُود ، أَغْمَاد)	غَمَد
آب بسیار — دریای پر آب (جمع : غَمَار)	غَمَر
سختی و دشواری زیاد — آب متر acum واببوه (جمع : غَمَرات ، غَمَار)	غَمَره
چشم پوش — نادیده گرفتن خطای کسی اندوها (مفرد : غَم)	غَفَض عَيْن
(غَنَّ =) آواز خواندن خرم — سرسبز	غَنَّ ، غَنَّه
گوسفند (جمع : أَغْنَام)	غَنَم
توانگر — مالدار — نیاز (جمع : أَغْنِيَاءُ)	غَنِيٌّ

(۲۸۶)
غُنِيَه ، غِنِيَه — غَيْب و شُهُود

غُنِيَه ، غِنِيَه	كِفَايَت — توانگری
غَوَائِل	اغْتِشَاشات — سخْتَنْهَا — مهْلَكَه هَا (مفرد : غَائِلَه)
غَوَاشِي	پَرْدَه هَا — پُوشَشَهَا (مفرد : غَاشِيَه)
غَوَامِض	مشَكَلَات — مَسَائِل غَامِض و پِيچِيدَه (مفرد : غَامِض ، غَامِضَه)
غَوَایَات	گُمَراَهِي — زِيَانِكَارِي
غَوْث	کُمَك — يَارِي کرْدَن
غَور	تَفَكَر و اندِيشَه و بَدْقَت نَگَرِيَسْتَن در امرِي
غَوْص	(غَاصَ يَغُوْصُ) شَناَكَرَدَن و فَرَوْ رَفَتَن در زِير آب
غَوى	گُمَراَهِي — ضَلَالَت
غَنى	گُمَراَهِي
غِيَاض	بَيْشَه هَا — مَحْمَلَهَا يَبرَدَ رَخت (مفرد : غِيَضَه)
غِيَاهِب	اعْماَق — تَارِيَكَى هَا . (مفرد غِيَهَب)
غَيْب	نَأْپَدِيد-رَاز — پَنْهَا ن (جمع : غَيَاب ، غِيُوب)
غَيْب و شُهُود،	عَالَم پَنْهَا ن و عَالَم آشْكَارَا — آنْچَه دَيْدَه نَعيَشَوْد و

آنچه دیده میشود — جهان الهی و جهان بشری	
نا پدید شدن — مسافرت کردن — غایب شدن	غَبِيْوَة
پنهانی — اسرار مستور	غَيْبِيّ
باران — ابری که باران بهارد (جمع : غُيُوث ، أَغْيَاث)	غَيْث
باران ریزان	غَيْث هَاطِل
فرو رفتن وکم شدن و خشک شدن آب در زمین	غَيْض
با غَيْرَت — غیرتمند	غَبُور
ابرها (مفرد : غَيْم)	غَيْمُوم
ظلمت — تاریکی (جمع : غَيَّاْهِب)	غَيَّاهِب

* ف *

پس	فَاءُ
فُرقان (نقطه فاء : نقطه فُرقان حضرت رسول اکرم (ص)) -	فَاءُ
(أَرْضُ الْفَاءُ : فارس) - (دَرَآثَارُ قُبَّةِ الْعَيْنِ فاء و نقطه فاء مقصود خود طاهره است)	فَائِضٌ، فَائِضَه فَائِقٌ ، فَائِقَه
فَيْض رسانده - ریزان افزون آمده - برگزیده - مسلط بر امری -	فَاتِحَه
نیکو و برگزیده از هر چیزی اول - ابتداء - آغاز	فَاتِر
سسـت و ضعیـف و از جوش افتاده	
آب فـاتـر : آبـی کـه از جوش افتاده - آب نیم گـرم (	
دـلـیر (جـمـع : فـتـاكـ)	فـاتـكـ
بدـکـار (جـمـع : فـجـرهـ)	فـاجـرـ
مـصـبـیـتـ شـدـیدـ	فـاجـعـهـ
جوـینـدـهـ جـسـتجـوـ کـنـنـدـهـ	فـاجـصـ
فـادـحـ ، فـادـحـهـ مـصـبـیـتـ سـخـتـ	فـادـحـ
کـوهـیـ مـقدـسـ ، وـاقـعـ درـ عـربـسـتـانـ ، مـذـکـورـ درـ	فـارـانـ
تـورـاتـ	
سوـارـ ماـهـرـ وـ دـلـیرـ (جـمـع : فـوارـسـ)	فـارـسـ

فارِق	جد اکننده — آنچه بین حق و باطل را جدا کند
فارُوق	جدا کننده حق از باطل — تمیزد هننده
فاصِل	امور و فرق دهنده میان حق و باطل
فاصِلَه	جد اکننده دوچیز از هم رسوا کننده
فاصِل	صاحب فضیلت — دانا — کسیکه در علم
فاصِلَه	افزون از دیگران باشد (جمع : فُضَّلَاء)
فاطِر	صاحب فضل "مُؤْتَثٌ فاصِلَه" (جمع: فَوَاضِل، فاصِلات) — مرتبه بلند در فضل
فاطِرُ السَّمَاء	آفریدگار — خالق — شکافنده
فاعِلان	خالق آسمان (شارع شریعت الهی)
فاقِد	در اصطلاح طب قدم حرارت و برودت را گویند
فالِج	کسی که چیزی را گم میکند ، از دست میدهد یا اینکه آن را ندارد
فالِق	کسیکه پایش از کار افتاده و نمیتواند راه برود
فالِقُ الْأَصْبَاح	شکافنده — آفریننده (خداؤند) شکافنده و پدید آورنده سپیده دم — خداوند
فالِقُ الْأَصْبَاح	- آفریننده (اصطلاح قرآن)

دسته — گروه	فِتْنَةٌ
پس بکدام ؟	فِتْنَىٰ
(فتح =) (ام) گشودن — باز کردن — پیروزی لقب جناب میرزا فتحعلی اردستانی است	فَتْحٌ
(فتر =) سستی کودن	فَتْحٌ أَعْظَمٌ
بنایگاه گرفتن و کشتن — شجاعت و دلیری	فَتْرٌ، فُتُورٌ
نعود ن	فَتْكٌ
(فتنه = و فتن = و افتنه =) (ام) کسی را آزمودن در فتنه افکندن — گرفتار آزمایش و امتحان	فَتْنَةٌ
کودن	
فساد — آزمایش — امتحان — بلا — شرّ سختی — رسواشی (جمع : فتن)	فِتْنَةٌ
— (القب و تخلص شعری شهزاده شمس جهان د ختر محمد رضا میرزا نوه فتحعلیشاه که در آثار مبارکه به ورقه الرضوان ملقب شد)	
پیروزی ها — گشایش ها — خرمی و سرور و	فُتُوحٌ
شادمانی (فرد : فتح)	
کوتاهی در عمل — سستی و بی حالی —	فُتُورٌ
(کنایه از نقض عهد — عهد شکنی)	
اظهار رأی کردن — اظهار نظر کردن	فَتَنَوْيٌ
کودک — جوان — سخن — کریم — (جمع : فتنیا)	فَتَنٌ

دره — راه بین دو کوه	فَجَّ
بدکاران — گناهکاران (مفرد : فَاجِر)	فُجَّار
نَاگاه — بدون خبر آمدن — حمله کردن	فَجَأَةً ، فُجَاءَةً
روشنائی صبح — صبح صادق	فَجْر
(دوره ظهور حضرت عیسی که از افق عالم ظاهرشد)	فَجْر روح
صبح ظهور الهی (قضاء در اصطلاح هنگام ظهور مظہر امرالله است که حتمی ولا یتغیر است)	فَجْرُ الْقَضَاءُ
بدکاران — گناهکاران (مفرد : فَاجِر)	فَجَرَهُ
گناه کردن — سریچن از حسق — دروغ گفتن — زنا کردن	فُجُور
زمین وسیع — فضای جلوی منزل — میان — وسط — بین دو چیز	فَجْوَهُ
بكلمه فَحْوى مراجعت شود	فَحاوى
زنا و هر گناه شدید و عمل بسیار رشت دیگر	فَحَشَا
جستجو کردن — امتحان — آزمایش	فَحْصٌ
مشاهیر — معارف درجه اول (مفرد : فَخْل)	فُحُول
معنی — مضمون — مفهوم سخن (جمع: فَحَوْيٌ)	فَحَوْيٌ
تله	فَخٌّ
فَخْذ، فِخْذ، فَخْذ ران (جمع آفخاذ)	فَخَذٌ

فَخْرُ الشَّهَدَاءِ — فَرَج

لَقِيَ كَهْ جَمَالَ قَدْمَمْ بَهْ جَنَابَ آقاً بَزَرْگَ	فَخْرُ الشَّهَدَاءِ
خَرَاسَانِيْ (بَدِيع) حَامِل لَوْح سَلْطَان عَنَيْتَ	
فَرَمَوْدَنْد	
بِيَاطِل فَخْرَ كَرْدَن وَنَازِيدَن — اَفْتَخَارِيْهُوْدَه	فَخْفَخَه
بَزَرْگ — بَزَرْگَوَار — بَزَرْگ قَدْر	فَخِيم
(فَدَى يَفْدَى) (فَدَى يَه) وَسَرِيْهَادَان — فِدَاء	فِدَى، فِدَاء
كَرْدَن — قَرِيَانِيَ كَرْدَن	
(فَرَّ —) فَرَارَ كَرْدَن — دَر رَفْتَن	فَرَّ، فِرَار
پَشْتَهَا — زَيْرَكَتْفَهَا (مَفْرَد: فَرِيْضَه)	فَرَائِص
وَظَائِف — وَاجِهَات (ماَنَند نَعَاز وَرَوزَه)	فَرَائِض
(مَفْرَد: فَرِيْضَه)	
آبُوْوارَا	فُرَات
يَكَايِيك (مَفْرَد: فَزَد)	فُرَادَى
هُوشِيَارِي — زَيْرَكَى — تَيْزَهُوشِي — دَرِيَافَت	فَرَاسَت
وَادِرَاك بَاطِن چِيزِي اَز نَظَر كَرْدَن بَظَاهِر	
آن	
بِسْتَر — جَامِه خَوَاب — هَرْجِيزْ گَسْتَرْدَنْى	فَراش
(جَمْع: فُرْش)	
پَرَوَانَهَهَا (مَفْرَد: فَرَاشَه)	فَرَاش
دَورِي — جَدَائِش — جَدَا شَدَن اَز يَكْدِيْغَر	فِرَاق
گَشاَيش — رَهَائِش اَز مَشَقَّت	فَرَج

(فَرَحَ -) شادی — خوشحال شدن	فَرَح
جوچه (جمع : فِرَاج)	فَرَخ
یگانه	فَرْد
بشهشت — باغ — بستان (جمع : فَرَادِيْس)	فِرْدَوْس
فراش‌ها (مفرد : فِرَاش)	فُرْش
(فَرَضَ -) واجب گردانیدن — فرضیه قرار دادن	فَرَض
بسیاری — فراوانی — چیرگی	فَرْط
شاخه — آنچه از اصل چیزی جدا شود —	فَرع
موی سر زن (جمع فُرُوع)	
— مُوصُولَةُ الْفَرع : موهای بهم پیوسته و بیکدیگر بافته شده	
(فَرَقَ -) جدا کردن	فَرْق، فُرْقَان
جد اکننده حق از باطل — از القاب قرآن	فُرْقَان
جد اثنی	فُرْقَت
نام دو ستاره نزدیک قطب شمالی	فَرَقدَان
(دو برادران) — تثنیّه فَرَقَد بمعنى گوساله	
یگانه — تنها — بی‌مانند — گوهر یکتا و گرانبهای گوهری که میان گردن بندآویزان	فَرِيد، فَرِیدَه
کنند (جمع : فَرَائِد)	
کشته شده واژهم در بد و حیوان شکار شده	فَرِيسَة

اَحْكَامٍ كَهْ دَرْشَعْ بَرْ مَرْدَمْ وَاجِبْ مِيشُودْ	فَرَيْضَه
(جَمْع : فَرَائِضْ)	
- (فَرَيْضَه ظَهَرْ) : نَمَازْ وَاجِبْ كَهْ دَرْظَهَرْ بَخْوَانِند)	
گَروه — دَسْتَه اَيْ اَزْ مَرْدَمْ — طَايِفَه — جَمْعِي	فَرِيق
اَزْ مَرْدَمْ	
(فَزَعْ سَهْ) تَرسِيدَن — فَرِيَادْ رَسْخَواستَن وْ	فَزَعْ
نَالَهْ وَبَيْتَابَيْ — اَسْتَغَاثَه	
(فَسَدْ سَهْ وَفَسَدْ سَهْ) فَاسِدْ شَدَن	فَسَاد
فَراخَي — وَسْعَتْ — گَشايش — اَطْمِينَانْ خَاطَرْ	فُسْحَتْ
بَاطِلْ كَرَدَنْ پَيْمانْ — بَرْهَمْ زَدَنْ مَعَامَلَه	فَسْخَه
خَيمَه — سَراپَرَدَه	فُسْطَاط
(فَسَقَه سَهْ وَفَسَقَه سَهْ) بَيْرونْ رَفَتنْ اَزْ رَاهْ	فِسْق
رَاستْ وَحَقِيقَتْ — روَى گَرْدَانِيدَن اَزْ حَقْ —	
اَرْتَكَابْ اَعْمَالْ زَشتْ وَنَارَوا	
بَدْكَارَانْ (مَفْرَد : فَاسِق)	فَسَقَه
وَسِيعْ — پَهْنَاهُورْ	فَسِيحَه ، فَسِيَحَه
(فَشا يَفْشُو) پَرَاكَنَدَه شَدَنْ خَبرْ —	فَشَوْ
آشْكارَشَدَن — اَفْشاَشَدَن	
نَگَيْنِ انْگَشتَرِي (جَمْع : فُصُوص)	فَصَّ ، فِصَّ ، فُصَّ

روان بودن سخن — زبان آوری — تیز زبانی — دراصطلاح ادب خالی بودن کلام اضعف تألیف و تنافر و تعقید لفظی و معنوی دراصطلاح مسیحیان روز تذکار صعود حضرت عیسی و در نزد یهود روز تذکار خروج بنی اسرائیل از مصر — عید پاک جداشی — قطع کردن — مانع و فاصله میان دو چیز — سخن حق و راست — قسمت یا قطعه مستقل از کتاب — بند حکمی که (آنچه که) بین حق و باطل را جدا کند — حکم به بینه و سوگند مفرد فَصْيَمْعُنِی نَيْنِ انگشت و اصل و حقیقت امر فصل ها (مفرد : فَصْل) — فُضُول آریعه : فصل های چهارگانه بهار — تابستان — پائیز — زمستان بسیار بخشندۀ بخشنش — احسان — نیکوئی — برتری — افزونی — کمال — ضد نقص — شروع احسان بدون علت آن (جمع : فُضُول) زیاده ها و برجای مانده (مفرد : فَضْل)	فَصَاحَت فِصَح فَصْل فَصْلُ الْخُطَاب فُصُوص فُصُول فضال فضل

نقره	فِضَّهُ
بخشنده	فَضِيلٌ
بزرگان و علماء برجسته	فَطَاحِلٌ
از شیر گرفتن طفل	فِطَامٌ
(فَطَرَ مُ) (م) شکافتن — خلق کردن سایجاد	فَطْرٌ
کردن — انشاء واختراع	فِطْرٌ
گشودن روزه — بازکردن روزه	فِطْرٌ
سروشت — طبیعت — نیهاد — صفت طبیعی	فِطْرَةٌ
انسان — ذوق فطری — آفرینش — دین —	
عقل سليم — سنت (در آثار حضرت اعلیٰ	
سروشت و قریحه نبویه انزال آیات که نشانی	
ظاهر مشیت میباشد)	
با هوش و زیرک و دانا (جمع : فُطْن ، فَطِين)	فَطِينٌ ، فَطِينٌ
اعمال رشت و ناپسند	فَطَانٌ ، فَطَانٌ
رشتنی شدید — کار مسیار رشت	فَظَائِعٌ
(فعل) عمل — انجام دادن — کردار	فَعْلٌ
و حرکت — کار	
نهودن — از دست دادن	فَقَدٌ
بند و جمله — یک بند یا نکته از کلام	فِقْرَهُ
(جمع : فَقَرَاتٌ ، فِقَرَاتٌ)	

(فقه) علم به چیزی — فهم و دانش — مهارت و زیرکی — ادراک کردن و فهمیدن — علم به احکام شرعیه	فقه
(فک) جدا کردن — باز کردن — خلاص و رها کردن — گشودن	فک
بسیار با اندیشه و صاحب فک برزگر — کشاورز — دهقان	فکور فللاح
رستگارشدن	فللاح
کشاورزی — برزیگری	فللاحت
قطعه (پاره جگر)	فلذه
پول سیاه — پشیز	فلس
علم به حقایق اشیاء بقدر طاقت بشر	فلسفه
(فلق، وَفلق) (م) شکافتن	فلق
کشتن	فلک
- فلک الحمراء : به سفینه حمراء مراجعه شود	فلک
سپهر — گردون — مد ارستارگان آسمان	فلک
(جمع : آفلاک)	
فضای مافوق جو زمین	فلک اثیر
د هان (دراصل فوه بوده) (جمع : آفواه)	فم
نیستن — در عرف متصوّفه گم شدن وجود فردی و	فناه

شخص در وجود کل الهی	
- (فَنَى وَ فَنِى يَفْنِى) نیست و نابود شدن	
آستانه — پیشگاه — ساحت — جای باز	فَنَاءٌ
مهما نخانه ها — کاروانسراها (مفرد : فُندُق)	فَنَادِقٌ
شاخه (جمع : أَفَنَانٌ)	فَنَانٌ
حالات گوناگون — انواع — گونه ها — صنایع و	فُنُونٌ
هنرها (مفرد : فَنٌ)	
دل (گاهی بر عقل نیز اطلاق میشود)	فُؤَادٌ
(جمع : أَفْئَدَه)	
بکلمه فارس مراجعه شود	فَوَارِسٌ
جد اکنندگان (مفرد : فارقه)	فَوَارِقٌ
نعمت های بزرگ — اشخاص فاضل	فَوَاضِلٌ
میوه ها (مفرد : فاکهه)	فَوَاكِهٌ
(فاح يَفْوُحُ) منتشر شدن بوی خوش —	فَوْحٌ
وزیدن	
نسیم های خوشبو (مفرد : فوح)	فَوَحَاتٌ
قسمت جلو و پهلوی سر (گیجگاه) — موی همان	فَوَدٌ
قسمت از سر	
جستن — زبانه کشیدن	فَوَرَانٌ
(فاز يَفْوُزُ) بمقصود رسیدن — فائز شدن	فَوْزٌ
— رستگاری و پیروز شدن — پیروزی	

فُوق — فَيَضَان، فَيَضْ (۲۹۹)

(فَاقَ يَفْوُقُ) چیزیرا بالا و بلند داشتن	فُوق
— برتر شدن و برتری یافتن	فَوْه
(فَاهَ ، يَفُوهُ) سخن گفتن — سخن آمدن فوراً — بلافاصله	فِي الْحِينِ
بسیار فیض دهنده — پرآب	فَيَضًا
بیابانهای پهناور و بی آب و علف (مفرد :)	فَيَافِي
لشگرهای عظیم (مفرد : فَيُلَقَ)	فَيَالِق
واسع — فراخ — لقب شهر دمشق	فَيَحَاءُ ، أَفَيَحَ
حاکم و داور — داوری بین حق و باطل —	فَيَصَلَ
آنچه بین دو چیز را جدا کند (مجازاً بمعنی	
الجام کاری و خاتمه دادن به کار)	
(جمع : فَيَاصِل)	
بخشن — عطای بسیار — آب بسیار	فَيُض
(جمع : فَيُوض) — (فَيَضْ السَّحَاب : باران)	
(فَاصَ ، يَفِيضُ) جریان و سیلان — جاری	فَيَضَان ، فَيَضْ
گردیدن — بسیار شدن سیل — باریدن	

* ق *

مقصود قزوین است	ق
پیشوا - سردار - فرمانده لشگر) جمع: قواد	قادید
گوینده - معتقد	قادیل
قیام کننده - ادعاکننده از طرف خدا	قادیم
ثابت و برقرار - استوار - ایستاده و پابرجا	قادب
مقدار - اندازه - نیمه ای از کمان که از مرکز تا زه باشد	قادب
گیرنده - درمشت گیرنده - تنگ کننده - درهم کشنده	قادیض
پسر حضرت آدم که برادر خود هابیل را از روی حسد بقتل رسانید	قادیبل
سرزنش کننده - عیجو - ملامت کننده	قادیح، قادیحة
نام فرقه ای از فرق تصوف اسلامی تابعان	قادیریه
شیخ عبدال قادر گیلانی که در سال ۴۷۰ هـ ق فوت کرد	قادس
کشتی بزرگ (جمع: قوادس)	قادس
مقدّس - مطهر	قادسہ
مذہبی که در اسلام میرزا غلام احمد (متوفی	قادیانی

در سال ۱۳۶۸ هـ (ق) تاسیس نمود	
سرمای سخت و شدید	قارس
سخت دل - سنگدل - بیرحم - سخت -	قاسمیه
زمینیکه در آن چیزی نمیروید - ظلمت شدید بر	
قصد کننده - آهنگ کننده - پیک - نامه	قادص
(جمع : قواصد)	
کوتاه - نارسا - کوتاهی کننده (کنایه	قاصر، قاصره
از عجز و ناتوانی)	
زنانی که جز شوهر خود به کس دیگر چشم	قاصرات
نداشته باشند - حوریهای بهشتی	
(فرد : قاصره)	
شکننده - پر صدا - تند و شدید	قادص
شکننده	قادص، قاصمه
دور - بعید	قادصی، قاصیه
همه - همگی - سراسر - تمام - جمیع	قادطه
اقامت کننده در محلی	قادطن
زمین پست و هموارکه دور از کوه و پشته	قاع
باشد - دشت هامون	
ریشه کن کننده - برکننده	قالع
دشمن - زیان رساننده	قالیه
مطیع - نماز گزار - متضرع بسوی خدا	قاریت

مأیوس - نا امید	قَاتِطٌ
حاکم مطلق - توانا و مسلط - چیره شونده - غالب - زَبَرْدَسْت - شامخ	قَاهِرٌ، قَاهِرَةٌ
بكلمه قُهَّه مراجعه شود	قِهَابٌ
مرد احمق - نادان	قُبَاعٌ
بینی فشاندن خوک	قِبَاعٌ
شعله - شراره	قَفَسَه ، قَفَسَه
(قَضَى و إِقْتَضَى) گرفتن - بدست قدرت گرفتن	قَهْضٌ
به پنجه گرفتن - گرفتگی - امساك (کنایه از بخل و همچنین غم و اندوه نیز میباشد)	قَهْضٌ
پنجه - مشت	قَضَه
به اهالی مصر میگفتند (مخالفین حضرت موسى و پیروان فرعون)	قِطْعٌ
جانب - طرف - نزد (بطرف - بسمت)	قِيلٌ
(قِيلَ -) پذیرفتن - تصدیق کردن	قَهْولٌ ، قُبُولٌ
گنبد (جمع : قِهَاب ، قُبَّه)	قُبَّه
به شهر اسلامبول اطلاق میشه است	قُبَّهُ الْإِسْلَام
زشت و ناپسند (جمع : قِيَاح)	قَبِحٌ
دسته - جمعیت	قَهْبِيلٌ
دود و بوی طبخ و سوخته - بوی گوشت	قُتَّار

پخته و استخوان سوخته	قَتَام
گرد و خاک — تاربکی و سیاهی	قَتَرَة ، قَتَرَة
گرد — خاک برا نگیخته	قَتَرَةُ الْجَحِيم
سیاهی ولگه های آتش دوزخ که بر رخسار	
و بدن گنه کاران قرار میگیرد	
(سیمای ناخوش — روی درهم رفته)	
(قَتَلَ و) (اَم) کشتن	قَتْل
مقتول — کشته — کشته شده	قَتِيل
همانا — بتحقیق	قَدْ
بسیارتowanایا — پرقدرت	قَدَار
جلو — پیش روی — کسی که در شرف و منزلت	قُدْدَام
بدیگران پیشی و برتری داشته باشد	
بدگوئی — طعن	قَذْح
جام — کاسه بزرگ (جمع : اَقْدَاح)	قَذَح
اندازه چیزی — اندازه — برابر — طاقت و	قَدْر
قوه — حرمت و وقار (جمع : اَقْدَار)	
توانائی — توانگری	قُدْرَة
فرمان الهی — قضای الهی که خداوند بآن	قَدَر
حکم کند — تعلق اراده به اشیاء در زمان	
آن — سرنوشت و آنچه خداوند برای بندگان	
خود مقرر فرموده — طاقت — نیرو — توانائی	

(جمع : أَقْدَار)	
دِيْكٌ	قدّر
بِسْيَارْتُوْنَا	قدّران
پاکی - پاک و منزه بودن	قدس، قُدْس
جاودانی - ضد حُدُوث - خداوندی نیا ز پاک و منزه از هر عیب و نقص - یک از نامها	قدام
باری تعالی	قدوس
دَلِیر - پیشرو - بی نیاز از علت مؤجده و مُحْقِّیه - بی آغاز و انجام	قدوم
قابل تأسی و پیروی - کسی که از او پیروی کنند	قدوه
کهنه - خشکیده - بریده و قطعه قطعه شدہ	قدید
توانا - دارای قدرت - از اسماء الھی (قَذَفَ -) پرتاب کردن - بیرون افکندن - انداختن	قدیر قذف
(قَرَأَ -) (ام) خواندن - مطالعه کردن خوانده شده - کتاب آسمانی مسلمین مکلمه قریحه مراجعه شود	قراءة، قرآن قرآن قرائح
خالص - آب خالص و پاکیزه (جمع : أَقْرِحَة) سکون - زمین پست و هموار - ساکن و ثابت	قرار قرار

شدن در محلی	قُرْب
(قَرِبَ كَوْ قَرِبَ مَ) نزدیک شدن	قُرْب
قریانی — آنچه در راه خدا تصدق کنند	قُرْبَان
(جمع : قَرَابَيْنَ)	
نزدیکی — خوبیشی	قُرْبَیْن
ذَوِي الْقُرْبَى : أَقْوَام — خوبشاوندان	ذَوِي الْقُرْبَى
(قَرَضَ) بطرف راست و چپ رفتن — منحرف	قَرْض
شدن — بریدن — وام دادن	
کاغذ	قِرْطَاس
مهتر و بزرگ قوم — رئیس قوم (جمع : قُرُوم)	قَرْم
(قَرَّ) سرد شدن چشم و خشک شدن اشک	قَرَّة، قَرَّة
و برق زدن چشم از سرور و اشتیاق —	
(روشن شدن چشم)	
آنچه مایه سرور و شادی یا سبب روشنائی	قُرَّةُ الْعَيْنِ
چشم شود — لقب حضرت طاهره	
دھات (مفرد : قَرَیْه)	قُرَیْه
نزدیک (جمع : أَقْرِبَاء)	قَرَبِیْب
طبع — ذوق — ادراک و قدرت طبیعی در	قَرِیْحَه
گفتن شعر و کتابت (جمع : قَرَائِحَ)	
نزدیک — همدم — همسو — یار — مصاحب	قَرِین، قَرِینَه
سنگدلی — سختی	قَسَّاوت

قَهْر	قَسْر
قَهْرِيَّه	قَسْرِيَّه
مِيزَان — آلت سِجْنِش	قِسْطَاس
سِخْت و خَشْن — سِنْگ سِخْت — ظَلْمَانِي	قَسْوَه
— سِخْت دَل	
كَشِيش — پِيشْواي مسيحي	قِيسِيس
پِوْسْت — جَلْد — پِوْسْتَه سطحی (جمع: قُصُور)	قِشر
سَرْبَازَخَانَه — اَرْدَوْگَاه — محل فُرُود آمدن	قِشْلَه
سِپَاه	
جَدِيد — نَوْ و پَاكِيزَه — جَلَادَادَه و تَمِيز —	قِشَيب
سَفِيد	
(قَصَّ) بَرِيدَن مو — قَطْعَ كَرْدَن	قَصَّ
تَلَافِي كَرْدَن — مَجاَزَات قَاتِل يا ضَارِب مَطَابِق	قِصَاص
عَلَى كَهْ مَرْتَكَب شَدَه و مَقَابِله به مَثَل كَرْدَن	
— جَزا و مَكَافَات	
(قَصَّد) آهَنْ چَهْزِي را كَرْدَن — متوجَه	قَصْد
به چَهْزِي شَدَن	
(قَصَّ) نَقْلَه كَرْدَن خَبَر — حَكاِيتَه كَرْدَن	قَصَص
حَكاِيتَه هَا (مَفَرَد : قَصَّه)	قِصَص
شَكْسَتَن بَا دَنْدَان	قَصَم
قَصْرَهَا	قُصُور

قُصُوىٰ	دُورتَرِين نقطه - بَعِيد	
قَضَاء	(قَضَىٰ يَقْضِى اَم) مَقْدِرَكَرْدَن - روا ساختن و بِرَاوَرَدَن حاجَت - حَكْمَ كَرْدَن و جَارِى شَدَن حَكْم - وَفَأَ كَرْدَن و بِجا آورَدَن	
قَضَاء	حَكْمَ خَدَاكَه بِرَغْشَت نَدَارَد (در اصطلاح امرالله ظَهُور امرالله است که چون وقت شبرس دقطعی وحتی است) - آنچه به اراده الهیه واقع شود	
قُصَيْبَان	شاخه های درخت (مفرد آن : قَصَيْب)	
قَضَم	جوپَدَن غَذَا - خَائِيدَن	
قَضَيْب	سنگَرِيزَه - جائی که سنگرِيزَه داشته باشد	
قَطْ	ظرف زمان بمعنى هرگز - ابدأ	
قَطْ	اسم فعل مبني بمعنى بس است - فقط	
قُطب	کافی است	
قُطب	مرکز - ملاک و مدار چیزی - شیخ و مهتر	
قُطب الزَّوَال	قوم - کسی که مدارکارها بوجود او منوط است	
قُطْر	وسط ظهر	
قَطْع	اقليم - ناحیه - جانب - کرانه (جمع: أَقْطَار)	
قُطْن، قُطْن	(قطَعَه) بریدَن - جَدَ اَكَرْدَن پنه	

تھ (جمع : قُعُورا)	قَعْرٌ
(قَعَدَ مُ) نشستن	قُعُودٌ
زمین خالی و بدون آب و گیاه	قَفْرٌ
تکه نان — کندوی زنبور عسل — زنبیل	قَقِيرٌ
مقدار معینی از زمین	
گرد بند ها (مفرد : قِلَادَه)	قَلَائِيدٌ
قلعه ها	قِلَاعٌ
بانگ و فرباد و صد اکردن (مفرد : قَلْلَه)	قَلَاقِيلٌ
طلای مغشوش — سیم و زر ناسره —	قَلْبٌ
برگردانیدن — واژگون کردن	
وسط تابستان (مرداد ماه) — (بکلمه آسد	قَلْبُ الْأَسَدِ
مراجعةه شود)	
نام شهری میان مصر و مکه و دریای قُلُزم	قُلُزمٌ
دریاشی است کنار آن شهر — بحر آخمر	
(قَلْعَ - قَلْعَ و إِقْتَلَعَ) (ام) جدا کردن از اصل	قَلْعٌ
— عزل کردن — از ریشه کندن	
اضطراب	قَلَقٌ
قلم و حی الهی — مظہر امرالله — حضرت	
بھاء الله	قَلَمَ أَعْلَى
پیراهن ها (مفرد : قَمِيص)	قَمَايِصٌ
گندم	قَفْحٌ

زدن — خوار و ذلیل کردن	قَمْعٌ
سرکوبی نفس — خودداری و کف نفس شدید	قَمْعٌ نَفْسٌ
دریای بیکران — بزرگ و مهم	قَمَقَامٌ
پیراهن (جمع : أَقْمَصَهُ ، قَمَيْصٌ ، قُمْصٌ)	قَمَيْصٌ
کنایه از حالت نفی و مخالفت است	قَمَيْصَنَفٌ
نیزه — چوب نیزه (جمع : قَوَاتٌ)	قَنَاءٌ
کنسولها (مفرد : قُنْصُولٌ)	قَنَاصِلٌ
پردہ — روپوش	قِنَاعٌ
چراغ آویز — مشعلی که از سقف آویزان کند	قِنْدِيلٌ
(جمع : قَنَادِيلٌ)	
مقدار معینی از وزن — مال کثیر	قِنْطَارٌ
قله ها (مفرد : قُنْهَهُ)	قُنْنَ ، قِنَانٌ
ناامیدی	قُنُوطٌ
دارائی — مال بدست آمده و کسب شده	قُنْيَهُ ، قِنَيْهٌ
(جمع : قِنَيَّ)	
پایه ها (مفرد : قَائِمَهُ)	قَوَائِيمٌ
قوت و روزی	قُوَّاتٌ
پرهای جلو بال — شاه پرها (مفرد آن : قَادِيرٌ)	قَوَادِيمٌ
طوفانهای شدید — باد تند (مفرد : قَاصِفَهُ)	قَوَاصِفٌ
مایه استحکام — پایه وستون — آنچه که	قَوَامٌ
کاری یا چیزی به آن قائم باشد — نظام	

گفتار — سخن — کلام (جمع : أَقْوَالٌ)	قَوْل
جمع الجمع : أَقْوَابٌ ()	
- (قال يَقُولُ) لفظ	
راست و درست — معتدل — استوار و محکم	قَوْبِمٌ
— متین (جمع : قِيَامٌ)	
بسیار چیره — سخت چیره و غالب — یکی از نامهای باریتعالی	قَهْار
چیره شدن — غلبه کردن — چیرگی	قَهْر
راهنمائی — زِمامداری — پیشوائی	قِيَادَةٌ
اندازه و گمان — دوچیز را با هم سنجیدن	قِيَاسٌ
چیزی را با چیز دیگر اندازه و برابر کردن	
از روی مشابهت	
(قَامَ يَقُومُ) برخاستن — ایستادن —	قِيَامٌ
بپرداختن — ایستادگی ظاهرو ثابت شدن	
حق	
ظهور بعد — ظهور مظہر موعد	قِيَامَةُ الْأُخْرَى
گفتگو — گفتار	قِيلٌ
راست و معتدل — مستقيم — با قیمت	قِيَمَةٌ
بندها — رسمنها (مفرد : قَيْدٌ)	قِيُودٌ
بس آغاز — قائم بالذات — پاینده	قَيْوُمٌ
— (قَيْوُمُ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءُ : ازالقب جمالقدم)	

قيّومُ الْأَسْمَاءِ	كَاسِرٌ	تفسير سورة يوسف (از آثار حضرت اعلى)
معروف به أَحَسْنُ الْقَصَصِ		
كَ *		
مَصْوَدُ كَاشَانْ يَا كَرْمَانْ (در کتاب مستطاب	ك	
بِيَانْ كَافِ بِعْنَى كَفَرُ اطْلَاقِ گَرْدِيدَه)	ك	
- (الْكَافُ وَالثُّونُ : رِمَازِ زَلْمَةُ (كُنْ) خَلْقَتْ وَمَشَيَّتْ	ك	
وَامْرَابِجَادِ ازْلَى مَذْكُورُدِ رَقْرَآنْ " إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ	ك	
شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ")	ك	
(كَ وَ رَا شَارَهُ بِهِ كَرْمَانْ)	ك	
تُو (ضَمِيرُ مُتَّصل ، مَفْرِدٌ مُؤَتَّثٌ مُخَاطِبٌ)	ك	
تُو (ضَمِيرُ مُتَّصل ، مَفْرِدٌ مُذَكَّرٌ مُخَاطِبٌ)	ك	
ما نَنْدٌ - مَثْلُ (حَرْفٌ جَزْ)	ك	
مَوْجُودَاتٍ - آنِچَهُ كَهْ هَسْتَ (مَفْرِد : كَائِنَهُ)	كَائِنَاتٌ	
خَوَابٌ وَحَسْتَنَاك	كَابُوسٌ	
نَزْدِيَكَ بُود - نَزْدِيَكَ شَدَ (از افعال مقارَهَه)	كَادَ	
اسْتَ كَهْ نَزْدِيَكَيِ وَقْوَعُ فَعْلِ رَا رَسَانَدَ (		
دَرْوَغَوَ (جَمْع : كَذَبَهُ)	كَاذِبٌ	
بَسْ رَوْنَقٌ - بَسْ رَوْاجٌ	كَاسِدٌ ، كَاسِدَهُ	
دَرْهَمٌ شَكِنَنَدَهُ شَكَارٌ - دَرْنَدَه	كَاسِرٌ ، كَاسِرَهُ	

روستائی	
زايل، کنده غمها - برطرف کنده اندوه و سختيها	کاِشِفِ کُرُوب
ضمانت کنده - بعهده گيرنده	کافِل
دارای طبيعت مرد - گياهي خوشبو وسفید	کافُور
صمغ درختي خوشبو - نام چشمهاي دريشت	
(شيخيه از اينجا اصطلاح حرفته بر عالم و مقامي معنوی اطلاق کردند)	
- کانِ مزا جها کافور : يعني اصل و حقیقت آن کافور است	
تمام	کافَه
نهفته - پنهان	کامِن
سهلانگار - تنبيل - بي غيرت	کاھله
جام - ظرفی که در آن شراب میخورند - کاسه (جمع: کُووس)	کاَس
جامی که در آن شراب ناب و خالص باشد	کاس کافور
ادوهگين - محزنون	کثيَب، کَثيَبَه
بزرگان	کَبَار
جگر - اصطلاحاً به معنى وسط و متن	کَهِيد
(کَهِير -) بزرگ گردیدن - ضخيم شدن	کَهِير
- کَهِير قولُهم : زياده از حد خود سخن	

میگویند	
پیری — بزرگی — ضد صغر	رَكْبَر
بکلمه کَبِير مراجعت شود	كُبَراًء
بزرگتر (مذکر : آَكْبَر)	كُبْرَى
عظمت — بزرگی — جلال	كِبِرِيَا
زیر سرخ — یاقوت	كِبِرِيت
اکسیر اعظم که مس را طلا کند	كِبِرِيت أَحْمَر
قید و بند آهنه یا سختگیر و بزرگترین انواع	كَبْل ، كِبْل
بندها — زندان بزرگ (جمع : کُبُول ، آَكْبُل)	
بزرگ (جمع : كِبَار ، كُبَراًء) معلم و رئیس	كَبِير
لشگرها — سپاهیان (مفرد : كَتِيبة)	كتَائِب
آنچه از جانب خداوند نازل شده —	كتَاب
مفهوم و واجب شده — در توقعات و آثار	
اولیه حضرت باب منظور از لفظ "الكتاب" تفسییر	
سوره یوسف بوده است	
— کِتاب مَجِيد : کتاب بیان فارسی از آثار	
حضرت آغلی ()	
— آهُلُ الْكِتاب : در اصطلاح اسلام یهودیان	
و مسیحیان در آثار اولیه حضرت اعلی	
بر مسلمین خصوصاً اثنی عشریه و بویژه	
ملّاها یشان اطلاق گردید	

(کتب ^۲) نوشتن	کتابه
—(کتب اللہ علیه : خداوند مقدّر کرد براو واجب گردانید خداوند براو)	
(کتم ^۲) (م) پنهان کردن — مخفی داشتن دسته ای از لشکر سواره یا پیاده	کتم، کتمان کتیبه
(جمع : کتاب) ته — تل ریگ	کتاب
تل ریگ سرخی در طریق اعمال حج حاجیان و دعاوی هم دارد — در اصطلاح سید کاظم رشتی درجه و مقام عرفانی — مقام قضا و شهادت کبری	کثیب احمر
بسیار — فراوان	کثیره ، کثیر
بسیار زیاد — رویهم انهاشته — ضخیم	کثیف، کثیفه
سرمه	کُحل
تیره — تیرگی — تیرگی در عیش	کدر، کدره
خرمن	کذس
دروغ	کذب
دروغگویان (مفرد : کاذب)	کذبه
دروغگو	کذبه
دفعات — بارها — چندین بار (مفرد : کره)	کرات
ناپسند داشتن — ناخوش داشتن — ناراضی	کراحت

بودن	
(کَرَز) نُهُوت کردن — بشارت دادن — موعظه کردن	کَرَز
صندلی — تخت — چهارپایه که روی آن می نشینند (جمع : کَرَاسِی) — مرکز	کُرْسِی
تخت سلطنت خداوند بی نیاز	کُرْسِی صَفَدِ اِنْيَه
(کَرَعَ و کَرَعَ) دهانرا درآب نهادن وازان نوشیدن — نوشیدن	کَرَع
درخت انگور — زمین مشجری که گرد آن دیوار باشد — باغ (جمع : کُرُوم)	کَرَم
اندوه ها — مصیبت ها — مشقات — زحمات — رنج ها (فرد : کَرَب)	کُرُوب
دسته ای از فرشتگان — طائفین حول عرش	کَرْوَبِین
نوع کالسکه سواری	کَرْوَسَه
بسیار رخشندہ و کریم	کَرُوم
کَرَه، کَرَه، کَرَاهَة (کَرِه) ناپسند داشتن چیزی — اکراه داشتن و بدآمدن از چیزی	کَرَه، کَرَه
کدورت — اکرام — ناپسندی — مجبور کردن شخصی به کاری — مشقت	
دَوْرَه — رَجْعَت — تَهْبَت — دفعه — بار (جمع : کَرَاثَات)	کَرَه

کَرْئٰ	نام مرغ کوچکی است —
کَرِيم	- إِلَاطِرِقْ كَرْئٰ : اى مرغ کَرْئٰ سرخود را پا ثین بیند از زیرا از تو بزرگترها هستند؛ وقتی گفته میشود که با وجود اشخاص مهم و محترم اشخاص نمایان و پست بخواهند خود نمائی کنند)
کَرِيمَه	بخشنده — صاحب کرم — جوانمرد — عزیز — شريف (جمع : كِرام ، كُرَمَاء) هرچیز نفیس و شريف (جمع : كَرَائِم ، كَرِيمَات)
كِسَاء	- أَحْجَارَ كَرِيمَه : سنگهای قیمتی مانند العاس و زمرد و فیروزه و امثال آنها لباس
كَسْب	(كَسْبَه —) (م) طلب کردن — بدست آوردن ارتکاب گناه
كَسْر	(كَسَرَه —) (م) شکستن عدم پیروی از احکام شکستن دستورات واوا مر
كَسْرِ حُدُود	الهَيَه
كَسْرَى ، كِسْرَى	معرب خسرو — پادشاه ایرانی — لقب پادشاه ساسانی (جمع : أَكَاسِرَه)
كَسْف	(كَسَفَه —) (م) تیره کردن — گرفته گردانید

(کُسْفُ الْقَمَرُ : ماه گرفته شد) قطعه ها — تکه ها — پاره های چیزی (فرد : کِسْفَه) (کَسَفٍ —) (ال) تیره شدن — گرفتن خورشید یا ماه	کِسْف، کِسْف
پوشش — لباس شکسته	کِسْوَة کَسِير
(کَشَفٍ —) (ام) آشکار کردن و ظاهر نمودن — پرده برداشتن — زائل کردن	کَشْف
(كَظَمٍ —) فرو خوردن خشم — خودداری از خشم کردن	كَظُم ، كَظُوم
خانه چهارگوش — غُرفه — خانه مکه که زيارتگاه مسلمانان است — بَيْتُ الْحَرام — بَيْتُ الله	كَعَبَه
(كَفَّه) بازداشت — اجتناب کردن — جلوگیری — اند اختن (واگذاشت و ترك کردن)	كَفْ
دست خالی جلوگیری از آنچه دل میخواهد	كَفَّا صَفَر كَفَّا نَفْس
در جنگ رو بروشدن بسیار منکر نعمت	كَفَاح كَفَار
(كَفْيٌ يَكْفِي) (ال) کافی بودن —	كِفايَه

کُفَر، کُفْرَان — کَلَف (۳۱۸)

— (کَفَنِيَاللَّهُ — خداوند برای من کافی است)	
— (کَفَنِيَاللَّهُ شَهِيداً : گواه و شاهد برصید	
گفتار من خداوند است — گواهی دادن خداوند به صدق قول من کافی است — برای من شهادت	
خداوند کفايت میکند)	
(کَفَرُ) ضد ايمان — تبریز کردن —	کُفر ، کُفَرَان
ناسپاسی و انکار نعمت — انکار حق و پوشیدن	
حقیقت	
— (کَفَرَ تَكْفِير) گناهرا بخشودن — پوشاند	
— به کفر نسبت دادن — کفاره دادن	
کافرها (مفرد : کافِر)	کَفَرَه
نظیر — مثل و همتا — همدوش — همرتبه	کُفو
کور — نابینا	کَفَيف
(کَلَّ) عاجز شدن زیان از سخن گفتن	کَلَّ
و یا چشم از دیدن — عاجز و ضعیف شدن —	
پیوسته — همه وقت و هنگام	کُلَّ حِين
هردو ، موئث آن کلتنا	کِلَأ
محافظت	کِلَائِه
سگ ها (مفرد : کلب)	کِلَاب
در اصطلاح بیان منظور عدد جامع ۲۶۱ است	کُلْشِيَّه
(کِلَفَ) عاشق شدن — اسیر محبت شدن	کَلَف

ود لبستگی پیدا کردن — دیگرگون شدن و تیره گردیدن رنگ رخساره	
قلم	كُلْك
كلمه ها (مفرد : كَلِمَة)	كَلِيم
هروقت	كُلَّما
هرچه که — آنچه که	كُلْمَا
آيات الهیه — انبیای الهی	كَلِمات تَائِمَه
کُفار — منکرین انبیاء	كَلِمات نَفَى
سخن و قصیده کامل (جمع : كَلِيم، كَلِمات) — (كَلِمة مِنَ اللَّهِ : مَظہری از طرف خدا — رسولی از جانب پروردگار — کلامی از جانب خداوند)	كَلِيمه
— (كَلِمة اللَّهِ مظاہر اراده الهی وجلوه نُخْسَت الهی)	
عجز — ناتوان	كَلِيل
هم سخن — هم صحبت — لقب حضرت موسی	كَلِيم
کلیم الله — (وُراثَ كَلِيم : بنی اسرائیل) چه بسیار — زیاد (كَمِ خبری)	كَم
چندتا ؟ (كَمِ استفهامی)	
شما (ضمیر متصل به رسمه قسم کلمه جمع مذکور مخاطب)	كُم

کما	همانطوریکه	
کمال	(کَمَلٌ وَ كَمْلَةٌ وَ كَمِلَةٌ وَ تَكَمُّلٌ وَ تَكَامُلٌ)	
کمیت	تمام و کامل شدن — (أَكْمَلَ إِكْمَالٍ) کامل کردن — تمام گردانیدن	
کمون	پنهان شدن — پوشیده شدن — مخفی شدن اندازه — مقدار	
کنایز	گنج ها	
کنائیس	بكلمه کنیسه مراجعه شود	
کناس	خوابگاه و جای آهو (جمع : أَكْنِسَهُ ، كُنْسٌ)	
کنایه	استهزاً — مسخره — گوشه زدن — کلمه ای	
	که غیر از معنی حقیقی خودش برای معنی	
	دیگری استعمال شود	
کنْز	(كَنْزٌ) (ام) جمع کردن و ذخیره کردن	
	مال — به گنجینه نهادن	
کنْز	گنج — هرچه جمع و ذخیره شده و مایه	
	سرافرازی و مهابات باشد (جمع : كُنُزٌ)	
کنَف	پناه	
کُنَه	اصل — نیهاد — پنهانی	
کنیسه	معبد یهودیان و مسیحیان و ترسایان (جمع : كَنَائِسٌ)	

ستارگان (افرد : کَوَّكِبٌ)	کَوَاكِبٌ
لیوان - جام بدون دسته (جمع : آکُواب)	كُوب
حضرت و افسوس برگذشت	كَوَّيْه
نام نهری است در پیشگفت که در قیامت	كَوَّثَر
آشکار میشود - شخص بزرگ و پر خیر و بخشندگی	كَوَّثُرُ الْحَيَّانِ
- هرچیز فراوان - بسیار زیاد - پر برکت -	كَوَّثُرِ مَعَانِي
(کنایه از آیات الهی که سبب حیات ابدیه است)	كَوَّر
آب زندگانی	كُوس
معانی آیات الهیه - چشمہ آب حیات معنو دوره - قسمتی از زمان - عصر و ایام -	كَوَّكِبٌ
زمان ممتد و طولانی (جمع : آکوارا)	كُوم
طبل	كُون
ستاره (جمع : کَوَاكِبٌ)	كَيْنُونَةٌ
تپه	كَيْنُونَةٌ
— کُونُ اللَّهُ : کوه کرمل)	كَيْنُونَةٌ
(کانَ يَكُونُ) بودن - شدن - بوجود	كَيْنُونَةٌ
آمدن - حادث شدن	كُوب
لیوانهای بدون دسته	كُوبوس
بكلمه کاس مراجعه شود	كَهْرَبَاءٌ، كَهْرَبَا
كلمه فارسی دخیل در عربی - نیروی برق	كَهْرَبَاءٌ، كَهْرَبَا
صمغ برخی درختان از نوع سرو و کاج که	كَهْرَبَاءٌ، كَهْرَبَا

مانند سنگ سخت شده و برگهای زرد و سرخ و سفید است و بر اثر مالش در آن الکتریسته ساکن تولید میشود	کَهْرَبَائِيَّه
الکتریسته — نیروی جاذبه کَهْرَبَاء	كَهْف
پناهگاه — غار — بزرگتر — معتمد — مهتر	كَهْلُوت
وظیفه و مقام کاهن و در دیانت مسیح یکی از وظایف مقدّسه هفتگانه است	کَهْنَه
خد متگزاران معبد — خادمان بتکده — پیشوایان دینی (مفرد : کاهن)	كَنْ
داغ کردن — سوزاندن — (ماضی ثالثی مجرد آن کوئی است)	كَيْد
مکر — حیله	كَيْف
چگونه — چطور	كِيمِيا
یکی از فنون مستوره مرموزه — در اصطلاح قُدماء ماده‌ای که بوسیله آن بتوان مس را به زر تبدیل کرد و با آن اکسیر هم‌گفته اند حقایق — ذَوات	كَيْنُونَات
باطن — حقیقت — هستی — سرشت ذاتی — اصلی	كَيْنُونَت
	كَيْنُونَيه

* ل *

هُمِيشَةٌ — پَائِنْدَه	لَا آزال
آشْكَارٌ — هُويْدَاه	لَا إِعْجَاحٌ
نوشْتَه — نَامَه مَفْصِّلٌ	لَا إِئْحَادٌ، لَا يَحْدُثُ
پَناهَنْدَه	لَا قِذْدٌ
نَوْهَشْ كَنْنَدَه — مَلَامَتْ كَنْنَدَه (جَمْعٌ : لُؤَامٌ)	لَا ئِئْمٌ
نَاجْزِيرٌ — نَاقْحَارٌ	لَا بُدْدٌ
بَيْرُونٌ از حَسَابٍ	لَا تُخْصِنٌ
بَهَا وَذْ رَأْمَاجَعَه شَوْدَه	لَا تَذَرَّ
هُمِيشَةٌ — پَائِنْدَه	لَا تَزَالَ
— (كُنْتَ لَمْ تَرَلَ وَلَا تَزَالَ : پَيْوَسْتَه بُودَه وَهُمِيشَه خَواهِي بُودَه)	
بَيْرُونٌ از شَمَارٍ	لَا تُعَدُّ
آيَنْدَه — مَلْحَقٌ شُونَدَه	لَا حِقٌّ، لَا حِقَّةٌ
بِاللّٰهِ : هِيجْ تَوَانَائِي وَقَدْ رَتَى نِيَسْتَه مَگَرا زَخْدا	لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بَدَونَ شَكٍّ	لَا رَيْبٌ، لَا رَيْبِيَّه
پَيْوَسْتَه — هُمِيشَه — بَدَونَ انْقطَاعٍ	لَا زَالَ
غَلِيظٌ — ثَابَتٌ — چَسْبَنَاه	لَا زَبٌ
لَا شَرْقِيَّه وَلَا غَربِيَّه (از عَالَمِ الْهَيَّه مَنْسُوبٌ به شَرقٌ وَغَربٌ جَسْمَانِي نِيَسْتَه)	

لِاعْب	بازی کننده
لَا مِزْ	عیب گیرنده — کسیکه با گوشه چشم اشاره
لَا مِعَه	کند و عیجوشی کند
لَا مَكَان	دُرَخْشَان — نورانی
لَا هُوت	عالِم الْهَى
لَا هُوتُ الْعَمَاء	عالِم غَيْب الْهَى
لَا يَتَزَعَّع	متزلزل نشدنی — ثابت و پابرجا
لَا يُحْصَن	بی شمار
لَا يَزَال	پیوسته — همیشه — دائم — باقی — ابدی (در وصف خداوند)
لَا يُطَاق	غیرقابل تحمل — تحمل ناپذیر — چیزیکه بر آن توانایی و قدرت نیست
لَا يُفْنِي	فنا ناپذیر — باقی و برقرار
لَا يَمُوت	آنکه هرگز نخواهد مرد — از صفات خداوند
لَا جَلِ	برای خاطر — بجهت
لَا لَاءُ	خوشحالی کامل — شادمانی تام — روشناشی
لَثَالِي	چراغ — در فارسی ل لا میگویند مثل :
لِثَام	لُؤْلُؤ ل لا : مروارید دُرَخْشَان () مروارید ها (مفرد : لُؤْلُؤ)
لِثَام	بخیلان — ناکسان — فرومایگان (مفرد : لَثِيم)

(مخففِ ل + آن + لا) تا اینکه نه - (لِثَلَّا يَظْلِمُ : تا اینکه ستم نکند)	لِثَلَّا
اگر (لَبَسَ -) امر را مشتبه ساختن - پوشانید (لِبَسَ -) لباس پوشیدن	لَئِن لَبْس لَبْس
شک - شبهم - اشکال - واضح و آشکار نبودن امری	لَبْس، لَبْس لَبَن
شیر عاقل - خردمند - دانشمند میکنم	لَبَن لَبِيب لَبِيبَك
قول میکنم - اجابت میکنم - امر تورا اطاعت دهان بند - پارچه ای که پائین صورت و جلود هان می بندند	لَثَام لَجَاج
لَجَاجت و پافشاری کردن در رأی - سرسختی نمودن - ستیزه کردن	لَجَاج
لَجَاجت کننده - خیره سر	لَجَاج
لَگَام - افسار (جمع : لُجُم) بكلمه لَجَّه مراجعت شود	لِجَام لُجَج
کسیکه زیانش میگیرد ولکن دارد - متربّد - لرزان - متحرّک - بیقرار	لَجَلَاج
جمعی که برای اظهار نظر در رباره امری فراهم آیند (جمع : لُجَن)	لَجَنة
آب زیاد - دریا - وسط دریا - جماعت بسیار (جمع : لَجَحَ)	لُجَحَه

لِحْيَة	لُجَن	مَوَاج - بِيكَرَان
لِحَاظ		مَلَاحِظَه كَرَدَن - مَراقبَتَه كَرَدَن - ازْگُوشَه
		چَشم نَگَرِيَسْتَن - گُوشَه چَشم
		- لِحَاظٍ بَچَشم - بَدِيدَه فَكَرَت و تَعْقِق ()
لَخَد، لَخَد		گُور - شَكَاف قَبَر - سَنَگِيَّه روَى مرَدَه
		گَذَاشَتَه و روَى آن خَاک مِيرِيزَنَد (جَمْع : الْحَادَه، لَحُود)
لَخَظ		بَاگُوشَه چَشم نَگَرِيَسْتَن - مَراقبَت - باطَن
		چَشم (جَمْع : الْحَاظَه ، لِحَاظ)
لَحَظَات		نَگَاهَهَا - نَظَرَهَا - عَنْسَيَات (مَفْرَد : لَحَظَه)
لَحَم		گُوشَت (جَمْع : لَحُوم)
		لِخَى، لِخَى، لِخَى رِيشَهَا (مَفْرَد : لِخَيَه)
لَدْغ		(لَدَعَه) (ام) گَزِيدَن بَا نِيش - (کَنَاهَه از زَخَم زَيَان و نِيش نِيز مِيَباشد)
لَدُن		نَزَد (ظَرْف زَيَان و مَكَان)
		- (لَدُنَه) : نَزَدَه ما - از جَانَب ما)
		- (عَلَم لَدُنَى) : دَانَش ذاتَى - عَلَمَى كَه بَدَون استَنَاد فَرَأَگَرْفَتَه شَدَه باشَد)
لَدَنَه		نَرَم - مَلَامِيم (جَمْع : لَدُن ، لِدَان)
لَدُود		دَشْعَن سَخَت و خَوْنَخَوار - لَجَوج

لسان	لَغْب	لسان (جمع : الْسُّن ، أَلْسِنَة) رهبر ماهر و زیرک (کسیکه کاملا مراقب و ملتف اطراف خود است)
لَضْلَاض	لُطْف	نيکوشی - نرم (جمع : الْطَاف) سختی ها - پیش آمد های دشوار - سیلی - تپانچه (مفرد : لَطْمَه)
لَطَمَات	لَطْف	بسیار مهریان
لَطِيف	لَطِيف	مهربان - نرم و نازک - خوش خواهی اندام (موئث : لَطِيفَه) (نرم - گُوارا)
لَظَن	لَعْب	آتش - شعله آتش (دوزخ)
لَعْب	لَعْب	آب دهان - بزاق
لَعْب ، لَعْب ، لَعْب	لَعْب ، لَعْب ، لَعْب	لَعْب ، لَعْب ، لَعْب (لَعْبَه) کاری را برای لذت و خوشی کردن - بازی و مزاح
لَعَلَّ	لَعْن	شاید - مگر - کاش
لَعْنَه	لَعْن	لَعْنَه ، لَعْنَه ، لَعْنَه اللہ بكلمه عمر مراجعه شود
لَعْن	لَعْنَه	(لَعَنَه) طرد کردن - راندن - دشنا�
لَعْنَت ، لَعْن	لَعْنَت ، لَعْن	دادن - نفرین کردن
لَعْنَه	لَعْنَه	طرد - دشناام
لَعْنَه	لَعْنَه	ملعون - لعنت کرده شده - رانده شده
لَعْنَه	لَعْنَه	- نفرین کرده شده
لَغْب ، لَغْب	لَغْب ، لَغْب	سخت مانده و خسته شدن

لَغْوٌ	هُرچیز بِیفایدَه - بِی معنی - بِیهودَه -
لُغْوبٌ	باطل - خطَا
لِقَاءٌ	رنج کشیدن - خسته و کوفته شدن -
لُقطَهُ ، لُقطَهُ	پریشانی - رنج و محنت
لَمٌ	دیدار - ملاقات
لَمَ اَزَلَ	چیزی که بِرزمین افتاده یا مانده و صاحبش شناخته نشود
لَمَ تَزَلَ	برای چه ؟ (مخفِ لَمَا) - چرا ؟
لَمَ يَزَلَ	همیشه و پاینده و بی زوال
لَمْ وَبِمَا (أَفْتَن)	همیشه و پاینده و بی زوال (بکلمه لا تزال مراجعه شود)
لَفْحُ الْبَصَرِ	بی زوال - پاینده
لَفْزٌ	چون و چرا کردن - اعتراض کردن
لَفْحَهُ ، لَفْحَهُ	یک نظر کوتاه - دز دیده و با شتاب بچیزی نگاه کردن
لَفْعَهُ	یک چشم بهم زدن (کنایه از زمان خیلی کم)
لَفْعَهُ ، لَافْعَهُ	عَجْبٌ گرفتن - با گوشِه چشم و ابرو اشاره کوْد و عَجَبٌ جوشی نمودن
لَفْعَهُ	عَجَبٌ جو - سخن چین - غیبت کنندہ روشنی - پرتو - دُرخشن

لَمَ	گناه کوچک — جیون خفیف و سبک عقلی	
لَمِيعَ ، لَمِيعَهُ	روشن — درخشان	
لَوْ	اگر	
لَوْاءً	علم — بَيْرَق (جمع : الْوِيَه)	
لَوْاءً	علم و رایت افراشته شده (مقصود عهد و میثاق الهی است)	
لَوَافِحَ	فرد آن لَفُوح ولاِفَح به معنی سوزان	
لَوَاقِحَ	بادهای باران دار و نافع — بادهاییکه درختان را بار دار کند (فرد : لَاقِح)	
لَوَامِعَ	پرتوهای دَرَخَشان (فرد : لَامَعَه)	
لَوَامَهَ	سخت ملامت کننده — بسیار نکوهش کننده	
لِوَجَهِ اللَّهِ	جهت رضای الهی	
لَوْحَ	(الْأَحَ يَلْوُح) (ال) ظاهر و آشکارشدن — برق زدن و دَرَخَشیدن	
لَوْحَ	صفحه — (صفحه یا صفحاتی که برآن آثار قلم اعلی مرقوم شده باشد)	
لَوْحَ مَحْفُوظَ	علم الهی — مقام علم مظہر امرالله	
لَوْذَ	(الْأَذَ يَلْوُذ) پناهنده شدن — استتار	
لَوْعَةً	سوزش جگر — سوزش دل از غصه و اندوه یا عشق و دوستی یا از شوق	
لَوْلَا	اگرنه — اگر نبود	

اگر تو نبودی	لَوْلَك
اگر او نبود	لَوْلَه
دُر — مروارید (جمع : لَثَالِي ، لَأَكْلِي)	لُؤْ لُؤ
لامت — نکوهش — سرزنش — ترس و بیم	لَوْم
رنگ — گونه — نوع (جمع : أَلْوَان)	لَوْن
نکوهش — سرزنش	لَوْمَه
درآوردن زبان از دهان بعلت تشنجی و نفس نفس زدن	لَهْث
(لَهَا يَلْهُو) سرگرمی — مشغول بسودن —	لَهْو
ما یه سرگرمی از هر قبیل و آنچه ما یه لذت باشد	
شعله آتش	لَهِب
شب ها (مفرد : لَيْل)	لَيَالِي
کاشکی (در تمنی و آرزوی چیزی مُحال)	لَيَثَت
شیر — (درنده)	لَيَثَث
نیست	لَيَسَ
شب — یکشب (جمع : لَيَلَات)	لَيَلَه
شب بعثت حضرت ربّ أعلى	لَيَلَةُ الْقُدُس
شب بسیار تاریک — شب دراز سخت	لَيَلَهُ لَيَلَاء
نرم	لَيْن

* ۳ *	
مقصود مازندران است	م
مقصود سید مهدی دهجن است	م ، اسم ميم
ملجاه - بازگشت - محل بازگشتن -	ماپ
(کنایه از آخرت در مقابل دنیا)	
(مفرد : ماتم) بمعنى عزا و مجلس سوگواری	ماتم
(مفرد : مأثره ، مأثره) : بزرگواری موروثی که	ماشر
نهان زد مردم باشد - کار نیک	
مقاصد - حاجات - نیازها (مفرد : مأرب)	مارب
عاقبت - محل بازگشت - مرجع	مال
عاقبت - بالا خره - در آخر کار	مالا
"تعجبیه" در فعل تعجب بکار میرود	ما
مانند : ما أَخْلَى چقدر شیرین است و ما	
آذب : چقدر گواراست (	
نه - نیست	ما
آنچه "اسم موصول مشترک" در مقام ترفیع	ما
معنی من (کسیکه) هم آمده است (مانند	
: إن أَذْرَكْتُمْ مَا نُظْهِرُهُ)	
آب (جمع : میاه)	ماء
آب زندگانی (کنایه از تعالیم الهیه)	ماءُ الْحَيَّان

گلاب	ماء الورد
سفره طعام — خوردنی — خوان بطعم	مائده
آراسته — رزق آسمانی و معنوی	
(جمع : موائد ، مائدهات)	
صد (جمع : میاٹ ، میون)	مائه
بزرگوار — محترم (جمع : ماجد)	ماجد ، ماجده
محو کننده — زائل کننده	ماجن
تا وقتیکه — تا زمانیکه	مادام
شعله و زبانه آتش سخت بی دود	مارج
شکننده عهد و پیمان — بدعت گذارنده در	مارق
دین یا گمراه شده و خارج از دین	
مرور کننده — گذر کننده — جاری	ماریه
راه رونده و ممشی کننده — سالک	ماشی
گذشته — زمان گذشته	ماضی ، ماضیه
بقیه — بجز	ماعدا
آنچه از دست رفته	مافات
فریب دهنده — مکر کننده — فریبنده	ماکر
من کجا و آن مقام — مراچه لیاقت که	مالی و شأنی
آنچه پشت سر میباشد — عقب — دنهال	ماوراء
آنچه واقع شده — آنچه بوقوع پیوسته	ماواقع
حقیقت و طبیعت و نهاد و سرشت چیزی —	ماهیت

(جمع : مَاهِيَّات)	
آینده — آمدنی	مَأْتِيٌّ (Mātiyyā)
روایت شده — حدیث نقل کرده شده	مَأْثُورٌ، مَأْثُورَةٌ
حدیشی که از زمانهای قدیم از یکی بدیگری رسیده	
گرفته شده — گرفتار — هلاک شده — کشته شده	مَأْخُوذٌ
گرفتار — محبوس	مَأْسُورٌ
همدم — خو گرفته — الft گرفته	مَأْلُوفٌ
جای امن — پناهگاه	مَأْمَنٌ
آرزو و خواهش — آرزو شده — (منظور و مقصد) پناهگاه	مَأْمُولٌ
منسوب به صد (صد ساله)	مَأْوَىٰ
پیش گرفتن و شتافتن بسوی چیزی — اقدام برای انجام کاری	مَهْوَىٰ
بدعت گذاشتن و ایجاد کردن	مُهَادَرَةٌ
اصول (مفرد : مَهْدَىٰ)	مَهَادِيٌّ
از یکدیگر بری شدن — از هم بیزارشدن	مُهَارَاتٌ
اقدام بکاری کردن — بنفس خود کاری انجام دادن	مُهَاشَرَةٌ
مَهْنَىٰ	
پایه ها — ریشه ها — بنیان ها (مفرد :)	مَبَانِيٌّ

لعن و نفرین کردن بیکدیگرا طرفین ادعا یکدیگر را نفرین و لعن کنندو از خدا کیفر دیگری را بطلبند)	مُهَاجِلَه
خرید و فروش—بَيْعَت نعود ن برخلاف و مخالف	مُبَايَعَه مُبَايِن
بدعت گذارنده	مُبْتَدِع
خندان	مُبْتَسِمَه
دورشده	مُبْتَعِد
مطلوب—دلخواسته — مقصود	مُبْتَغَى
منقطع—کسیکه از دنیا برده و بسوی خدا روی آورده	مُبَتَّل
مُتَضَرِّع—کسیکه با تضرع و خاکساری دعا کند	مُبَتَّهَل
اصل—سبب (دنیا) — آغاز — سرچشمه (جمع : مَادِي)	مَهْدَأ، مَهْدَء
کسیکه چیزی تازه بیاورد یا چیزی را کشف و آشکار کند — ابداع کننده — آفریننده	مُبْدِع
(اسم فاعل) خلق کننده — آفریننده — بوجود آورنده چیزی بدیع	مُبْدِئٌ
بخشیده شده — بکار رفته — بمصرف رسیده خیرها — خوبیها — نیکوشیها — بخششها	مَهْدُول مُهَاجِرَات
(مفرد : مُهَاجَرَه)	

خَيْرَهَا — خَوَبِيهَا — نِيكَوئِيهَا — بَخْشَشَهَا	مَهَرَات
(مفرد : مَهَرَه)	
مُهَرَّم ، مُهَرَّمَه	مُهَرَّم ، مُهَرَّمَه
محْكَم — مُتَيْن — قَاطِع — مُورَد اطْمِينَان —	
ثَابِت	
خَوب — نِيك	مَهَرُور
مَهَرُوك	
مَهَرَكَت يَافَتَه — انتَخَاب شَدَه	
آشْكَار — مَدَلَّل — با دَلِيل وَبرَهَان ثَابِت شَدَه	مَهَرَهَن
مَهَرَسَى ، مُهَرَّا	
مَهَرَسَى ، مُهَرَّا	
أَسْت	
مَهَسُوط	
شَرْح وَبَسْط دَادَه شَدَه — بازْشَدَه — پَهَن	
شَدَه — (اصْلَات مَهَسُوطَه : نِماز كَبِير)	
بَشَارت دَهْنَدَه — مَزْدَه دَهْنَدَه — لَقَب	مُبَشِّر
حَضْرَت أَعْلَى	
مُبَعِّث	
مَعْوَث كَنْنَدَه — فَرْسَتَنَدَه	
مُبَعِّد ، مُبَعَّد	
دَور — دَورْشَدَه	
دَشْمَن — صَاحِب بَغْض	مُبْغِض
مَوْرَد بَغْض وَخَشْم وَاقِع شَدَه — دَشْمَن دَاشْتَه	مَهَغُوض
شَدَه	
گَرَيَانَنَدَه — گَرَيَه آَور	مَكِي
واضِح — آشْكَار	مُهَيْن
آشْكَار كَنْنَدَه — وَاضِح وَرَؤْشَن كَنْنَدَه —	مُهَيْن

شرح دهنده بیان کننده مقصود اصلی	
خداوند	
کالا — آنچه از آن سود و فایده بهرند —	مَتَاعٌ
اسهاب و سامان (جمع : امْتِعَه)	
رنج ها (مفرد : مَتَعَبٌ)	مَتَاعِبٌ
شعله ور — فروزان	مُتَأَجِّجٌ
ادب آموخته — با ادب و با تربیت	مُتَأَدِّبٌ
دردمند — کسیکه از حادثه و پیشآمدی	مُتَأَلِّمٌ
افسرده و دردمند شده — دردناک	
خداشناس — عابد — زاهد — کسیکه بعلم	مُتَأَلهٌ
الهیّات اشتغال دارد	
کسیکه در امری فکر و اندیشه کند	مُتَأَمِّلٌ
پیشی گیرنده — وارد شده بذهن — چیزی	مُتَبَادِرٌ
که ناگهان بخاطر آید	
دشمن و مخالف یکدیگر	مُتَبَاغِضٌ
مفتخر — افتخار کننده	مُتَبَاهِيٌّ
ضد یکدیگر — آنچه با دیگری دوری و تفاوت	مُتَبَاهِيٌّ
دارد — مخالف — دو رو	
بسیار دانا — کسیکه در علمی اطلاعات	مُتَبَحِّرٌ
فراوان دارد	
متفرق — پراکنده — پرسان	مُتَبَدِّدَه

		بصیر .	مُتَبَصِّر
	پیروی کننده — تبعیت کننده .		مُتَّبِع
	پیروی شده — چیزی که از آن پیروی کنند .		مُتَبُوعَه
	مُتَتَابِع، مُتَتَابَعَه پشت سرهم .		مُتَتَابِع
	جستجو و تفحص کننده — مطالعه کننده .		مُتَتَابِع
	همسایه — نزدیک .		مُتَجَاوِر
	دارای جسم شده — بصورت جسم درآمده .		مُتَجَسِّد
	مُتَحَارِب، مُتَحَارِبَه جنگ کننده — کسیکه آتش جنگ برافروزد .	پا برخنه .	مُتَحَافِق
	همقسم — هم عهد — هم پیمان .		مُتَحَالِف
	واجب .		مُتَحَثِّم
	افسوس خورنده — حسرت خورنده .		مُتَحَسِّر
	کسیکه بجائی پناهنده شده باشد —		مُتَحَصِّن
	در پناه کسی درآمده — در حصار درآمده .		مُتَحَضِّرَه
	متعدّن .		مُتَحَضِّرَه
	مزین — آراسته — زیوردار — کسیکه خود را زینت کرده .		مُتَحَلِّی
	تعیین شده — جای گرفته .		مُتَحَبِّز
	آراسته — کسیکه خوی خود را تغییر دهد و		مُتَخَلِّق
	دارای خوی نیکو گردد — ترتیب یافته .		مُتَدَافِق
	ریزنده — فواره زننده .		مُتَدَافِق

(۳۳۸) — مُتَشَابِهات

پست — پائین آمده	مُتَدَنِّي
خوار — ذلیل	مُتَذَلِّل
نمود ارشدہ — منعکس شده	مُتَرَاشِی
پشت سرهم — دولغت بیک معنی — دونفر	مُتَرَادِف
بریک مرکوب	
دو دل — کسیکه در امری د چار شک و تردید باشد	مُتَرَدِّد
عا پوشیده — لباس پوشیده خود را زینت داده	مُتَرَدِّی
چشم براه — منتظر	مُتَرَصِّد
نگرندہ — مواظب — چشم دارندہ — انتظار کشند	مُتَرَقب
سرمست	مُتَرَّح
زَمَّهه کننده — خواننده — سراییده	مُتَرَّنم
زياد شونده	مُتَرَازِيد
بی ثبات — لرزان	مُتَرَّزع
پریشان و ناراحت — مضطرب — لرزان	مُتَرَّزل
دامنه دار — وسیع — فراخ	مُتَسِع
برافروخته — شعله ور	مُسَعِّر، مُسَعِّرَه
چیزهایی که مانند هم و شبیه بهم باشند	مُتَشَابِهات
کلامی که بطريق کنایه واستعاره بیان شود	

و دارای دو معنی باشد .	
آیات مُتَشَابِهَات : آیاتی از قرآن مجید که حقیقت معانی آنها برهمه کس معلوم نباشد — مقابله آیات محکمات — (آیات متشابهات دارای تأویل است — آل عمران - ۷۲) .	
تَشَبُّثُ كَنْدَه — کسیکه چنگ در چیزی بزنندو در آن درآویزد .	مُتَشَبِّثٌ
لرزان — دارای تَشَبُّج .	مُتَشَبِّجٌ
بالا رونده .	مُتَصَاعِدٌ
زنگ زده .	مُتَصَدِّدٌ
دارای صفتی خاص — آراسته بصفتی .	مُتَصِّفٌ
تَأكِيدُ كَنْدَه و ياری کننده یکدیگر — موافق با هم .	مُتَضَافِرَه
قوی — توانا — سرشار از علم یا توانائی .	مُتَضَلِّعٌ
شامل — در برآورنده .	مُتَضَمِّنٌ
کسیکه مَدْعَى علم پزشکی است بدون اینکه بهره کافی از آن علم داشته باشد — پزشك دروغی .	مُتَحَطِّبٌ
دشمن یکدیگر .	مُتَعَادِيه
مُتَعَارِفٌ، مُتَعَارِفَه — معمول — متدائل .	مُتَعَارِفٌ، مُتَعَارِفَه
از پی آینده — کسیکه پشت سردیگری برود .	مُتَعَاقِبٌ

بلند مقام — بلند و رفیع	مُتَعَالِي
دشمن با یکدیگر	مُتَعَانِدَه
تعب آورنده — پر زحمت و مشقت	مُتَعْبٌ
دشوار و غیرممکن — عذر و بهانه آورنده	مُتَعَذّر
آنکه بامری پردازد — تَعْرُضِ کننده	مُتَعَرِّض
ارجمند — محترم	مُتَعَزِّز
شعله ور — سوزان	مُتَعَسِّر
تشنه — کسیکه خود را به تشنجی زده	مُتَعَطِّش
بزرگ — مورد احترام	مُتَعَظِّم
دانشآموز — شاگرد — تعلیم گیرنده	مُتَعَلِّم
کسیکه از روی عمد و قصد کاری کند	مُتَعَمِّد
غوطه ور	مُتَغَمِّس
زیرک — هوشیار و با فراست	مُتَقَرِّس
چیزیکه از شیئع دیگر جدا و منشعب شده	مُتَفَرع
باشد — شاخه شاخه شده — شاخه	
برآورده	
نزدیکی جوینده — آنکه به خدا نزدیکی	مُتَقَرِّب
جوید و تَقْرُب خواهد	
کسیکه امری را برگدن گرفته — زِمامدار و	مُتَقَلِّد
پیشوا	
لها سپوشیده	مُتَقَمِّص

مُتَقْنَه ، مُتَقْنٰه — مُتَقْنَه ، مُتَقْنٰه	(۳۴)	مُتَقْنَه ، مُتَقْنٰه
مُتَقْنَه — مُتَقْنٰه	مُتَقْنَه	مُتَقْنَه ، مُتَقْنٰه
تَكِيَه گاه — چیزی که برآن تَکِيَه کنند .	مُتَكَائِرًا	مُتَقْنَه
زياد — غلبه کننده در زیادی .	مُتَكَائِرَه	مُتَقْنَه
رویهم ابهاشته شده .	مُتَكَائِفَه	مُتَقْنَه
توکل کننده — اعتماد کننده .	مُتَكَيِّل	مُتَقْنَه
پرموج — پرهیجان — دارای تلاطم —	مُتَلَاطِم	مُتَقْنَه
امواج دریا درحال خروشیدن و بهم خوردن .	مُتَلَاطِم	مُتَقْنَه
درخشنان — تابنده — مروارید آسا .	مُتَلَأِي	مُتَقْنَه
نافذ — سِرايت کننده .	مُتَلَجِّل	مُتَقْنَه
خوشمزه — بالَذَّت — کسیکه از چیزی حظ و لذت ببرد .	مُتَلَذِّذ	مُتَقْنَه
پشت سری — مرتبه بعدی .	مُتَلُوٰ	مُتَقْنَه
دمد می — کسیکه هرساعت برنگی درآید و تغییر فکر و عقیده بدهد .	مُتَلَوٰنِ المِزاج	مُتَقْنَه
نافرمان — سرکش — یاغی .	مُتمَرِد	مُتَقْنَه
مرتب و تمشیت داده شده .	مُتمَمِشٰ	مُتَقْنَه
تمام کننده — دنباله — بقیه .	مُتمَمٰم	مُتَقْنَه
کسیکه بادیگری در نزاع و کشمکش باشد .	مُتَنَازِعَه	مُتَقْنَه
مرتّب — منظم .	مُتَنَاسِق	مُتَقْنَه
گریزان از هم — بیزار از هم .	مُتَنَافِرَه	مُتَقْنَه

مُتَنَافِسٌ	طالب — راغب (که در طلب چیزی رقابت و پیش دستی کند)
مُتَنَاهِيٌّ	مُتَنَاهِيٌّ، آنچه که آخردا شته باشد و بانتها
مُتَنَبِّهٌ	برسد — بپایان رسیده بید ارشده — با خبر — از غفلت بهوش آمده
مُتَنَزِّهٌ	آگاه و هوشیار
مُتَوَاتِرٌ	تفرُجَگاه — جای با نزهت و با صفا
مُتَوَارِيٌّ	پشت سر هم آمده — بی دری — بدون
مُتَوَازِنٌ	انقطاع و پیاپی آینده
مُتَوَاصِلٌ	پنهان شده — پوشیده — در در در فراری
مُتَوَجِّحٌ	برابر — هموزن — همسنگ
مُتَوَسِّلٌ	بهم پیوسته — پشت سر هم
مُتَوَسِّمٌ	تاج دار
مُتَوَسِّلٌ	طالب شفاعت — پناهنده
مُتَوَصِّلٌ	کسیکه با فراست به چیزی بی برد و از روی علامت آنرا بشناسد — محقق
مُتَوَفَّلٌ	واصل و نایل شده — به چیزی رسیده
مُتَوَقِّدٌ	فرو رفته در کاری — وارد شده — مبالغه نموده
مُتَوَقِّدٌ	برافروخته — فروزان — ظرفی — زیرک
	خوش طبع — روشن

مُتُنُون	مفرد : مَثْنَى بمعنى : أصل — ظاهر —
مُتَوَهِّم	دَرُون چیزی — داخل صفحه کتاب .
مُتَهَلِّل	گرفتارِ وهم و خیال .
مُتَهَيِّج	کسیکه رویش از خوشحالی و سرور تابان
مُتَنِّن	گردیده — خوشرو و گشاده رو .
مُتَقِيقَة	مُتَهَيِّج ، مُتَهَيِّجَه به هیجان آمده — پرهیجان .
مُتَيَّمَه	کجا؟—چه وقت ؟
مُتَبَيِّن	بیدار و هوشیار .
مَثَابَه	آشته از شدت عشق .
مَثَابَه	محکم — ثابت — استوار — پابرجا .
مَثَابَه	مثل — مانند — اندازه — درجه .
مَثَابَه	عیوب — نقص‌ها (مفرد : مَثَلَه) .
مُثَبِّت	ثبت کننده — برقراردارنده .
مُثَبِّت	استوارشده — برقرارشده .
مَثَلَات	—أَقْضَاءُ الْمُثَبَّت : عالم قضاة مقدس ازمحو و اثبات مصطلح در عرف روحانی اسلامی) .
مَثَبُوت	ثبت شده .
مُثَقَّف	مُهَذَّب — دانا — با تربیت — آراسته — حاذق .
مَثَلَات	عقیتها و عذاب هاییکه برگذشتگان آمده و از آن عمرت گیرند . (مفرد : مَثَلَه ، مُثَلَه)

باشکنجه اعضاء را بریدن .	مُثَلَه
بهتر — افضل — احسن — مثل آغلی —	مُثَلَى
شريفتر (جمع : آمايل ، مُثُل) .	
میوه دار — با فایده .	مُثِير ، مُثِيرَه
ثواب — پاداش — جزای عمل خیر (جمع : مَثُوبَات) .	مَثُوبَه
مشرف شدن به حضور .	مُثُول
منزل — مكان — قرارگاه (جمع : مَثَاوِي) .	مَثَوَى
شبیه — نظیر .	مَثِيل
انکار کردن — منکرشدن .	مُجاَحَدَه
بهانه جوش کردن — نزاع و ستیزکردن —	مُجاَدَله
مخاصمه .	
بكلمه مجری مراجعه شود .	مَجَارِي
گرسنگی — سال سخت و قحطی که مردم	مَجَاعَه
گرسنه بمانند .	
جلوه گاه ها .	مَجَالِي
باکسی نیکوشی و خوشرفتاری کردن — خوش آمدگوئی — چرب زیانی .	مُجاَملَه
دور گشتن از کسی — دوری گزیدن .	مُجاَنبَه
جاهای چیدن میوه یا درخت که ازان میوه چینند (مفرد : مَجْنسَه) .	مَجَانِي

مُجاَهَدَه — مُجَمَّهَرَات (٣٤٥)

مُجاَهَدَه	کوشش و تلاش نعودن باندازه طاقت •
مَجَاهِيل	بكلمه مَجْهُول مراجعه شود •
مُجَتَّه	از ریشه کنده شده (بی ارزش و اعتبار) •
مُجَتَّر	گناهکار — مقصِر — عاصی — مرتكب •
مُجَتَّب	دوری کننده — کسیکه از چیزی اجتناب کند •
مَجْد	عظمت — بزرگی •
مُجَدَّبَه	زمین خشک لم یزدع •
مُجَذَّب	جذب کننده •
مُجَرَّدَه	منقطع از ماده — فارغ از شئون دنیوی — برهنه •
مَجَرَّه	مجموعه ستارگانی در آسمان که بشکل بقوعه سفیدی بچشم میخورد •
مُجَرِّي	جريان دهنده — کسی که امری را اجراء کند •
مَجْعُولَه	مجُعُول، مَجْعُولَه ساختگی — غیرواقعي — قرارداده شده و ساخته شده •
مُجلَّى	تجَلّى کننده — ظاهرشونده •
مُجلَّى، مُجَلَّا	محل تجلی "اسم مکان" •
مَجَمَع	محل اجتماع و جمع شدن •
مُجَمَّهَرَات	هفت قصیده از شعرای زمان جاهلیت که بعد از مُعلَّقات است •

آراسته — مرتب — صاف بسته	مُجَنَّدَه
پیرو حضرت زرد شت — گبر (به آتش پرست هم اطلاق شده است)	مَجُوس
کوشش‌ها	مَجْهُودَات
وصف ناشد نی — غیرقابل تعریف و توصیف	مَجْهُولُ الْنَّعْت
اجابت کننده — پاسخ دهنده	مُجِيب
بزرگوار — عظیم — (نام کتاب بیان فارسی)	مَجِيد
پناه دهنده	مُجِير
(جاءَ يَجِيئُ وَيَجُوءُ) آمدن — (جاءَ بِهِ : آنرا آورد)	مَجِيءٌ
عزیزان — محبوب‌ها (مفرد : مَحْبُوب)	مَحَابِيب
— مخاصمه — خصوصت ورزیدن و حجت آوردن	مُحَاجَة
مجادله بباطل کردن — بهانه گیری کردن	مُحَاذِي
مقابل — روپرو — برابر	مُحَاذِي
جنگیدن — باهم جنگ کردن	مُحَارَه
خوبیها — نیکوئیها (مفرد : حُسْن) — ریش	مَحَاسِن
مفرد: مُحَضَّر بمعنی جای حضور — جای نوشتن	مَحَاضِر
اسناد و احکام — درگاه	مُحَاضَرَه
سئوال و جواب حضوری — باهم گفتگو و سئوال	مُحَاضَرَه
وجواب کردن (جمع : مُحَاضَرات)	
احاطه شده — چیزی که اطراف آن گرفته	مُحَاط

مَحَالٌ — مَحْبُوبُ الشَّهَدَاءِ (۳۴۷)

شَدَّه	
مَحَالٌ	عَقَابٌ — عَذَابٌ — كَيْنَدٌ — مَكْرٌ — جَدَالٌ
مَحَالٌ	جَاهَاهِي فَرُود آمدَن — مَحلَهَايِي وَرُود وَحَلُول (مَفْرَد : مَحَلٌ)
مَحَامِدٌ	صِفَاتِ نِيكُو — آنچَه قَابِل سَتَايِشِ اسْتَ
مَحَامِدٌ	(مَفْرَد : مَحْمَدَه)
مُحَايِمٌ	مَدْافِعٌ — وَكِيل دَادَگَسْتَرِي
مُحَاورَه	بَا هَم سَخْن گَفْتَن — لَغْتَگُو كَرْدَن
مُحاوَله	قَصْد بَدْسَت آورَدن چِيزِي — بَانِيرِنَگ وَ تِيزِ
مُحِبٌ	نَگْرِيسْتَن (جَمْع : مُحاوَلَات)
مُحِبِّر	دَوْسَت دَار
مَحَبِّس	(فَا) گَرْدَشْ كَنْنَدَه — تَفْرِجْ كَنْنَدَه
مَحْبُوبٌ	زِندَان (جَمْع : مَحَابِس)
مَحْبُوبٌ	أَوَادَى مَقْصُود حَضْرَت رَسُول (ص) اسْتَ كَه دَرَلِيَله مَعْرَاج بَنْصَقْ قَرَآن مَجِيد بِمَقْام قَابَ قَوْسَيْنِ أَوَادَى رسِيد يَعْنِي فَاصِله او وَخْدا بَانِدَازَه دَوْقَاب كَمان يَا نَزْدِي كَتَرا زَآن بُود
مَحْبُوبُ الشَّهَدَاءِ	لَقْب آقا سِيد اسْمعِيل زَوارَه اَيْ كَه بَدْسَت خَود خَود رَا شَهِيد نَمُود وَنِيز لَقْب مِيرَزا مَحَمَّد حَسَين اَصْفَهَانِي كَه بَابِرَاد رَش مِيرَزا مَحَمَّد حَسَن سُلْطَان الشَّهَدَاءِ در اَصْفَهَان بَشَاهَادَت رسِيد نَد

مَحْبُور	زَمِين پر علف و سرسبز — شَخْص مسروق و مَاشَاطِل
مُحْتَجِب ، مُحْتَجِبه	در پرده مانده — غافل — عاری از معرفت
مُحْتَسِب	مُحْتَرق ، مُحْتَرَقه سوخته — آتش گرفته — سوزان • شمارنده — بشمار آرنده — داروغه — کد خدا — نگاهبان — مامور حاکم که وظیفه ش
مُحْتَضر	امر بمعروف و نهى از منکر بود • شخص در حال مرگ •
مَحْتُوم	ثابت و استوار — واجب — حتى الْوَقْع •
مَحْجُوب	در پرده مانده — غافل — بی خبر و بس اطلاع — پنهان و پوشیده — باشرم و حیا •
مَحَاجَه	میانه راه راست و مستقیم •
مُحَدّث	گوینده — روایت کننده احادیث
مُحَدِّث	سبب پیدایش — احداث کننده — کسی که امر تازه ایرا بوجود آورد •
مُحَدَّث ، مُحَدَّثَه	تازه پیدا شده — جدید — بیسابقه — آنچه در کتاب و سنت و اجماع معروف
	باشد (جمع : مُحَدَّثات) •
مُحْدِق	احاطه کننده — بلائی که از هر طرف احاطه کند •
مَحْذُور	آنچه که از آن حذر کنند (امور ممنوعه) .

پرهیز شده ۰	
نوبسته — آزادکننده ۰	مُحَرِّر
سوزان — سوزاننده ۰	مُحْرِقَة
نفسی که عازم کعبه مقصود باشد — زائر	مُحْرِم
بَيْتُ اللَّهِ — کسی که تجاهه احرام برتن دارد	
آتشگرفته — سوخته شده ۰	مَحْرُوق
حزن آور — اندوهگین کننده ۰	مُحْزِن
برانگیخته شده — هم صحبت — همدم و همراه ۰ — گرد هم جمع شده ۰	مَحْشُور
(مَحَصَّ) امتحان (خداوند امتحان نماید) — آزمایش الهی — پاک و طاهر کردن بواسطه امتحان ۰	مَحْصَ
مردی که زن گرفته ۰	مُخْصِن، مُخْصَن
+ زنای مُخْصِن، زنای مُخْصِنَه : هرگاه مردی زن دار با زنی شوهردار زناکند ۰	
مُخْصِنَه، مُخْصَنَه زن شوهردار (جمع : مُخْصِنَات، مُخْصَنَات) قلعه محکم ۰	مُخْصَنَه
حساب دارنده — شمارنده — نگهدارنده	مَحْصِس
حساب (جمع : مُخْصُون) ۰	
مشهد — درگاه — نزدیکی — جای حضور	مَحْضَر
(جمع : مَحَاضِر) ۰	

مُحَضَّر	حضرشده — احضار شده •
مَحَطّ	محل فرود آمدن •
مَحْظُور	منوع — حرام — ناروا • + مَحْظُورات : موائع — مشکلات •
مَحْفُور	کنده شده — حفر شده •
مَحْفُوف، مَحْفُوفة	احاطه شده — مُحاط — پیچیده شده پوشیده •
مَحْق	از بین بردن — باطل و محو کردن •
مَحِقَّ	تحقیق کنده — اهل تحقیق — کسیکه بتحقیقت چیزی برسد •
مَحْقُوق	سزاوار — مغلوب به حق •
مَحَكّ	سنگی که طلا یا نقره را به آن میمالند و عیار آنرا آزمایش میکنند — وسیله آزمایش طلای ناب از غیر ناب •
مُحَمَّد	پسندیده — سُتدوه — نیکخو — نیکوسرشت •
مُحَمَّر	سرخ رنگ شده — سرخ •
مَحْمِل	آنچه که در آن کسی یا چیزی را حمل کنند — هَوْدَج — پالَکی — کجاوه •
مَحْمُود	سُتدوه — مورد ستایش — پسندیده (از — القب حضرت محمد (ص)) •
مَحَن	گرفتاریها — رنجها — محنت ها •

مُحَوَّل	واگذارشده •
مَحْنٰ	(مَحَا يَمْحُو وَيَمْحِي) (م) محوکردن وازبین بردن •
مُحَيَّثًا	وجه — روی — رخسار •
مُحَيْرَ	حَيْرَانٌ کننده — حَيْرَتٌ انگیز — شگفت آور •
مَحِبِّص	گریزگاه •
مُحِيط	اقیانوس — احاطه کننده — فروگیرنده •
مُحِيل	حیله گر •
مُحِیس	زنده کننده •
مَخَارِف	راهها (راه بین دو روای درخت) (فرد : مَخْرَفَه) •
مُخَاصِمه	دشمنی کردن — پیکارکردن با یکدیگر •
مُخَاطَب	طرف خطاب — طرف صحبت — کسیکه دیگری با او سخن میگوید •
مُخَاطَبه	باهم سخن گفتن — گفتگوکردن •
مَخَاطِر	بلیات — شدائی — خطرها •
مَخَافَت	بیمناک شدن — ترسیدن •
مَخَالِب	بكلمه مخلب مراجعه شود •
مُخَالَطَه	باهم معاشرت و آمیزش داشتن — آمیخته کردن •
مُخَامَرَه	مد هوش کردن — ازکار انداختن •

مَخَاوِفٍ — مَخْسُوفٍ (۳۵۶)

چیزهایی که باعث ترس و خوف شود (فرد : مَخْوفٌ)	مَخَاوِفٍ
(فع) — خبرداده شده — اطلاع یافته برگزیده — گزیننده — اختیاردار پنهان — نهان و پوشیده	مُخْبَرٌ مُخْتَارٌ مُخْتَفِيٌّ
مُهرشده — تمام شده زن مستور در پرده — زنی که در حجاب و پنهان از نظرها باشد — شاهد پرده نشین — (کنایه از باعفت و عصمت بودن زن)	مُهَرْشَدٌ مُخَدَّرَةٌ
(جمع : مُخَذَّلَاتٌ) خوارکننده — شکست دهنده — ذلیل و مغلوب کننده	مُخَذِّلٌ
خوار و ذلیل — پست و حقیر — سرافکنده ری بی بهره — کسیکه از یاری کردن با و خود را کنند (جمع : مَخَاذِيلٌ)	مَخَذُولٌ
جای خارج شدن — راه بیرون رفتن — گشایش — آسایش (مقصود معین — منظور خاص) (جمع : مَخَارِجٌ)	مَخْرَجٌ
پنهان — پوشیده و مستور — محفوظ در خزینه پوشیده و پنهان	مَخْزُونٌ، مَخْزُونَةٌ مَخْسُوفٌ

مُخَصَّص	ا خْتَصَاص يَا فَتَه	•
مُخَضَّر	سَبْز	•
مُخْطِئ	خَطَاكَار	•
مُخْلَّ	خَلْل رِسَانَنْدَه — ا خْلَال كَنْنَدَه — فَاسِد كَنْنَدَه	•
مُخْلَب	چَنْگَال — نَاخْن پَرْنَدَگَان شَكَارِي (جَمْع: مَخَابَه)	•
مُخْلَع	خَلْسَعْت دَادَه شَدَه — خَلْعَت پَوْشِيدَه — سَرَافِراز بَه پَوْشِيدَن خَلْعَت	•
مُخَمَّر، مُخَمَّره	سَرَشْتَه شَدَه	•
مَخْمُود	خَامُوش شَدَه — سَاكِن و سَاكِت — ا فَسِرَد	—
مُخَوَّل	پَزْمَرَدَه خَاطَر — دَلْسَرَد وَبِسْ شَوق	•
مُخِيف	كَرِيم	•
مَد	تَرْسَنَاك	•
مَدِ نَظَر	(مَدَه) كَشِيدَن — طَلَانِي گَرْدَانَدَن — جَذَب كَرَدَن — روْغَن در چَرَاغ رِيختَن	•
مَدَائِن	(مَدَه وَ مَدَه) كَمَك كَرَد — نَصَرَت نَمُود — مَهْلَت و فَرَصَت دَاد	•
مَدَاح	دَرْجَلَو چَشَم — در مَقَابِل چَشَم	•
مَدَا خِل	شَهَرَهَا (مَفَرَد : مَدِينَه)	•
مَدَا خِل	مدَح كَنْنَدَه — ستَايِشَگَر — ستَايِش كَنْنَدَه	—
	كَسَى كَه بَسِيَار مدَح كَند	•
مَدَا خِل	مَفَرَد: مَدَخَل، بِمَعْنَى جَايِ دَاخِل شَدَن	—

(در فارسی معنی درآمد) •	مداد
مُركَب •	مداد
مراتب — درجات — پله های پلکان — مذاهب — مسالک — راه ها و روش (فرد : مَدْرَجَه ، • مَدْرَج)	مَدَارِج
وسائل و آلات دفاع و حرب مانند توب و تفنگ وغیره (فرد : مَذْفَع) •	مَدَافِع
مقبره ها (فرد : مَذْفِن) •	مَدَافِن
درامی دقت و باریک بینی کردن •	مُدَاقَّه
گوشه های چشم که اشگ از آن میریزد (فرد : مَدْمَع) •	مَدَاعِم
خدعه کردن — فربیدادن — دو روئی کردن — چرب زبانی و چاپلوسی •	مُدَاهَنَه
چیزهایی که بدان ستایش کنند — صفات مدوحه و خوب (فرد : مَدِيْح) •	مَدَاهِيْح
(فا) ضد مُقْلِ — پشت کننده — اعراض کننده کسی که از کسی یا چیزی روی برتابد و پشت خود را باو کند •	مُذِبَر
رانده شده — دورشده — طرد شده •	مَذْهُور
(مفع) ذخیره شده — محفوظ مانده —	مَذَّخَر
نگاهداشته شده — تعیین شده برای کاری	

مَذْخُول	دَرُون شَدَه •
مَذَار	خَشْت — كَلْوَخَه خَاكِي — گَلْپَارَه •
مَذَارَان	رِيزَان — آنچه بِفَرَاوَانِي رِيزَشَكَنَد — بَارَان نَافِع و فَرَاوَان •
مُذَرَّعَه	زَرَه پُوش — كَشْتَى جَنَگَى زَرَه پُوش •
مُذَرِّك	دَرِيَابَنَدَه — كَسَى كَه چِيزِي رَادِرَك كَنَد •
مُذَاعِي	خَواهَان — دَعَويَّ كَنَنَدَه — طَرَفِ مَنَازِعَه — حَرِيف — دَشْمَن •
مُذَفَّ	پَرَنَدَه اِيكَه نَزَديَك زَمِين مِي پَرَد و بَال بَهْـ مِيزَنَد •
مَذْفَن، مَذْفَن	مَحْل دَفَن — جَايِ دَفَن كَرَدن •
مُذَلَّ	(فَا) دَلَالَت كَنَنَدَه — رَاهَنَمَا — كَسَى كَه بَخُود اعْتِمَاد و اطْمِينَان دَارَد •
مُذَلَّل	ثَابَت شَدَه با دَلِيل •
مَذْلُول	دَلَالَت شَدَه — مُفَاد و معْنَى — منَظُور اصْلَى — معْنَى و مَقْصُود •
مُذَلِّهَم، مُذَلِّهَمَه	تَارِيك — سِيَاه •
مُذَمِّدَم	غَرَشَكَنَنَدَه — كَسَى كَه با خَشْم سَخْن گُويد — هَلاَك كَنَنَدَه •
مُذْنَب	شَهَرَهَا (مَفْرَد : مَدِينَه) •
مَذَنِيَّة	اجْتِمَاع — آنچه باعث حَسَن نظام اجْتِمَاع بَشَرِيَّه است •

مَذْبُوحٌ مَذْبُونٌ مَذْبُونَ

مَذْبُونَ	شريعت الهيءه	مَذْبُونَ
مُذَوَّن	بسكل كتاب درآمده — جمع آوري شده	مُذَهَّن
مُذَهَّش، مُذَهَّشة	باعت تعجب — دَهشت آور	مُذَهَّش، مُذَهَّشة
مَدِينَ	مُذَهَّش، مُذَهَّشة	مَدِينَ
مَدِينَ	نام سرزميني که حضرت موسى از مصر با آنجا (نزد شعیب) رفته پناهنده شدند و در آنجا عظمت یافتند . وبهمين جهت کلمه مَدِينَ بصورت تشبيه و رمز از اين مفهوم بكار ميرود .	مَدِينَ
مَدِينَه	شهر (جمع : مُذَن ، مَدِينَ) (شهری که اول نام آن يئرب بوده و حضرت رسول از مکه با آنجا هجرت فرمودند) .	مَدِينَه
مَدِينَه اللَّه	منظور بغداد است — (به شيرازهم اطلاق شده است) .	مَدِينَه اللَّه
مَدِينَه السِّجْن	مقصود أدرنه است .	مَدِينَه السِّجْن
مَدِينَه السَّلَام	مقصود بغداد است .	مَدِينَه السَّلَام
مَدِينَه كَبِيرَه	مقصود اسلامبول است .	مَدِينَه كَبِيرَه
مَدِينَه مُحَصَّنَه	منظور عاكا است .	مَدِينَه مُحَصَّنَه
مَدِينَه مِيثاق	منظور نيويورك است .	مَدِينَه مِيثاق
مَذَبَحَه، مَذَبَحَه	قربانگاه — کشتارگاه .	مَذَبَحَه، مَذَبَحَه
مَذْبُوحَه، مَذْبُونَه	گلوبريده .	مَذْبُوحَه، مَذْبُونَه

اقارکننده	مُذِّعْن
(مَذَقَه) چشیدن — آمیختن وآلودن	مَذْق
ذکرشده — یاد شده	مَذْكُوره، مَذْكُوره
نکوهیده — مَذَمَّت کرده شده — زشت و بد	مَذْمُومه
گناهکار	مُذَبِّ
هستی بخش هرچیز — ایجاد کننده ذات هر موجود	مُذَوَّت
راه و روش — طریقه (جمع : مَذَاهِب)	مَذَهَب
(مَرَّه) گذشتن — عور و مرور	مَرَّه، مُرُور
تلخ	مُرَّ
منظرو دیدار — ظاهر	مَرَآ، مَرَأَى
آینه (جمع : مَرَايَا)	مَرَآت
دفعات — بارها (مفرد : مَرَّه)	مَرَّات
فرسنه ها — مسافت ها — منازل (مفرد : مَرْحَلَه)	مَرَاحِل
بارها (مفرد : مَرَّه)	مَوار
تلخی (کنایه از غم و اندوه — کنایه از صبر و شکیبائی)	مَرَارت
کمینگاه ها (مفرد : مَرْصَاد، مَرَصَد)	مَرَاصِد
همراه — موافق	مُرَافِق
آرامگاه ها (مفرد : مَرْقَد)	مَرَاقِد
نرdban ها — پلکان ها (مفرد : مَرْقَى)	مَرَاقِي

(مِرْقَاهُ ، مَرْقَاهُ)

مَرَامٌ	مِرْقَاهُ	مراد و مطلب — مقصود — هدف — آرمان •
مُراوِّدَه		باهم رفت و آمد کردن — دوستی و آمد و شد داشت •
مُراهِق		پسری که نزدیک بلوغ باشد — جوانی که تازه به حد بلوغ رسیده باشد •
مَرَايَا		آینه ها (مفرد : مَرَآت) — (در اصطلاح بیان مؤمنین که شمس مشیت و نقطه در آنان نمایان است مَرَايَا خوانده میشوند) •
مَرْثِي		نمایان — پدیدار — چیزی که دیده بشود
مَرْبُوب		پروردہ — بندہ — مملوک •
مُرَسِّى		پروردہ شده — بارآمده •
مُرْتَاب		شگاک •
مُرْتَاحِفٌ		لرزان — مضطرب — بشدت لرزنده •
مُرْتَاجَلٌ		شعر یا سخنی که بی مقدمه و بدون تأمل و تفکر گفته شده باشد •
مُرْتَعِدٌ		لرزان — مضطرب •
مُرْتَاعِشٌ		لرزان •
مُرْتَفِعٌ		بلند — بلند شونده •
مُرْتَقِبٌ		منتظر •
مُرْتَكِزٌ		ثابت — پابرجا •

مَرْجٌ	(مَرْجٌ) بهم آمیختن و مخلوط کردن .	
مَرْجٌ	— مَرْجَ الْبَخَرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ : بهم آمیخت دو دریا را تا بهم برسند .	
مَرْجٌ	دشت — چمنزار — زمین پهناور و سبز و خرم (جمع : مُرْجُوج) .	
مَرْجَعٌ	محل رجوع — محل بازگشت (جمع : مَارِجِع)	
مَرْجُوٌّ	امید داشته — مورد امید و محل توجه .	
مَرْجُوحٍ حَيَّةً	پائین تربودن .	
مَرَحٌ	نشاط و سرمستی .	
مَرْحَلَةً	منزل — جای فرود آمدن و جای کوچ کردن — مسافتی که در یکروز طی شود . (جمع : مَرَاحِل) .	
مَرْحَنِي	کلمه تعجب است بمعنى (زه) — کلمه ای که وقت رسیدن تیر بهدف گویند — مرحبا .	
مَرْحَنِي	سرمست ها (مفرد : مَرِح)	
مَرَدٌ	(مص) — برگرداندن — مانع شدن .	
مَرْدُودٌ	رد شده — رانده شده — بازگردانیده شده	
مَرْزُوقٌ	بهره مند — روزی داده شده — خوشبخت	
مُرْسَلٌ	فرستاده شده — پیغام آور — فرستاده (از خدا) .	
مَرْسُولٌ	فرستاده شده .	

مُرْشُوش — مُرْكَب

مُرْشُوش
پاشیده شده

مُرْصَاد، مُرْصَد
 بكلمه مَرَاصِد مراجعته شود

مُرْضَع
جواهرنشان — چیزی که در آن جواهر
نشانده باشد

مُرْصُوص
محکم

مُرْضَات
خوشلودی — از کسی خوشنود و راضی بودن

مُرْضِع، مُرْضِعَه
زن شیرده (جمع : مُرْضِعَات)

مُرْضِيَّه، مُرْضِيَّه
پسندیده — چیزی که مورد پسند و خوشنودی
واقع شده باشد

مُرْعِب، مُرْعِبَه

مُرْعُوب
بیمناک — ترسیده — ترسانیده شده

مُرْغُولَات
مویهای پیچیده — گیسوان مُجَعَّد

مُرْفُوع
بالابرده شده — برداشته شده —

مُرْفَقَه، مُرْفَقَه نرdban — پلکان (جمع : مَرَاقِي)
(عالی مقام) — دراصطلاح بیان بر متوافقی
اطلاق میشود

مُرْقَد
خوابگاه — مدفن (جمع : مَرَاقِد)

مُرْقَع
جامه پنه دار و پاره پاره بهم دوخته
— کاغذ یا چیزدیگر که بر آن خط رقص اع

مُرْكَب
نوشته شده باشد

مُرْكَب
ترکیب شده — آمیخته شده

لقب حضرت عَدالِيهَاءُ است .	مَرْكَزِيٌّ مِيثاق
هرچه انسان برآن سوارشود از اسب و اشتر و غیره (جمع : مَرَاكِبُ)	مَرْكُوبٌ
جای گرفته — ثابت و برقار — محکم نشانده شدہ .	مَرْكُوزٌ
دردگین (چشم)	مَرْمُودٌ
نگریسته شده — ملاحظه شده .	مَرْمُوقٌ
رواج دهنده — منتشرکننده — ترویج دهنده .	مُرْرُوجٌ
یکبار — بار — دفعه (جمع : مَرَاتٍ ، مِزَارٌ) یکبار دیگر .	مَرَّةٌ مَرَّةٌ أُخْرَى
درگرو — پای بست — گروگان — مُؤکول — وابسته .	مَرْهُونٌ
شک کننده .	مُرِیبٌ
ارادتمند — پیرو — اراده کننده — خواهند تلخ .	مُرِيدٌ
آنچه که چیزی با آن آمیخته شده باشد مانند شراب که با آب آمیخته کرده باشد — هیئت مخلوط شده از عناصر — سروشت و طبيعت واصل و حقیقت چیزی — خاصیت .	مَرِيرٌ، مَرِيرَهٌ
— مِزاجُهَا كافُور : بكلمه کافور مراجعه شود	مِزاج

عقاید — گمانها — پندارها	مَزَاعِمٍ
تمایل پیدا کردن — منحرف شدن — بدیگر جهت پیچیدن و سیرکردن •	مُزاوِرَه
اشتغال بکاری داشتن — ممارست درکاری — مطالبه کردن •	مُزاوِلَه
چیز کم — اندک — پست و بد •	مُزْجَاةٌ
مُزْحَرَفٌ ، مُزْحَرَقَه آراسته شده با چیزهای فریبنده — مُطَلَّاً — با ظاهر خوب و فریبند و باطن بد	مُزْحَرَفٌ
بی آرام — مختل — مشوش •	مُزْعَجَه
گمان — تصور •	مُزَعْوُمٌ
مبتلی به زکام •	مُزَكُومٌ
پاکیزه شده — پاک •	مُزَكِّيٌّ
نی — قره نی (جمع : مَزَامِير)	مُزَمَّار
(زاد بَيْزِيدُ) زیاد و افزون شدن — زیاد و افزون کردن •	مَزِيدٌ ، زِيَادَه
زایل کننده — از بین برندہ •	مُزِيلٌ
(مَسَّهُ) مَسَّ کردن — اصابت کردن ورسید دست مالیدن — (تصریف کردن) •	مَسَّ
شامگاه •	مَسَاءٌ
شتافتن — بریدگر پیشی گرفتن — کوشش برای انجام کاری •	مُسَارَعَةٌ

مُسَاعَدَة	کمک کردن — همراهی کردن — پاری کردن
مَسَاعِي	کوشش‌ها (مفرد : مَسْعَى)
مَسَاق	لقطه مقصود
مُسَامَحَة	سهل‌انگاشتن — آسان گرفتن — بترمی و مدارا کارکردن
مُسَايِر	افسانه گوی شب — هم صحبت و راز و نیاز کننده
مَسَايِع	گوش‌ها (مفرد : مَسْعَع)
مَسَايِد	تکیه گاهها — مقام‌ها — رتبه‌ها (مفرد : مَسْنَد)
مَساوِی	کردارها یا گفتارهای زشت و بد — زشتی‌ها (مفرد : مَسَاءَة)
مُسَاہَرَت	شب زنده داری — شب راباهم بیداریودن
مُسَاہَلَه	سهل‌انگاشتن — آسان گرفتن — باکسی آسانی و ترمی رفتار کردن
مُسَاہَمَه	هم بهره شدن باکسی — انبازی در بهره و نصیب
مَسُوس	مرئوس — تابع
مُسَبَّح	تسپیح کننده — کسی که خدارا پاکی یاد کند — سُبْحَانَ اللَّهِ گوینده
مَسْبُوق	سابقه شده — باسابقه گذشته — پیشی‌گرفته

مُسْتَبِشَر، مُسْتَبَشَر—مُسْتَطَلِع (۳۶۴)

مُسْتَبِشَر، مُسْتَبَشَر خوشحال — مسرور •	مُسْتَتَر
پنهان •	مُسْتَخَدَّث
تازه بوجودآمده — تو پیدا شده •	مُسْتَحْضُر
آگاه — باخبر •	مُسْتَجَاب
جواب داده شده — اجابت شده — قبول شده •	مُسْتَجِير
پناهنده — پناه برندہ — زنها رخواهندہ. نیکو شمرده شده — نیکو و پسندیده •	مُسْتَحَسَن
خلاص شده — آزاد شده — رها شده •	مُسْتَخلَص
(ف) استدلال کننده — طلب دلیل کننده	مُسْتَكْوَل
(فع) ثابت کردہ شده با دلیل و ہرمان ثابت و محقق •	مُسْتَدَل
Rahat — کسیکہ فکرش راحت است — با اطمینا خاطر — آسودہ — مطمئن •	مُسْتَرِیح
کسی کہ آشنا و دانایا و ضاع و احوال ملل شرق زمین است — شرق شناس •	مُسْتَشِرِق
دشوار — مشکل و سخت •	مُسْتَضَب
روشن — نورانی •	مُسْتَضْبِیَّن
مردم ناتوان •	مُسْتَضْعِفِین
بزرگوار — پسندیده — مرغوب •	مُسْتَطَاب
کسب خبر کننده •	مُسْتَطَلِع

پیرو — کسیکه در سایه چیزی درآید —	مُسْتَظِلٌ
(جمع : مُسْتَظِلِينَ) •	
دلگرم — پشت گرم — آنکه به کسی یا چیزی پشت گرمی دارد •	مُسْتَظِهْرٌ
کسی که باو پناه می برند •	مُسْتَحَاذٌ
کسیکه از او کمل میگیرند •	مُسْتَعِانٌ
سوزان — شعله ور •	مُسْتَعَرٌ
آمرش خواهد — کسیکه استغفار میکند •	مُسْتَغْفِرٌ
کسی که ازاو اسْتِغَاثَه و طلب یاری و فریاد رسی شده •	مُسْتَغَاثٌ
غوطه ور شده — فرو رفته درآب — کسی که سخت گرم کاری باشد •	مُسْتَغْرِقٌ
املاکی که درآمد مرتب داشته باشد •	مُسْتَغَلَاتٌ
بی نیاز — توانگر — ثروتمد •	مُسْتَغْنِيٌ
استفاده شده — آنچه که مفهوم و معلوم شده — فهمیده شده — حاصل شد و بدست آمده •	مُسْتَفَادٌ
جوپا — کسیکه درباره چیزی از دیگری توضیح و تفسیر بخواهد •	مُسْتَفِسِرٌ
آینده — زمان آینده •	مُسْتَقِلٌ

با تکفیر — خود پسند سخود خواه — (مُغْرِض)	مُسْتَكْبِر
کسی که طلب یاری و مساعدت نماید •	مُسْتَمِدّ
دائم — همیشه — روان — پیوسته •	مُسْتَمِرّ
باز پرس — کسیکه دیگری را بسخن بیاورد •	مُسْتَنْطِق
مُسْتَنْفِر، مُسْتَنْفِرَه ترسیده — بیمناک — رم کرده •	مُسْتَنْفِر
پوشیده — پنهان •	مَسْتُور
برقرار — جالس — راه صاف •	مُسْتَوِي
زشت — ناپسند — قبیح •	مُسْتَهْجَن
بَيْتُ الْمُقدَّس — معبد سُلَیمان •	مَسْجِدُ أَقْصَى
مسجدی که خانه کعبه در آنست •	مَسْجِدُ الْحَرَام
سجده شده — کسی که برآو سجده کنند •	مَسْجُود
پرو لبالب از آب — دریای پرآب •	مَسْجُور
محبوس — زندانی (حضرت بهاء اللہ در برخی الواح از خود باین عنوان ذکر فرموده اند) •	مَسْجُون
(مسح —) (ام) پاک کردن — زائل کردن —	مَسْح
دست کشیدن روی چیزی — روغن مقدسان بر سریا تن مالیدن •	
فریفته شده — جادو شده •	مَسْحُور
ریزه ریزه و نرم شده — کهنه شده (جامه)	مَسْحُوق
بسته شده — استوار کرده و بازداشته شده	مَسْدُود
چراگاه — صحن نمایشگاه (جمع مسارح)	مَسْرَح

إِسْرَافٌ كَنْدَه — وَلْخُرْجٌ — افْرَاطٌ كَنْدَه وَ	مُسْرِفٌ
زِيَادَه رُو٠	
ذَكْرَشَه — خَوَانِدَه شَدَه ٠	مَسْرُودٌ
مَسْطَرَه، مَسْطَرَه خطَّ كَش — سَطْرَآرَا (جَمْع : مَسَاطِر) نَمَوَنه	مَسْطُورٌ
و سَرْمَشَق ٠	
نوَشَتَه شَدَه ٠	مَسْطَرٌ
بَرَافُروختَه — شَعلَه وَر٠	مُسْتَحَرٌ
نيَك بَخْت — خَوْشَبَخْت شَدَه (جَمْع : مَسَاعِد)	مَسْعُودٌ
رِيَختَه شَدَه ٠	مَسْفُوكٌ، مَسْفُوكَه
— مَسْفُوكُ الدَّم : شخصَى كَه خُونَش رِيَختَه شَدَه	
— كَشَتَه شَدَه — مَقْتُولٌ) زَادَگَاه ٠	مَسْقَطُ الرَّأْسٌ
سَقْف دَار — جَاشَى كَه سَقْف دَاشَتَه باشَد ٠	مَسْقَفٌ
(مَسَكَ ۖ) تَعْلُق بِه چَيْزَى يَا فَتَن — گَرْفَتَن وَ	مَسْكٌ
چَنَگ زَدن بِچَيْزَى ٠	
— (أَمْسَكَ إِمْسَاك) تَعْلُق بِچَيْزَى يَا فَتَن —	
چَنَگ زَدن و گَرْفَتَن — نَگَهْدَاشْتَن — منْع	
کَرْدَن و بازْدَاشْتَن — امْتِنَاعٌ و خُودَارِي کَرْدَن	
بَازِ اِيْسْتَادَن و خَامُوشَشَدَن ٠	
مُعَرَّبِ مُشك — مَادَه خَوْشَبَوَئِي كَه درِنَاف	مَسْكٌ
آهُوي مشك توليد ميشود ٠	

مُشَكَّلَه - مُعَطَّرٌ	مُسْكِيَّه
بَيْنَ دَرَبَيْنِ وَ بَيْوَسْتَه - بَشْتَ سَرَهْمَ	مُسْلَسَل
رَاهٌ - رَوْشٌ - طَرِيقَه (جَمْع : مَسَالِكَ)	مَسَلَك
گَرْفَتَه شَدَه - كَنْدَه شَدَه	مَسْلُوبٍ، مَسْلُوبَه
بَرْكَشِيدَه (شَمْشِيرَ)	مَسْلُول
(فَآ) تَسْلِيْت دَهْنَدَه	مُسْلَى
شَنِيدَه شَدَه - شَنِيدَه - قَهْوَل شَدَه	مَسْمُوع
نَامِيدَه شَدَه - مَعْلُومٍ - مَعْيَنٍ	مُسَعَنٍ
تَكِيه گَاه - مَقَامٍ وَ مَرْتَهَه (جَمْع : مَسَائِدَ)	مَسَنَد
پَايِه گَذَارِي شَدَه - زِيرِبَنَا گَذَا شَتَه شَدَه	مُسَنَّدَه
(از چُوبِهای خشک که روی هم میخکوب شده)	
وَ سَتُونٍ وَ تَكِيه گَاه قَرَارِدَادَه شَدَه)	
مَقْصِدٍ - حَاجَبٍ - مُورَدِ بازخواست	مَسْؤُول
كَسِيَّه بَا روْغَنْ مَقْدَس مَسْحَ شَدَه - شَخْصٍ	مَسِيح
صَدِيقٍ - مَرْد بَسِيَّار سِيَاحَت كَنْنَدَه -	
(لَقْب حَضْرَت عِيسَى)	
ب	
مَسْحَ شَدَه خَدا - كَسِيَّه بَا خَدا او را انتخا كَرَدَه وَ با روْغَنْ مَقْدَس او را مَسْحَ كَرَدَه	مَسِيحُ الله
(لَقْب حَضْرَت عِيسَى)	
مَسْلَطٍ وَ غَالِبٍ وَ عَهْدَه دَارِ كَارٍ	مُسَيْطَر
انْكَشَت نَمَاء	مُشَارِيْلَبَنَان

مشابِر - مشتَهیات

(۳۶۹) (۷۳)

مشابِر	عَقاید - آراء - سلیقه ها (مفرد : مَشَرَبْ)
مشاطِه	آرایشگر - زنی که حرفه او بزرگ کردن زنان است .
مشاعِر	شعور و حواس انسان (مفرد : مَشَعَرْ)
مشاِعل	مشعل ها
مشالِله	مشابه هم شدن - موافقت کردن با همدیگر .
مشام	قوه شامه - بوبائی - بینی .
مشاهِد	نقاط مقدسه - محل های شهادت -
مشاهیر	زیارتگاهها (مفرد : مَشَهَدْ)
مشئوم	نامداران - معروفان میان مردم -
مشبیع	(مفرد : مشهور)
مشبَّک	نامبارک - بدین من - بد شگون (جمع: مشائیم)
مشتَهی	پر - فراوان و مشروح - کامل - سیر .
مشتَهٰر	سوراخ سوراخ - مانند پنجره شبکه شبکه .
مشتَهیَات	درهم و برهم و نامعلوم - پوشیده و مشکل -
مشتَهٰر	در اشتباه .
مشتَهٰت، مشتَهٰته	پریشان .
مشتَهٰر	شهرت یافته - شهرت داده شده -
مشتَهیات	مشهور و معروف .
مشتَهیات	چیزهای خواسته شده و آرزو کرده شده
مشتَهیات	آنچه دل انسان بخواهد -

(مفرد : مشتهی)	
پر — مملو — انباشته شده .	مشحون
ذوق و میل — عقیده — مذهب — روش —	مشرب
مسلك (جمع : مشارب) .	
شرف یافته — بلند پایه و بزرگ شده —	مُشَرِّف
سرافراز بچیزی شده .	
آشکار — تابان .	مُشَرِّق
کارهای مفید — امور مطابق شرع — آنچه	مشروعات
در شریعت تاسیس گردید .	
نیزه راست کرده شده بسوی کسی .	مشروعه ، مُشَرَّعه
شعبده باز — تردست .	مشعید
(فا) آگاه کننده — خبرد هنده — دلیل	مشعر
و راهنمکه انسان را مطلع سازد .	
درختی که به سایه آن پناه ببرند —	مشعر
محل قربانی و مناسک حج (جمع : مشاعر)	
حوالانسان .	مشعر
تابان — درخشنان .	مشغشع
خوشحال و خوشدل — شیفتہ و دلباخته .	مشعوف
چراغدان .	مشکله ، مشکأة
مورد سپاس — مورد تقدیر — پسندیده .	مشکور ، مشکوره
ستوده .	

بیزار — رمیده — متنفِر ·	مُشَمِّئز
آنچه با بوئیدن درک شود — بوئید نسی — مشک ·	مَشْمُوم
درهم و سوریده — پریشان — آشفته — نامرتب ·	مُشَوَّش
زشت روی — قبیح ·	مُشَوَّه
شهادتگاه — محل شهادت — محل حضور (جمع : مَشَاهِد) ·	مَشَهَد
آنچه دیده شود — آنچه برآن گواه شوند — دیده شده ·	مَشْهُود
(مشنی یعنی) راه رفتن — رفتار — روش — پیروی کردن از کسی ·	مَشْنی
(شاءء یعنی) اراده الهی — خواستن اراده کردن — مقدّر کردن چیزی از طرف خداوند ·	مَشِيَّت ، مَشِيَّة
— (من فمِ مَشِيَّتِه) الاولی : ازدهان مظهر امر الهي — از لسان پیغمبر مبعوث از جانب خداوند ·	
محکم — استوار — برافراشته — بلند ·	مُشَيَّد
گرفتاریها — بلاها (فرد : مُصَيَّب)	مَصَائِب
بکلمه مصیر مراجعه شود ·	مَصَائِر

د رست — صحیح — راه صواب رفته و بهدف رسیده *	مُصَاب
چراغ ها (مفرد : مُضْبَاح) . محل های صدور (مفرد : مُضَدَّر) . انبیای الهی و مظاہر مقدّسه که مصدر و سرچشمه احکام و اوامر خداوند هستند . درها — ابواب — لنگه های در — (مفرد : مُضَرَّع ، مُضَرَّاع) . سختی ها — صُعوبت ها . دست بیکدیگر دادن هنگام ملاقات — دست یکدیگر را فشدن . آنچه که مایه سود و آسایش و صلاح انسان است (مفرد : مُصلَّحت) . چراغ (جمع : مُضَبِّح) . صدق هرچیز — شاهد و دلیل صداقت — گواه راستی (جمع : مُصَادِيق) . محل صدور — سرچشمه — جای بازگشتن — (جمع : مُصَادِر) . تصدیق کننده — اقرار کننده . شهر . شهرستان حقیقت .	مُصَاب مَصَابِح مَصَادِر مَصَادِرَأَمْرِيَّة مَصَارِع مَصَاعِب مُصَافَحَة مَصَالِح مُضَبِّح مُصَدَّاق مُصَدَّر مُصَدِّق وَصْر
	مُضْرِعُ الْعَمَاء

تصريح شده — واضح شده — آشکار ·	مُصَرَّح
بمصرف رسیده — گذشته و ازدست رفته ·	مَضْرُوف
كرسي — محل برای نشستن که قدری بالاتر از سطح اطاق باشد — محل جلوس —	مِضْطَبَةٌ
جايگاه رندان خراباتي (در خرابات عشق سکو — دکان ·	
مشتعل ·	مُصْطَلِي
تصفيه شده — صاف و خالص — پاک و روشن خاموش — ساكت ·	مُصَفَّقٌ
خطاکرده — تیر بهدف رفته ·	مَصْوُبٌ
آفِيننده — شکل دهنده — نقاش — صورتگر ·	مُصَوِّرٌ
خد اوند ·	مُصَوِّرُ الْكَائِنَاتٍ
حفظ کرده شده — نگاهداری شده ·	مَصْوُنٌ
راستکار و درستکار — اصابت کننده — راست و درست گوینده ·	مُصَبِّبٌ
عاقبت کار — راه (جمع : مَصَائِر) ·	مَصَبِّرٌ
جای تابستانی — بیلاق ·	مَصَبِّفٌ
بكلمه مضيق مراجعه شود ·	مَضَائقَ، مَضَائقٌ
خوابگاهها — بسترها (مفرد : مَضَاجِع) ·	مَضَاجِعٌ
دوبرابر — دوچندان ·	مُضَاعَفٌ

معانی — مقاصد — مفاهیم (فرد : مضمون)	مضایین
بستر — خوابگاه (جمع : ماضیع)	مضیع
آتش افروز — مشتعل کننده	مضیر
اجبار — ناچار — بیچاره — تنگدست — گرفتار	مضطر
افروخته — سوزان — شعله ور	مضطرب
رنج دیده — مصیبت کشیده	مضطهد
تکه گوشت — چیزی که در دهان جویده شود	مضغه
گمراه کننده — آنکه سبب گمراهی شود	مضل
میدان	مضمار
پوشیده و پنهان — نهان داشته — درضمیر نگاهداشته شده	مضمر
(مضی و مضی و مضای مضیو) رفتن — گذشتن — سپری شدن — انتها یافتن	مضی، مضی و مضایق
جای پذیرایی مهمان — محل ضیافت	مضيف
جای تنگ — کارسخت — تنگ و سختی (جمع : مضایق)	مضيق
لیاسهای از خز (فرد : مطرف ، مُطْرَف)	مطارات
یکی از درجات روحانیه کلیسای مسیحی (فرد : مطران ، مُطْرَان)	مطارنہ

اطاعت شده - فرمانبرده شده - کسی که مردم از او فرمانبرداری و اطاعت کنند . بیکدیگر کنایه و طعنه زدن . محل طواف . بكلمه مطلع ، مطلع مراجعه شود . مومنین . نفوسيکه عزت الهیه از آنان طالع شود - انبياء الهیه . انبياء الهیه . بكلمه مطعم مراجعه شود . مطیع - فرمانبردار - سازگار . حلقه ها و پیچید گیهای چیزی محتویات) (مفرد : مطوع) . اسبها - مال های سواری از هر نوع (مفرد : مطیه) . بیماری حصبه که تب شدید دارد . (مطر) باران آمدن - باریدن باران . - (آمطر) باریدن باران - بارانید حکم کلی که همه افراد را شامل شود - عام . زیلت بخش - کسیکه کارش نقش و نگاردادن	مطاع مطاعت مطاف مطالع مطالع اثبات مطالع عزت مطالع نور آزلیه مطامع مطروح مطاوی مطایا مطبیقه مطر مطیرد ، مطیرده مطیرز

مُطَرَّز — مَظَاهِر تَوْحِيد (٣٧٦)

دَار	بَهْ جَامِهْ باشَدْ	مُطَرَّز
آرَاسْتَهْ و زَيْنَتْ يَا فَتَهْ — مَزَينْ — نقَشْ و نَگَار	مَطْرُوحْ، مَطْرُوحَهْ بَخَاكْ افْتَادَهْ	مَطْرُوحْ
— گَلْ و بوتَهْ دَار	رَانِدَهْ شَدَهْ — دَورَكَرَدَهْ شَدَهْ — طَرَدَ شَدَهْ	مَطْرُودْ
	نَيْزَهْ خُورَدَهْ	مَطْعُونْ
	كَمْ فَرُوشْ	مُطَفِّفْ
آغاْزَ كَلامْ — نُخْسَتِينْ بَيْتْ عَزْلْ يا قَصِيدَهْ	مَطْلَعْ	مَطْلَعْ
مَحَلْ طَلَوعْ — جَايِ طَلَوعْ سَتاَرَگَانْ — مَحَلْ ظَهُورْ	(جَمْع : مَطَالِعْ)	مَطْلَعْ، مَطَلِعْ
	لَقْبِ يَحِيَى اَزْلْ	مَطْلَعِ اَعْرَاضْ
آزادْ و رَهَا — ضَدْ مَقِيدْ	مُطَلَّقْ	مُطَلَّقْ
	مُورَدْ نَظَرْ و تَوْجَهْ	مَطَّحْ
چِيزِيْ كَهْ مُورَدْ طَمَعْ و رَغْبَتْ واقِعْ شَوْدَهْ —	مَطَّمَعْ	مَطَّمَعْ
چِيزِهَايِيْ مُورَدْ مَيْلْ (جَمْع : مَطَامِعْ)		
دَفَنْ شَدَهْ — زَيرَخَاكْ پَنهَانْ شَدَهْ —		مَطْمُورْ
(وَبَرَانْ و خَرَابْ)		
پِيچِيدَهْ شَدَهْ	مَطْوَى، مَطْوِيهَهْ	مَطْوَى، مَطْوِيهَهْ
پَاكْ و پَاكِيزَهْ — پَاكْ شَدَهْ	مُطَهَّرْ	مُطَهَّرْ
بَكَلَمَهْ مَظَاهِرْ مَراجِعَهْ شَوْدَهْ	مَظَاهِرْ	مَظَاهِرْ
اَبِيَايِيْ الْهَيِيْ	مَظَاهِرْ تَوْحِيدْ	مَظَاهِرْ تَوْحِيدْ

مَظَاهِرِ شَيْطَانٍ - مَعَاتِبٍ (۳۷۷)

نفوس گمراه کننده که شیطان در وجود آنان	مَظَاهِرِ شَيْطَانٍ
آشکار و ظاهر میشود •	
مَظَاهِرُ قُدْسٍ أَحَدِيَّةٍ پیغمبران (انبیاء و رسل) •	مَظَاهِرٌ نَّفِيٌّ
معرضین — ملکرین •	مَظْبُوطَةٌ
ضبط شده — نگاهداشته شده — محفوظ •	مُظَفَّرٌ
ظرفیافتہ — پیروز — کامروا •	مُظَلٌّ
سایه انداز — سایه دار •	مُظَلَّمٌ، مُظَلَّمَةٌ
تاریک — بسیار تاریک — شب تیره (پهدا و ناپهدا) •	مُظَهِّرٌ
(فا) ظاهر و آشکار کننده •	مَظَاهِرٌ
محل ظهور — جای آشکارشدن (جمع: مظاهرو) پیغمبر — نماینده خدا •	مَظَاهِرُ الْهَئِيَّةٍ
مُظَهَّرُ عِلُومٍ لَا يَتَنَاهِي مظاهر مقدسه الهیّه که علم آنها علم لذتی است و برگذشته و آینده مطلعند به امر و اراده خدا و علم آنان را حد و انتها نیست •	مَظَاهِرُ عِلُومٍ لَا يَتَنَاهِي
با — نزد — "از اسماء زمان و مکان" — (بمعنى عند) •	مَعَ ، مَعَ
راهنگرها (مفرد: معتبر)	مَعَابِرٌ
سرزنش کننده — عتاب کننده •	مَعَاتِبٌ
لامات ها — سرزنش ها (مفرد: عتاب) •	مَعَاتِبٌ

سَرْزِنَشْ شَدَه - عِتَابَ كَرَدَه شَدَه - شَخْصٍ	مُغَاَبَ
طَرْفَ عِتَابٍ .	
مَعْجِزَاتٍ وَ خَوَارِقَ عَادَاتٍ (مَفْرِدٌ : مَعْجِزٌ) .	مَعْجِزٌ
بَازْگَشْتٍ - جَائِي بَرْگَشْتٍ (رَسْتَاخِيزٌ) .	مَعَادٌ
(عَادَ يَعْوُدُ) بَازْگَشْتَنٍ .	مَعَادٌ ، عَوْدٌ
بَا هَمْ دَشْمَنِي كَرَدَنٍ - دَشْمَنْ يَكْدِيْگَرِشَدَنٍ .	مُعَادَاتٍ
پَناهَگَاهٍ .	مَعَادٌ
-مَعَادَ اللَّهُ : پَناهَ بَرْخَداً.	
مَرَاتِبَ عَالِيهٍ - مَقَامَاتَ بَلَدَ (جَمْعٌ : مَعْرَاجٌ)	مَعَارِجٌ
دَوْرَشَدَنٍ ازْكَسِي - مَقَابِلَهَ كَرَدَنٍ - دَشْمَنِي	مُعَارَضَه
مَخَالَفَتٍ - ضَدَّيَتٍ - نَزَاعٍ وَجْدَالٍ .	
عُلُومٍ - دَانِشَهَا - اَصْحَابٍ - اَشْخَاصٍ مَعْرُوفٍ	مَعَارِفٍ
-اَهْلَ عِلْمٍ وَ فَضْلٍ .	
بِكَلْمَهَ مَعْرَكَه ، مَعْرَكَه ، مَعْرُوكَه مَراجِعَه شَوْدٍ .	مَعَارِكٍ
دَوْسَتٍ وَهَمَدَمٍ - هَمْ صَحْبَتٍ - هَمْشِينَ	مُعَاشرٍ
خَطَاهَا - گَنَاهَانٍ - نَافِرْمَانِيهَا (مَفْرِدٌ مَعْصِيَتٌ)	مَعَاصِي
يَارٍ وَ يَاورٍ - كَمَكْ كَنَنَدَه - هَمْبَازُو .	مُعَاضِدٍ
عَقَابَ دَادَنٍ - سَزا دَادَنٍ بَرَايِ گَنَاهَ وَ كَارِيدَ .	مُعَاقِبَه
پَناهَگَاهَهَا (مَفْرِدٌ : مَعْقِلٌ) .	مَعَاقِلٍ
(فَا) مَخَالِفٍ .	مُعَاكِسٍ
نَشَانِي هَا وَعَلَامَاتِي كَه درْكَنَارَاهَ هَا مَيْگَذَ اَرَند بَرَايِ رَاهِنَمَائي - آنِچَه بَدَانٍ چِيزِي رَا	مَعَالِمٍ

استدران کنند — زمین های هموار که در آن	
غیراز علامت راه چیزی نباشد (مفرد : مَعْلَم)	مُعَالِم
(مفرد : مَعْلَة) *	مُعَالِل
(مفرد : مَعْلُول) *	مَعَالِلِیل
کارخانجات (مفرد : مَعْمِل) *	مَعَالِم
باهم ستیزه کردن — دشمنی کردن — دوری	مُعَاوَدَت
جستن *	
همدیگر را در آغوش کشیدن — دست در گردان	مُعَاوَقَه
یکدیگر انداختن *	
بازگشتن — برگشتن *	مُعاوَدَت
باهم چیزی را عوض کردن — چیزی را بجای	مُعاوَضَه
دیگری قبول کردن *	
بیکدیگر کمک کردن — یاری کردن *	مُعاوَنَت
جائیکه مردم پیوسته بدانجا مراجعت کنند	مُعاِہد
مثل مدارس و مریضخانه ها — دانشکده ها	
(مفرد : مَعْهَد) *	
بچشم دیده شده — آشکار — محسوس *	مُعَايَن
گذرگاه — محل عبور و مرور — پل (جمع: مَعَابَر)	مُعَبَّر
تعبیر شده — بیان شده — نامیده شده	مُعَبَّرَ
آنچه مورد پرسش باشد — پرسش شده *	مَعْبُود
ستمکاران — کسانیکه بحق دیگران تجاوز میکنند (مفرد : مُقتَدِی) *	مُفْتَدِین

مُعْتَصِم — مَعْرَكَة (٣٨٠)

دریناه — پناه برندہ •	مُعْتَصِم
پناهنگاہ •	مُعْتَصَم
گوشہ نشین — کسی کے برای عادت در گوشہ ای نشستہ و آنرا ترک نکند۔ پای بند متوجه — کسیکہ بکاری توجہ و اهتمام کند	مُعْتَکِف
اعتناء کننده •	مُعْتَنِی
عاجز کننده •	مُعْجِز
تجهیزات •	مُعِدّات
شمرده شدہ — جمع آوری و تهییہ شدہ •	مُعَدَّدَہ
عدل — دادگری — انصاف — میانہ روی در امور و دوری از ظلم •	لَت مَعْدَلَت، مَغْدِ
نیست و نابود — خلاف موجود — گم شدہ نیست شدہ •	مَعْدُوم
باوجود این — بااینهمه •	مَعْذِلَک
نردبان — پلکان — آنچہ بوسیله آن بالا روند — (مقام قرب) —	مَعْرَاج
(جمع : مَعَارِج) (صعود حضرت رسول اکرم (ص) بافلان) •	
(ف) اعراض کننده — آنکہ از کسی روی بگرد — ضد مُقبل •	مُعْرِض
مَعْرَكَة، مَعْرِكَة، مَيْدَان جنگ — جای نبرد و زد و خورد	

(جمع : مَعَارِكٍ)	
نيک — کارنيک — مشهور ۰	مَعْرُوفٌ
گرامی — ارجمند — بزرگوار — عزیز — محترم ۰	مُعَزَّزٌ
بعید — برکنار — دور ۰	مَعْزِلٌ
ازکار برکنار شده — بیکار و گوشہ نشین ۰	مَعْزُولٌ
تعزیت گوینده — تسلی دهنده (روح تسلی دهنده) ۰	مُعَزَّزٍ
سخت ۰	مَعْسُورٌ
یکد هم — ده یک ۰	مَعْشارٌ
گروه ۰	مَعْشَرٌ
مقصود عثمانیان است — مردم عثمانی ۰	مَعْشَرُ الرُّومِ
امرمشکل و دشوار (جمع : مُعْضِلات) ۰	مُعْضَلَةٌ
مورد نظر و توجه واقع شده — خمیده ومايل ۰	مَعْطُوفٌ
گشته ۰	
عطائکنده — بخششده ۰	مُعْطِيٌ
کسی که پیشانی بر زمین مینهد و صورت بخاک میمالد ۰	مُعَفَّرٌ
غفو شده — بخشوده شده — کسیکه از گناهش درگذرند و غوش کنند ۰	مَعْفُوٌ
مَعْقُودٌ ، مَعْقُودَه بسته شده — گره خورده (بكلمه لواه) مَعْقُودٌ مراجعه شود ۰	مَعْقُودٌ

شرف و بزرگی — بزرگی و بلندی قدر —	مَعْلَة
(جمع : مَعَالِيٌّ) •	
اعلان کننده — آشکارکننده •	مُعْلِن
چیزی که آنرا به علت و سبب ضروری آن ثابت کرده باشند اثیر علت (جمع : مَعَالِيلٍ) •	مَعْلُول
آشکار — خلاف مَجْهُول •	مَعْلُوم
—عرفان مَعْلُوم : شناسائی مظہر امراللهی که شناسائی خداست) •	
کارخانه — جای کار (جمع : مَعَالِمٍ) •	مَعْمَل
آبادشده — آبادان — تعمیرشده •	مَعْمُور
عقب مانده — بازداشتہ شدہ — بازایستاده عهد کردہ شدہ — معروف و باسابقہ ذهنی — دیدہ و شناخته شدہ — کھنہ و قدیمی •	مُعَوَّق ، مُعَوَّقة
همراهی — باهم بودن •	مَعِيَّت
یاری کننده — یاور و مددکار — کمک کننده نصرت دهنده •	مُعین
چشمہ — آب گُوارا و خالص •	مَعِين
چشمہ آب زندگانی •	مَعِينُ الْحَيَاة
مخالف — ناجور — دگرگون •	مُغَاير
چیزی یا کسیکه براو غبطہ ببرند •	مَغْبُوط
برگیرندہ — چیننده •	مُعْتَرِف

مَغْرِسٍ	محلّ كشت و غرس (جمع : مَغَارِسٌ) .
مَغْرُوسٍ	كاشهه شده — غرس شده .
مَغْشُوشٍ	آمیخته شده — غشدار — غيرخالص .
مُفْشِيٌّ	پوشیده شده .
مَغْشِيٌّ	بی هوش افتاده .
مُغَطَّهٌ، مُغَطَّهٌ	پوشیده شده .
مَغَطُوهٌ	پوشیده — مستور — دریده .
مَغْفُورٍ، مَغْفُورَه	آمزیده شده — بخشیده شده .
مُغْلَلٌ	(فا) خائن — کسیکه دیگری رابه خیانت نسبت دهد — دشمن — حسود .
مَغْلُولٌ	کسی که گُل و زنجیر به گردنش انداخته شده بسته شده در گُل و زنجیر .
مُغْلَيْنٌ	کینه جویان — دشمنان — حسودان مخالف صاحبان بغض و عداوت .
مَغْمُومٌ	غناک — اندوهگین — محزون .
مُغَنِيَاتٌ	زنهای آوازه خوان .
مَغْوارٌ	تندر و سریع — تا زنده — غارتگر .
مُغَيْثٌ	فریاد رس .
مَفَاتِيحٌ	کلید ها (فرد : مفتاح) .
مُفَادٌ	معنی — مفهوم — نتیجه و خلاصه مطالب .
مَفَارِقٌ	بكلمه مفارق مراجعه شود .

بیابان بی آب و علف — جای مردن و هلاک	مُفازَه
جای رهائی و پناه (جمع : مَفَاوِظَةٌ) .	مُفاؤضَات
سؤال وجوابها — گفتگوها (فرد : مُفَاوِضَةٌ)	مُفتَاح
کلید (جمع : مَفَاتِيحٌ) .	مُفتَرِس
درنده — حیوانیکه شکار خود را برزمین	مُفتَرَّه
میزند و اورا درهم میشکند .	مُفتَرَّه
ضعیف (فا) سست کننده — سُکرآور — سست و	مُفتَرَّه
سست شده و ضعیف .	مُفتَرَّه
(فع) بهتان — دروغ — بی اصل ن ساختگی	مُفتَرَّه
و بدون حقیقت (جمع : مُفتَرَّیَاتٌ) .	مُفتَرَّیَات
سخنان بی اصل و دروغ (فرد : مُفتَرَّی) .	مُفتَرَّیَات
تهمت زنندگان .	مُفتَرَّیَات
گشوده شده — بازشهده .	مُفْتُوح
فتوى دهنده — قاضی اسلام .	مُفتَنی
کسی که در برابر دلیل از سخن گفتن بازماند	مُفَحَّم
و در پاسخ دادن عاجز بماند .	مُفَحَّم
آنچه مایه فخریاش (جمع : مَفَارِخَةٌ) .	مُفَخَّرَه ، مَفَخَّرَه
گریزگاه — جای گریختن — راه فرار .	مَفَرَّ
شاد .	مُفَرَّح
فرق سر (جمع : مَفَارِقَةٌ) .	مُفَرَّق
آنچه خداوند بربندگان فرض و واجب نموده	مَفْرُوض

— فرض کرده شده •	
رها شده — ترك شده •	مُفْسُوخ
سرشت و بهاد آفریده شده — فطری و طبیعی — خلق شده و پیدا گردیده •	مُفْطُور
گم شده — نیست •	مُفْقُود
نیست صرف — چیزی که همیشه نیست باشد — چیزی که بی اهمیت بوده و قابل ذکر نباشد •	مُفْقُود بَحْت
شکافنده — پاره کننده •	مُفْلِق
نزدیک — همراه — همدم — با هم پیوسته یار شده •	مُقارِن
بهم نزدیک شدن — قرین یکدیگر بودن با هم یار و همراه شدن •	مُقارَنَه
تحمّل کردن سختی و رنج — سختی کشیدن و به رنج و تعب افتادن •	مُقاَسَات
محل‌های نشستن (تخت‌ها — نیمکتها — صندلی‌ها) (مفرد : مَقْعَد) .	مَقَاعِد
گفتگو — گفتار — سخن •	مقال
کلید‌ها — (مفرد : مَقْلَاد) .	مَقَالِيد
جایگاه •	مُقام
مقام ستدده شده و ستایش کرده شده —	مَقَام مَحْمُود

مُقاوَلَه	مُقصود مظهراً مارالله است	
مُقاوَلَه	با هم قول و قرار گذاشت	
مُقِيل	(جمع : مُقاولات)	
مُقِيل	رو آورنده — آینده — صاحب اقبال —	
مُقبُول	خوشبخت — قبول کننده — (مؤمن)	
مُقتَبِل	محل اقبال — محل توجه	
مُقبُول	قبول شده — پذیرفته شده — پسندیده	
مُقتَبِس	استفاده کننده — بهره مند	
مُقتَدَى، مُقتَدَى	کسیکه مردم از او پیروی کنند — پیشوا	
مُقتَدَر	دارای قدرت — توانا	
مُقتَدُون	پیروی کنندگان — اقتداء کنندگان	
	(مفرد : مُقتَدَى)	
مُقتَدَى	پیروی کننده — اقتداء کننده	
مُقتَرِن	نزدیک بهم — یار و رفیق	
مُقتَصِد	میانه رو — متوسط	
مُقدَّار	اندازه — پاره ای از چیزی — قدرت و توانائی	
	(جمع : مَقادِير)	
مُقدَّر، مُقدَّره	آنچه تقدیر شده — سرلوشت — تعیین شده	

نَاضِلَ — مَذْمُومٌ	مُقدُّح
أَرْحَمَ — آتَىْهُ در تحت قدرت و در خور توانائی است — قدرت داده شده —	مُقدُّر
تَوَانَ — بَرْجَزِيْ	
(ف) اقرار کننده — اعتراف کننده	مُقِرَّ
نَزِدِيْكَ — آنکه نزدیک به کسی شده و در نزد او قرب و مُنْزَلَت پیدا کرده — (نزدیک بخدا)	مُقرَّب
ثَابِتَ و بَرْقَارَشَدَه — تقریر شده —	مُقرَّر
قَرَارَدَادَه شَدَه	
بَسْتَه شَدَه (به ریسمان)	مُقرَّن
مَجْرُوحَ — خَسْتَه — زَخْمَ دَارٌ	مُقرَّح
قَطْعَشَدَه	مُقرُّض
نَزِدِيْكَ شَدَه — بَهْمَ پَيْوَسْتَه — نزدیک بهم	مُقرُّون
قَصْدَ و نَيْتَشَدَه — مَطْلُوبَ — خَوَاسْتَه	مُقْصُود
(دَرْآثارَ هَارِكَه بِعْفَهُومَ ذَاتَ الْهَيِّ و نَيْزَ	

حضرت بِهِ اللَّهِ ۚ — (أَرْضٌ مَقْصُودٌ : عَكَا)	
ناقص—محدود—منحصر—مختصر وکوتاه بریده شده— جدا ازهم—پاره پاره و تکه تکه ۰	مَقْصُورٌ مُقَطَّعَهٌ
— (حُرُوفٌ مُقَطَّعَهٌ قُرْآنٌ : حروف اول برخی سوره های قرآن مانند الم) ۰	
محل برای نشستن (جمع : مقاعد) ۰	مَقْعَدٌ
دگرگون کننده—برگرداننده—عوض کننده و تغییر دهنده ۰	مُقْلِبٌ
کسیکه از دیگری تقلید کند—کسیکه قول و عمل دیگری را تقلید و پیروی کند ۰	مَقْلَدٌ
قاعع کننده—اقداع کننده ۰ پوشیده—روی بسته ۰	مُقْنِعٌ، مُقْلِعَهٌ مَقْنَعَهٌ
مستور—پوشیده ۰ ذلیل—خوار—مغلوب ۰	مَقْنُوعٌ مَقْهُورٌ

مُکَابِرَه	با یکدیگر عناد ورزیدن — معارضه و عناد باکسی — اظهار کبر و بزرگی کردن . (فرد : مُکْرُت ، مُكْرَم)
مُكَارِم	چیزهای مکروه و ناپسند — مشکلات — بلیّات و گرفتاریها (فرد : مُكْرَه) .
مُکَارِه	کشف کردن — آشکار کردن — امری راظا هر کردن (در اصطلاح عرفانی دیدن حقایق با چشم باطن) .
مُکَاشَفَه	محل های اختفاء و پنهان شدن — مکانهایی که از چشم مردم مستور است (فرد : مُكْنَع) .
مُکَايِد	مکرها — حیله ها (فرد : مُكِيدَه) .
مُکِبْ	بخاک افتاده — سربخاک نهاده .
مُكْتَسَب، مُكْتَسَبَه	کسب شده — بدست آمده — بدست آورده شده .
مُكْتُوم ، مُكْتُومَه	پوشیده و پنهان .
مُكْتُومَه	ـ صنعت مُكْتُومَه : علم کیمیا — کیمیاگری) .
مُكْحُولَهُ الْعَيْن	چشم سرمه کشیده .
مُكَذَّر	اندوهناک — محزون — آزده — تنگدل و ملول — تیره شده — تیره .
مُكَذَّب	تکذیب کننده — انکار کننده — آنکه دیگری را بدروغ نسبت دهد .

مکر - مُكَرِّرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَار (۳۸۸)

(مکر) خدعاً و نیزگ زدن - فریفتن	مکر
مورد احترام - گرامی - محترم •	مُكْرَمٌ
مورد تکریم - محترم •	مُكَرَّمٌ
جوانمردی کردن و مروت و بخشندگی داشتن - فضل و بخشش - عنايت - بزرگواری -	مُكْرَمَة، مُكْرَمَة
(جمع : مکارم) •	
تیره شده - گرفته شده •	مُكْسُوفٌ
آشکار - کشف شده - برهنه شده •	مُكْشُوفٌ
بازدارنده - منع کننده •	مُكَفِّفٌ
رنگ بسیار تیره و گرفته - متراکم •	مُكَفِّهَرٌ
مأمور با جرای حکم - کسیکه مأمور با جرای کاری شده و وظیفه و مسئولیتی را عهده دار شده - مجبور •	مُكَلَّفٌ
تاجدار - اکلیل دار •	مُكَلَّلٌ
تكلم کننده طور (مقصود جمال قدم است) •	مُكَلِّمٌ الْطُّورُ
مخفيگاه - کمینگاه - خلوتکده - جای پنهان شدن - جایگاه اسراریهانی	مَكْنَنٌ
(جمع : مکامن) •	
قدرت - توانائی - نیرو - توانگری دارائی	مُكَنَّتٌ
پوشیده - مستور - پنهان داشته شده •	مُكْنُونٌ، مُكْنُونَه
مُكَوِّرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَار کسیکه روز را به شب و شب را جروزد رمی آورد	مُكَوِّرٌ اللَّيْلِ وَالنَّهَار

بوجود آورده شده — ایجاد شده	•	مُكَيْنَ
پا برجا — محکم	•	مُكَيْنِ
کشتیبان — ملوان	•	مَلَاحٌ
نمکین بودن — زیبا و خوب رو بودن	•	مَلَاحَةٌ
پناه — پناهگاه	•	مَلَادٌ
بکس یا چیزی پیوستن — همیشه در خدمت		مُلَازَمَةٌ
کسی بودن	•	
چسبیده — بهم چسبیده — پیوسته و نزدیک		مُلَاصِقٌ
— همراه — ملازم	•	مَلَامٌ
(اص) ملامت — سرزنش	•	مَلَامَةٌ
فرد : لَمَحَهُ بمعنى : یک نظر کوتاه —		
خوبی و حُسن — شبیه و مانند	•	
(مَلَأَ) (ام) پرکردن — مملوکردن	•	مَلَأٌ
گروه — دسته — جمعیت	•	مَلَأٌ
مردم روی زمین	•	مَلَأُ الْأَرْضَ
عالی جانهای مقدسه — توده بربن	•	مَلَأُ أَعْلَى
مردم دیبا	•	مَلَأُ إِنْشَاءً
پوشак — لباس (جمع : ملابس)		مَلَبَسٌ
پوشیده — لباس پوشیده	•	مَلَبَسٌ
شریعت — مذہب — آثین — کیش — پیروان		مُلَّتٌ
دین (جمع : ملّ)	•	

پناهنده شده .	مُلَتَّجِنٌ
محل تلاقی - جای بهم رسیدن - جای دیدار کردن .	مُلَتَّقٌ
التعاس کننده - خواهش کننده - جستجو کننده - درخواست کننده .	مُلَتَّمِسٌ
محل پناه - جای امن و امان .	مُلَجَّا
نک (جمع : أملاح) .	مُلْحٌ
کافر - بی دین - منکر خداوند - دهری (جمع : ملاحدة) .	مُلْحِدٌ
امور وابسته - دنباله ها .	مُلَحَّفَاتٌ
کشت و کشتار شدید - قتل و کشتار در جنگ آشکار و مشهود - دیده شده - ملاحظه شده - مورد توجه - از گوشه چشم لگریسته شده .	مُلَحَّمٌ
کسیکه امری یا کاری براو واجب گردیده .	مُلْزَمٌ
لازم - چیزی که مورد لزوم است .	مُلْزُومٌ
صاف .	مَلَسٌ، مَلَسَاءٌ
بازیچه .	مُلَعَّبٌ، مُلَعَّبَةٌ
لعن و نفرین شده - رانده از نیکی و رحمت طرد شده (جمع : ملاعین) .	مَلْعُونٌ

سخن نا مفهوم و مشکل — کلام پیچیده و سخت .	ملغزه
در نور دیده و پیچیده شده — در لفافه پیچیده شده .	ملفوظ
ملک، مُلک، مَلْك، مَلْكَة (ملک —) (ام) تصرف کردن و ملک خود گردانیدن — مالک شدن .	ملک
عظمت و سلطه پادشاهی — زین یا هرچیز دیگرکه در تصرف شخص باشد .	ملک
—(من فی الْمُلْك : مردم دنیا)	ملک
فرشته — سروش — امشاسپند (جمع : مَلَائِكَ ، مَلَائِكَة) .	ملک
پادشاه — دارای قدرت و سلطه — صاحب ملک (جمع : مُلُوك) .	ملک
شاهنشاه — سُلْطَانُ السَّلاطِين .	ملک الملوك
صفات راسخ در نفس (فرد : ملکه) .	ملکات
فرد : ملکه، معنی پادشاه زن — زن پادشاه .	ملکات
بزرگی — چیرگی — قدرت — عظمت — سلطه' آسمانی — جهان سلطنت الهی — پادشاهی بزرگ — (عالی الهی که محیط بر عالم ملکی و مقدس از شیون و خصائص و نوائیں عالم ملکی است) .	ملکوت

عالِم نورانی جاودائی — عالم الٰہی و جهان رحمائی — عالم پادشاہی مقام ابھی ۔	ملکوت آبهی
عالم الٰہی — جهان رحمائی ۔	ملکوت أعلى
عالم غیب ۔	ملکوت بقاء
قدرت و فرمان خداوند آسمانها ۔	ملکوت السموات
منسوب به ملکوت — آسمانی — روحانی ۔	ملکوتی
مصیبت شدید (جمع : ملّمات) ۔	مِلْمَة
پلید و آلودہ شدہ — آلودہ به پلیدی ۔	مُلَوَّث
شوری ۔	مُلُوحَة
حضرت زده — دلسوخته و اندوهگین —	مُلْهُوف
مظلوم — ستمدیده ۔	
صاحب — پادشاه — حکمفرما (جمع : ملکاء)	ملیک
خداوند ۔	ملیک بقاء
مرگ — زمان مرگ ۔	ممات
همانند — مثل، هم — برابر ۔	مُعَايِل
مانتشدن — مثل هم شدن ۔	مُعَايَلَت
مخالَطت — باهم مخلوط شدن ۔	مُعاَزَجَة
مداراکردن — همراہی کردن — سازش ۔	مُعاشرات
بندگان — زرخربیدان (مفرد : مَفْلُوك) ۔	مَمَالِيك
کسیکه مورد آزمایش واقع شده — آزموده —	مُفتَحَن
آزمایش شده ۔	

شَكْ كَنْدَگَانْ •	مُعْتَرِّفٍ
آكَنْدَه — پَر — لَبَالَبْ •	مُعْتَلٍ
مَحَالْ — بَلَندْ — مَرْتَفعْ — بَلَندْ مَرْتَبه — نَا دَسْتَرسْ (شَرِيفْ وَارْزَشْ دَارْ) •	مُعْتَنِعٍ، مُعْتَنِعَه
نَعَائِنْدَه •	مُعَثَّلٍ
مَدَدْ كَنْدَه — يَارِي كَنْدَه •	مُعَدّ
مَمْدُوحْ، مَمْدُوحَه قَابِلْ سَتَايِشْ — سُتَوْدَه شَدَه — پَسْنَدِيدَه گَسْتَرَه — كَشِيدَه شَدَه — درَازْ •	مَمْدُودٍ
مَحَلْ عَبُورْ — جَاءِي گَذَشْتَنْ — گَذَرَگَاهْ •	مَمَّرٌ
صَافْ — شَفَافْ •	مُزَادٌ
مَالِيدَه شَدَه — لَعْسَ شَدَه — آخْتَه شَدَه مسَخْ شَدَه — شَكْل بَرْگَشَتَه •	مَمْسُوحٍ
امْضَاه شَدَه — درَگَذَرَانِيدَه •	مُمضَنٍ
دَوْرَانِديشْ — دَقِيقْ — اَمعَان نَظَرَ كَنْدَه •	مُعِنٍ
مَغْوَضْ — منْفَورْ — دَشْمَن دَاشْتَه شَدَه •	مَفْقُوتٍ
مَخْلوقَاتْ — اَنسَانَه — چَيْزَهَاهِي مَعْكَنْ كَه صلاحِيتْ بِرْزَو وَظَهُور دَاشْتَه باشَد ضَدْ مُحالَاتْ (مَفْرَد : مُمْكِنْ) •	مُمْكِنَاتْ
بَنَده — زَرْخَرِيدْ (جَمِيع : مَمَالِيكْ) •	مَمْلُوكٍ
آمَادَه كَنْدَه — هَمُوا رَكَنْدَه — گَسْتَرَنَدَه •	مُمَهَّدٍ
تعَيْزَه هَنَدَه — جَدَاكَنْدَه (حقّ اَز باطِلْ) —	مُعَيْزٍ

— بُرْتَرِی دَهْنَدَه .	
(مَنْ) بَخْشِیدَن — مَنَّتْ گَذَارَدَن .	مَنْ
كَسِيْكَه — آنَكَه (اسْم مُوْصَول مُشَتَّرَك)	مَنْ
كَسِيْكَه خَدَاؤَن دَهْنَدَه او رَا ظَاهِرِيْسَازَد (حَضْرَتْ بَهَاءُ اللَّهِ) .	مَنْ يُظْهِرُهُ اللَّهُ
از — (از حُرُوف جَازَه) .	مَنْ
آنَچَه خَدَاؤَن دَهْنَدَه بَخْشَد وَبَدَهَد — آنَچَه كَسِيْ بَدِيْگَرِی بَخْشَد — تَرْجَمَهِين وَشِيرِخَشت	مَنْ
— نَام طَعَامِي كَه طَبَقْ مَنْدِرَجَات قَرْآن در بَيَابَان بَرَاي بَنِي اسْرَائِيل بَامِرَخَدا فَرَاهَم شَد وَاز آسَعَان فَرُود آمد .	مُنْا، مِنَا (مُنْيَ) بَكْلَمَه مُنْيَ مَراجِعَه شَوَد .
نِقَاطِي كَه گِيَاه از آنَهَا مِيرَوِيد (مَفْرَد : مَنِيْتِ)	مَنَابِت
اسْم بَتِي بَوَد در مَكَه .	مَنَات
راز و نِيَاز کَرَدَن — آهَسْتَه سَخَن گَفْتَن .	مُنَاجَات
هَمَارَزَه و مَقَاتَلَه .	مُنَاجَزَه
مَحَلْ نور — ستُونِي كَه روَى آن چِراغ مِيْگَذَارَد .	مَنَار
اعْمَال عَبَادَات حَجَّ — مَحَلْ قَبَانِي کَرَدَن — (مَفْرَد : مَنَسِك) .	مَنَاسِك
بَه مَنَشَاء مَراجِعَه شَوَد .	مَنَاشِي
مَلْجَأ و مَفَرَّ — پَناه و گَرِيزَگَاه .	مَنَاص

مُنَاصِل	شمشیرها (مفرد : مُنَاصِل) .
مُنَافِق	مخالف — نیست کننده — طرد کننده .
مُنَاقِشَه	مخالفت — تفحّص — اعراض کردن .
مُنَادِي	نداننده — جار زننده .
مَنَام	خواب — خوابگاه — آنچه انسان در خواب ببیند .
مَثَان	بسیار نیکوئی کننده و بخششده — مُنَسَّت گزارنده — از نامهای الهی .
مَنَاهِج	بكلمة مُنَاهِج ، مَنَاهِج ، مُنَاهِج مراجعه شود
مَنَاهِل	چشمها — محل های آب خوردن (مفرد مَنَاهِل)
مَنَاهِي	کارهایی که خداوند آنها را نهی فرموده .
مَنِيْت	محل رویش گیاه (جمع مَنِيْت) .
مُنَبِّثَق	جاری — سرشار — روان — لمبریز .
مُنَهِّسَطَه	گستردہ و گشودہ — پسهن شدہ — پخش شدہ درهمہ جا .
مُنَبِّعَت	ایجاد شده — بوجود آمده — برانگیخته میحوظ گشته .
مُنَتَّخِب	(فا) انتخاب کننده — برگزیننده .
مُنَتَّخَب	(مفع) انتخاب شده — برگزیده شده .
مُنَتَّزَع	جادا شده — برگزیننده شده .

(مفع) نسبت داده شده — مربوط .	مُنْتَسَب
پیروزی یافته — نصرت یافته .	مُنْتَصِر
لقد کننده — انتقاد کننده .	مُنْتَقِد
انتقام گیرنده — عقیبت دهنده .	مُنْتَقِم
بدبو .	مُنْتَنِن ، مُنْتَنِتَه
منتظر فرصت .	مُنْتَهِز
پراکنده — پاشیده و افشارانه شده — سخن غیر منظوم .	مُنْثُور
نجات دهنده .	مُنْجِي
سرازیر — فرود آینده .	مُنْخَدِر
پست شده — پائین آمده — انحطاط یافته .	مُنْحَطَّه
ذوب شده — از بین رفته .	مُنْهَلٌ
تراشیده شده .	مُنْهُوْتَه
عطیه — دهش .	مُنَحَّه
بال و پر شکسته .	مُنْخِفْضُ الْجَنَاح
یکنوع کرسی و تخت چوبی برای نشستن — معدن طلا .	مَنَدَر
دورشده .	مُنَدِّفَع
ریخته شده .	مُنَدِّفِق
فرو ریخته — از هم پاشیده شده .	مُنَدَك
در ضمن چیزی قرار گرفته .	مُنَدَّمِح

مستحبت — آنچه شرعاً واجب نیست ولی اجرای آن نیکوست — نماینده، مجلس	مندوب
تحییر و سرگردان — آشفته	مندھش
انذار کننده — ترساننده — تخویف کننده	منذر
فرو فرستنده — فرود آورنده — نازل کننده	منزل
نازل شده — فرود آمدہ — فروفستاده شده	منزله
نازل شده — فرود آورده شده	منزول
روان — ریزان — ریزندہ	منسجم
منقار مرغان شکاری (جمع: مناسیر)۔	منسر، منسر
درآینده و داخل شده در چیزی — کسیکه داخل طریقه و مسلکی شده باشد	منسلک
نسخ شده — از بین برده شده — رد شده (چیزی که دیگر استعمال نمیشود)	منسُوخ
فراموش شده	منسی
مسرور — واسع	منشوح، منشح
فرمان — امر — حکم — گسترده	منشور
بیهوش افتاده	منصعق
یاری کرده شده — نصرت داده شده	منصوره
بصراحت ذکرشده — نوشته و تصريح شده	منصوص
مطلوبی که با نصیبیان شده	منصه
جای ظاهرشدن چیزی — کرسی که عروس را	منصه

برآن بشانند (جمع : مناص)	منطقی
خاموش شده — فرونشانده شده .	منطقه
کمربند — میان بند .	منطقةُ الْبُرُوج
مسیری که زمین حرکت انتقالی خود را در آن انجام میدهد و آنرا به ۱۶ قسمت مساوی تقسیم کرده اند هر کدام را برج و هر برج را با اسم نامیده اند هر قسمت در یک ماه شمسی طی میشود (بكلمه بُرْج مراجحه شود) .	منطلق
رونده — فصیح — گشاده روی — دارای انشراح صدر .	منطوق
مُقاد — کلام گفته شده — ظاهر سخن — (علمای اصول در مقابل مفهوم گویند) .	منطوى
در هم پیچیده .	منطبق
فصیح و بليغ — سخن آور — خوش بیان .	منظار
آينه — دور بین — تلسکوب (جمع : مَنَاظِير) .	منظار
جای نگريستن و نظر انداختن — نظرگاه — محل مورد توجه و نظر (جمع : مَنَاظِر) — (مَنَظَرًا غَلَى ، مَنَظَرًا كَبَرَ : (القب و تجلیل جلوه گاه الهی و ظهور الهی) .	منظر
(مَنَعَ) محروم کردن — بازداشت .	منع

زنده کننده — به پای دارنده .	مُنْعِش
وصف شده .	مُنْعُوت
فرو رفته درآب — غوطه ور .	مُنْغِمِس
قطع شده — بربیده شده .	مُنْفَصِم
ملشّق شده — پاره شده .	مُنْفَطِر
شرمسار — شرمnde — خجل — اثر پذیرفته — (مُنْفَعِلَان) : در اصطلاح طب قدیم رطوبت و بیوست را گویند .	مُنْفَعِل
تبعدگاه .	مَنْفَى
مطیع — فرمانبردار — اطاعت کننده .	مُنْقاد
مايه' فخر و میاهات — امریکه موجب تقدیر	مُنْقَبَت
باشد — راه در کوه (جمع : مُنَاقِب) .	
پاک کرده شده — کلام پاکیزه و اصلاح شد و بدون عیب و نقص .	مُنَقَّح
تجات دهنده — رهاننده .	مُنْقِذ، مُنَقِّذ
پراکنده — برطرف شده .	مُنْقَشع
سپری شده — گذشته — نابود گردیده —	مُنْقَضِی
بسرآمدہ — تمام شده .	
کنده شده — گود شده — (میان خالی) .	مُنْقَعِر، مُنْقَعِرَة
برگشته — سرنگون — بهم خوردہ — حال بحال شده .	مُنَقِّب

(۴۰۰)

مُنَقَّلَبٌ - مُنَهَّجٌ ، مَنْهَاجٌ

محل برگشتن - برگشتگاه - برگشتن . (آئَيْ مُنَقَّلِبٍ يَنْقَلِبُونَ : به چه محل و مقا سخت و عاقبت رشتی دچار خواهد شد - بچه جای بدی وارد خواهد گردید) پاک کننده و جدا کننده (غریال کننده) . کارزشت و ناپسند . بدبخت - ذلیل - مصیبت دیده - سختی و رنج کشیده - گرفتار نکبت و بد بختی . پوشیده و مستور - مزین - نقاشی شده . مفرد : منت یعنی نیکوئی و احسان (ذُوالِيمَنْ : خداوندیکه بربندگان خود بخشش و احسان فرموده) تحقیق یافته - بوجود آمده . نورانی - درخسان - روشن شده . معلق - مَوْكُولٌ . مقاصد - نیات (مفرد : منوی) راه راست - راه آشکار (جمع : مَنَاهِجٌ) استخوان شکسته (پس از گرفتگی و پیوند) . راه - طریق مستقیم - طریقه (جمع : مَنَاهِجٌ) - (مَنَاهِجَيْنْ : دوراه ضلالت و هدایت - راه راست و راه کج)	مُنَقَّلَبٌ مُنَقَّلٌ مُنَكَّرٌ مُنَكُّوبٌ مُنَكُّوسٌ ، مُنَكُّوسَهٌ واژگون . مُنَعَّنٌ مِنَنْ مُنَوِّجٌ مُنَوَّرٌ مَنُوطٌ مَنُوبِياتٌ مُنَهَّاجٌ مُنَهَّاضٌ مَنَاهِجٌ ، مَنَاهِجٌ

مُنْهَدِم ، مُنْهَدِمَه - مِنْيَه (٤٠١)

مُنْهَدِم ، مُنْهَدِمَه	ویران و خراب - از هم ریخته و ویران	مُنْهَدِم ، مُنْهَدِمَه
شده	◦	◦
شکست خورده	◦ و فرار کرده	مُنْهَرِم
محل آب خوردن	◦	مُنْهَل
(جمع : مَنَاهِل)	◦	◦
ریزان و جاری	◦	مُنْهَرِم
مُنْهَوب ، مَنْهُوبَه	غارت شده - چپاول شده - تاراج شده	مُنْهَوب ، مَنْهُوبَه
نهی کرده شده	- کار بد و ناروا	مُنْهَيَه
که در شرع نهی شده	◦	◦
(جمع : مَنْهِيَات)	◦	◦
آرزوها (مفرد : مُنْيَه . مَنَيه)	◦	مُنْيَه ، مَنَيه
از من	◦	مُنْيَه
(فا) بازگردند از گناه بسوی خدا - توبه	◦	مُنْيَب
کننده و روی آورنده بسوی خدا - باران	◦	◦
بسیار - بهار زیبا	◦	◦
نورد هنده - تابان - دُرَخَشان	◦	مُنْيَره ، مَنَيرَه
استوار و بلند - جای بلند و استوار و سخت	◦	مُنْيَع ، مَنَيعَه
که دست یافتن بآن مشکل باشد - عالی	◦	◦
مقام - بلند مرتبه	◦	◦
بلند - مرتفع - بزرگ - افراخته	◦	مُنْيَف
آرزو (جمع : مُنْيَه ، مَنَيه)	◦	مُنْيَه ، مَنَيه

مُؤَاء	صَدَاكَرْدَنْ گَرْبَه	◦
مَوَائِيد	خُوراکَهَا — خُوردَنِيَّهَا — سَفَرَهَ هَای طَعَام	◦
مَوَاج	(مَفْرَد : مَائِيدَه) ◦	
مُؤَاخَات	بَسِيَارْ مَوَاج زَنْنَدَه — پَرَمَوْج ◦	
مَوَارِيث	دَوْسَتْ شَدَنْ وَبَرَادَرِي ◦	
مُؤَاسَات	مَيْرَاثَهَا ◦	
مَوَاسِفَه	مَعَاوِيتَ وَيَارِي بَهْمَ دَادَنْ — (كَمَكَ كَرْدَنْ	
مَوَاسِيم	بَيْكَدِيَگَرْ بَا دَادَنْ مَال) ◦	
مَوَاشِش	مَحْزُونْ وَاسْفَناَك سَاخْتَنْ ◦	
مُؤَاصلَت	چَهَارَهَا يَانْ اَزْ قَهِيلْ گَاوْ وَگُوسْفَندَوْ شَتر —	
مَوَاضِع	(مَفْرَد : مَاشِيه) ◦	
مَوَاعِظ	بَهْمَ پَيْوَسْتَنْ — باَهْمَ وَصْلَتْ كَرْدَنْ — اِيجَاد	
مُؤَافَاهَه	دَوْسَتَيْ وَاتَّحَادَ كَرْدَن ◦	
مَوَاقِع	مَوْضِعَهَا ◦	
—	پَنْدَهَا وَانْدَرْزَهَا (مَفْرَد : مَوْعِظَه) ◦	
—	آمدَنْ — سَرَزَسِيدَنْ — فَراَزَسِيدَن ◦	
—	مَحَلَّهَايِ وَقَوْعَ — جَايَهَايِ فَرَودَ آمدَنْ —	
—	(مَفْرَد : مَوْقِع) ◦	
—	—مَوْاقِعِ حَكْمَتِ صَمَدَ اَبَنَ : مَظَاهِرَ الْهَيَّهِ كَه	
—	حَكْمَتِ حَقِيقَيَه در نَزَدَ آنَانَستْ وَسَرَچَشَمَه حَكْمَتِ الدَّهْ	

وقتهاى معين (مفرد : مِيقَات) .	مَوَاقِيت
دُوست داران — مالكين — سروران — بندگان بندگان آزاد شده (مفرد : مَوْلَى) .	مَوَالِي
بكلمه مَوْلُود مراجعه شود .	مَوَالِيد
عطایا — بخشش‌ها (مفرد : مَوْهِبَة ، مَوْهِبَة پناه — امید — پناهگاه .	مَوَاهِب
(مَاتَ يَمُوتُ) مردن .	مَوْت
شهرهائیکه بر قوم لوط برگردانیده و ویران شد — بادهائیکه از هر طرف بوزد .	مُؤْتَكَلَات
کنفرانس — مجلس شور — محل اجتماع — الجمعن شور .	مُؤْتَمَر
مردگان (مفرد : مَيْت)	مَوْتَى
مورد اعتماد — کسيکه با واعتماد و اطمینان شده .	مَوْثُوق
قسمتی از آب که از سطح خود ش بالا ترمیروند — هَوْج و مَوْج : فتنه و فَسَاد .	مَوْج
آفریننده — بوجود آورنده .	مُوجِد
یکتا پرست — خداشناس — کسی که بخدای یگانه ایمان داشته باشد .	مُوحِد
مُوحِش ، مُوحِشَه وحشتناک — ترسناک — اندوه آور .	مُوحِش ، مُوحِشَه
عشق و مَحَبَّت — دوستی — مهربانی .	مَوَدَّت

بامانت گذاشته شده — پنهان .	مُوَدَع ، مُوَدَعَه
اما نت گذاشته شده — رها شده — گزارده شده .	مَوْدُوعَه
اذان گوینده — کسیکه اذان میگوید .	مُؤَذِّن
سبب — علت — باعث .	مُورِث
مور سطس حکیم یونانی که سازی بادی ساخته وصل شده — چیزی که بچیز دیگر پیوسته شده .	مُورطُس مَوْصُول
مویهای بهم پیوسته و ببکدیگر رافته شده .	مَوْصُولَةُ الْفَرْع
جا — جای گزاردن — محل و مقام اصلی (معنی اصلی که کلمه برای آن وضع شده) (جمع : مَوَاضِع) .	مَوْضِع
گزارده شده — نهاده شده .	مَوْضُوعَه
زندگار — مُرَصَع — باطل او جواهر زینت داده شده .	مَوْضُونَه
زادگاه — وطن — محل توطّن و سکونت — سرمنزل (جمع : مَوَاطِن)	مَوْطِن
محل قدم — جای پا .	مَوْطِئِي
توفیق دهنده — بهره مند کننده .	مُوْفَق
فراوان — بسیار — بیشمار — افزون .	مَوْفُور ، مَوْفُورَه

کسیکه حق را به تمامی دهد	مُوقِّي
روشن شد و برافروخته	مَوْقَدَه
محل ایستادن — موقعیت (جمع : مَوَاقِف)	مُوقِف
یقین دارنده — یقین کننده	مُوقِن ، مُوقَنَه
ایستاده کرده شده — بازداشته شده	مَوْقُوف
وقف شده	
عده ای سوار یا پیاده که در التزام رکاب	مُوكِب
پادشاه باشند (جمع : مَوَاكِب)	
دردناک — دردآورنده	مُولِيم ، مُؤْلِمَه
نوزاد (جمع : مَوَالِيد)	مَوْلُود
(فا) کسیکه روی بطرفری کند	مُولَى
مالک — سرور — مهتر — دوست — دوستدار	مَوْلَى ، مَوْلَاء
بنده — انعام کننده (جمع : مَوَالِي)	
مولای مردمان — (لقب حضرت عَدَالِهَاءُ)	مَوْلَى الْأَوْرَى
زیبا — پسندیده — شگفت آور	مُؤْنِيق ، مُؤْنِيقَه
تاویل شده	مُوَوَّلَه
خوراک — خواربار — قوت	مَوْنَه
خوارشده — ذلیل — سست — لا غر	مَوْهُون
تأثید کننده — یاری کننده — تقویت کننده	مُؤَيَّد
تأثید شده — یاری شده — تقویت شده	مُؤَيَّدَه
وقار — بزرگی و شکوه — ترس — خشم	مَهَابَت

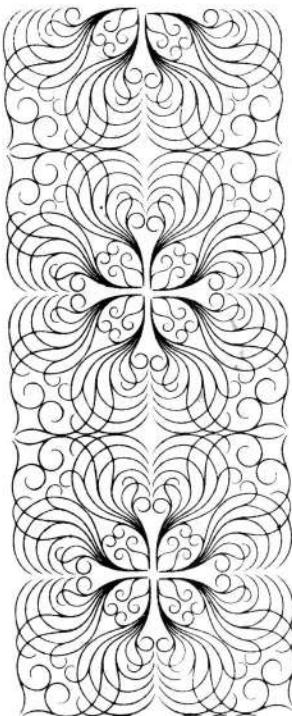
مَهَايِطٌ — مَهْدٌ

مَهَايِطٌ	مَهْلِكٌ
مَهَايِطٌ وَحْنٌ	مَهْلِكٌ
مُهَاجِمَةٌ	مَهْلِكٌ
مَهَادٌ	مَهْلِكٌ
مَهَايِكٌ	مَهْلِكٌ
مَهَامٌ	مَهْلِكٌ
مُهَانٌ	مَهْلِكٌ
مَهَاوِي	مَهْلِكٌ
مَهَاوِي آلَرَدَى	مَهْلِكٌ
مَهَبٌ	مَهْلِكٌ
مَهْبِطٌ	مَهْلِكٌ
مُهْتَاضٌ	مَهْلِكٌ
مُهْتَدُونٌ	مَهْلِكٌ
مُهْتَزٌ	مَهْلِكٌ
مَهْجُورٌ	مَهْلِكٌ
مَهْدٌ	مَهْلِكٌ

مَهْدِ أَمْرِ اللَّهِ	مَهْدُ عُلَيْهَا	مَهْدُ عُلَيْهَا
مَهْدِر	مَهْدِي	مَهْدِي
مَهْذَب	مَهْذَبَة	مَهْذَبَة
مَهْر	مَهْرَب	مَهْرَق
مَهْرُول	مَهْرُوم	مَهْطُول
مُهْلِك	مَهْلَكَة	مَهْلَكَة

حرفه ها - کارها (مفرد : مهته ، مهنه)	مُهَنْ ، مِهَنْ
پرتگاه - دره و فاصله بین دو کوه -	مَهْوَى ، مَهْوَاة
میان زمین و آسمان (جمع : مهاوی)	
سهمناک - کس یا چیزیکه از آن بترسند .	مَهِيب
شوریده از عشق - حیران و سرگردان .	مُهَيْتَم
مستولی - غالب - فرمانده - نگهبان (از اسماء الھی)	مُهَيْمَن ، مُهَيْمَن
حقیر کننده - ضعیف کننده .	مُهِين
حقیر - ضعیف - خوار و پست (جمع : مهناع)	مَهِين
میدانها .	مَيَادِين
بكلمه مینه مراجعه شود .	مَيَامِن
آبها (مفرد : ما) .	مَيَاه
عهد و پیمان .	مِيثاق
لـ مـزـکـرـ مـیـثـاقـ : کـسـیـکـهـ بـهـ جـانـشـینـیـ مـظـہـرـ	
امـالـلـهـ تـعـیـینـ شـودـ - (حـضـرـتـ عـدـالـبـهـاـ)	
درـاصـطـلاحـ تـرـکـهاـ وـ عـرـبـهاـ کـلـبـلـ اـرـوـپـائـیـ استـ .	مـیرـآلـایـ
قـمارـ (هـربـازـیـ کـهـ درـآنـ شـرـطـ بـندـیـ کـنـنـدـ) .	مـیـسـرـ
آـسانـ .	مـیـسـورـ
(اـمـاـتـ) مـیـمـیـطـ وـ اـمـاـتـ مـیـمـیـطـ (اـمـاـتـهـ)	مـیـطـ
(لـ) وـ (اـ) دـوـرـشـدـنـ تـرـفـتنـ - دـوـرـکـرـدنـ -	
برـدنـ .	

زمان و وقت معین — وعده (جمع : مُوَاقِيت)	مِيقَات
(مَالَ يَمِيلُ) مَيْل نعodon بسوئی —	مَيْل
گُودیدن بطرفی — منحرف شدن —	
(مَالَ عَنِ الرَّحْمَنْ : از خداوند دورشد —	
ترك کرد خداوند را)	
بَرَكَت — افزايش (جمع : مَيَامِن)	مَيْمَنَة

* ن *

مقصود نیریز است .	نی
آتش برا فروخته — شعله — کینه و دشمنی فتنه — (جمع نواشر) .	نائِرَه
خوابیده — کسیکه بخواب رفته .	نائم
دور .	نائی ، نائیه
روپنده .	نایبِت ، نایبِتہ
حرکت کننده — جنبنده .	نایض ، نایضه
جوشنده — جوشان .	نایع
متکلم یا نویسنده نشر .	نایشر
پیروزمند — بمقصود رسیده — رستگار .	نایح
لاغر (از بیماری یا سفر یا عشق) .	نایحل
انتخاب کننده .	نایخ
پشیمان .	نادم
باشگاه — محل اجتماع — انجمن .	نادی
آتش (جمع : نیران)	نار
آتش سوزان .	نار حامیه
مردم — مرد مان — آدمی — آدمیان .	ناس
برطرف کننده — نسخ کننده — باطل کننده	ناسخ
نسخه بردار (جمع : نُساخ) .	

نَاسِك — نَاقِع، نَاقِعَه (٤١١)

نَاسِك	عابد — زاهد •
نَاسُوت	عالِم امکان — جهان انسانی •
نَاسِر	نشرکننده — توزیع کننده — پراکنده کننده •
نَاسِئٌ ، نَاسِئَة	نشو و نما کننده — پیدا شونده — حاصل شده — بدست آمده •
نَاصِر	یار و یاور — کمک کننده — اعانت کننده (جمع : آنصار) •
نَاصِری	از اهل ناصره که از قرای اورشلیم است •
نَاصِیَه	— عیسی ناصیری : حضرت مسیح که از کودکی با حضرت مریم به ناصره رفتند) پیشانی — موی جلو سر — قدر و شرف — (جمع : نواصی) •
نَاصِر، نَصِر	شاداب — خرم — زیبا •
نَاصِرُ الْوَجْه	دارای صورتی شاداب و خوب و زیبا •
نَاظِم	نظم پرداز — شاعر — نظم دهنده •
نَاعِت	وصف کننده — تعریف کننده •
نَاعِق	کلاعگ بانگ کننده و در اصطلاح معارف بهائی مدعی باطل و مخالف امرالله •
نَافَه	نافآهی مشک — ماده ای که در نافآهی مشک جمع میشود •
نَاقِض	شکننده — شکننده عهد و پیمان •
نَاقِع ، نَاقِعَه	کشنده — زهرخالص کشنده •

بوق — صور •	ناقور
عهد شکن •	نَاكِث
رجوع کننده به حال اول — بی وفا •	نَاكِص
شريعت — قانون آسمانی (جمع : نَوَامِيس) •	نَامُوس
—(ناموس‌اکبر : بزرگترین شريعت و کتاب آسمانی) •	
نحو کننده — رشد کرده — روپیا — افزون شونده •	نَاعِمَة
خشکیده — پژمرده — تشنہ — سیراب •	نَاهِل
ابر •	نَاهُور
رجوع شود به نائیره •	نَايِرَه
(نَبَتْ) (ال) روئیدن گیاه •	نبَات
صاد او پارس سگ •	نُباح ، نَهَاج
متحرک •	نَهَّا ض
تیرانداز — تیرساز •	نَهَّا ل
تیرها (مفرد : نَبْل) •	نَهَا ل
فطانت — شرافت — بیداری و هوشیاری •	نَهَا ه
(نَهَا) بانگ کردن — خبردادن •	نَهَا
— (نَهَا) تَبَيِّئ و تَبَيِّه (م) آگاه کردن و خبردادن بکسی •	
— (نَهَا) إِنْهَاء (م) کس را آگاه کردن و بایه	

نَهَا	نَهَا	خَبْرَ دَادَنْ •
نَهَا	نَهَا	خَبْرٌ •
نَهَّدَ	نَهَّدَ	(نَهَّدَ →) (م) افکندن - دورانداختن -
نَهْشِ	نَهْشِ	پُرْتَ کرَدَن و پُشتَ سرَ اندَاختَن - ترَكَ نَمودَن
نَهْرَاسِ	نَهْرَاسِ	چِيزِيْ يَا اْمَرِيْ •
نَهْشِ	نَهْشِ	قِسْعَتِيْ يَا قِطْعَه اِيْ از کَتَاب يَا چِيزِ دِيْگَر (جمع : نَهَّذَ) •
نَهْرَاسِ	نَهْرَاسِ	چَرَاغ - شَخْص جَسْوَر - سَرْبِيزَه (جمَع : نَهَارِيسَ) •
نَهْشِ	نَهْشِ	شَكَافَتَن گُور - كَنَدَن زَمِين و بَيْرون آورَدَن چِيزِي اِز زَبَر زَمِين •
نَهْعَانِ	نَهْعَانِ	جوْشَش آَب اِز چَشمَه •
نُبْلِ	نُبْلِ	شَرَافت - بَزَرْگَوارِي •
نُهْوَاتِ	نُهْوَاتِ	الْهَامَات و بِيشَكُوئِيهَا (مفرد : نُبُوت) •
نَبِيلِ	نَبِيلِ	عَظِيم - دَانَا و هوْشِيار - نَجِيب (با تَطْبِيق) حَرْف اَبْجَد نَبِيل = مُحَمَّد)
نَتَائِ	نَتَائِ	-أَعْلَى قَهْل نَبِيل : عَلَى مُحَمَّدا •
نَثْلِ	نَثْلِ	تَعْفَن - بَدْبُونِي •
نَجَاتِ	نَجَاتِ	(نَثَلَ →) اسْتَخْرَاجَ كَرَدَن - بَيْرون رِيْخَتَن (نَجَا يَنْجُو) رَسْتَن - نَجَات يَافَتَن •
نَجَاحِ	نَجَاحِ	پَهْرُوزِي - رَسْتَگَارِي •

(نَجَدٌ) (ام) غلبه کردن - چیره و پیروز	نَجْدٌ
شدن *	شَدَنْ
ستاره (جمع: نُجُومٌ، آنْجُمٌ) *	نَجْمٌ
آهسته و درگوشی حرف زدن دو نفر با هم - رازگوئی - راز *	نَجْوَى، نَجْوَا
نَحْسٌ، نَحْسٌ مس - آتش - سرشت و طبیعت	نَحْسٌ
گلوبیدن - بگلوی شتر حریه فرو کردن و	نَحْرٌ
کشتن - گلو و جای گردان بند	
(جمع: نُحُورٌ) *	
زیرک - ماهر - دانا - کارآزموده - تیز	نَحْرِيرٌ
خاطر - بصیر در امور *	
بسیار داشمند و ماهر (جمع: نَحَارِيرٌ) *	نَحَارِيرٌ
مذاهب - عقاید - ادیان (فرد: نَحْلَهٌ)	نَحْلٌ
زنبور عسل - مگس *	نَحْلٌ
ما " ضمیر منفصل ، متکلم مع الغیر " *	نَقْنُونْ
مثل - جهت - جانب - قصد - راه	نَحْوٌ
(جمع: آنْحَاءٌ) *	
-علم نَحْوٌ : علمی که اعراب کلمات را با توجه به ارتباط کلمات و جملات بیکدیگر تعیین میکند *	
لا غری *	نَحُولٌ

نَحِيبٌ	باصدای بلند گریه کردن - فَغَانٌ •
نَحِيلٌ	لا فراز بیماری یا سفر (جمع : نَحْلَى) .
نَخْرِهٌ	کنه و پوسیده •
نَخْوَةٌ	تکبر - خود ستاشی •
نَدّ	مثل - مانند - نظير - همتا •
نَدَاوَةٌ	تازگی و طراوت •
نَدَىٰ	باران - سخاوت و بخشش - جود •
نَدِيمٌ	همصحبت - هعشین - همدم (جمع: نَدَمَاءٌ)
نَذِيرٌ	(مص) ترسانیدن - برحذر داشتن -
نَزَدٌ	ترساننده - پیغمبر •
نَزْعٌ	بازی تخته نرد •
نَزْعٌ	(نَزَعَ -) (م) عزل کردن - برآوردن و کندن
نَزْعٌ	چیزی از جای خود - برکنار نمودن از کار
نَزْعٌ	جان کندن - بیرون آوردن •
نَزْعٌ	(نَزَعَ -) میان مردم تباہی انداختن -
نُزُلٌ ، نُزُلٌ	وسوسه کردن و فساد انداختن بین مردم
نَزَلٌ	بخشن و احسان - برکت و فزوئی - منزل
نُزُولٌ	- خوبی و پاکیزگی - آنچه نزد مهمان نهند
نُزُولٌ	خوبی و برکت - پاکیزگی و خوبی زراعت -
نُزُولٌ	باران •
نُزُولٌ	(نَزَلَ -) فرود آمدن - نازل شدن •

آوردن — نازل کردن — وحی کردن کلام الهی زنان ۰	نِسَاءُ، نِسْوان
(مفرد : نَسِيجَه) ۰	نَسَائِيجٌ
(نَسَبَتُ) نسبت دادن و وصف کردن ۰	نَسَبٌ، نِسْبَةٌ
(نَسَخَت) (ام) از بین بردن — زائل کردن و برگرداندن — باطل کردن ۰	نَسْخٌ
کرکس (جمع : نُسُورا) ۰	نَشَرٌ
از پایه و بران و متلاشی کردن — فرو ریختن. نسیم ها (مفرد : نَسْعَه) ۰	نَسْفٌ
نسیم ۰	نَسَمَاتٌ
ذیروح — جاندار ۰	نَسَمَهٌ
نوعی از بوزینه — جانوری افسانه ای و موهوم شبیه انسان که هیکلی مهیب دارد	نَسَنَاسٌ
(فریب دهنده — شیطان بصورت انسان — مَكَارا) ۰	
زنان — نِسَاءُ ۰	نِسْوانٌ
کرکس ها (مفرد : نَشَر) ۰	نُسُورٌ
نَسِيَّ، نِسْيَانٌ (نَسِيَّ يَنْسِيَ) (ام) فراموش کردن — ضد حفظ کردن — (آننسن اِنْسَاءُ فراموش گردانیدن از یاد کسی بردن ۰	نَسِيَّانٌ

نَسْنَشِيٌّ، نَسْنَشِيٌّ، نَسْنَشِيٌّ فراموش شده •	نَسْنَشِيٌّ مَنْتَسِيٌّ
یکسر فراموش شده — پاک از یاد رفته •	نَسْنَشِيٌّ
فراموشی •	نَسْنَشِيٌّ
هرچیز بافتحه شده (جمع: نَسْأَجَهُ) •	نَسْنَجَهُ
پر ریخته (شکسته بال) •	نَسْبِيلُ الرِّبَاعِشُ
وجود — جهان — نوبیداشدن — پرورش	نَشَّهُ
یافتن — زنده شدن — جوان شدن •	نَشْرُ
(نَشَّرُ) (م) پخش کردن خبر — متفرق کردن و گستردن چیزی •	نَشْرُ
زنده کردن — زنده شدن مردگان در روز قیامت •	نُشُورُ
—(ایَّمُ نُشُور : روز قیامت) •	
تصريح — گفتار آشکار و صريح (جمع: نُصُوصُ)	نَصَّ
اصل — اندازه — مقدار معینی برای زکوّه که چون مال به آن مقدار رسید زکوّه واجب میگردد •	نِصَابٌ
نصبحت کننده — اندرز دهنده •	نَصَاحَهُ
بسیار یاری کننده •	نَصَارَهُ
مسیحیان — پیروان حضرت مسیح (عیسیٰ ناصری) (فرد: نَصَارَى) •	نَصَارَى
سرهای تیر — پیکان ها (فرد: نَصَل) •	نِصَالٍ

نَصْبٌ	(نَصَبَ وَ) (م) بِرِيَادَاشْتَن — قَرَادَادَن وَ ثَابَتٍ وَ پَابِرْجَا كَرْدَن .	
نُصْبٌ ، نَصْبٌ	شَيْئٌ مَنْصُوبٌ — چِيزِيَّه درِجَائِيَّه بِرِيَادَاشْتَن شَدَه — بَتٍّ يَا تَمَثَالٍ كَه بِرِيَادَاشْتَن (جَمْع : أَنْصَابَ) .	
نُصْبُ الْعَيْنِ ، نُصْبُ الْعَيْنِ	پِيشَّ چَشم — دَرِيَابِرَ چَشم — مَنْظُورٌ نَظَرٌ .	
نَصْبٌ	رَنْجٌ وَ خَسْتَگِيٌّ — دَرَدٌ — بلا — نَشَانَه وَ عَلْمٌ بِرِيَادَاشْتَن .	
نَصْتٌ	(نَصَتَ وَ) سَاكِنٌ شَدَن وَ گَوْشَرَادَادَن بَه سَخْنٌ يَا مَطْلَبِ كَسِيٍّ .	
نَصْحٌ ، نُصْحٌ	(نَصَحَ وَ) نَصِيحَتَ كَرْدَن — پَنْدَ دَادَن — دَعَوْتَ بَه خَيْرٌ وَ مَنْعَ از شَرٌّ .	
نَصَرٌ	(نَصَرَ وَ) (م) يَارِيَ كَرْدَن — يَارِيَ بِجَهَتِ دَفَعَ ضَرَرٌ وَ يَارِدَ دَشْمَنٌ .	
نُصْرَتٌ	يَارِيَ كَرْدَن — يَارِيَ — پِيَروَزِيَ .	
نَصَفَةٌ	اَنْصَافَ — عَدْلٌ — دَادٌ .	
نَصَبِبٌ	بَهْرَه — حَظٌّ — فَائِدَه — نَتْيَاجَه — بَخْتٌ وَ اَقْبَالَ (جَمْع : نُصْبٌ ، أَنْصَبَه) .	
نَصِيرٌ	يَارِيَ كَنْنَدَه — يَارِيَ وَ مَدْكَارَا (جَمْع : أَنْصَارَ) .	

نُصَيْرِي	—(أَنْصَارٌ : گروهی از مردم مدینه که حضرت مُحَمَّد را بیاری کردند) • از طائفه علی اللہی •
نَضَارَة	شادابی و خرمی — تازه روئی — ترو تازگی •
نُضَج	(نَضَجَ —) رسیدن و پختگی — قوام گرفتن وبحد کمال رسیدن •
نَضِرَة، نَضِرَه	خرم و شاداب — جمیل — نکوروی •
نَضَرَة، نَضَرَت	سرسبزی و خرمی — شادابی — تازه روئی — نعمه — حُسن و رونق — غنی •
نَضَرَة نَعِيم	کنایه از خوشروئی و سیمای خندان و روشن است •
نَضِير	شاداب — سبز و خرم — زیبا و تازه رو •
نِطَاق	کمربلد — حدود — دور •
نُطَفَ	نطفه ها •
نُطْق	(نَطَقَ —) تکلم با آنچه معنی داشته باشد — سخن و گفتار — سخنرانی — فهم و ادراک کلیات •
نَظَر	— (أَنْطَقَ انطاق) بسخن آوردن — ناطق گردانیدن — گویا ساختن • (نَظَرَ —) دیدن — تدبیر و فکر کردن — انتظار داشتر

نِعاج - نُعماَن

(٤٢٠)

نِعاج	مفرد : نَعْجَه ٠
نُعاق، نَعِيق	صَدَائِيْ كَلَانِغ ٠
نِعَال	كَفَشَهَا ٠ (مفرد : نَعْلٌ)
نَعَت	صَفَت - سَتَايِش - كَسَى رَابِه نِيَكَى وصفِ كردن (جمع : نُعُوت)
نَعْجَه	مِيش - گُوسْفَند ماده (جمع : نِعاج) ٠
نَعَس	(نَعَسٌ) سَسْتَ شَدَن و بَخَوَاب رَفْتَن ٠
نَعَش	(نَعَشَهَه) (ام) بَرَداشتَن - بلَندَ كَرَدن - بلَندَ قَدَر گَرَدَانِيدَن - حَيَات تَازَه بَخَشِيدَن - (نَعَش - نَعَاش) بَلَندَ كَرَدن - بلَندَ قَدَر گَرَدَانِيدَن - بَرَداشتَن) ٠
نَعَل	كَفَش (جمع : نِعَال) ٠ (نَعَلَيَن : يَك جَفَت كَفَش)
نِعَم	چَه خَوَبِست - نِيَكَه است - ضَد بَقْشَه - (بَرَاهِيْ مَدَح بَكَار مِيرَود) ٠
نِعَم	نَعَمَتَهَا ٠
نَعَمَاء	نِيَكَى واحِسان - نَعَمَت و شَادَمانِي و نِيَكَوئِي كَه در حَقّ كَسَى شَوَد ٠
نُعَمَان	لَقَب هَرِيك از پَادَشَاهَان حِيرَه (درَة سَفَلَاهي) فرَات و قَسْمَت عَليَاهِي خَلِيج فَارِس) - نُعَمَان بن منَذَر : پَادَشَاه حِيرَه كَه قَصَر

خَوْرَقَ رَا بِرَى بِهِرَام گُور ساخت) .	
أَوْصَاف — مَحَمَّد (مَفْرُد : نَعْت)	نُعُوت
نَرْمَى .	نُعُومَة
كَنَاءِيَه از كودكی است .	نُعُومَةُ الْأَطْفَار
بَانَگَ كَلَاغ و زَاغ .	نَعِيب
بَانَکَ كَرْدَن كَلَاغ .	نَعِيق
خُوشَا بَحَال .	نَعِيْمَا
بَه شَادَمَائِي و طَرْبَآمدَن — آوازخوانَدَن —	نَغْم
(جَمْع : أَنْغَام) .	
الْهَامَ كَنَنَدَه — رُوح دَهْنَدَه — فَيَاض —	نَفَاث
دَمَنَدَه و اَفْسُونَ كَنَنَدَه .	
(نَفَدَ) اَتَامَ شَدَن — بَانَتها رسِيدَن —	نَفَاد
فَانَى شَدَن — قَطْعَ شَدَن .	
د و روْشى — بَى حَقِيقَتى — خِيَانَت .	نَفَاق
الْقَاتَ و الْهَامَات الْهَى .	نَفَثَات
بُوهَائِي خُوش (مَفْرُد : نَفْحَه)	نَفَحَات
بُوهَائِي خُوش و پَاك الْهَى .	نَفَحَات قُدْسِيَه
(نَفَخَه و نَفَخَ) دَمِيدَن .	نَفَخ
دَمِيدَن در شِيپُور — يَكْبَار دَمِيدَن .	نَفَخَه
رُوح — جَان — خُون — تَن — جَسَد — فَرَد	
— شَخْص اِنسَان — حَقِيقَت هَر چِيز —	نَفْس

(هوى) (جمع : نُفُوس، آنفُس)

لِنِفَقِيَه لِنَفَقِيَه : خود سبب و علت بوده

و خود نيز علت غائي و پايان است —

آنچه هم علت فاعلى و هم علت غائي خويشتن
است .

نفس شيطاني که انسان رابه هوى و هوس
و کارهاي ناشايسته وا ميدارد .
حقیقت امر .

نَفْسُ أَمَارَه

نَفْسُ الْأَمْر

نفس ملامت کننده که انسان را از ارتکاب
کارهاي ناپسند ملامت ميکند و از کردار
زشت باز ميدارد .

نَفْسُ لَوْامَه

قوه روحاني که خاص پيغبران و پرهيزکاران
است .

نَفْسُ مُطْعِنَه

قوه اي که انسان را بكارهاي بد و اميدارد .
نفس انساني (روح انساني) .

نَفْسُ نَارِي

نَفْسُ نَاطِقه

کنایه از کلام شفاد هنده روحاني .
(تفعـ) (ام) سود رسانیدن .

نَفْسُ مَسِيحَاني

نَفع

راه زير زميني — سوراخ — تونل
(جمع : آنفاق) .

نَفَقَه

مخارج — هزينه زندگي عيال و اولاد —

نَفَقَه

آنچه انفاق کنند و يا صرف معیشت عيال و

نَفُور	نَفُور — نَقْرَه
نَفُور	گَرِيزَنَدَه — رَمَنَدَه — بَيْزاً رَوْمَتَنَفَرْ •
نَفُور	رَمِيدَن — بَيْرونَ رَفْتَن — دَوْرَشَدَن •
نَفَّى	ازْ شَهْرَ وْ دِيَارِ بَيْرونَ كَرَدَن — دَوْرَ كَرَدَن —
	سَرْگُونَ كَرَدَن — سَرِيَه نِيَسْتَ كَرَدَن — اِنْكَار
	كَرَدَن — (كَنَايَه اِزْ كَفَرْبَه خَدَا وَبِيَخْمَرْ وَ
	انْكَار آَنَانْ) •
	— أَهْلَ نَفَّ : أَهْلَ انْكَارَه.
نَفِير	بُوق — شَيْبُور — نَالَه وَ زَارَى وَ فَرِيَاد •
نَفِيس	هَرْجِيزْ گَرَانِيَاه وَ مَرْغُوب — گَرَانِبَهَا — نِيكَواز
	هَرْ چِيزِى — مَال بَسِيَار •
نَقاَوه	پَاك وَ خَالص — جَوَهْر — بَرْگَزِيدَه •
نَقْبَاء	بَرْگَزِيدَگَان (مَفْرَد : نَقِيب) — درِ اَصْطَلاح
	عَرْفَاءُ طَبَقَه اَي اِزْ اُولَيَاءُ كَه بَضْمِير وَ اَسْرَارَ
	مَرْدَم آَكَاهَند •
نَقْذ	(نَقَذْ وَ نَقَذْ وَ اَنْقَذْ) نَجَات دَادَن —
	خَلاصِي بَخْشِيدَن •
نَقْذ	نَجَات — خَلاص — سَلامَت •
نَقْرِس	وَرْمَآماَس وَ دَرَد شَدِيد كَه درِ پَا وَانْگَشتَان
	شَسْتَهَا بِرُوز مِيَكَنَد •
نَقْرَه	كَوْبِيدَن — زَدَن — دَمِيدَن — صَيَحَه وَ فَرِيَاد •

(نَقْضٌ) (ام) شکستن — ویران کردن — عهد شکنی • لقب حضرت قدوس • نقطه انجیل — حضرت مسیح • حضرت آغلی • حضرت آغازی • حضرت موسی • حضرت محمد رسول اکرم (ص) • (نَقَمٌ—وَنَقِمٌ) انتقام گرفتن و آزار دادن • عقوبیت — پاداش بد — عذاب — رنج و سختی مصیبت و بلا (جمع: نَقَمٌ) رئیس و بزرگ قوم (جمع: نَقَاءٌ) چاه پرآب — آب سرد و گوارا — شرابی که از مویز درست کنند • (جمع: آنْقِعَةٌ) — اسم نَقِعَةٌ : زهرناب و کشندہ — زهرفوری کشندہ • عقد ازدواج — زناشویی • عذاب — عقوبیت — سزا — اشتھار به فضیحت و رسوانی • (نَكْثٌ) (ام) شکستن عهد و پیمان — نقض عهد •	نَقْضٌ نَقْطَةٌ أُخْرَى نَقْطَةٌ الْأَلْفٌ نَقْطَةٌ أُولَى نَقْطَةٌ بَيْانٌ ، نَقْطَةٌ بَاءٌ حضرت آغازی • نَقْطَةٌ تَاءٌ حضرت موسی • نَقْطَةٌ فُرْقَانٌ ، نَقْطَةٌ فَاءٌ حضرت محمد رسول اکرم (ص) • نَقَمٌ نَقْمَةٌ نَقِيبٌ نَقِيعٌ نَكْحٌ نَكَالٌ نَكْثٌ

(نکر س) (ام) نشاختن — انکار کردن	نکر
منکر — چیزی که مردم آنرا بد بدانند — کار دشوار و زشت — آچه مورد قبول مردم نباشد و آنرا منکر شوند .	نکر، نُکر
(نکس س) (ام) واژگون کردن — زیر وبالا کردن .	نکس
(نکس م) بازگشتن از امری — بازگشت شخص به آنچه از قبل برآن بوده .	نکس
پشتی های کوچک که با آن تکیه کنند (مفرد : نمرق ، نُمرق ، نِمرق ، نَمرقه) .	نمارق
سخن چین .	نعم
نام پادشاه جبار و مشهور در بابل که بنابر روایات حضرت ابراهیم را در آتش افکند و عربها این نام را مانند نامهای فرعون و قیصر و کسری لقب عام آن سلسله سلاطین کردند	نمرود
کشور اطریش .	نفسه
طریقه — روش — رویه — نوع .	نَط
مورچه (جمع : نطال) .	نَمله ، نَعل
(نَمَا يَنْمُوا) افزون شدن — و بلند گردید — نَعْوَرْ کردن .	نُمّو
نوشته (شده) .	نعمیقه

نَعِيمَه — نُورَيْنِ نَبِيَّنِ (٤٦)

نَعِيمَه	سخن چیلی — دو بهم زنی (جمع : نَعِيمَه)	
نَوَائِب	بلیّات — مصائب شدید — حوادث و پیش آمد ها (مفرد : نَائِبَه)	
نَوَاصِص	بكلمه نَاصِيه مراجعه شود .	
نَوَافِذ	پنجره ها و روزنها ایکه از آنها نورد اخراج شود (مفرد : نَافِذَه)	
نَوَاقِيس	ناقوس ها .	
نَوَال	عطاء — بهره — نصیب .	
نَوَامِيس	قواعد و قوانین (مفرد : نَامُوس)	
نَوَاهِي	آپه خداوند نهن کرده و منع فرموده و مردم به ترك آن مجبورند .	
نَوَايَا	مقاصد .	
نَوْح	(نَاحَ يَتُوْحُ) نوحه سرایی و ماتم نعدن —	
نَوَحَه	گریه و ناله کردن — آواز قمری و کبوتر .	
نُورَالْيَقِين	گریه و زاری و ناله و فریاد و شیون .	
نَوَرَاه	مرتبه اطمینان .	
نُورَيْنِ نَبِيَّنِ	(مُؤْنَثُ النَّور) روشنتر — خوب روی — دارای ظاهر نیکو —	
	خَرِيدَةُ التَّنَور : گوهر تابناک)	
	دو نور درخشان (به شیخ احمد احسانی و سید کاظم رشتی و نیز به سلطان الشَّهداء	

وَمَحِبُّ الشَّهَدَاءِ اطْلَاقُ گُرْدِيْدَه)	
خَوَابٌ - بِهِ خَوَابٌ شَدَنْ •	نَوْمٌ
فِرَاقٌ - دُورِيْ •	نَوْيٌ
رُوز (جَمْع : أَنْهَرٌ) •	نَهَارٌ
غَارَتْ كَرْدَنْ •	نَهَبٌ
رَاهٌ - رَاهٌ رَوْشَنْ وَآشَكَارٌ •	نَهَجٌ ، نَهَجٌ
(نَهَكَ -) (م) مَهَالِغَهٌ كَرْدَنْ دَرْ كَارِي -	نَهَكٌ
لَاغْرٌ وَرَنْجُورٌ كَرْدَنْ - نَاتَوَانْ كَرْدَنْ •	
(نَهَنٌ يَنْهَا) (م) باز دَاشْتَنْ وَمَنْعَ كَرْدَنْ	نَهَنٌ
عَقْلٌ وَخَرْدٌ (مَفْرَد : نُهَيَّهٌ) •	نُهَيَّهٌ
تَارَاجٌ وَغَارَتْ - تَرْسٌ وَبَيمٌ •	تَهِيْبٌ
گَرَيْهٌ وزَارِيْ دَرْ سُوكُوارِيْ •	نَهَيَاخٌ
خَفْتَگَانْ (مَفْرَد : ثَائِمٌ) •	نَهَيَامٌ
(نَامٌ يَنْنَامُ) خَوَابٌ - بِخَوَابٌ شَدَنْ •	نَهَيَامٌ ، نَوْمٌ
مُنْهِرٌ - دَرْخَشَانْ (خُورْشِيد) •	نَهَيَرٌ
مَقْصُودٌ جَمَالِقِدْمٌ جَلَّ جَلَالُهُ اسْتَ •	نَهَيَر آفَاقٌ
مَفْرَد : نَارٌ بِعْنَى جَهَنَّم - آتشٌ •	نَهَيَرَانٌ
مَفْرَد : نُورٌ بِعْنَى رَوْشَنَائِيْ يا شَعَاع رَوْشَلِيْ	
مُعَرَّبٌ نُورُوزٌ •	نَهَرُوزٌ

نیسان	ماه باران نافع - ماه دوم از سالهای رومی .
نیل، نیله	عطیه - دهش .
نیل	(نَالَ يَنْالُ وَ يَنْهَلُ) به مقصود و مطلوب رسیدن و نائل شدن .
	- (أَنَالَ رَأَنَالَهُ) بمقصود رساندن - فائز گردانیدن .
*****	
*	* ٩ *
و	قسم به (مَنِندَ وَعَفْرِيٰ وَ نَفْسِي ، وَاللَّهُ) .
فا	از حروف جز است .
وابل	دِریغ " برای افسوس " - چه خوش است
واحدیت	برای تعجب - (مثل : وَا آسْفًا) .
واحدی	ریزان (وَبْل : باران شدید) .
وازد	مرتبه تجلی ذات الهی در مرایای صفات .
وازد	بیابان - دره - زمین پست و آبگیر -
واسع، واسعه	(جمع : أَوْدِيَة) .
واسعة الأرجاء	باربر - حمال .
واسع	واسع - فراخ - گشايش دهنده .
واسع	پهناور .
واصل	مریض - لاغر و افسرده - ثابت و پایدار - دائم .

وصف کننده - بیان کننده وصف کسی .	واصف
رسیده - وصول یافته .	واصل
وضع کننده - قرار دنده - مقرر کننده - گذارنده .	واضع
خوش .	واطُوبِی
شنوا - درک کننده - شنونده - نگاهدارنده و حفظ کننده .	واعیَه
وارد .	واقد
خوش .	وافرَحَا
کامل - تمام .	وافِیَه
ایستاده - آگاه - مطلع - بازایستاده - وقف کننده .	واقِف
پدر .	والد
مادر (مُؤنَثٌ والد) .	والدَه
فرمانروا - حاکم - استقامتار - صاحب امر و اختیار (جمع : وُلاة)	والی
بنی مغز - سست .	واهِیَه
آشتی - صلح .	وِئام
بدبخشی - سختی - عاقبت بد .	وَبَال
سخت - شدید - وخیم .	وَبَل
طریقه - روش .	وتیرَه

(٤٣٠) وِثاق - وجَهه

خلوتکده — اطاق — خانه — حجله —	وِثاق
بند — قید — رسماً .	وُثقى
محكم — استوار .	وَثَقَى
بَتْ پَرْسَتْ .	وَثَنِى
بَتْ پَرْسَتْ .	وَثَنِيَّة
اعتماد — اطمینان .	وُثُوق
محكم — استوار .	وَثِيق، وُثُقى
عهدنامه — گرو (جمع : وَثَائِق) .	وَثِيقَة
عزّت و حرمت — زیبائی .	وَجَاهَت
(وجَد وَ وجَد يَجِد) یافتن .	وَجَدْ ، وَجُود
درد (جمع : أَوجَاع) .	وَجَع
درد مدد .	وَجْعَان
بیمناک — ترسان — خائف (جمع : وجَال) .	وَجْل
چهره ها — گونه ها — رخسارها —	وَجَنَات
(مفرد : وَجَنَه)	
لازم بودن — ضرورت و لزوم امری .	وُجُوب
روی — چهره — طریقه — جهت و قصد —	وَجْه
نیست — درفارسی بمعنى پول نیز آید —	
رضا و خشنودی (جمع : وُجُوه) .	
لِلْوَجْهِ اللَّهِ : بجهت رضای الهی .	
آنچه با آن توجه کنند — محل توجه —	وَجْهَه

مَصْوُد — نَاحِيَه — سَعْت — جَاب •	وَجِيْزَه	
مُختَصَر — كَوْتَاه — كَلَام مُختَصَر وَ مُفَيْد •	وَحْدَادِيَّت	
يَگَانگی — يَكْتَائِي — تَنْهَائِي •	وُحُوشِ عَرَاءٍ	
دَرِندَگَان بِيَابَان •	وَحِيدَ ، وَحِيدَه	
يَكْتا — يَگَانه — تَنْهَا (وَحِيد در حروف ابجد بَا يَحِيى مطابق است) •	وَحِيدَ أَكْبَر	
جَنَاب آقا سِيد يَحِيى دَارَابِي •	وَحِيمَ ، وَحِيمَه	
نَاضِند — زَشْت — سَخْت — نَاغُوار — نَاسَاز- سَنْگَين •	وَدَاد	
وَدَ ، وَدَ ، وَدَ مَحَبَّت — عَشْق •	وَدْع	
مَحَبَّت — دَوْسْتِي •	وَسْيَار با مَحَبَّت — مَحْبُوب •	وَدُود
(وَدَعَ يَدَعُ) (ام) تَرْك كَرْدَن — وَأَذْار كَرْدَن — (وَدَعَ تَوْدِيع) خَدَاحَافِظَي كَرْدَن — وَدَاعَ كَرْدَن •	وَدِيعَه	
آرام — بَن آزار وَبَا وَقار (جَمْع : وَدَعَاء) •	وَذْر	
أَماَنتِي — سَپَرَدَه شَدَه — مَالِي كَه بَامَانت نَزَد كَسَس گَذَارِند (جَمْع : وَدَائِع) •	وَذْر	
(وَذَرَ يَذْرُ) (ام) وَأَذْارِدن — تَرْك كَرْدَن — رَهَا كَرْدَن •	وَذْر	
لَذَرْهُم : بَگَذَار آنَهارا — آنَهارا تَرْك كَن • لَلَّا تَذَرْ : بَاقِي مَذَا لَأَوَ •	وَذْر	

پشت سر - عقب سر .	وراء
ارث برندگان (مفرد : وارث) .	وراث
گل - گل سرخ (جمع : اوزاد) .	ورد
بهره ای از آب - تهیت آب - ذکر - دعا - (جمع : اوزاد) .	ورد
گرداب - منجلاب - جای خطرناک و زمینی که راه بجائی نداشته باشد - هر امری که نجات از آن دشوار باشد .	ورطه
پرهیزکاری - پارسائی .	ورع
کبوتر (کنایه از مظاهر مقدسه الهیه) - تخلص جناب میرزا محمد علی یزدی (شهید) - (لغمه الورقا : کنایه از آیات مبارکه نازله بر مظاهر مقدسه الهیه) .	ورقا
کبوتران (مفرد : ورقه) .	ورقات
- (ورقات الفردوس : کبوتران بهشتی) .	ورقه
کبوتر .	ورقه
برگ درخت (دراصللاح این امر بر زبان موقن که بمنزله برگهای شجر امرند اطلاق گردیده) .	ورقه
لقب مریم حرم حاجی میرزا رضاقلی برادر ابی جمال الدین .	ورقة الحمراء

ورقة الرِّضوان - وَسَاوس (٤٣٣)

لقب خدیجه خواهر دوم جناب ملاحسین بشرطیه ای و نیز به شاهزاده خانم شا عره مسماة به شمس جهان و متخلص به فتنه اطلاق شده است .	ورقة الرِّضوان
لقب خواهر بزرگتر جناب ملاحسین بشرطیه ای و نیز در الواح به حرم حضرت باب اطلاق شده است .	ورقة الفردوس
لقب والده حضرت عدالبهاء و نیز لقب خواهر حضرت عدالبهاء .	ورقة عليا
مردم .	ورى
سیاه رگ - رگ گردن - شاهرگ - رگهای نمایان بدن .	ورید
(وزرَ یَزِرُ) بار را برداشت - چیزی را حمل کردن .	وزر
گناه - بار سنگین (جمع : آواره) .	ونزد
وزیران (مفرد : وزیر) .	وزراء
وَسَادَه ، وُسَادَه پشتی - مُتَّكَأ (جمع : وَسَائِدَ) .	وَسَادَه
مدال - علامت - نشان .	وسام
خيالات و اندیشه های باطل که انسان را از راه حق منحرف سازد - اندیشه های شیطانی (مفرد : وَسَاؤس) .	وَسَاوس

وَسَخ	چرک — کنافت (جمع : أَوْسَاخ)
وُسْع	طاقت — توانائی — توانگری •
وَصَابِيَا	وَشَاش، وَشْوَاش نام مزرعه و قریه ای در کنار دجله که جناب کلیم اجاره نموده و جمال قدام ایام نوروز را در آنجا بسر میبردند •
وَصَفَ، صِفَة	(وَصَفَ يَصِفُ) (ام) وصف کردن و ستودن
وَصَل	(وَصَلَ يَصِلُ) (ام) رساندن — نزدیک کردن — (وُصُول : رسیدن)
وَضْع	(وَضَعَ يَضْعُ) (ام) گذاردن — نهادن — وضع کردن •
وُضُوح	آشکار شدن — روشن شدن امر •
وَضِيع	پست — حقیر •
وَطَاء، وَطَاء	فراش — آنچه بر زمین بگسترانند •
وَظَائِيد	پایه ها — بنیان بنا — اساسها و پی ها (مفرد : وَطِيدَه) •
وَطِيد	استوار — پا برجای — محکم •
وِعَاء	ظرف (جمع : أَوْعِيَه ، جمع الجمع : أَوْاعِي)
وَعْد	(وَعَدَ يَعِدُ) توبیدادن و وعده دادن — قرار گذاشتن •
وَعْر، وَعِر	زمین سخت یا راه سخت و دشوار —

وَعْظٌ	(جمع : وُعْرٌ)
وَعْذٌ	(وَعْظٌ يَعِظُ) (م) نصيحت کردن - پند و اندرز دادن .
وَعْدٌ	وعده ها (مفرد : وَعْدٌ) .
وَعْدٌ	وعده شرّ و بدی دادن - بیم دادن -
وَعْدٌ	وعده عذاب و بدی .
وَغَدٌ	احمق - نادان - (جمع : أَوْغَاد ، وِغْدَان)
وَغَنٌ ، وَغَنٌ	جنگ - بانگ و خوش و غوغا - شور و آشوب در جنگ .
وَفَاءٌ	(وَفَى يَفِى) بجا آوردن عهد و پیمان - ضد خیانت .
وِفَاقٌ	سازگاری - با یکدیگر همکاری کردن - موافق و ضد نفاق .
وِفَاقٌ	همراهان صدیق .
وَفَدٌ ، وَفُودٌ	(وَفَدٌ يَفِدُ) اوارد شدن - خدمت رسیدن فراوانی - غنى (جمع : وُفُوراً) .
وَفَرٌ	(مص) خدمت رسیدن - وارد شدن - ورود به مقام عالی یا نزد شخص بزرگ .
وَفُودٌ	وفا کننده به وعده - بسیار وفادار .
وَفِيٌ	زياد .
وَفِيرَهٌ	بسیار روشن - فروزان - زیرک - روشن خاطر .
وَقَادٌ	

بردباري — آهستي — سنگيني — بزرگواري	وقار
حفظ و حراست	وقايه
سنگيني و وقار — برباري	وقر
حبس عين ملك يا مالي و مصرف کردن منافع	وقف
آن در اموری که وقف کننده معین کند —	
آنچه کسی از ثروت خود به امور عام المنفعه	
اختصاص دهد	
(واقع يقعاً) واقع شدن — افتادن — ثابت	وقوع
شدن — حصول	
ایستادن — دانستن — آگاه شدن —	وقوف
ایستادگی — آگاهی	
آشيانه مرغ — لانه طيور (جمع : آوكار)	وگر
دوستي و محبت	ولاء
جشن ها — عروسی ها — ضيافات —	ولاثم
(فرد : وليمه)	
زماداران (فرد : والي)	ولاه
(ولد تلذ) زائيدن	ولادة
(مقام تبيين آيات و ترويج شريعت)	ولاييت
فرمان روائي — پادشاهي	
فرزندان — اولاد (فرد : ولد)	ولد
فرزند (بمعنى جمع و فرد هردو آيد)	

فَرِزَنْد اَرْشَد - نُخْسَتِين فَرِزَنْد .	وَلَدِ بِكْرٍ
كُودَان - نُوزَادَان - بَنْدَگَان (مَفْرَد : وَلِيدٌ)	وَلَدَان
طَمْع - حَرِيصَشَدَن .	وَلَع
وَرُود - دَاخِلَشَدَن .	وَلُؤْج
جَوش و خَرْوَش و شُور و غَوْغَا - بَانْگ و فَرِيَاد	وَلْلَوْلَة
كَرْدَن - وَاوِيلَا گَفْتَن .	وَلْهَان
حَبِيرَان - شَيفَتَه .	وَلِي
دَوْسَتَدار - يَار و مَدَدَكَار - نَگَهَبَان - آقا و	
صَاحِب اَخْتِيَار - بَنْدَه مَقْرَب درَگَاه الْهَمْس	
- (جَمْع : أَوْلَيَاء)	
- دَرَاصْطَلَاح عَرْفَا، وَلِي مرْكَز طَرِيقَه وَارْشَاد و	
نَفْس كَامِل اَسْت .	
زَمَادَار اَمْر - نَگَاهَبَان اَمْر .	وَلِيَّ اَمْر
شَخْص مُورَد اَعْتِمَاد - وَاسْطَه - خَواص و	وَلِيَّجَه
اَطْرَافِيَان مُورَد اَعْتِمَاد .	
طَفَل - نُوزَاد - بَنْدَه (جَمْع : وَلَدَان ، وَلَدَه)	وَلِيد
ضِيَافَت - مِيَهَمَانِي و عَرْوَسِي (جَمْع : وَلَائِم) .	وَلِيمَه
حَبِيرَان شَدَن اَز شَدَّت وَجْد يَا حَزْن -	وَلَه
سَرْگَشْتَنَى - شَيفَتَنَى - سَخْت اَنْد وَهَنَى	
شَدَن .	

برق — اندک دُرخشیدن برق بدون انتشار	وَمِضْ
بسیار بخشنده — عطا کننده •	وَهَابْ
دُرخشنده و تابان •	وَهَاجْ
زمین های پست — گودال در زمین —	وَهَادْ
(مفرد : وَهَدَه) •	
گُمان — خیال باطل — پندار — تصوّرچیزی	وَهْم
بدون قصد و اراده (جمع : آوهَام) •	
ذلّت وخواری — ضعف و سستی •	وَهْن
هلاک — مصیبت — سختی — فرارسیدن شرّ	وَيْل
وبدی — کلمه نفرین بمعنى واى — فریاد و	
شکایت — داد و بیداد — بیتابی و تصرّع	
بلیّات — رسوائی ها — گرفتاریها —	وَبِلَاتْ
(مفرد : وَيْلَه) •	

米米米米

* ፩ *

هَوْل انگیز .	هَائِل، هَائِلَه
سَرْگُرْدَان .	هَائِم
فَرُود آینَدَه — سَقْوَط كَنَنَدَه .	هَابِط
نَدَاكَنَنَدَه — آوا زَكَنَنَدَه اَيْ كَه صَدَايَش	هَاتِف
شَنِيدَه شَوْد و خَوْدَش دَيَدَه نَشَوَد —	
سَرْوَش .	
هَاتِك ، هَاتِكَه پَرْدَه دَرَنَدَه .	هَاتِك ، هَاتِكَه
بَياورِيد آنَرا .	هَاتُوايَها
هَادِم ، هَادِمَه خَرَاب كَنَنَدَه — وَبِرَان كَنَنَدَه بَنا .	هَادِم ، هَادِمَه
گَرِيزَان — فَرَارِي .	هَارِب
رَيَزان (بارانی که پیاپی بَهارَد) .	هَاطِل
دَائِرَه اَي نُورانِي که مَاه رَا احَاطَه مِيكَنَد .	هَالَه
خَامُوش — اَز شَعْلَه اَفْتَادَه — خَشَك شَدَه —	هَامِد
گِيَاه و درخت خَشَك	
(جَمْع : هَوَامِد) .	
سَاكِن و بَيْهِرَكَت — زَمِين مَرَد ه .	هَامِدَه
رَيَش كَنَنَدَه — بَارَنَدَه .	هَامِر
روَان — جَارِي — سَرْگُرْدَان — سَرْكَشَتَه .	هَامِيه
جَهَنَّم — دَوزَخ .	هَاوِيه

هَبْ، هُبُوب	هَبْ
هَبَاء	هَبَاء
هَبَاءَ مَنْثُورًا	غَارٌ پَرَاكِنْدَه
هُبُوب	وَزِيدَنْ
هَبُوب	بَادٌ وَزَانْ
هُبُوط	سَقْطَةٌ كَرْدَنْ
هَبَهَ	(وَهَبَ يَهَبُ) (مَ) بَخْشِيدَنْ وَعَطَاكِرْدَنْ
هُتَاف	فَرِيَادٌ شَادِيٌّ
هَتَف	نَدَا
هَتْك	(هَتَكَ —) دَرِيدَنْ
هَتْك	وَرَعَايَةٌ احْتَرَامٌ نَكْرَدَنْ
هَتْك حُرْمَةٌ	نَعْوَدَنْ
هَجَائِيَّةٌ	بَنِ احْتَرَامِيٍّ
هَجْر	اَشْعَارِيَّه درْبِي وَهَجْوَه كَسَيٌّ گَفْتَه مِيشَود
هَجَمَاتٌ	جَدَاهِيٌّ — دَورِي
هَجْو	حَمْلَه هَاهُ — هَجُوم هَاهُ
هُجُوع	بَدْگُوشِيَّه كَرْدَنْ — شَمَرْدَنْ مَعَايِب كَسَيٌّ
هَجِين	خَوَاب (خَوَابِيدَنْ)
هَجِين	فَرُومَاهِه — نَالِاصَلْ — لَثَيْم وَپَسْت

هُدَاه	راهنمایان (مفرد : هَادِي)	هُدَاه
هَدَر	ضایع - بیهوده *	هَدَر
هَدَر	(هَدَر -) آواز خواندن و چهچهه کبوتر *	هَدَر
هَدَم	(هَدَم -) (ام) خراب و ویران - ازبین	هَدَم
	بردن - شکستن *	
هُدَه	شانه بسر - مرغ سلیمان - پرنده ای خاکی	هُدَه
	رنگ دارای خالهای زرد و سیاه و سفید	
	که در خوش خبری آن مثال میزند -	
	(لقب آقا محمد کریم عطار) *	
هَدَى، هِدَائِت	(هَدَى يَهْدِي) (ام) راهنمائی - راه	هَدَى
	راست نمودن - ارشاد کردن *	
هَدَى	هدایت و راهنمائی - رستگاری - راستی -	هَدَى
	راه راست *	
هَدِير	صدای کبوتر - نغمه ورقاء *	هَدِير
هَذَر	بیهوده گوئی - یاوه سرائی *	هَذَر
هَرَب ، مَهَرَب	(هَرَب -) گریختن - شناختن - پناه بردن	هَرَب
	منتهای پیری *	
هَرَم	نام دوتن از حکماء یونان *	هَرَم
هُرْمُس	هُزُو، هُزُء، هَزْء استهزاء مسخره *	هُرْمُس
هَزِيز	صدای وزش باد *	هَزِيز
هَشِيم	گیاه خشکیده و شکسته *	هَشِيم

تپه ها - کوهها (مفرد : هَضَبَه) .	هَضَاب
جاری و ریزان چون سیل .	هَطَال
(هَطَلَ) باریدن پس دریں و متفرق	هَطَل
قطرات درشت باران .	
باریدن - ریزش پیاپی باران .	هُطُول
آیا ؟ حرف استفهام .	هَلْ
(هَلَكَ) (ال) نیستی - فنا - مردن -	هَلَاك
سقوط کردن .	
- (اَهَلَكَ) (ال) هلاک کردن -	
فانی کردن - از بین بردن .	
زهری که بمحضر رسیدن به بدن انسان را	هَلَاهِل
بکشد - جانور افسانه ای و مَوْهوم کمه	
گویند زهری کشنه دارد .	
بیایید .	هَلْمُوا
صدا در گلوبال - صدای دارم	هَلْهَلَه
و هیاهوی مردم در جشن و شادمانی .	
(هَمَ) قصد و آهنگ چیزی را کردن -	هَم
چیزیرا اراده کردن و دوست داشتن .	
حزن و اندوه و بیتابی - قصد و اراده -	هَم
(جمع : هُمُوم) .	
اشخاص پست - حشراتی که بر چشم چهار	هَمَّجَع

پایان می نشینند — مردم فرومایه و احمق	هَمَجِيَّت
پستی — حماقت و فرومایگی	هَمَزْ
اشاره کردن به چشم و ابرو — مسخره کردن و عیب جوئی	هَمَزْ
ـ هَمَزَاتُ الشَّيْطَان : وسوسه های شیطان در قلب	هَمَزَة
غَمَاز — عَيْب جو — سخن چین	هَمَزَة
صوت خفی — صدای خفیف	هَمَس
غصه ها — اندوه ها (مفرد : هَم)	هُمُوم
صدای درهم و برهم	هَمَهْمَة
خوشگذرانی — معیشت با خوشی	هَنَاء
آنجا (اسم اشاره به مکان دور)	هُنَاك
گوارا باد — نوشجان — خوشحال	هَنِيَّةً
او (ضمیر مفرد مذکور غائب) — در اصطلاح عرفانی اشاره به ذات غیب الهی	هُوَ
خيالات باطل — هوسمهای بیجا — آرزوهای نفسانی — آنچه در دل بگذرد (مفرد : هَاجِس)	هَوَاجِس
حشرات زهر دار و موذی — جانورهای زهر دار (مفرد : هَامَه)	هَوَام
ذلت — خواری	هَوان

هَوْج	شتابزدگی و سبکسری — حماقت ۰	
هَوْج و مَوْج	فتنه و فساد ۰	
هَوْدَج	کجاوه — پالکی روپوشدار (جمع: هَوَادِج	
هُولَاءُ	نام لَوحی که حضرت بها اللہ در ورود به سامسون همانطورکه سوار هَوْدَج بودند نا ژل فرمودند ۰	
هَوْن	اینها "اسم اشاره برای جمع و ه برای تبیه" ۰	
هُوَةُ	وقار — آرامش — آهستگی — بردباری — حقیر و خرد ۰	
هَوْی	زمین پست و گودال عمیق — پرتگاه ۰	
هَوْی	(هَوَیَ) یَهُوی (ام) چیزی را دوست داشتند — بچیزی هیل کردن ۰	
هَوْی	آرزو — میل نفس — مرادف هَوْس (جمع: آهَوَاءُ)	
هُوَيَّة، هُوَيَّة	حقیقتی که مشتمل بر صفات جوهری است — ذات — هستی وجود ۰	
هَيَاكِل	منسوب به هو — ماهیت — باطن جمع هَيَّکَل ۰	
هَيَاكِل	لِكتابِ هَيَاكِل : از آثار حضرت اعلی شامل و حاوی شرح و تفصیل در عِلْمُ الْحُرُوف ۰	

—**أولی‌المهیاکل** : در اصطلاح دوره بیان
بر مردان اطلاق میشد و زنان را ذوات
الذوایر میخواندند)
(چون الواح خطاب به رجال به صورت
هیکل و الواح خطاب به نساء به صورت
دائمه نوشته می‌شد مردان و زنان را چنین
می‌نامیدند)

هیاکل‌الأنزعیه مظاهر ولایت الهیه که مورد الهام هستند
شیفتگی و شوریدگی از عشق — جنون • هیام
(هاب‌یهاب) (ام) ترسیدن — حذر عودن • هیب، هیبه
(هاج‌یههیج) حرکت و جنبش — وزیدن — هیجان
موج زدن • هیکل
به جنةُ الأسماء مراجعته شود •

—**سورة‌المهیکل** : از الواح حضرت بها اللہ
که در عکا در سال ۱۸۶۹ میلادی نازل
شد)

هیکل‌توحید
چهار زانو شستن (نشستن به هیکل توحید
و خلق انسان بصورت کلمه توحید نزد عرفاء
مشهور است) هیما
بیابان بیکران و بی آب • هیمان
(هام‌یهیم) سرگشته و شیفتگی شدن — سرگردان شدن •

تشنه — سرگشته — شیفته — حیران .
جاه و جلال — قدرت و سطوت .
ماده — ماده اولی — اصل هرچیز .
— عقل هیولاًثی : در فلسفه، اصل عقل و استعداد آن .

هیمان
هیمنه
هیولاً

* ی *

مقصود پزد است .
خشک .
ای کاش (در تعنای چیز محال)
ای کاش من .
موجود افسانه ای کوتاه قد — طایفه ای از مغول — عربی کرده نام کلدانی بعض شریران مهاجم آن کشور .
(یئس بیناس و بیناس) نا امید شدن و قطع آرزو کردن .
خشکی — ضد رطوبت .
کودکی که پدرش مرده باشد (جمع : آیتام) — مفرد و یکتا از هر چیزی .
مُؤنث یتیم و معنی گوهر یکتا و بیمانند .
لادره یتیمه، جوهره یتیمه : گوهر یا

ی
یابس، یابسه
یالیت
یالیتنی
یاجوج ماجوج
یاس
بیبوست
یتیم
یتیمه

مرواريد بي همتا	يُثرب
— يَتِيمَهُ الْعَصْمَاءُ : دُرَّ نَا سفته	
شهر مدینه	يُثرب
— سَيِّد يَثْرَب وَالْبَطْحَاءُ : حضرت مُحَمَّدٌ ^ص	
دست — قدرت (جمع : آيَدِی، جمع الجمع آيَادِی)	يَد
دست سفید و رُؤشن — کنایه از دست حضر موسى که گویند هر وقت در بغل میکرد و بیرون می آورد نوری از آن ساطع میشد —	يَد بَيْضَاءُ
مازاًً بمعنى کرامت و خرق عادت (دست تعالی)	
دو دست (در اصل يَدَيْنِ بوده که در حال اضافه ن حذف میشود)	يَدَى
بَيْنَ يَدَى : پیش روی — در مقابل	
قلم	يَرَاعَه
فرمان	يَرْلِيعَ
سمت چپ (ضدِ يَمِين) (جمع : يُشَر، يُسْرُ)	يَسَار
آسانی — راحتی	يُشَر
آسان — سهل — بدون سختی و اشکال	يَسِير
بیداری	يَقْظَه
دریا	يَم
قسمتی از جزیره العرب — به زَرْقاُهُ الْيَمَامَه	يَمَامَه

يَعَامِيم	يَوْمُ التَّلَاق	روز ملاقات و دیدار (روز قیامت)
يَعَامِيم	مراجعه شود	درباهای بزرگ
يُعْنِي	برکت	◦
يَعَمَن	◦	نظریه قضه بلقیس محبوبه سلیمان وملکه
يَعَمَن	◦	یمن نام یمن به تشبیه واستعاره بمعنی
يَعَمُوتِي	◦	شهر استعمال میشود
يَعَمُوتِي	◦	منظور ازلی است (در مقابل کلمه يَحْيَى کلمه
يَعَمِين	◦	يَمُوت ذکر شده)
يَعَمِين	◦	دست راست — طرف راست — ضَدِّ پیسار —
يَنَابِيع	(جمع : أَيْمَان)	سَوْكَند
يَنَبْغِي	◦	— احزب يَعِین : کنایه از متذمّتين واهل اعتدال
يَنَبْغِي	◦	د مقابل حزب شمال)
يَنَبْغِي	◦	چشممه های آب (مفرد : يَنْبُوع)
يَنَبْغِي	◦	سزاوار است — لازم است — رواست
يَنَبْغِي	◦	چشممه آب (جمع : يَنَابِيع)
يَوْمَ الْآخِر	◦	ياقوت ها
يَوْم	◦	روز (جمع : أَيَّام) اصطلاحاً بمعنى عصر زمان آمد ه
يَوْمَ الْآخِر	◦	روز قیامت
يَوْمَ تَغَابُنْ	◦	روز قیامت که برای کفار روز غَنَّ وضرراست —
يَوْمُ التَّلَاق	◦	بكلمه تَغَابُنْ مراجعه شود

روز قیامت	— بكلمه تَنَادِ مراجعته شود	يَوْمُ الْتَّنَادِ
روز قیامت	•	يَوْمُ نُشُورٍ
روز بروز	•	يَوْمًا فِيْوَمًا
در آن روز	•	يَوْمَثِنْ

十一

ماخذ و متابع :

- ١ - لغت نامه های آخز بختی کتب امری
- ٢ - اسرار الاثار
- ٣ - المجد
- ٤ - الرائد
- ٥ - منقى الارب في لغة العرب

- ٦ - لغت نامه دهخدا
- ٧ - فرهنگ جامع
- ٨ - فرهنگ عمید
- ٩ - فرهنگ خلیلی